

དཔེ་རྒྱན་གསལ་བཤད།

༄ ཨོ་སྤྲི་ཇ་ཡཱ།

མི་པམ་མགོན་པོའི་དགོངས་དོན་མངོན་སུམ་རྟོགས།
 འཇམ་པའི་དབྱངས་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁས།
 ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་བ་ལྟར།
 སྟོན་བས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་བྱུང་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་བསྐྱབས་བ་དོན་ལྡན་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་འཇམ་
 དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས། ཚད་མར་གྱུར་བ་རྒྱལ་བའི་
 གསུང་། ཚད་མ་དག་གིས་གྲུབ་བས་ན། ཚད་མའི་ལམ་ནས་ངེས་བསྐྱེད་
 བས། ཚད་མའི་གསུང་གི་བདེན་འབྲས་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རང་
 དའི་སྟོན་དང་བསྟན་བར་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཚད་མས་བྱངས་པའི་ཡིད་

ཆེས་ཀྱི་དང་བ་རྟེན་པའི་སྐོ་གཅིག་ཤུར་གྱུར་བ་ནི། ལྷོགས་སྤང་ཚེས་གྲགས་
ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་འཚོ་ཡབ་
སྲས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚད་ཆེན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་དང་དེའི་དཀའ་འགྲེལ་
སོགས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའང་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སློ་རྣམ་
གཉིས་དང་རྒྱན་མཁན་པོ་དུལ་བ་ལྟ་ཚེས་མཚོག་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སེམས་
དབྱུ་མ་རྣམས་སུ་བཀྲལ་ཉེ་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་མཛད།

དེ་བཞིན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོདས་སུའང་དེ་དག་དང་མ་ཐུན་བར་
རིས་མེད་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་མདོ་སེམས་
དབྱུ་མ་རྣམས་སུ་བཀྲལ་ཉེ་མཆིས་པ་སོ་སོའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་གསལ་བ་
བཞིན་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདིར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་
རྣམ་འགྲེལ་ནི་འཇམ་མགོན་ལྷ་མས། ཚད་མར་གྱུར་བ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་
གསུང་། །དངོས་སྟོབས་ཚད་མའི་ལམ་ནས་གསལ་བྱེད་པ། །ཚོས་ཀྱི་གྲགས་
པའི་གཞུང་བཟང་སྲིད་པའི་མིག །རིགས་པའི་ནང་ནས་རིགས་པའི་སྤྱོད་པོ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་རྟོག་གའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཆ་ཚང་བ་

གསལ་རྒྱས་སྤྱོད་པ་ཚམ་དུ་མ་བཟང་རེའི་སྟོན་དང་བསྟན་པ་ཚད་མར་
 བྱུང་བའི་ལེ་ལུ་བྱུང་དུ་བཞག་ནས་བཅུ་མས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་ནི། གནལ་
 ལྷ་ནས་སྤོགས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་དུས་དེང་སང་ཡང་རིགས་པའི་མིག་
 གཅིག་སུ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་བཞུགས་པ་བཞིན་འདི་ག་སྤྱོད་མཐོ་སྤོབ་ཆེན་
 མོར་ཡང་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་སྤོབ་གཉེར་གནང་བཞིན་མཆིས། དེའི་དགོངས་
 པ་ལེན་སྤོགས་ལ་ཁ་ཅིག་ཆ་བ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པར་བོད་ཀྱི་ཚད་མ་
 ལྷ་རབས་པ་དང་ས་པཎ་རྗེས་འབྲངས་ལ་བྱི་རབས་པ་ཞེས་བཤད་སྟོལ་འདི་
 གཉིས་ལས་གཞན་མེད་ཅེས་ཟེར་ནའང་སོ་སོར་ཆེ་བསྟོད་ཀྱིས་ལུང་གཏམ་
 སྤོག་པ་ཚམ་ལས་མི་འཐད་དེ། ལུ་ཅག་སྤྱོད་པ་དང་དགེ་ལྡན་པ་སོགས་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་ཁྲུངས་གཏུགས་གཙོ་བོར་མ་མཇད་པས་དེ་གཉིས་
 བོ་གང་གི་རྗེས་སུ་ཡང་མ་འབྲངས་པའི་བྱིར་རོ།།

དེས་ན་འདིར་ནི་འཇམ་མགོན་ལྷ་མས། གང་གི་སྤོ་གྲོས་ལས་བབས་
 ལེགས་བཤད་ལྷུང་། །འཇིན་པའི་གོ་སྐབས་གཞན་དུ་ཉིད་དཀའ་བས། །རྒྱ་
 མཚོར་ཚུ་བོ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ། །ཐིམ་པར་འགྱུར་ཞེས་རྟོགས་དཀའ་

བསྐྱབས་པའི་གཞུང་། །སྐྱེ་ཡང་ཚུ་གཏེར་ཆེ་ལས་ཚུ་སྐྱུང་བཞིན། །དང་
བཙོན་སློ་ཡི་ལམ་དུ་དེང་དངས་ནས། །སློམ་པ་མེད་པར་བཅེ་བའི་བསམ་
བ་ཡིས། །མ་འོངས་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་བཅས་སུ་བཞག། །རང་བྱུང་འབྱེན་
སྐྱེད་བསྐྱེད་པས་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་། །སེམས་ཉིད་མཁའ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་བྲིམ་
གྱི་མི། །གཟི་བུ་ཅི་འདྲ་ཚིག་གི་ལམ་ནས་ནི། །སློ་བྲོས་མིག་དང་ལྡན་
པས་ལྟ་བར་བྱོས། །བདག་འདྲ་ཡུལ་དུས་གང་ཟག་དམན་ན་ཡང་། །གཞུང་
འདི་འཆད་ལ་འཁྲུལ་བ་མེད་སྟམ་པའི། །གདེང་ཚད་དང་བཅས་ཕྱོགས་མེད་
བསྟན་འགྲོ་ལ། །པན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སྤེལ་བ་ལགས། །ཞེས་དང་། རྗེ་
རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཙོ་བོར་བརྱུང་། །གཞན་ཚད་མའི་རྒྱ་གཞུང་སྐྱོར་
བོད་དུ་བཞུགས་སོ་འཆལ་གྱི་ལེགས་པར་བཤའ་བའི་རོ་སྤྱོད་ཞིང་། །ཀམ་པ་
ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ། །འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེའླེ། །རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་
ཆེན། །ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ། །རོང་སྟོན་ཚོས་ཇེ། །བསོད་ནམས་སེའླེ།
རེད་མདའ་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་འགྲེལ་བཤའ་མང་སོ་དང་། །གཞན་
ཡང་ཚོས་ཀྱི་ཇེ་ས་སྐྱུ་བརྗེ་ཉ་སོགས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་

གཞུང་གི་ཚུལ་ཀུན་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་བར་བྱས་ཤིང་། ཚད་མའི་གཞུང་གི་
དོན་གྱི་གནད་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་ངེས་པ་རྙེད་པའི་སློང་དང་ལྷན་པ་
འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བས་རང་ལོ་ཞེ་གཅིག་གི་ཚེ་མཛད་
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཚད་མའི་དགོངས་པ་ལེན་པ་ལ་ཉི་ལྟ་ལྟར་གྲགས་
པ་སློབ་དཔོན་སློ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གཞི་གཙོ་བོར་བརྒྱུང་། གཞན་
ཚད་མའི་རྒྱ་གཞུང་སློར་བོད་དུ་འགྱུར་རོ་ཅོག་དང་། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་
སོགས་ས་སྐྱུ། ཀམ་པ་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད། ཉ་དཔོན་
ཀུན་དགའ་དཔལ་སོགས་ཇོ་ནང་། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་སོགས་དགེ་
ལུགས་ཉེ་རིས་མེད་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་བཤམ་སློབ་ཀུན་མ་འདྲེས་
གསལ་གཟིགས་ཀྱི་སློ་རྣམ་ལེགས་ཆ་རྒྱུང་བུད་ལེའི་བྱུང་བརྒྱུན་ཉེ། རང་ཅག་
རྣམས་ཀྱི་བལོ་སྐལ་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལེགས་བཤམ་སླང་བའི་གཉེར་ཞེས་བྱ་བ་
བརྩམས་ཉེ་བསྐལ་གནད་བཤགས་ན་བོད་ཁ་ཅིག་གིས་ཟེར་བའི་ཚད་མ་སྐྱ་
རབས་སྤྱི་རབས་གང་གི་ཁོངས་སུ་ཡང་མི་གཏོགས་སོ།།

ད་ལས་པར་ཐངས་གཉིས་པའི་སྐབས་འདིར་ཞུ་སྐྱིད་གྲེང་ཕྱོགས་སྐོར་
གསལ་བཤད་ཅུང་ཟད་བགྱི་ན། ཐོག་མར་གཞུང་ཅ་བ་ནི་སྣང་ཐང་དང་སྡེ་
དགོ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་འགྲུར་དཔེ་རིང་པོ་ད་ཅེ་བ་དང་པོ་དྲི་ནང་བསྟན་
དཔེ་ཚོགས་(TBRC)ཡིག་ཡིང་(W1KG1626)འདི་ནང་གི་དཔེ་རིང་
བཅས་ལ་ཞིབ་སྐྱུར་བགྱིས་ཡོད། འགྲེལ་བ་ནི་པོ་དྲི་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པར་མ་
དཔེ་རིང་མ་སྤྱི་ཁུངས་གཏུགས་གཙོ་བོར་བཟུང་། གཞན་ཡང་སི་ཁྲོན་པར་
མ་དཔེ་རིང་། ཤེས་རིག་པར་མ་དཔེ་རིང་། རྗེ་ཡིག་པར་མ་དེབ་གཟུགས།
སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་མ་དེབ་གཟུགས་བཅས་ལ་དཔེ་སྐྱུར་ཞིབ་ཚགས་
བགྱིས་ཡོད། པར་མ་དེ་རྣམས་སྤྱི་བཙུན་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་
ནའང་དོགས་གནས་ཅན་གྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཡིང་རིམ་ལྗང་ཞབས་མཆན་
(FootNote)དུ་གསལ་བཤད་དང་བཅས་གྲུག་རྟགས་ཀྱི་ནང་བཞག་
ཡོད་པ་མ་ཟད། དཔེ་རིང་གི་ཤོག་ངོས་མདུན་རྒྱབ་ངོས་འཛིན་བདེ་ཆེད་ཀ་
ཁའི་རྟགས་བཅས་གསལ་པོ་བཞག་ནས་བཞག་ཡོད་པ་ལས་གཞུང་དགྲུས་
སྤྱི་བསྟོན་ལྷན་གང་ཡང་ཤོར་བཅུག་མེད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་རྟགས་ཀྱི་འགྲོས་

དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཡིག་ལོར་མངོན་གསལ་ཅན་འགའ་ཞིག་བོད་རྒྱ་ཚིག་
མངོད་ཆེན་མོ་ལྟར་བཅོས་འགྱུར་བྱས་ནས་བཞག་དགོས་ཐུག་ཡོད།

གཞན་ཡང་སློབ་པ་ཐོས་བསམ་ལ་ཐུགས་འདུན་གཟབ་པའི་དོན་གཉེར་
ཅན་རྣམས་གཟིགས་བདེ་ཆེད་གཞུང་གི་དཀར་ཆག་ཚན་པ་ལུང་ཚིག་ས་
བཅད་རྣམས་ལེ་ཚན་སོ་སོར་སྤེལ་སྤོང་རབས་ཀྱི་དབེ་དེབ་སློབ་སྦྲངས་
བཞིན་བཟོས་ཡོད། མཐའ་དོན་དེད་ཅག་ཞུ་སློབ་པ་རྣམས་ཤེས་འཛོན་
དང་ཉམས་སྲོང་གི་ན་ཚོད་ལྷ་བས་བསམ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ལོར་འཁྲུལ་
སོགས་ཡོད་དེས་བསམ། ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་ལ་བཤགས་སྒོམ་དང་རྒྱ་
ཆེ་གཟིགས་པ་སོ་ཡོངས་ལ་དགོངས་སེལ་ཞུ། སྤང་གི་ཆར་མཁྲེན་དཔྱོད་
ཡངས་པའི་གཟིགས་པ་སོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ནས་ཡོ་བསྐང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་
ལམ་སྟོན་ལྟག་པོ་བསྐྱུལ་གནང་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་ཚེས་འཕུལ་སྤེལ་ཚན་གསལ།

དཀར་ཆག

རྣམ་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་སྒྲུང་བའི་གཏེར་ལེ་ཏུ་གཉིས་པའི་དཀར་ཆག

ལེ་ཏུ་གཉིས་པ་འདིར་ཐར་ལམ་རིགས་པས་སྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པ།.....	1
སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་བསྟན།	1
ཚད་མ་སྐྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་བཤད།	1
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ།.....	1
དེ་ལས་རྣམ་གཅོད་བྱུང་བའི་ཚུལ།	2
དེ་ལ་ཚོད་བ་སྟོང་བ།.....	7
ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཚད་མར་འཐད།.....	7
ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་མིན།	9
མཚན་ཉིད་གཞན་བསྟན་འདིར་དོན་གཅིག	11
དེ་ལ་དོགས་སྟོང་།	12
དེ་སྐྱིར་བྱུང་བ་ཚད་མར་བསྟན་པ།	14
རང་བྱུང་ཚད་འདོད་གཞན་ལུགས་དགག་པ།.....	16

ཚད་མ་རྟག་པ་ཡོད་པ་དགག།	16
ཚད་ཅན་དབང་སྐྱུ་གྱེད་པོ་དགག་ག།	18
དེ་རྟག་མི་རྟག་བརྟགས་ལ་དགག།	18
ཀུན་གྱི་གྱེད་པོ་ཡིན་པ་དགག་ག།	19
རྒྱུ་གྱེད་མེད་ག།	19
རྒྱུ་གྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་བརྟུན།	19
དེ་ཡི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ག།	22
དངོས།	22
དབྱིབས་དོན་རྟགས་སྐྱ་མི་རུང་ག།	22
ཁྱད་པར་ཅན་དབྱིབས་ལྷོགས་ཚོས་མེད།	22
དབྱིབས་ཅམ་རྟགས་སྐྱ་མ་ངེས་ག།	23
མ་ངེས་ངེས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ།	23
ངེས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་རྒྱོན།	26
འབྲས་མཚུངས་ལྟག་ཚོད་དུ་ཐལ་སྤང་ག།	27
དབྱིབས་སྐྱ་འཇུག་ཅམ་རྟགས་མིན་ག།	30
དབྱིབས་གྱི་སྐྱ་ཅམ་རྟགས་མིན་དཔེ།	30

ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ།	31
དེས་གཞན་ཁེགས་ཚུ་ལ།	31
ལྷ་བ་དོན་བསྐྱུ་བ།	34
གཞོན་ལྷེད་ཡོད་པ།	40
རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པ་ཐལ།	40
འགྲེལ་མེད་རྒྱ་རྩ་ཐལ་བའི་དཔེ།	41
ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ།	42
དངོས།	42
རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་མི་འགྲུབ་ཚུ་ལ།	42
དེ་ལྟེང་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད།	44
ལན་དགག་པ།	44
མ་དེས་དཔེ་གཉིས་སོ་སོར་དགག།	44
ལྷན་མོང་དོན་ཅི་བསྐྱུ་བ།	47
དེ་ཡི་རྒྱབ་ལྷེད་རྒྱས་བར་བཞད་པ།	47
རྒྱབ་ལྷེད་རིགས་པ་རྣམ་པར་གཞག།	47
རྒྱབ་ལྷེད་མེད་པར་འདོད་པ་དགག།	47

ཕྱོགས་ལྔ་བརྗོད་པ།	47
དེ་དགག་པ།	48
ཡང་དག་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ།	52
བསམ་སོགས་ལྷགས་འབྱུང་ལམ་བཞིན་བཤད།	52
རྒྱ།	52
སོ་སོར་བསྟན་པ།	52
བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་པན་བཞིན་བཤད།	52
དངོས།	52
བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་དེ་ལ་ཚོད་བ་སྤོང་བ།	53
གོམས་པ་མི་མྱིང་ཚོད་བ་སྤང།	53
མདོར་བསྟན་པ།	53
གོམས་པ་མི་མྱིང་ཚོད་སྤོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	53
མྱོ་རྟེན་ལུས་འདོད་སྐྱབ་བྱེད་མེད།	53
གཞན་ལྷགས་དགག་པ།	54
དུས་མི་མཉམ་པའི་རྟེན་འདོད་དགག།	54
དེ་ལ་རྗེས་སྤྱ་འཇུག་པ།	54

རྗེས་འགྲོ་སྤྱད་སྤྱང་དགག་པ།	54
རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྗེས་འཇུག་སྐྱུ་བ།	54
དེ་ཡི་འཐད་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ།	56
སྤྱི་བའི་ཡ་མཐའི་རྒྱན་རྗེས་འཇུག་.....	56
སྤྱིར་བསྟན་པ།.....	56
དགག་པ་བརྗོད་པ།	56
ཀུན་ཏུ་སྤྱི་བར་ཐལ་བ།	56
རྒྱ་འགྲམ་བརྗོད་པར་ཐལ་བ།	58
ལུང་འགལ་སྤྱང་བ།	60
བྱེ་བྲག་ཏུ་ལུས་སྐྱད་ཅིག་མ་མིན་པའི་རྟོག་པ་ལས་སློ་སྤྱི་བ་དགག་པ།	61
སྤྱི་མཐའི་རྒྱན་རྗེས་འཇུག་ཚུལ།.....	62
སྐྱུ་བ་བྱེད་མེད་པར་མདོར་བསྟན་པ།	62
དེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	63
བཀག་པ།	63
དཔེ་མ་གྲུབ་པ།	63
གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ།	64

མ་གྲུབ་འདོད་བརྗོད།	64
དེ་འགོག་པ།	65
དབང་བཅས་ལུས་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག།	65
དབང་མེད་ལུས་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག།	66
ཚོད་སྤོང།	67
སྟན་ཅིག་གནས་པ་མི་སྲིད་སྤང།	67
རྟོན་ལས་བརྟེན་འགྲུང་མི་འཐད་སྤང།	68
གྲུབ་དོན་རང་ལུགས་རྗེས་འགོ་བཞག་པ།	69
སྟོག་པ་མེད་པ་བསྟན་པ།	70
ལྷོ།	70
སྟོག་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བསྟན།	70
དེ་ཡི་འཐད་པ་རྒྱས་པར་སྦྱབ།	71
ཐལ་བ་བརྗོད་པ།	71
ཉེས་སྤོང་དགག་པ།	71
མ་སྟན་སྐྱོན་མ་ཚང་ལན་མི་རུང།	71
བཀག་པ།	71

རང་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ།	73
ལན་སྤྱི་ལ།	74
ཕྱོགས་ལྔ་བརྗོད་ལ།	74
དེ་འགོག་ལ།	75
འགལ་རྐྱེན་ཡོད་པ་ལན་མིན་ལ།	76
ཕྱོགས་ལྔ་བརྗོད་ལ།	76
དེ་འགོག་ལ།	76
མདོར་བསྟན་ལ།	76
འགོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ།	77
གྲུབ་དོན་བསྟན་ལ།	79
བྱེ་བཀ་ལུས་ཉལ་དགག་ལ།	80
དངོས།	80
དེ་ལ་དོགས་པ་སྤོང་ལ།	81
དུས་མཉམ་གྱི་ཉེན་དགག་ལ།	84
མི་འཐད་པ་ཡི་གཞན་ལུགས་དགག།	84
བརྗོད་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག།	84

བརྟེན་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་བཀག།.....	84
བཀག་པ།	84
དེ་ལན་དགག་པ།.....	88
ཚུལ་དེས་གཞན་པ་ཁེགས་ཚུལ།.....	90
བརྟེན་པ་སྐྱེ་འཇིག་བརྟགས་པ།	91
འཇིག་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག།	91
འཕེལ་བ་བརྟགས་ནས་དགག་པ།	93
དངོས།	93
དངོས།	93
དེ་ལན་དགག་པ།.....	94
དེས་གཞན་ཁེགས་ཚུལ།	97
གྲུབ་དོན་འཐད་པ་བཞག་པ།.....	98
དངོས།	98
གཞན་ལ་དེ་མི་འཐད་པ།	99
རང་ལུགས།.....	101
དངོས།	101

ཚོད་པ་སྒོར་བ།	103
ལུས་ལས་སྒོ་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོན་གྱིད་ཡོད།	104
ཡན་ལག་ཅན་ལས་སྐྱེ་བ་མིན།	104
ཡན་ལག་ཅན་ལ་གཞོན་པ་བརྗོད།	104
མི་འཐད་ཚོད་པ་སྒོར་བ།	107
དེ་མེད་ཀྱང་ནི་མཐོང་སོགས་འཐད།	107
མཐོང་སོགས་མི་འཐད་ཚོད་པ་སྒོར་བ།	107
དངོས།	107
དེས་གཞན་ཁེགས་ཚུལ།	108
འཐད་པ་གཞན་འདོད་དཔེ་ཡིས་བསྟན་བ།	109
དངོས།	109
དེ་ཡི་ལན་དགག་བ།	111
ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་དེའི་སྐྱེ་འཇུག་བ།	114
སྐྱེ་ནམས་དངོས་ཡུལ་ཅན་འདོད་དགག།	114
དངོས་ཡུལ་མེད་ཀྱང་འཇུག་ཚུལ་བསྟན།	114
དངོས་བཏགས་ཕྱི་བའི་གཞན་ལན་དགག་བ།	115

ལྷོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཚུལ་བསྟན།	118
གངས་མོགས་སྐྱེ་འབྲུག་པ་ཡི་རྒྱ།	118
སྐྱ་དེ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ།	119
དེ་ཡིས་བརྗོད་ཚུལ་དཔེ་བརྗོད་པ།	120
ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ།	120
ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ།	122
དེས་མཚོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་གདམས།	127
ཡན་ལག་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ།	128
ཡན་ལག་མ་ལུས་ལས་སྐྱེ་མིན།	128
ཡན་ལག་རེ་རེ་ལས་མིན་པ།	129
དངོས།	129
དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་དགག་པ།	129
བཀག་པ།	129
མདོར་བསྟན་པ།	129
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	130
ཆ་མེད་རིགས་གཅིག་དབུགས་རྒྱ་མིན།	130

ཆ་བཅས་རིགས་གཞན་རྒྱ་མིན་པ།	132
དུ་མ་དུ་མའི་རྒྱ་ར་མི་འཐད།	132
དུ་མ་གཅིག་གི་རྒྱ་ར་མི་འཐད་པ།	134
པ་རོལ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པ་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པ།	136
དངོས།	136
གཞན་ལ་དེ་མི་མཚུངས་པ།	137
མི་མཚུངས་ཚུལ།	137
དེར་དོགས་སྐྱོང་བ།	138
མདོར་བསྟན་པ།	138
དེའི་འཐད་སྐྱབ་པ།	141
གཞན་ལ་དེ་འགོག་གཞོན་ཁྱེད་མེད།	141
གཞན་སྐྱབ་ཁྱེད་ལྟར་སྣང་བ་བཞོན་པ།	142
གོམས་པ་མཐའ་མེད་དུ་མི་སྲིད་པར་ཚོད་པ།	144
ཚོད་པ།	144
དེ་ལན་བསྟན་པ།	145
བྱད་པར་འགྱུར་བ།	145

མདོར་བསྟན་པ།	145
ཚུལ་ལའ་བཤད་པ།	146
བྱེད་པར་འགྲུར་མི་འགྲུར་བྱེད་བསྟན།	146
དེ་དག་བྱེད་གཞིར་སྐྱར་པ།	147
ཚད་མེད་པ།	150
དངོས།	150
ཚོད་པ་སྐྱོར་པ།	150
གཞན་ཡང་ཚད་མེད་ཐལ་བ་སྐྱར།	150
ས་ལོན་ལས་བྱུང་ཚོད་པ་སྐྱར་པ།	153
སྐྱོར་བ་སྤུན་ཚོགས་སྐྱོན་པ།	155
བརྗེ་ལས་ཐབས་ལ་གོམས་པ་འབྱུང།	155
ཐབས་དེ་རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ།	156
ཐབས་གོམས་དེ་ཉིད་སྐྱོན་པར་བསྟན་པ།	161
མཇུག་བསྟུ་པ།	163
འབྲས་བུ་སྤུན་ཚོགས་བཤད་པ།	165
རང་དོན་སྤུན་ཚོགས་བདེ་གཤེགས་བཤད།	165

མདོར་བསྟན་པ།	165
རང་དོན་ཕྱོད་ཚོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	165
ལེགས་པར་གཤེགས་པ།	165
མི་སྡོམ་པར་གཤེགས་པ།	166
མ་ལུས་པར་ནི་གཤེགས་པ།	168
དངོས།	168
དེ་ལ་ཚོད་སྟོང་བ།	169
མདོར་བསྟན་པ།	169
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	170
གཞན་དོན་ཕྱོད་ཚོགས་སྐྱོབ་པ།	171
སྐྱོབ་སོགས་ལུགས་བརྗོད་ཤེས་བྱེད་བཤད་པ།	174
སྐྱོབ་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་བཤད།	174
བདེན་བཞི་སྟོན་པ་སྐྱོབ་པར་བསྟན།	174
བདེན་བཞི་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	176
ཤེས་བྱ་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་བཤད།	176
སྐྱུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་མཚན་གཞི་བཤད།	176

དངོས།	176
དེ་ལ་ལོག་ཉོག་དགག་བ།	177
ལམོར་བ་མེད་པར་འདོད་པ་འགོག་	177
དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་ལན་དགག་བ།	178
ལམོར་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཀག་	178
རྒྱང་སོགས་ཉོན་མོངས་རྒྱུར་མི་འཐད།	178
མདོར་བསྟན་བ།	178
རྒྱས་པར་བཤད་བ།	180
བཀག་བ།	180
རྒྱ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ།	180
རྒྱ་འབྲས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བ།	184
དངོས།	184
དེའི་ལན་འགོག་བ།	185
ཕྱོགས་ལྗེའི་འདོད་བརྗོད་བ།	185
དེ་འགོག་བ།	186
བཀག་པ་དངོས།	186

ཉེས་སྐྱོང་དགག་བ།	187
འབྲས་བུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ་བ།	189
རང་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ།	190
ངེས་ནི་འབྱུང་རྒྱུར་འདོད་པའང་ཁེགས་བ།	191
དངོས།	191
ཚོད་པ་སྐྱོང་བ།	192
ལུང་གི་དོན་བཤད་འགལ་བ་སྤང་།	192
དེ་ཡི་སྐབས་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ།	193
དབྱེར་མེད་མ་གྲུབ་ཚོད་པ་སྤང་།	193
དེ་དང་གཞན་འདོད་མི་མཚུངས་བ།	195
གཞན་གྱི་འདོད་པར་གཞོན་པ་སྟོན།	195
དེ་ཉིད་རང་ལ་མི་མཚུངས་བ།	198
འཁོར་བ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད།	199
དངོས།	199
དེ་ལ་ཚོད་སྐྱོང་བ།	200
འཁོར་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་དགག་བ།	203

མདོར་བསྟན་པ།	203
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	204
འབྲུང་ཙམ་རྒྱུར་འདོད་ཉ་ཅང་ཐལ།	204
འབྲུང་བའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པ།	205
དངོས།	205
དེ་ཡི་ལན་འགོག་པ།	206
དོན།	206
དཔེ་ཡི་ཚུལ་འགོག་པ།	208
དཔེ།	208
དཔེ་ཅན་མི་མཚུངས་པ།	208
མཚུངས་པར་འདོད་ཉ་ཉ་ཅང་ཐལ་པ།	210
དོན་བསྟན་པ།	212
སྤྱད་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དམ་ཚུལ་པ།	213
མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ།	213
སྤྱད་བསྟེན་གྱི་རྣམ་པ།	213
སྟོང་པའི་རྣམ་པ།	214

བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ།	214
དེའོས།	214
དེ་ཡི་འཐད་པ།	215
སྐད་བྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤད་པ།	216
རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཉིད་ཏུ་སྐྱུ་བ།	216
དེ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་རོས་བཟུང་བ།	217
མི་འཐད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོ་བ།	217
རྒྱ་མེད་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་བཀའ།	217
དེའོས།	217
ཚོད་པ་སྐད་པ།	219
དབང་ཤོགས་རྒྱ་གཞན་འདོད་པ་དགག།	220
རིགས་པས་བྱུང་བ་རང་ལུགས་བཞག་པ།	220
སྐྱེ་རྒྱ་སྐྱེད་པར་རོས་བཟུང་བ།	220
དེ་ཉིད་ལྷུང་དང་རྒྱུར་དོན་བཤད་པ།	223
དེ་ལ་ཚོད་པ་སྐད་པ།	225
ཚོད་པ་སྐྱོད་པ།	227

འཕོག་བྱ་འགོག་པའི་བདེན་པ།	229
སྐྱུག་བསྐྱེལ་འགོག་པ་ཡོད་པར་སྐྱུག།	229
དེ་མི་སྲིད་པའི་དོགས་པ་དགག་པ།	230
བདག་དེ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་མིན།	230
བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྒྱ་རུ་བཤད་པ།	231
དངོས།	231
དེ་ལ་ཚོད་སྐྱོང་བ།	233
ཆགས་བྲམ་འཁོར་བར་མི་གནས་པ།	233
དངོས།	233
དེ་ལ་དོགས་པ་སྐྱོང་བ།	234
ལས་ཀྱིས་གནས་པར་ཚོད་སྐྱོང་བ།	234
བཅེ་བས་གནས་པར་ཚོད་པ་སྐྱོང་བ།	235
གནས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་བསྟན་པ།	237
ལམ་དང་པོར་ནི་སྲིད་མེད་སྐྱོང་བ།	239
མདོར་བསྟན་པ།	239
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	240

བདག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་ངོ་བོ་བསྟན།	240
དེ་མེད་སྲིད་པ་མེད་ཚུལ།	240
བདག་ཡོད་ལ་བཅིང་ཐར་མི་འཐད་པ།	241
རྟལ་བདག་ལ་མི་བཅིང་ཐར་མེད།	241
བརྗོད་མེད་བདག་ལ་དེ་མེད་པ།	242
བསྟན་བྱ་ལམ་བདེན་བཤད་པ།	245
བདག་མེད་གཏན་དུ་གྲོལ་ལམ་ཡིན།	245
དངོས།	245
དེ་ལ་ཚོད་སྤོང་བ།	245
སྤང་གཉེན་རུས་སྟོབས་མཚུངས་པ།	245
མདོར་བསྟན་པ།	246
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	246
འབད་པ་མེད་པར་ལྡོག་པ་མེད།	246
མདོན་དུ་གྱུར་ལ་གཏན་རུས་མེད།	246
མདོན་གྱུར་མིན་ཡང་མི་ལྡོག་པ།	249
འབད་དུ་རྒྱལ་གྱང་མི་ལྡོག་པ།	250

སྐྱོན་མ་ལུས་པ་འཛོད་པར་སྐྱབ་པ།	251
ཆགས་སོགས་གཞན་གྱིས་གཞན་མི་འཛོམས།	251
ཀུན་འཛོམས་གཉེན་སོ་ངོས་བཟུང་བ།	253
གཞོམ་བྱ་ཉེས་ཀུན་ཅ་བ་བཤད།	253
དངོས།	253
དེ་ལ་དོགས་པ་སྐྱོང་བ།	253
འཛོམས་བྱེད་གཉེན་སོ་གང་ཡིན་བསྟན།	256
ཉོན་མོངས་གཏུན་ཟད་མི་སྲིད་པ།	256
ཟད་ཀྱང་སྐྱར་ལྡོག་སྐྱོང་བ།	257
བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལས་ལམ་གཞན་དེ་ལྟ་མིན་པ།	258
བདག་འཛིན་ཡོད་བཞིན་གྲོལ་མི་སྲིད།	258
དངོས།	258
དེ་ཡི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ།	260
བདག་གི་ཁོ་ནར་ཆགས་བྲལ་མེད།	260
མདོར་བསྟན་པ།	260
རྒྱས་པར་བཤད་པ།	261

སྐྱོན་དུ་མཐོང་བས་ཆགས་སྐྱོང་དགག།	261
སྐྱོན་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྐྱོང་མི་བྱས།	261
སྐྱོན་མེད་བར་ཡང་ཐལ་བ།	263
སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་བས་ཆགས་སྐྱོང་དགག་བ།	265
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས་ཅམ་ཆགས་བྲལ་མིན།	265
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅམ་ཤེས་ཆགས་བྲལ་མིན།	265
ཡུལ་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་བཅམ།	265
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅམ་ཤེས་ཀྱང་མི་སྐྱོང།	265
བདག་གི་བའི་སྐྱོ་འདོར་བར་མི་བྱས་བ།	269
གཅིག་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་ཡིན་བ།	269
ཡིན་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ།	271
ཆགས་རྒྱ་སྐྱོང་བར་མི་འཐད་བ།	271
ཆགས་རྒྱ་བདག་ནི་སྐྱོང་བ་མེད།	271
དེ་སྤྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས་དོན་མེད་བ།	277
ཆགས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དུ་ཐལ་བ།	280
མཐོང་ཡང་བདག་གི་འདི་སྐྱོ་མི་སྐྱོང་བ།	281

ཐ་དད་དུ་ཤེས་པས་ཆགས་བྲལ་མིན་པ།	284
ཆགས་བྲལ་ངོས་བཟུང་བ།	287
རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་འཕྲོ་མ་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ།	288
མཁུག་བསྟུ།	290
མོས་བའི་བདག་དེ་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ།	291
བདག་འཛིན་སྤང་བར་གདམས་པ།	292
མོས་བའི་ལམ་གཞན་འཕོག་པ།	293
དབང་ལྷན་ལུང་གིས་མོས་བ་དགག།	293
ལུང་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན།	293
ཡིན་པའི་འཐད་བ་དགག་པ།	294
མངོན་སུམ་སྐྱབ་བྱེད་སྤང་སྤང་བཀའ།	294
ས་བོན་རྒྱས་ཉམས་སྐྱབ་བྱེད་མིན།	294
སྤྱི་བ་ཡང་གྲུང་གྲང་མིན་ཚུལ།	295
རྗེས་སུ་དབག་པས་གཞོན་པར་བསྟན་པ།	296
སྤྱི་བའི་རྒྱ་དང་དེ་མི་འགལ།	296
དངོས།	296

དེ་ཡི་ཉེས་སྲོང་དགག་པ།	298
མ་མཐོང་ལས་ཉམས་ལན་མི་རུང་།	298
དེ་དང་ཁས་ལེན་འགལ་བར་བསྟན་པ།	302
རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་ལྷགས་བཞག་པ།	305
ལས་ལྷས་ཟད་པས་གྲོལ་བ་དགག་པ།	307
དངོས།	307
དེ་ལན་འགོག་པ།	310
བདེ་གཤེགས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ།	315
སྟོན་པ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ།	316
ཕན་བཞེད་ཀྱི་བཅེ་བ།	317
དེ་ཡི་དོན་རྣམས་མཐུག་བསྟུ་བ།	318
དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ།	319

། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གསལ་པོར་བཤད་པ་
ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

། དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་སྟོན་པ་
ཚད་མ་མདོའི་མཚོན་པར་བརྗོད་པའི་དོན་བཞིན་ལེའུ་གཉིས་པ་འདིར་
ཐར་ལམ་རིགས་པས་སྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྟོན་པ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་
བསྟན། །དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད། །དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་
གསུམ། །དང་པོ་ལ། ཚད་མ་སྐྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་བཤད། །དེ་སྤྱིར་བྱུང་བ་
ཚད་མར་བསྟན། །དང་པོ་ལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། །དེ་ལས་
རྣམ་གཅོད་བྱུང་བའི་ཚུལ། །དེ་ལ་ཚོད་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ།

ཚད་མ་བསྐྱབ་མེད་ཅན་ཤེས་པ།།

ཚད་མ་ནི་བསྐྱབ་བམེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་རོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལས་རྣམ་གཅོད་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི།

དོན་བྱེད་རུས་པར་གནས་པ་ནི། །མི་སྐྱ་སྐྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་།།

མངོན་བར་འདོད་པ་སྟོན་གྱིར་རོ། །སྐྱ་བ་པོ་ཡི་བྱེད་པའི་ཡུལ།།

དོན་གང་སྟོང་ལ་རབ་གསལ་བ། །དེ་ལ་སྐྱ་ནི་ཚད་མ་ཉིད།།

དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཅན་མིན། །གཟུང་བ་འཇོག་གྱིར་ཀུན་རྫོབ་ནི།།

མི་འདོད་ཀྱི།

གལ་ཏེ་ཡུལ་སྣང་བ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་བ་
གཉིས་སྣང་ལྟ་བུ་ཉོག་མེད་འབྱུང་ཞེས་དང་ཐག་ཁ་སྐྱུལ་འཇོག་ལྟ་བུ་ཉོག་
པ་ལོག་ཞེས་ལ་ཡང་རང་སྣང་གི་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་། ཡུལ་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ལ་
འཇོག་ན་ནི་མངོན་སུམ་རྗེས་དབག་གིས་ཀྱང་བཟུང་བ་མ་ཐོབ་ཐོབ་པ་མ་
བཟུང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་བསྐྱེད་
མེད་གྱི་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུའི་
འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་འདི་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་པས་ན་ཐ་སྣང་
དཔྱོད་པས་འདི་ལ་བརྟུན་ཅིང་འབྲེལ་ལྗོན་བྱེད་གྱི། དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་

འཇུག་ལྗོན་གི་ཡུལ་དུ་བརྟག་པ་ལ་དགོས་ལུས་མེད་པར་སྤར་བ་ཤད་པ་
 ལྟར་ཡིན་པས་ན། རྫོང་འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་
 བ་ལྷགས་པ་དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་ལུས་པར་གནས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཅམ་ལ་རྫོང་དེས་བཅད་པ་ལྟར་དོན་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ཚད་མ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་བསྟོན་དུ་མེད་པར་ཡོད་
 པ་འདི་ཅམ་ལས་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྐད་པའི་ཚད་མའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 ཡིན་པས་ན་ལོག་ཤེས་རྣམས་ནི་ཤེས་པས་བཅད་པ་ལྟར་དོན་གྱི་ངོ་བོར་
 མེད་ལ། སྐད་ཅིག་སྤེལ་ནས་དབྱུང་པ་ཡང་མི་དགོས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་
 པ་ནི་དེ་ལྟར་སྤིང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡུལ་གང་ལ་མི་སྐྱེ་
 བ། ཇི་ལྟར་བཅད་པའི་དོན་རང་མཚན་དེ་ལ་ལོ།

བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་མི་སྐྱེ་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྫོང་དེས་སོ། །ཇི་ལྟར་
 མི་སྐྱེ་ན་དེས་ཡོད་པར་བཅད་ན་ཡོད་པར་མི་སྐྱེ་བ་དང། མེད་པར་བཅད་
 བ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའམ་མིན་པར་བཅད་པ་ལྟར་
 དོན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་ངོ། །ཡང་མཚན་ཉིད་འདི་ལ་མི་

ལྷན་ཀླུ་གཙོ་བོ་མེད་པ་ས་མ་ཁྲབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་བྱུང་གི་ཚད་མ་ནི་
ཤེས་པ་མིན་ཡང་མི་སྐྱ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱིར་སྐྱ་བྱུང་ཚད་མ་
ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞེ་ག སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཉན་ཤེས་ལ་ཟེར་རམ། དེའི་ཇེས་སུ་
སྐྱ་སྐྱི་འཛིན་བའི་རྟོག་པ་ལ་ཟེར་རམ། སྐྱ་རང་ཉིད་ལས་བཞེད་བྱ་རྟོགས་པ་
ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཇེས་
དཔག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡང་རུང་སྟེ། སྐྱ་ལས་བྱུང་བ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོ་ཡང་རྫོང་
བ་པོས་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡི་དོན་སྟོན་པ་ལ་ཏྲགས་སུ་
བྱུང་བའི་སྐྱ་དེ་འཛིན་བའི་སྐྱོ་ཡིན་པའི་སྐྱིར་རོ།།

དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ཇེས་སུ་དཔག་ཅེ་ན། སྐྱ་བ་པོ་ཡི་རག་གིས་རྫོང་བར་
བྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དོན་གང་ཞེ་ག་ཁོ་རང་གི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྐྱོ་
ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཅུ་ལ་སྐྱ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེའི་འབྲས་
ཏྲགས་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་གི་སྐྱས་ནི་སྐྱོ་ག་དང་རི་མོ་དང་སྐྱིན་ལ་སོགས་
པར་སྣང་བ་སྐྱད་དེ་འདི་རྣམས་ལ་འང་སོབ་པ་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་བ་ཅུ་
ཀྱིས་དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་སོ།།

འོ་ན་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་སྐྱོ་གཉིས་ལའང་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དེར་སྒྲུང་བ་ཅམ་ལ་ཚད་མར་སོང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། རང་རིག་གིས་གྲུབ་
པའི་སྲིར་དང་དེར་སྒྲུང་ཅམ་མེད་པར་མ་བཅད་ལ། དེ་དག་ཐོབ་པའི་དོན་
བྱེད་ལུས་པར་ཡང་མ་བཅད་དེ་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པར་ཚད་མས་བཅད་པ་
སྒྲུང་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྒྲུང་མའོན་ཇེས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱེ་ལས་དོན་ཉོགས་པ་
ནི་ལུང་ལས་སྒྲོག་གྱུར་ཉོགས་པ་སྒྲུབ་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེ་ཅམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་
སོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་ཅམ་དོན་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་
ཅིང་། སྲི་རོལ་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཏེ། སྐྱེ་
དང་དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ལན་མང་དུ་དབྱེད་
ཐེན་ཏོ། །འོ་ན་འིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་ལུང་གིས་འཇལ་བ་དེ་ཚད་མ་གཉིས་
གྱི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་ལུང་གི་སྐྱེ་ཅམ་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་
ཚད་མར་སོང་བ་མིན་ནམ་སྐྱམ་ན། དེ་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་
དག་ལས་ཇེས་སྐྱེད་དག་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་ཅམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་

འབྲུལ་སྲིད་པའི་སྲིད་རྒྱུ།

གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་ངག་ལས་ཀྱང་བདེན་པའི་དོན་ཐོབ་པ་དང་། མྱོང་སྟོབས་དང་ཉམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོ་འདོགས་མ་ཚོད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་དོན་རྣམས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་པ་ཞིང་ལས་དང་རྒྱ་མཚོར་ལོར་བུ་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལས་རེས་འགའ་དོན་ཐོབ་པ་འང་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་སྲིད་ལ་ཚད་མས་བཅད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་རྒྱུ།

དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་སྲིད་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་ཇི་ལྟར་སྲིད་སྟུང་ན། སྲིད་ལྡོག་གི་དོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་པ་དོན་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་འང་ཡོད་པས་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་དོན་བྱེད་པའི་སྣང་བ་བསྐྱེད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ཅུ་ཞེས་གཤིས་ཐ་སྣང་གི་དོན་བྱས་པས་ན་བྱུང་བར་གང་ཡང་མེད་དོ།

ཡང་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་འདིས་གཞན་ལྡན་མ་
བཅད་དེ་བཅད་ཤེས་ལ་བྱུང་ཆེས་སོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་ཚད་མ་སྡེ་མས་བཅད་
ཟེན་པའི་གཟུང་བ་ཡི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་སྐྱར་ཡང་འཇིན་པ་
ཙམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མིང་གཞན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་འཕམ་ངེས་ཤེས་སམ་
བཅད་ཤེས་ནི་ཚད་མར་མི་འདོད་དེ་མི་སྐྱ་བའི་བྱ་བ་ཚད་མ་སྡེ་མས་བྱས་
ཟེན་པའི་སྤྱིར་དེའི་སྟོབས་ལས་འདི་དོན་མཐུན་ཀྱི་ཤེས་པར་གྱུར་བ་ཡིན་
ཀྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་དཔྱོད་བདེན་པ་བཞིན་ལོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཤེས་པ་ཁོན་ཚད་མར་འཐད། ཚད་
མའི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་མིན། །མཚན་ཉིད་གཞན་བསྟན་འདིར་དོན་
གཅིག །དང་པོ།

.....སྟོན་ཚད་མ་ཉིད། །སྤང་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི།།

འཇུག་ལ་དེ་གཙོ་ཡིན་སྤྱིར་དང། །ཡུལ་རྣམ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པས།།

སྟོ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་སྤྱིར། །དེ་ཡོད་ན་འདི་ཡོད་སྤྱིར་རོ།།

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་བྱེ་སྐྱ་སོགས་ན་རེ། ཤེས་པ་

ཁོ་ཀ་ཚད་མར་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་ལ་ཡང་མི་སྐྱ་བ་ཡོད་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་སྤང་གིས་རེག་བྱ་སྟེ་ཡང་ལ་མི་སྐྱ་བ་སོགས་དང་། དུལ་ཡོད་པ་
 དང་མེད་པར་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་མི་སྐྱ་བ་ཡོད་པས་མི་སྐྱ་བ་གཞན་དང་
 གཞན་དུ་མ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཁོ་ཀ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཚད་མའོ་ཞེས་རི་
 ལྟར་འཛོག་སྐྱམ་ན། སྟོན་མེད་མ་ཉིད་འཛོག་པར་འཐད་དེ། སྤང་དྲང་དོར་
 གུའི་དངོས་པོ་ཡི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྟོན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་ཀ་
 ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་མ་ལོར་བར་འཇུག་པའི་རྒྱ་རི་
 སྟེད་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོ་མེད་པར་དེ་དག་གིས་འཇུག་
 ལྡོག་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་དྲང་།
 དུལ་གང་དང་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ཐ་དད་པས་དུལ་འདི་དང་འདི་
 ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྟོ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པའི་སྟོ་ནས་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་
 དེ་ཡི་སྤྱིར། གཟུང་རྣམ་མམ་སྟོ་ཡི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དེ་ཡོད་ན་དོན་འདི་
 དང་འདི་ཞེས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་དེ་མི་སྤྱིར་པའི་
 སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་མིན།

རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། །ཐ་སྟོན་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད།།

བསྟན་བཅོས་ཚོངས་པ་སྟོག་གྲེད་ཡིན།།

ཚད་མ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱ་བར་གྲུབ་པ་ཞིག་
ཡིན་ནམ། རྒྱུ་གཞན་གྱིས་ཚད་མར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་
ལྟར་ན་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ་རང་ཉིད་ཚད་མར་གྲུབ་
ཟེན་པའི་སྲིད་ངོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐྱབ་གྲེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་
སྟོ་སྐྱད་ཅིག་མ་རང་ཉིད་ཚད་མར་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱར་ཡང་ཚད་མར་སྐྱབ་
པར་མི་བྱས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོ་དེ་ཉིད་མི་སྐྱ་བར་རང་གིས་ངེས་སམ་
རྒྱུ་གཞན་གྱིས་ངེས་དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚད་མ་ཚད་མིན་ལ་སྐྱུ་ཡང་
ཚོངས་མི་སྲིད་པས་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་
ན་རང་ཉིད་ལ་མི་སྐྱ་བ་མེད་ན་གཞན་གྱིས་ངེས་བྱ་མི་བྱས་པས་སོ། །ཡང་
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྐྱད་ཅིག་དང་སྤྲ་རགས་ལ་སོགས་པས་དབྱུང་ན་ཚད་
མ་མི་འགྲུབ་པས་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་གྲེད་པ་དོན་མེད་ལ། མ་དབྱུང་

བར་འདུག་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་ཡང་མེད་པར་མགོ་མཉམ་མོ་ཞེས་
 བའི་རྩོད་པ་གསུམ་བཤོད་པའི་ལན་དུ། མངོན་སུམ་ལ་རང་ངེས་གཞན་
 ངེས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡིད་གཏད་པ་དང་གོམས་པ་དང་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བེན་
 པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་སློ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་རང་སྟོབས་
 གྱིས་ངེས་པ་འབྲེན་བྱུང་ལ། ཅི་འདི་མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་སམ་ནོར་བུའི་ཕྱང་
 བོའོ་སྟམ་དུ་དམར་ལམ་པ་མཐོང་བ་དང། རྒྱ་རྗེས་ལ་རྒྱངས་པ་དང་དུ་བར་
 མ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པ་འཕམ་ཡིད་གཏད་པས་སྐྱེ་ངེས་ངེས་པར་བེན་
 པ་འཕམ། ཏྲགས་གཞན་གྱིས་ངེས་པ་ལས་སློ་དེ་མ་འབྲུལ་བར་ཏོགས་པ་ལྟ་
 བུ་སོགས་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལས་ངེས་པ་འང་ཡོད་ལ། རྗེས་དཔག་ཐམས་
 ཅད་ནི་རང་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཚད་མའི་སློ་དེ་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱེ་
 པ་ནི་གོང་དུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་འདི་ག་ཉེན་ཐ་སྟང་
 གྱི་འདུག་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྒྱད་ཅིག་སོགས་སུ་བྱེ་བའི་དཔྱོད་པས་བརྒྱག་
 མི་རུས་ཏེ་འདི་ག་ཉེན་རང་གི་སྤང་ངོར་བསྐྱེལ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་བྱུང་བའི་
 ཐ་སྟང་ཅམ་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་ཀྱང་ཁེགས་པར་མི་འགྲོའོ།

དེས་ན་ཚད་མ་རྣམས་ནི་འཇམ་བྱེད་རུང་ཉིད་ལས་གཞལ་བྱ་རུང་གི་
གནས་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་དེའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་སློབ་ཡིན་པས་ན། མྱིས་
གྱི་ཐ་སྟོན་དཔྱོད་པ་ལས་ནི་ཅི་སློབ་འདི་དོན་མ་ཐུན་པའམ་དོན་མ་ཐུན་པ་
མ་ཡིན་ཞེས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གཉིས་སུ་སྤྲེལ་ནས་ཡུལ་ཡང་དག་པར་
འཇམ་བའི་སློབ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འཛོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚད་མའི་རྣམ་
གཞག་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་སྤར་རང་གི་ངོ་བོས་ཚད་མ་མིན་པའི་
སློབ་ཞེས་སྤར་ཚད་མར་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ཡང་ཚད་མའི་སློབ་
ཚད་མ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པ་དང་ཚད་མིན་གྱི་སློབ་ལ་ཚད་མར་སློབ་འདོགས་
པའི་ཚོང་ས་པ་སློབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དོན་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་གཞན་བསྟན་འདིར་དོན་གཅིག་ལ། དངོས་དང་
དེ་ལ་དོགས་སྤང་དོ། །དང་པོ།

མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང།།

སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་ལར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་པའི་དོན་

གྲི་གསལ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ལ། འདིར་མི་སྐྱ་བའི་རིག་པ་ཞེས་བཤད་པ་
མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཉེ་མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཚད་
མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་འདི་ཐ་སྙད་དང་དོན་
དམ་དཔྱད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གཉིས་ཀ་
ཚོ་གསུམ་ནས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཆ་ཚང་བར་འདོད་པ་དང་། དོན་གཅིག་
ཏུ་འདོད་པའི་སྤོགས་གསུམ་བྱུང་ཡང་སྤྱི་མ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གཟུང་བར་
བྱའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཐུག་
པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་ན་མ་ཡིན་ཉེ། འདི་གཉིས་ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་
ཅུ་ལས་དོན་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་མ་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དེ་
ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་ལ། མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་ཤེས་པའི་དོན་
དེའི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་སྣང་བ།

རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་འོག་ཏུ། །སྤྱི་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོབ།།

རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཕྱིར།

རང་གི་མཚན་ཉིད་དབྱུང་ཕྱིར་རོ།

ཡུལ་སྟོན་པོ་སྟེ་བྱུང་བའི་རོ་བོ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་
སྟོན་པོ་རང་ལས་པའི་སྟོ་སྟེ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བ་ལའང་མ་ཤེས་དོན་
གསལ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་བྱུང་བའི་ཆེས་པར་འགྱུར་ཏེ།
སྟེ་སྟོ་སྟེ་མེད་གསལ་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་སྟེ་མ་ཤེས་པའི་དོན་སྟེ་དེའི་
དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ་སྟེ་མ་ལ། དོན་ཞེས་པ་ནི་དོན་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྟེ་མི་ཤེས་པ་གསལ་དུ་ཤེས་པ་གང་
ཡིན་པ་ཞེས་དགོངས་པའི་སྤྱིར་བཏང་ཤེས་ལ་བྱུང་བའི་ཆེས་པར་མེད་དེ། དེས་
མངོན་སུམ་གྱིས་བརླུང་བའི་ཐོབ་དེ་སྟེ་འི་ཚུལ་གྱིས་བརླུང་བ་ལས་དོན་རང་
མཚན་ལ་གསལ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ།

དོན་ཞེས་པ་རང་མཚན་ལ་དགོངས་པ་ཅིས་ཤེས་སྟེ་མ་ལ། ཐ་སྟོན་
དཔྱོད་པས་འཇུག་ཡུལ་ནི་དོན་བྱེད་ལུས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྟེ་
མི་སྟེ་དབྱུང་ནས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་

འོ། །དེར་ངེས་ཏེ་སྤྱི་ཙམ་ལ་དོན་ཐོབ་པ་མེད་པས་དེ་ལ་སྤྱི་མི་སྤྱད་ཕྱོད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བཞིན་ལོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཕྱིར་སྐབ་པ་ཚད་མར་བསྟན་པ་ལ། ཚད་མར་གྱུར་པ་
རང་ལུགས་བཞག། །རང་གྱུར་ཚད་འདོད་གཞན་ལུགས་དགག། །དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྟར་ཚད་མ་ཉིད། །མ་སྐྱེས་པ་ནི་བསྐྱོག་དོན་དུ།

གྱུར་པ་ཉིད་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །སྐྱབ་བྱེད་ལ་ལྟོས་ཚད་ཡིན་རིགས།།

ཚད་མ་མདོ་ལས།

ཚད་མར་གྱུར་པ་འགོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ།།

སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་སྤྲུལ་འཚལ་ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་
འདི་འདྲོད་ལེ་ཏུ་འདིས་འཚད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྟར་འདས་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟུམ་ན། གོང་དུ་བཤད་མ་
ཐག་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དང་ལྟར་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྟར་འདས་ནི་
ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་དང་ཇི་ལྟར་ལྟར་སྟུམ་ན། འདི་ལྟར་
འདི་གཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་ལྟར་དོན་ཐོབ་པ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་སྐོ་

དེ་ལྟར་བཏགས་པ་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་བཤད་བྱའི་ཚད་མ་ནི་མངོན་རྗེས་ཀྱི་
ཚད་མ་ཡིན་ལ་བཙམ་ལྡན་འདས་ནི་ཚོས་ཀུན་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་
གྱུར་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་དང་
མི་འབྲེལ་བའི་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོན་པ་ཚད་མ་ཞེས་པ་དེ་
ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ནི་བཞོན་པའི་དོན་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་
གསུངས་སོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེས་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱབ་པའི་ཚད་མར་
མི་རུང་བ་དེ་ཡི་སྤྱིར་ཚད་མ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐབས་སུ་སུམ་ཚོགས་པ་
ལ་ནན་ཏན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཚད་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་
ནི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་རྩུང་ཚད་འདོད་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། ཚད་མ་
རྟག་པ་ཡོད་པ་དགག། ཚད་ཅན་དབང་ཕུག་བྱེད་པོ་དགག། །དང་པོ།
ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན། །དངོས་ཡོད་རྟོགས་པ་ཚད་སྤྱིར་དང་། །
ཞེས་བྱ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ནི་མི་བརྟན་ཉིད་སྤྱིར་རོ། །
སྤྱི་རོལ་བ་རྣམས་ན་རེ། སྤར་ཚད་མ་མིན་པ་ཞིག་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སྟོས་ནས་

གསུམ་དུ་ཚད་མར་གྱུར་བས་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་
 ལ། ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་བའི་དབང་ཕྱིན་ཏུ་ལྟག་པ་
 དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་བྱེད་པོ་འདེད་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཚད་
 མ་ཏུ་ལྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྲིར་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་
 རང་མཚན་རྗེ་ལྟ་བུར་གཞུགས་བའམ་རྟོགས་པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་
 ལྟོ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནམ་མཁའ་སོགས་ཚད་མ་མིན་པའི་སྲིར་
 དང་། དུལ་ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་མི་ཏུ་ལྟག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 དེའི་དུལ་ཅན་ཚད་མ་དེ་ནི་མི་བརྟན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་
 རོ། །དེ་ཡང་དུལ་དེ་དམིགས་སྐྱེན་ཡིན་ལ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སློ་ཚད་མ་
 ཡིན་པའི་སྲིར་སྐྱད་ཅིག་མར་འཐད་གྱི་དུལ་གྱིས་བྱུང་བར་བྱུང་མེད་ན་ནི་
 དུལ་གང་ཡང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

དུལ་གང་ཡང་མ་ཤེས་ན་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཚད་མར་རི་
 ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་ཏུ་ལྟག་པའི་སློ་ལ་དུལ་རིམ་བཞིན་འཇུག་པའི་དོན་བྱེད་
 ལུས་པས་སྒྲོང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཚད་ཅན་དབང་སྤྱད་བྱེད་པོ་དགག་པ་ལ། དེ་རྟག་མི་རྟག་
 བརྟགས་ལ་དགག། །ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་དགག། །དང་པོ།
 རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཅན་དག་ནི། །རྟག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་སྲིད།།
 ལྟོས་པ་མི་རུང་བ་ཡི་སྲིད། །རྣམ་འགས་པན་གདགས་བྱ་མིན་སྲིད།།
 མི་རྟག་ན་ཡང་ཚད་མེད་ཉིད།།

ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་དབང་སྤྱད་དེ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་སྣང་བའི་ཚོས་གང་དག་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཅན་འདི་དུག་ནི་རྒྱ་དབང་
 སྤྱད་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་དོན་
 བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་པོ། །རྟག་པ་དེ་ཡང་སྣན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་ལ་རྒྱུན་
 གྱིས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་
 རུང་བ་ཡི་སྲིད་དང་། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་པན་གདགས་བྱ་མིན་
 པའི་སྲིད་ཏེ། རང་གི་དོ་བོ་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་དེ་ལ་
 པན་གདགས་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་སྤྱད་མི་རྟག་པ་

ཡིན་ནོ་ཞིན་ཡང། དེ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཚད་མར་
སྐྱབ་བྱེད་མེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཅིག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལའང་
སྐྱབ་བྱེད་གི་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་དང་
གནོད་བྱེད་ཡོད། །དང་པོ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་བསྟན། །དེ་ཡི་
རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤམ། །དང་པོ།

སྟོན་འདུག་དབྱིབས་གི་ཁྱད་པར་དང། །དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག།
འདོད་པ་བྱུབ་པའམ་དཔེ་མ་གྲུབ། །ཡངན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན། །

ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ན་རེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་དང་གནས་སྟོན་གྱི་འཇིག་
ཉེན་དང་བྱེད་པ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཅོམ་པར་རུས་པའི་ལུས་དུ་བྱུང་བའི་
སྟོ་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་དབང་ལུག་ཡིན་ལ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་
འདི་ལྟར་ལུས་གནས་བྱེད་པ་འདི་ཀུན་དུས་གཞན་དུ་སྟོན་ཅིང་རེས་ལགའ་
འདུག་པའི་སྲིང་ལུས་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་སྟོ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་བཞོག་པ་ལ་

སྡེ་ཏུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྡེ་ཏུ་རང་དབང་གིས་འཇུག་ན་ཉག་
ཏུ་འཇུག་པའམ་ཡང་ན་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་འདི་སྐྱེས་
བུའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་སྡོད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
དུ་གྲུ་བཞི་དང་རྒྱུ་མ་སོ་སོགས་དབྱེ་བས་གྱི་བྱེད་པར་དྲང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་
ཡང་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཁང་བཟང་དང་བུམ་པ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་དོན་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་ཡིན་ཏེ་མེ་དང་དག་སྡེ་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་སྐྱེས་བུས་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྤྱིར་བུས་པའི་སྤྱིར་དག་
སྡེ་ལ་སོགས་པས་རང་རང་གི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་
སོགས་པ་ཞེས་པས་གངས་དང་ལྡན་པ་དང་ཚད་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱང་
སྐྱེས་བུས་བུས་པའི་སྐྱེས་བྱེད་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བཞེད་པ་དུ་གཞི་
འདོད་པ་གྲུབ་པའམ་ཞེས་སྡེ་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་སྡོད་ཅིང་འཇུག་པ་སོགས་
དཔེར་བཞེད་པ་དེ་དག་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འདོད་པ་
ཡིན་ལ། དངོས་སུ་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པ་རི་སྤྱིང་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཀྱང་
རྒྱ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་པ་སྡོད་དུ་སོང་བའི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པ་ཅམ་དུ་

སྐྱབ་པར་བྱེད་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་པའི་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་གནས་ལུས་སྣ་ཚོ་གས་པར་གྱུབ་པ་ནི།

འདི་ག་ཉེན་སྣ་ཚོ་གས་ལས་ལས་སྐྱེས། །དེ་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་
བྱས། །ཞེས་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤོང་གི་འདོད་པ་ལྟར་དངོས་སོ་དེ་ཀུན་
བྱེད་སོ་སྐྱེས་བྱ་ཉག་པ་གཅིག་གིས་བྱས་པ་ནི་དཔེ་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པའི་རྒྱས་བྱེད་པ་ལས་ཉག་པས་རིམ་དང་
ཅིག་ཅང་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་མཐོང་བས་སོ།།

ཡང་ན་ཉག་པ་དེའི་སྟོན་བྱེད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྤོང་ཅིང་
འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྤོང་
དང་གིས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་འདོད་པ་དབང་སྐྱེས་སོགས་ལའང་
སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་དོགས་པ་སྐྱེ་སྐྱེ། དེ་ཡང་རེས་འགའ་སྤོང་ཅིང་རེས་
འགའ་འཇུག་པའི་སྤྱི་དུ། གལ་ཏེ་སྤོང་ཅིང་མི་འཇུག་ན་ནི་དེ་ལ་སྤོང་པའི་
དུས་མེད་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་སྤོང་པར་ཉག་ཏུ་ཡོད་པའོ།།
སྤོང་ཅིང་མི་འཇུག་པའི་དུས་ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉག་ཏུ་

མེད་པར་ཐལ་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་དེས་དོན་མི་བྱེད་ན་ནི་ཁས་སྦངས་དང་
འགལ་ལ་བྱེད་ན་ནི་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་བྱས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་དེས་
གཞན་ཁེགས་ཚུལ་དང། །དེ་ཡི་བྱུང་དོན་བསྟན་པ་གསུམ། །དང་པོ་ལ།
དབྱིབས་དོན་ཉགས་སུ་མི་རུང་བ། །དབྱིབས་སྐྱེ་འདུག་ཅམ་ཉགས་མིན་
པའོ། །དང་པོ་ལ། །བྱད་པར་ཅན་དབྱིབས་སྟོགས་ཚོས་མེད། །དབྱིབས་
ཅམ་ཉགས་སུ་མ་ངས་པའོ། །དང་པོ།

བྱིན་རྒྱབས་ཡོད་མེད་རྗེས་འདུག་ཅན། །དབྱིབས་སོགས་ཅི་འབྲ་རབ་གྲུབ་པ།།
དེ་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་གང་ཡིན། །དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གང་ཞིག་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་པོ་འཇམ་འདུ་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་ན་ཡོད་པ་དང་
མེད་ན་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འདུག་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་
དང། །སྟོད་འདུག་སོགས་ཅི་འབྲ་བ་དེ་ནི་གང་ལ་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་རབ་
ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་སོམས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ཡོད་པའཇམ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་
རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྟེ་དུ་དང་བུམ་

པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་སྐོར་སོགས་ལ་དབྱིབས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པར་ལས་ཀྱི་
དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པས་ན་དེའི་
དབྱིབས་དེ་སྐྱེས་བུས་བུས་པའི་བྱུང་བར་དང་ལྡན་པར་མི་འདོད་པས་ན་
སྤོགས་ཚོས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དབྱིབས་ལ་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་དང་མ་བུས་པ་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་
སྐོར་དབྱིབས་ཅམ་ལས་བུས་པར་སྐྱུང་བ་དེ་ནི་དབྱིབས་ཀྱི་མིང་ཅམ་
མ་སྐྱེས་པར་སོང་གི་དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་འབྱུང་བར་
མི་འགོ་སྟེ། དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུས་བུས་མ་བུས་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་ནང་ནས་མ་བུས་པ་དེ་བུས་པའི་སྐྱུང་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དབྱིབས་ཅམ་རྟགས་སུ་མ་ངེས་པ་ལ། མ་ངེས་ངེས་ན་ཏྲ་
ཅང་ཐལ། །འབྲས་མཚུངས་ལྟ་བུ་ཚོད་དུ་ཐལ་སྤང། །དང་པོ།

ཐ་དད་དངོས་ལ་རབ་བྱུང་པ། །སྐྱེས་མཚུངས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱིར།།⁽¹⁾

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༩༠༧-༨། །སྐྱེས་མཚུངས་པས་ཐ་དད་མེད་སྤྱིར།།

རྗེས་དཔོན་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་བའི་རྗེས་ལས་མེ་བཞིན་ལོ།།

བ་རོལ་པོ་ན་རེ། དབྱིབས་ཡིན་ནོ་ཙམ་སྐྱེས་བུས་བུས་པའི་དབྱིབས་ཁྱད་
 བར་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱིབས་ཚམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་སྤྱོད་
 གྱིས་འདོད་པ་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆེད་དུ་མ་བུས་པའི་ཁང་བཟང་ཡོད་པ་དང་།
 མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བུས་པའི་ཁང་བཟང་གཉིས་ལ་དབྱིབས་རང་གི་
 ལྷེད་ན་ཁྱད་པར་བ་ཞེས་མི་དོར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པས་སོ་ཞེ་
 བ། འོ་ན་དེད་གྱིས་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་དབྱིབས་
 དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་འདི་ཀུན་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྤོད་གྱི་རིགས་པ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་བྱེད་ཅེས་བྲིས་
 པ་ན། འདི་ཀུན་སྐྱེས་བུས་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་
 ལོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུས་བུས་པར་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་རི་ལ་སོགས་པའི་
 དབྱིབས་ལ་གང་གིས་རྗེས་སུ་དཔོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་
 རྗེས་སུ་དཔག་གོ་བཟེན་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་བྱེད་པའི་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་བའི་དབྱིབས་ཅན་བུམ་པ་སོགས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་

དེ་སྤྱིང་སོགས་ལ་དབྱིབས་གང་ཞིག་རབ་ཏུ་གྱུབ་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་
 བཏགས་ན་དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པར་མཚུངས་པ་ཅམ་ལ་ཐ་དྲད་
 མེད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་མཚུངས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་སྤྱིར་སྐྱེས་
 བྱས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་
 དང་དབྱིབས་ཅམ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་མི་ཉུས་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ་སྐྱེས་བྱས་ཆེད་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་དབྱིབས་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་
 སྤྱིར་ལོ། །ཏགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ནི་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་
 རྟེ། མེ་དང་འབྲེལ་བ་དུ་བའི་སྐྱེ་རྗེས་ཁྱད་པར་ཏགས་སུ་མ་བཟུང་བར་ས་
 ཇུལ་དང་རྒྱུངས་པ་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྗེས་ཅམ་ལས་མེ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེས་ན་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚོན་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་
 བ་དབྱིབས་ཅམ་གྱིས་ནི་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་ལོ། །འོ་ན་དབྱིབས་ཁྱད་པར་
 བ་ལས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་དཔོག་རིགས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་གང་ཡིན།
 དབྱིབས་ལ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དབྱིབས་
 ཅམ་ནི་རྗེས་གྱི་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་

དེ་ཡི་སྟེང་ན་མི་འོར་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་གཏུན་མ་ཡིན་
ལོ། །འོར་ཅི་ཞེས། རྗེས་ཀྱི་བཀོད་པའི་བྱུང་པར་གང་ཞིག་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་
པ་ལ་རག་ལས་ཏེ་འཇུག་པ་ཅན་དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བུས་པའི་བྱུང་པར་དང་
སྣལ་པའི་དབྱིབས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ལས་དུ་བ་བཞིན་སྐྱེས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་
ཅན་ལོ། །དེ་སྟེང་རག་ལས་པར་ནི་འཛིག་ཏེན་ན་མཐོང་བའི་སྤྱིར་འདི་ལ་
དབྱུང་པ་གཞན་མི་འཇུག་གོ། །གང་སྐྱེས་བུས་བྱེད་པ་ལ་རག་མ་ལས་པར་
རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆེར་མ་རྗོད་པ་དང་མེ་ཏོག་གི་དབྱིབས་
ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་ཏེ་ཀ་བུམ་མ་འབྲེལ་བ་
བཞིན་ལོ། །དེ་དག་ལ་འདྲ་བྱེད་པོ་སློབ་ཏུ་སྦྱར་བ་དབང་སྤུག་གིས་བུས་
པར་མི་ཞིགས་སྣམ་ན། དེ་དག་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་ལས་དབང་
སྤུག་གིས་ཅི་ཡང་མ་བུས་ཏེ་འོག་ཏུ་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ངེས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ནི།

དེ་སྟེང་མིན་ན་རྗེས་ལས་གྱིས། །བུམ་པ་ལ་སོགས་འཛིན་པ་ཡི། །

རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་བྱེད་པའི་སྤྱིར། །སློབ་མཁར་ཡང་དེས་བུས་བུབ་འགྱུར། །

བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་མིན་
པར་ཚོས་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱ་གང་ཞིག་མཐོང་ནས་གཞན་ཡང་དེ་དང་འབྲ་
བ་ཅོམ་དུ་དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་སྔ་མའི་རྒྱ་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་
ན། རྗེ་མཁན་གྱིས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲིམ་པ་ཡི་རྣམ་འགྲུར་འགྲུར་
ཞིག་བྱེད་པར་བྱུབ་པའི་སྤྱིར་འདྲིམ་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་ནོ་ཅོག་དེས་
བྱས་པར་ཡང་འགྲུབ་པས་གོག་མཁར་ཡང་རྗེ་མཁན་དེས་བྱས་པར་བྱུབ་
པར་འགྲུར་རོ། །རྗེ་མཁན་དེས་འདྲིམ་པའི་རྣམ་འགྲུར་འགྲུར་ཞིག་བྱས་
པས་འདྲིམ་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་ནོ་ཅོག་བྱས་པར་མི་འགྲུར་སྐྱམ་ན། བྱམ་
པ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་བྱས་བྱས་ཀྱང་དབྱིབས་ཡིན་ནོ་
ཅོག་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་ག་ལ་ངེས་ཏེ་སྐྱེས་བྱའི་ཅོལ་བ་ཆེད་དུ་སྐྱེས་པ་
ལ་རག་མ་ལས་ཀྱང་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་ལོ།

གསུམ་པ་འབྲས་མཚུངས་སྟོན་ཚད་དུ་ཐལ་སྤང་བཞི།

བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་འགོ་སྤྱིར་འབྲས་བུ། །སྤྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ།
འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཐ་དད་སྤྱིར། །ཐ་དད་སྐྱོན་བརྗོད་འབྲས་མཚུངས་འདོད།

དེ་ལྟར་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་དབྱིབས་སོ་སོར་བྱེན་ས་
 དབྱིབས་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་སུན་འབྲིན་པ་འདི། འབྲས་བུ་མཚུངས་པའི་
 ལྷག་ཚོད་ཅེས་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐང་
 གིས་བཤད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་མི་མཚུངས་ཏེ། སྐྱ་
 མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་སྟེ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 བྱས་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་བྱེ་མི་དགོས་པར་སྐྱིས་
 གྲང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཉག་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་
 ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞན་ལུ་
 ལྷགས་ནམས་གྱིས་ཉགས་བྱས་པ་དེའི་འབྲེལ་བ་ཅན་སྐྱ་དང་བུམ་པ་ལྟ་
 བུ་ཉིད་ཐ་དྲད་པའི་སྤྱིར་ཉགས་བྱས་པ་ཡང་ཐ་དྲད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
 བ་སྐྱའི་བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་མ་ཐུན་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་ལ།
 བུམ་པའི་བྱས་པ་སྐྱ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་
 བྱས་པ་ནི་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར་དེ་འབྲས་ཉགས་ཡང་དག་མིན་ཞེས་
 སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་དམ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྣང་

ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་འདྲའི་མ་གྲུབ་པ་དང་རྗེས་འགོ་མེད་པར་བརྗོད་ཀྱང་
གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སུན་སྤང་མི་རུས་པས་ལྷག་ཚོད་ཡིན་ནོ།།

འབྲས་མཚུངས་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་
ཚུལ་བྱུང་དང་བྲས་པ་ལྷ་བུའི་ཚིག་དེ་ཡིན་ལ། དེ་བཞོན་པ་ན་མ་གྲུབ་པ་
སོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་བ་གཞན་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་རིགས་
པ་ལྟར་སྤང་བས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་ཅེས་
བཅད་བྲས་པའོ། །དེ་ལྷག་ཚོད་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་དང་བྲས་པའི་ཁྱད་པར་སྤེལ་
དགོས་པར། སྤྱིར་བྲས་པ་ཡིན་ན་མི་ལྷག་པར་འབྲུབ་ངེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་
འབྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི་སུན་འབྲིན་མི་རུས་པའི་ཚིག་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
པོ། །དེས་ན་དབྱིབས་ལ་གཉིས་སུ་མ་སྤེལ་བར་དབྱིབས་ཅམ་གྱིས་སྐྱེས་
བྲས་བྲས་པར་འབྲུབ་ན། དེ་མི་འབྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལྷག་ཚོད་དུ་འབྱུང་
ཡང་དབྱིབས་ཁྱད་པར་དུ་དབྱེ་བ་མ་བྲས་པར་དབྱིབས་ཅམ་ནི་སྐྱེས་བྲས་
བྲས་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པས་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་
ཚོད་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དབྱིབས་སྐྱེ་འཇུག་ཙམ་ཉགས་མིན་པ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱེ་
ཙམ་ཉགས་མིན་དཔེ། །ཡིན་ན་ཉ་ཙམ་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ།

རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གྲུབ་པ། །སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་ནི་མཐོང་བ་ལས།།

སྐྱེ་བྱེད་མི་རིགས་ངག་ལ་སོགས། །གོ་ཉིད་སྤྱིར་ན་རྩ་ཙམ་བཞིན།།

ཆོས་སོ་སོའི་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ལ་རྫོད་བྱེད་དུ་
གྲུབ་པ་ཡི་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་སྟེ་ཐུན་མོང་གི་མིང་ནི་ཡུལ་བརྫོད་བྲ་གང་ལ་ཡོད་པ་
ཙམ་མཐོང་བ་ལས་རིགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ནི་མི་
རིགས་ཉེ་དཔེར་ན། ངག་དང་སྤྱོད་ལས་སོགས་པ་ཆོས་ཙམ། གོ་ཞེས་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་རྩ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་སྐྱེ་མིང་
དུ་གོ་སྐྱེ་འཇུག་ཀྱང་མིང་དེ་ཞུགས་པ་ཙམ་ཀྱིས་དེ་ཡི་མིང་ཙམ་གཞན་དུ་
གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ལོ། །ཇི་སྐད་དུ།

ངག་སྤྱོད་ལས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང། །མཐོང་རིས་མིག་དང་དོ་རྗེ་དང།།

བ་ལང་ཚུ་སྟེ་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྐྱེ་རིས་པར་གཟུང། །ཞེས་
གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱིབས་ཙམ་ཀྱི་སྐྱེ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེས་སུས་སུས་

བར་སྐྱབ་བའང་ཚུལ་དེ་དང་འབྲེལ།

གཉིས་པ་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་གིས། །སྐྱེ་ལྡན་གང་ལ་འང་མེད་མ་ཡིན།།

དེ་ཡོད་པས་ནི་དོན་གྲུབ་ན། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་གྲུབ།།

སྐྱེས་བྱས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་གིས་འབྲུག་པ་ཅན་ཡིན་
གྱི་རང་དབང་གིས་འབྲུག་པ་ཅན་མིན་པའི་སྤྱིར། །སྐྱེ་ལྡན་ནི་ཡུལ་གང་
ལ་འང་སྐྱུར་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་སྐྱེ་ཅམ་དེ་ཡོད་པས་ནི་དེའི་མིང་
ཅན་གྱི་དོན་དེ་གྲུབ་ལྟ་བུ་སོགས་དོན་གང་ཡང་རྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ནི་སྐྱེ་སོགས་གཞན་གྱི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། དཔེར་
ན་སྐྱེས་བྱ་ལ་ཉི་མ་ཞེས་པའི་མིང་ཡོད་ན་དེས་སྣང་བར་ཡང་བྱེད་པར་
ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་དེས་གཞན་ཁེགས་ཚུལ།

འདིས་ནི་སེར་སྐྱུ་ལ་སོགས་ཀྱི། །མི་རྟོག་སོགས་སྤྱིར་ཡང་སེམས་མེད།།

སོགས་དང་འབྲུག་པ་བའུས་ན་ནི། །འཆི་སྤྱིར་སེམས་སྣོན་དབྱེད་པ་ཡིན།།

རྒྱ་ཚམ་མཚུངས་པས་དོན་མཚུངས་པར་སྐྱབ་མི་རུས་པར་བསྟན་པའི་
 དེགས་པ་འདི་ས་ནི་སེར་སྐྱ་བ་དང་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱས་གཅེར་བུ་བ་རྣམས་
 ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཉམས་སྣང་བ། མི་རྟག་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་
 ཡང་སློབ་དང་བདེ་བ་སོགས་སེམས་མེད་པ་དང་ནང་མ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་
 སྐྱབ་པ་དང་། རྣམ་པ་བ་རྣམས་ན་ནི་འཆི་བའི་སྤྱིར་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་
 འདོད་པའང་མི་དེགས་པར་དོན་གྱིས་དབྱེད་ཅིང་བསལ་བར་བྱས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཉམས་ཞེ་ན། སེར་སྐྱ་བ་ན་དེ། གཙོ་བོ་ལས་བྱུང་བའི་སློབ་ཞེས་
 པ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་བདེ་བ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བཏང་སྟོམས་ཞེས་པ་འདི་རྣམས་ཚོས་
 ཅན། སེམས་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་ནང་ཤེས་དེག་གི་སྐྱེས་བུའི་ཚོས་མ་
 ཡིན་པར་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཚོས་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་གི་ཞེ་འདོད་ལ་སློབ་དང་བདེ་བ་
 སོགས་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་
 རོར་བུ་བ་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་དེ་གྲུབ་ན་སེམས་མེད་དུ་ཡང་འགྲུབ་རུས་སོ་

སྣམ་པའོ། །སེམས་མེད་དུ་ཅིས་བྱུབ་ན། ཁོ་རང་གིས་མི་ཉག་པ་ཞེས་པའི་
 དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་སྤྲུང་ཡང་དེར་བྱུབ་པ་ཅམ་ལ་
 འདོད་པས་སྤྲུང་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྤྲུང་ཡོད་གཏན་དུ་འགག་པར་
 མི་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་ཉག་པ་ཞེས་པ་དེ་བྱུབ་ན་མི་ཉག་པ་དང་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་
 དོན་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལ་ཡོད་པ་དེ་འབྱུབ་བོ་སྣམ་པའོ། །དེ་གྱི་ན་སྟེ་ཁོ་རང་
 གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་མི་ཉག་པ་དེ་ལྟ་བུ་སློོ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
 པའི་དོར་མ་བྱུབ་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་མི་ཉག་པའི་དོན་དེ་ཁོ་རང་གི་དོར་
 མ་བྱུབ་པས་ཉག་པ་དེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀའི་མ་ཐུན་སྤང་དུ་བྱུབ་པ་མི་སྲིད་
 པས་སྐྱ་ཅམ་བྱུབ་པ་དེས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དོན་གང་ཡང་མི་འབྱུབ་སྟེ། སངས་
 རྒྱས་པའི་དོར་སློོ་སོགས་དགག་པར་འགྱུར་བར་བྱུབ་ཀྱང་དེས་སེམས་
 མེད་པར་མི་འབྱུབ་བོ། །ཡང་གཙེར་བུ་པ་ན་དེ། ཤིང་ཚོས་ཅན། སེམས་པ་
 ཅན་ཡིན་ཏེ། རྩུན་པ་བ་ལུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་
 བ་ཀོད་པ་ན། འཆི་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་དེ་ཅམ་ཤིང་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་
 ནི་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདོད་ལ། དེ་ཁས་སྤངས་ན་སེམས་ཡོད་པའང་

འགྲུབ་སྣམ་བའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་བས་རིས་མ་སྐྱུན་བར་གནས་པའི་
དབང་ཤེས་སློབ་གསུམ་འགག་བ་ལ་འཆི་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེ་ཤིང་
ལ་མ་གྲུབ་ལ། ཤིང་སྐྱམ་བ་ལ་ཤིང་ཤི་བ་ཞེས་དང། འོ་མ་རུལ་བ་ལ་འོ་
མ་ཤི་ཞེས་བའི་ཅམ་བརྗོད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེས་སེམས་ལྡན་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ་
སྐྱམ་བ་ཅམ་ལ་ཤི་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་ན། སྐྱེ་ཅམ་
ལྷགས་པས་དེ་གྲུབ་ན་ཤིང་དུ་མ་ཟད་འདམ་རྒྱུ་སོགས་ལའང་སེམས་
གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཅེར་བྱ་བ་རང་གིས་སློབ་མིན་
དུ་འདོད་པ་སྐྱེ་བའི་འོད་རྣམས་ཀྱང་འགག་བ་ལ་ཤི་བའི་སྐྱེ་མེད་པ་མ་ཡིན་
པས་གཞོན་དོ།

གསུམ་བ་གྲུབ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ན། །ཚུ་ལ་འདི་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་།།

ཁྱད་པར་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་བཞིན།།

སྐྱེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི། །གྲུབ་ན་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དཔེ་དལ།།

ལྷག་བ་བ་ལ་སངས་རྒྱལ་བས། །ལུས་སོགས་སྐྱུབ་བྱེད་བཤད་པ་བཞིན།།

དེ་ཉིད་འབྲུལ་ལ་སོགས་ཡིན་ན། །སྐྱེ་འབྲུལ་པ་མེད་ན་ཡང་།།
 སྐྱུ་བྱེད་སྐྱོན་ལྡན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །:དངོས་ལས་དངོས་པོ་⁽²⁾བྱུ་བྱིར་རོ།།
 འགོ་བའི་བྱིར་དང་ལག་ལྡན་བྱིར། །རྩ་ཅན་སྦང་པོ་ཞེས་སྐྱུ་བྱེད།།
 འདི་ཡི་སྐྱ་ཡི་བརྗོད་བྱ་ནི། །:གྲགས་པ་⁽³⁾ཡིན་གྱིས་བརྗོད་འདོད་མི་ན།།
 རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱིར་ན་སྐྱ་གང་གིས་བརྗོད་ཀྱང་རྩལ་ཉགས་སུ་འགོ་
 རྒྱུའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དེ་ཚོས་ཅན་ལ་མ་བྱུན་སྦང་དུ་མ་བྱུ་བ་ན། གོང་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར་སྟོགས་ཚོས་མ་བྱུ་བའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ།
 ཉགས་ཀྱི་དོན་དེ་བྱུ་བ་ན་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་གཞན་དུ་བཉགས་
 བའི་དབང་གིས་མིང་དེ་མ་བྱུ་བ་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཁྱུང་བར་
 ལས་དོན་གཞན་ལ་བཉགས་པའི་མིང་དུ་བསམས་ནས་མིང་དེ་མ་བྱུ་བ་
 ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་ཉགས་དེས་བསྐྱུ་བ་བྱ་འགྱུ་བ་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་བྱུར་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་ཉགས་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར། ཞེས་
 བཀོད་པ་ན་བྱས་པ་ཡིན་པ་ཉགས་མ་བྱུ་བ་སྟེ། སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་

(2) ལྷན་ཐང་དཔེ་མཛོད། ༡།༡༠༧-༦ །དངོས་ལས་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་མིང་དབང་དཔེ་ཚུལ། ༡༧༡-༦ །དངོས་ལས་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་
 (3) ལྷན་ཐང་དཔེ་མཛོད། ༡།༡༠༧-༦ །མིང་དབང་དཔེ་ཚུལ། ༡༧༡-༢༡ །གྲགས་པ་སྟེ།

ཡིན་པའི་སྤྱིར་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་པས་ཉལ་ས་མ་གྲུབ་པར་མི་
 འགྲུང་ཏེ། སྐྱ་ཡི་སྤྲོད་ན་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བཟགས་པའི་བྱང་
 པར་གྱི་ཚོས་རྣམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་བའམ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཁོ་རང་གི་གཞུང་ན་གྲགས་པ་དེའི་དབང་དུ་ན་སྐྱ་ལ་བྱས་པ་ཞེས་
 མ་གྲུབ་ཀྱང། བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་དམིགས་པ་ནི་ཚོལ་བ་
 གཉིས་ཀའི་མ་བྱུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་དེ་ལ་
 བྱས་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ན་ཉལ་ས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་
 ཡིན་པས་དེའི་མིང་གི་བྱང་པར་གཞན་དུ་བྱས་ཀྱང་དངོས་པོ་དེ་གཞན་དུ་
 བྱ་མི་རུས་པས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་འགྲུབ་པ་བཞིན་
 བོ། །དེས་ན་སྐྱ་ཅམ་གྱི་དོན་ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་གོ་བ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་
 ཉལ་ས་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉལ་ས་སུ་སོང་ན་
 མིང་གཞན་དུ་བཏགས་པས་གོགས་བྱེད་མི་རུས་པར་བསྟན་ནས། དེ་
 ལྟར་ཉལ་ས་དེའི་སྐྱ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཉལ་ས་སུ་གཞུང་བྱའི་དངོས་པོ་ནི་ཚོས་
 ཅན་དེ་ལ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་དེས་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་བྱའང་

འགྲུབ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོགས་དོན་ཡང་གྲུབ་
 པར་འགྲུར་ཏེ་དབེར་ན་རྩལ་སྐྱེ་རྟག་པར་འདོད་པ་ལྷག་པ་པ་ལ་སངས་
 རྒྱས་པས་ལྷུས་ཅན་ཡིན་པ་དང་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པ་སོགས་རྩལ་སྐྱེ་
 པར་རྟག་པ་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཤུད་པ་བཞིན་ལོ། །རི་ལྟར་ན། རྩལ་
 སྐྱེ་པར་ཚོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིད། དབེར་ན་
 རྩལ་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན། ལྷག་པ་པའི་ངོར་ལྷུས་ཅན་ཡིན་པའི་སྐྱེ་
 མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཚད་ལ་ལྷུས་ཅན་
 ཞེས་འདོད་ཅིང། རྩལ་སྐྱེ་ལ་ཚད་མེད་པས་ལྷུས་ཅན་མིན་པར་འདོད་
 ཏོ། །དེའི་ལྷགས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མིན་པ་ནི་འགྲུབ་པ་བཞི་དང་
 ཡིད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལས་ཡིད་ལ་ཚད་མེད་པས་ན་གཞན་བཞི་
 ཁོ་ནར་འདོད་ཅིང། ཚད་ཅེས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ་ཆེ་ཆུང་རིང་སྤང་
 བཞི་ཡི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཡོད་པ་ལ་ལྷུས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།།

སངས་རྒྱས་པས་ཚད་རྗེས་སུ་མི་འདོད་པས་ཚད་ལ་ལྷུས་ཅན་ཞེས་
 མི་བྱ་བར་རེག་བྱ་དང་སྤྲན་པ་ལ་ལྷུས་ཅན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་

ལྷར་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་འདོགས་ཡུལ་མི་འདྲ་ཡང་མི་ཏྲག་པ་སྐྱབ་པའི་
ཏྲགས་སུ་འགོ་རྒྱ་རེག་བྱ་དེ་ནི་རྩལ་སྤན་དང་བུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་
པར་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྩལ་སྤན་རབ་ཀྱང་
རེག་བྱ་ཅན་མིན་ན་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་སུ་ཚུན་མནན་ནས་ཚོགས་པ་ཚོམ་
མི་སྲིད་པས་ན། ལུས་ཅན་མིན་པའི་སྐྱེ་མ་གྲུབ་པར་རེ་ཞིག་ཚོད་དུ་ཚུག་
ཀྱང་། སྐྱབ་བྱས་ཀྱི་དོན་ཏྲགས་སུ་ཀྱུར་པ་རེག་བྱ་ཡོད་པ་དེས་མི་ཏྲག་
པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གྲུབ་ན་གང་རེག་བྱ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལུས་ཅན་དུ་
བཏྲགས་པའང་ཐ་སྙད་སློབ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཐོགས་བཅས་ཡིན་པའང་ལུག་པ་པའི་དོར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཆ་ཡོད་པ་ལ་
ཐོགས་བཅས་སུ་འདོད་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་དོར་གཞན་གནས་
པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་དོན་ནི་། རྩལ་སྤན་པ་ལ་(4)གྲུབ་པ་དེས་དོན་གྲུབ་
པ་ཡིན་ནོ། །ཏྲགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབྲུལ་པ་དང་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱས་མ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན། ཏྲགས་སུ་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་ཅམ་

(4) རྒྱགས་ཆེན་དཔེ་འདིར། ༡༣༤༧-༤། བེས་མིག་དཔེ་འདིར། ༡༤༤༧-༤། རྗེ་ཡིག་དཔེ་གཞུགས། ༡༡༠-༡།
ཏྲུམ་ཡུན་པ་ལ། ། བསམ་ཡང་། ཏྲུམ་སྤྲ་པ་ལ། ། ཞེས་མིན་ནམ་སྐྱེ། རྒྱད་པ་པའི་མཚན།

ནི་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་འཇུག་པར་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་འཇུག་པ་མེད་པ་
ཡིན་ནུ་ཡང་དེ་འབྲེལ་སྐྱབ་བྱེད་ནི་སྟོན་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་རྟོགས་སུ་
འགོ་སྐྱེའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱེད་དངོས་པོ་བྱུབ་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་ཅམ་
གྱིས་སྐྱབ་མི་ལུས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན། སྐྱེས་བུ་འདི་ཚོས་ཅན། འགོ་བའི་སྤྱིར་དང་ལག་པ་དང་
ལྟན་པའི་སྤྱིར་རིམ་པ་ལྟར་དུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་འགོ་ལྟན་དང་ལག་ལྟན་
ཞེས་པ་འདི་ཡི་མིང་ངམ་སྐྱེད་ཡི་བརྗོད་བྱ་སྤང་དང་སྤང་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་ནི་
དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྐྱེར་མིང་དུ་འདྲི་གཏེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཅམ་ཁོ་
ནས་ཡིན་གྱིས་སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་གྱིས་མིན་ཏེ། བརྗོད་འདོད་དབང་
བཅའ་དུ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལའང་འགོ་བ་དང་ལྟན་པ་དང་ལག་
པ་དང་ལྟན་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སྐྱེས་བུ་སོགས་ལའང་མིང་དེ་མི་འཇུག་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས་ཡོད་དེ་འོན་ཀྱང་གྲགས་པ་དབང་བཅའ་པར་བྱས་པའོ།།

དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་མེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་མིང་དེ་འཇུག་

བ་ཡིན་བ་ལ་མ་འབྲུལ་དུ་ཟེན་ཀྱང་དེས་སྐྱེས་བྱ་དེ་བཙོ་སྲེག་གི་དོན་
བྱེད་བར་མི་འགྲུབ་བ་བཞིན་ལོ། །འདི་དང་གོང་དུ། ཚིག་གང་སྐྱ་པོས་རི་
ལྟ་བུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་རྣམས་སུ་ཚིག་ལ་མི་ཉོན་དོན་ལ་ཉོན་
དགོས་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་བས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་བ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་བ་ལ། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་བ་ཐལ། །
འབྲེལ་མེད་རྒྱ་དུ་ཐལ་བའི་དཔེ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་བ་ལོ། །དང་པོ།

རི་ལྟར་དངོས་དེ་རྒྱ་ཡིན་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ཉིད་གང་གི་ཚོ། །

རྒྱ་མིན་གང་གིས་དེ་ཉི་རྒྱ་ར། །འདོད་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་མི་འདོད། །

ཏྲ་བ་འགྲུར་མེད་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་དེས་ཐམས་ཅད་བྱས་བར་འདོད་ན་དེ་ལ་
བྱམ་བ་ལྟ་བུ་བྱེད་བ་དང་མི་བྱེད་བའི་གནས་སྐབས་ཡོད་དམ་མེད། མེད་
ན་བྱམ་བ་མི་བྱེད་བའི་ཡུལ་དང་དུས་མེད་བས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ན་
ཏྲ་ཏུ་ཡོད་བར་ཐལ་ལ། མི་བྱེད་བའི་གནས་སྐབས་ཡོད་ན་ཉི་བྱམ་བ་མི་
བྱེད་བ་དེའི་ཚེ་དེའི་རྒྱ་མིན་བར་ཡང་འགྲུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱམ་བའི་རྒྱ་མིན་
བའི་གནས་སྐབས་དེ་ལས་ནམ་ཡང་འགྲུར་མི་ཤེས་བས་ན་ཐམས་ཅད་

དུའང་བྱམ་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་གང་
གི་ཡང་རྒྱ་མིན་པར་འགྱུར་རོ།།

དེའི་སྤྱིར་རི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་པ་ན་དེའི་རྒྱ་དབང་སྤྱུག་ཡིན་
པ་དེ་ལྟར་། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་མ་བྱུང་གོང་དང་ཞིག་པའི་འོག་ཏུ་དེ་མེད་
པ་གང་གི་ཚེ་ན་དེའི་རྒྱ་མིན་པའང་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཡིན་
པ་དང་མིན་པ་གཉིས་ཀ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་གྱི་གནས་
སྐབས་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་
ཡང་འགྱུར་བ་ཞིན་དུ། རྒྱ་མཚོན་གྲང་གིས་དབང་སྤྱུག་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་
གྱི་རྒྱར་འདོད་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་མི་འདོད་པ་ཅི་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་རྣམས་
ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་འབྲེལ་མེད་རྒྱ་ཏུ་ཐལ་བའི་དཔེ་ནི།

མཚོན་དང་སྐྱེན་སོགས་འབྲེལ་བ་ལས། །ནག་པའི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན།།

འབྲེལ་མེད་སྤོང་དུ་མ་ཅི་ཡི་སྤྱིར། །རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་རྟོག་མི་བྱེད།།

གལ་ཏེ་དབང་སྤྱུག་གིས་སློ་སློན་དུ་བཏང་ནས་ཡུལ་དུ་ས་འགལ་ཞིག་ཏུ་

བྱམ་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བར་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་པས་
ཅི་འགའ་སྐྱམ་ན། སྐྱེ་བྱེད་དང་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དབང་ཕྱག་ལ་སྐྱ་སྐྱེ་
དང་ངོ་བོའི་བྱེད་པར་མེད་པས་ན་དེ་འབྲེལ་དབང་ཕྱག་དེ་ནི་སྐྱེ་བའམ་མི་
སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡང་མིན་པས་ན་པལ་གཞོན་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་
འབྲེལ་རྒྱ་ཏུ་ཉོག་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཉེ། དཔེར་ན་མ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ན་དྲང་མ་
སོས་པའི་རྒྱ་སྐྱེན་དང་སྐྱགས་སོགས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས། རྒྱག་པའི་ལུས་
ལ་མ་འབྲུང་བ་དྲང་འབྲུབས་པ་ཡིན་ནུང་མ་བྱེད་པ་དང་མ་འབྲུབས་པ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྡོད་དུ་མ་ཡང་ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་མ་དང་འབྲུབས་
པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་ཉོག་པར་མི་བྱེད་དེ་འབྲེལ་མེད་དབང་ཕྱག་རྒྱ་
ཏུ་འདོད་རིགས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མི་འབྲུབ་ཚུལ། །དེ་སྤྱིར་ཉ་ཅང་ཐལ་
བ་བརྗོད། །དང་པོ།

རང་བཞིན་བྱེད་པར་མེད་པར་ནི། །བྱེད་པར་ཡང་ནི་མི་རུང་ངོ།།

རྟག་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་སྤྱི་བ། །རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ།

དབང་སྤྱད་རྟག་པ་གཅིག་སྤྱི་རང་བཞིན་ལ་སྤྱི་དང་རྣམ་པའི་བྱུང་
བར་མི་འབྲ་བ་མེད་པར་ནི་འདོད་པའི་སྤྱི་བ། རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་བའི་འབྲས་
བུ་འདི་དང་སྣ་ཚོགས་མི་འབྲ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་དེ་ཡིས་བྱེད་པར་
ཡང་ནི་མི་རུང་ངོ།།

རྒྱ་རྟག་པ་ལ་རྣམ་ཡང་ལྡོག་པ་མེད་པའི་སྤྱི་ར་དེ་ལ་འབྲས་བུ་བྱེད་
པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ་སྟེ། འདི་ལྟར་མེ་ལོག་
བས་དུ་བ་མེད་པར་ཤེས་ནས་མེ་ལ་དུ་བ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་
ཤེས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ལོག་པ་ན་དེའི་རྒྱ་དབང་སྤྱད་ནི་སྤྱི་མ་
ལྟར་ཡོད་པའི་སྤྱི་ར་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་འང་ལྡོག་མི་རིགས་པའི་
སྤྱི་ར་ན་འདི་དབང་སྤྱད་གི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་རྒྱ་ལོག་པས་ལྡོག་
པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ་སྟུམ་དུ་དབང་སྤྱད་དེའི་རྣམ་པ་ཤེས་པར་རྣམ་ཡང་མི་
འགྱུར་ངོ།།

དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མཐོང་བས་

བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་འདི་ལ་མ་དམིགས་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དོན་མེད་དོ།

གཉིས་པ་དེ་སྤྱིར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད།

གང་དག་ཡོད་ན་གང་འགྲུར་ཉིད། །དེ་དག་ལས་གཞན་དེ་ཡི་རྒྱ།⁽⁵⁾

རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ། །རྒྱ་རྣམས་སྤྱག་པ་མེད་པར་འགྲུབ།

རྒྱ་གྲང་དག་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གྲང་ཞིག་ཡོད་པར་འགྲུར་ཞིང་མེད་ན་མི་
འགྲུང་བ་ཉིད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དེ་འབྲའི་རྒྱ་དེ་དག་ལས་གཞན་འབྲེལ་བ་
མེད་པ་དག་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དབང་སྤྱག་ཏུ་མ་བཟང་རི་
བོང་རྩ་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱང་རྒྱར་ཐལ་བས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡང་རྒྱ་རྣམས་ལ་མཐའ་སྤྱག་པ་མེད་པར་འགྲུར་རོ།

གཉིས་པ་ལན་དགག་པ་ལ། མ་ངེས་དཔེ་གཉིས་སོ་སོར་དགག། །ཐུན་
མོང་དོན་ནི་བསྐྱ་བ་ལོ། །དང་པོ།

སྤྱ་གུ་སྤྱིད་ལ་ས་ལ་སོགས། །རང་བཞིན་ཡོངས་སྤྱ་གྲུར་རྟེན་སྟེ།⁽⁶⁾

རྒྱ་ཡིན་དེ་ལེགས་བྱས་པ་ན། །དེ་ཡི་བྱེད་པར་མཐོང་སྤྱིར་རོ།

(5) རྣམ་ཐང་དཔེ་རྒྱུ་དུ། ༡༡༡༡-༡༡ རྟེན་འགྲུབ་དཔེ་རྒྱུ་དུ། ༡༢༡-༡༢ །རྒྱུ་དུ།

(6) རྟེན་འགྲུབ་དཔེ་རྒྱུ་དུ། ༡༢༡-༡༢ །རྒྱུ་དུ།

གཤམ་ཉེ་རི་ལྷུང་ལྷུང་དབང་པོ། །ཚོགས་པ་བྱུང་མེད་སྒོ་རྒྱ་ཡིན།།

དེ་ལྷུང་འདི་ཡིན་ཞེན་མིན། །དེ་ལྷུང་བྱུང་པར་ཡོད་ཕྱིར་རོ།།

སོ་སོ་སོ་སོར་རྒྱས་མེད་རྣམས། །རང་བཞིན་བྱུང་པར་མེད་པས་ན།།

ཚོགས་ཀྱང་རྒྱས་པ་མེད་འགྲུར་བས། །དེ་ཕྱིར་བྱུང་པར་གྲུབ་པ་ཡིན།།

དབང་སྐྱེས་ལ་བྱུང་པར་ཐ་དད་པ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་འཐད་

ཅས་པ་དེ་མ་དེས་ཉེ། ཕྱི་རོལ་ལ་དབང་གྲས་ན་ས་དང་ས་བོན་ཚུ་སོགས་

ལ་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་འབྲས་

བུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལ་བྱུང་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ་བྱུང་ཡོད་པ་

ཁོ་ནའོ། །རི་ལྷུང་ན། ལྷུང་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་ས་བོན་དང་ས་ཚུ་ལ་སོགས་པ་

སྒྲུབ་མི་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྲུར་རྒྱས་ནི་

འབྲས་བུ་དེའི་དངོས་ཚུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་མིན་ན་སྒྲུབ་གྱི་གནས་སྐབས་

བཞིན་ཚོགས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཡང་

རྒྱ་དེ་དག་ལེགས་པར་གྲས་པ་ན་གྲུབ་དེ་ཡི་བྱུང་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །གང་ཞེན། ཚོས་ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལེགས་པར་གྲས་པ་ལས་འབྲས་

བྱ་མང་ལ་བཟང་བ་འོང་བ་ནི་བྱད་པར་བྱར་ཡོད་པས་ཡིན་གྱི་བྱད་པར་
བྱར་མེད་ན་བྱ་བ་དེ་དག་ཚུད་ཚོས་པར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་ནང་གི་ཚོས་ལ་དབེར་བྱས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་རི་ལྟར་ཡུལ་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་དང་དབང་པོ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ན་ཡུལ་དང་
དབང་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྤར་དང་བྱད་མེད་དེ་ཡོད་ན་སྤར་དང་མི་འབྲ་
བའི་བྱད་པར་དམིགས་དགོས་ནའང་དེ་མ་དམིགས་བཞིན་དུ་དབང་
ཤེས་ཀྱི་སློ་སླེད་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དབང་སྤྱད་འདི་ཡང་སྤར་དང་
བྱད་མེད་ཀྱང་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། ཡུལ་དབང་དེ་ལའང་སྤར་དང་
མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་བྱད་པར་མེད་པ་ཞིག་
ན་མ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་སོ་སོ་སོ་སོར་གནས་པ་ན་འབྲས་བུ་
སླེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཚོགས་ཀྱང་སྤར་གྱི་རང་བཞིན་དང་
བྱད་པར་མེད་པས་ན་ཚོགས་ཀྱང་སྤར་སྤར་རྣམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
བས་གཞོན་ལ། ཚོགས་ན་འབྲས་བུ་སླེད་པ་དེ་སྤྱིར་ཚོགས་མ་ཚོགས་
ལ་བྱད་པར་བྱུབ་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་སྟོན་ཚད་དོན་ནི་བསྟུ་བ།

དེ་སྤྱིར་སོ་སོར་གང་ལུས་མེད། །ཚོགས་ན་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་འགྱུར་བ།།

དེ་དག་རྒྱ་ཡིན་དབང་སྟུག་སོགས། །མ་ཡིན་ཁྲུང་པར་མེད་སྤྱིར་རོ།།

བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་སྤྱིར་རྒྱ་སོ་སོར་འབྲས་བུ་གང་སྤྱིར་པའི་ལུས་པ་མེད་
པ་ལ་སུ་ཚུན་ཚོགས་པར་གྱུར་ན་འབྲས་བུ་སྤྱིར་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་ལུས་
པ་སྤྱིར་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དབང་སྟུག་སོགས་མ་ཡིན་ཏེ།
དབང་སྟུག་སོགས་ཏུག་པ་དེ་ལ་སྤྱིར་དང་མི་འབྲས་པའི་ཁྲུང་པར་མེད་པའི་
སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་རིགས་པ་
ནམ་པར་གཞག། །དེ་ཡི་དོན་ནམས་བསྟུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་
པར་འདོད་པ་དགག། །ཡང་དག་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལྷོགས་
སྤྱི་བཟོད་དང་དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ།

ཚད་མ་སྟོན་གྱུར་དོན་ལེས་ཡིན། །དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱིར།།

ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བཟོད།།

རྒྱུ་འཕེན་པ་དང་སྐྱོད་པ་པ་སོགས་ན་རེ། དབང་སྤྱུག་ཚད་མར་འདོད་པ་
དེ་ལ་སྐྱོད་ཀྱིས་དེ་ཚད་མར་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མེད་ལ། དེ་འབྲེལ་ཚད་
མ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་མི་འཐད་ཅེས་བཀག་པ་དེ་སྐྱོད་རང་
ལའང་མཚུངས་ཏེ། སྐྱོད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མར་འདོད་པ་དེ་
ལའང་དེ་གཉིས་མེད་པས་སོ།།

ཇི་ལྟར་སྐྱོན་པ་དོན་ཀྱན་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྐྱོག་གྱུར་གྱི་
དོན་སྐྱོན་བུའི་གངས་དང་ཤིང་གི་ལོ་མ་སོགས་མཐའ་དག་ཤེས་པ་ཡིན་
ལ། དེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་རྟགས་ཀྱང་མི་སྤིད་ལ་སྐྱོག་གྱུར་དེ་ཤེས་པའི་
ཚད་མའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་འདྲིའོ་ཞེས་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཐབས་
དེ་ལ་རྟན་རྟན་དུ་བྱེད་པ་སྤྱི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་སྐྱབ་བྱེད་
ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ནི་རྒྱལ་དཔོགས་པ་སོགས་སྤྱི་སྤྱེགས་ཁ་ཅིག་
གིས་རབ་དུ་བརྗོད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ།

མི་ཤེས་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་ལ། །འབྲེལ་བར་དོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས།།

དེས་བཤད་ནན་ཏན་བྱ་བའི་སྲིད། །ཤེས་ལྡན་ལག་ལ་ཞིག་འཚོལ་བར་བྱེད།།
 དེ་སྲིད་དེ་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་བུ། །ཤྲུང་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དབྱེད་བྱའི།།
 འདི་ཡིས་སྲིན་བྱའི་གངས་མཁུན་པ། །དེད་ལ་ལག་ལ་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད།།
 རྒྱང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་པ།།
 གང་དེ་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ།།
 རིང་པོ་མཐོང་བའམ་(7)མིན་ཡང་རུང། །འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན།།
 གལ་ཏེ་རིང་མཐོང་ཚད་ཡིན་ན། །ཚུར་ཤོག་བྱ་རྒྱུ་དེ་བསྟེན་པར་གྱིས།།
 ལྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མར་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་
 བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་འདོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉེ་བར་
 ཞེ་བའི་ཐབས་སྤར་རང་གིས་མི་ཤེས་ཤིང་གཞན་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 ལ་ཡང་དེ་ཐབས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་འཇུག་པར་དོགས་པ་
 ཅན་ཏོག་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དེས་བཤད་པའི་ཐབས་ལ་རྟེན་ཏུ་

(7) རིང་བར་དཔེ་རྒྱུད། ༡༧མ-༦ །མཐོང་བམ། །

སྐྱབ་བ་སྣོང་པོར་བྱ་བའི་སྤྱིར། ཐོག་མར་སྤྱག་བསྔལ་རྣམས་གཏན་དུ་ཉེ་
 བར་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་བ་དང་ལྟན་བ་འགྲུལ་ཞིག་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཏེ་ནད་ཀྱིས་ཉེན་བས་སྤོང་བ་མཁས་བ་འཚོལ་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་
 མངོན་འདོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤྱག་བསྔལ་ཉེར་ཞིའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་དུ་འདོད་
 བས་ཐབས་མཐུན་བ་འཚོལ་བ་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིར། རྟོག་ལྟར་དེ་ཡིས་དོན་དུ་
 གཉེར་བྱའམ་བསྐྱབ་བྱ་དུ་གྱུར་པའི་ཐབས་དེ་འབྲེལ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མངའ་བའམ་མི་མངའ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱའོ། །སྟོན་བ་འདི་ཡིས་
 ལུས་ཀྱི་སྲིན་བུའི་གྲངས་མཐུན་བ་སོགས་ནི་ཐར་བ་འདོད་པ་དང་ལ་དེའི་
 ཐབས་སུ་འགྲུལ་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་སྤྱིར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་མིན་ལོ། །

དེས་ན་རང་གི་མངོན་འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་དབྱེད་པ་ན། ལྷང་བྱ་འགོག་
 བ་དང་དོར་བུའི་དེ་ཉིད་སྤྱག་བསྔལ་བདེན་པ་ནི་འཕྲོག་བྱ་དང་ཤེས་བྱར་
 བསྟན་ནས། ལྷང་བྱ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་
 ཚུལ་དང། དོར་བྱ་སྤྱག་བསྔལ་དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཀྱན་འབྲུང་སྟོང་བའི་
 ཚུལ་ཡང་བསྟན་པ་ནི་ལྷང་དོར་དེ་ཐབས་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་གང་གིས་

རིག་པ་འཇམ་མཐུན་པར་མཛད་ནས་གཞན་ལ་འང་རིག་པར་མཛད་པ་
གང་དེ་སྟོན་པ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱི། དགོས་མེད་ཀྱི་སྲིན་བུའི་གངས་
སོགས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཛད་པ་ཞིག་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་གང་གིས་རིང་པོ་མཐོང་བ་འཇམ་མཐོང་བ་མིན་
ཡང་རུང་རང་གི་འདོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་ཅེས་ཀྱིས་སྟོན་པ་
ཚད་མར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་རིང་པོ་མཐོང་བ་ཅེས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ནུ་ཀྱི་གྲོལ་བར་
འདོད་པ་སྐྱོད་པ་པ་སོགས་ཚུར་ཤོག་བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་མཁས་པ་
བོར་ལ་རིང་པོ་མཐོང་བ་བྱ་རྒྱུ་དང་རིང་པོ་ཐོས་པ་པག་རྒྱུ་དང་གཞན་
སེམས་ཤེས་པ་མཁའ་འགྲོམ་སོགས་བསྟེན་པར་ཀྱིས་དང་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་
འགྲུབ་པོ་ཞེས་མི་རིགས་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་ཁྲེལ་བའི་ལན་བརྗོད་པ་སྟེ། རིང་པོ་
མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཅེས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་
པས་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྐྱབ་པ་ལ་དེ་འབྲུག་དགོས་པ་མ་མཆིས་པའི་བྱིར་རོ།།

དེས་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཏུ་ས་པ་བདེན་བཞི་མ་ཞོར་བར་

བསྟན་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་སྟོན་པ་ཚད་མར་གྱུར་པ་འབྲུབ་སྟེ་ཕྱགས་འབྲུང་
 དུ་སྐྱབ་པ་ནི་ཚད་མའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཕྱགས་བརྗོད་ཏུ་བསྟན་པ་
 བྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱང་ཡིན་ལོ། །དེ་གྲུབ་པས་སྐྱོག་ཏུ་
 གྱུར་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཐའ་མཐའ་རྗེས་སུ་དཔག་ཏུ་ས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་
 ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐའ་མཐའ་འབྲུབ་མོད་ཀྱི།
 ཐམས་ཅད་མཐའ་མཐའ་པ་ཡིན་པའི་ཉགས་སུ་སྲིན་བུའི་གངས་ལ་སོགས་པ་
 སྐྱོག་གྱུར་རེ་རེ་ནས་འདི་ཉར་མཐའ་ལོ་ཞེས་ཉགས་འགོད་དགོས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་མཐའ་དུ་ཐེན་ཀྱང་དེ་སྟེད་བསྟན་ནས་སུ་ཞིག་གིས་
 བརྒུང་ཏུ་ས་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་གཟུང་བར་བྱ་བའང་མིན་ལོ། །ཐམས་
 ཅད་མཐའ་མཐའ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་མིན་ཏེ་སྐྱིབ་གཉིས་སྟོང་བའི་ཐབས་
 ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་ནན་ཏན་མཛད་པ་
 འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དག་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ། བསམ་སོགས་ཕྱགས་
 འབྲུང་ལམ་བཞིན་བཤད། །སྐྱོབ་སོགས་ཕྱགས་བརྗོད་ཤེས་བྱེད་

བཤད། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས། །དང་པོ་ལ།
སོ་སོར་བསྟན་དང་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་
ཕན་བཞེད་བཤད། །སྒྲོར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྟོན་པ་བཤད། །དང་པོ་ལ།
དངོས་དང་དེ་ལ་ཚོད་སྒྲོང་ངོ། །དང་པོ།

སྐྱབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་དེ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱབ་
བྱེད་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པ་ལས་
མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་གང་ཞེ་ན། ལན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་
སྐྱབ་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་རང་
བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པ་ལས་རབ་ཀྱི་མཐར་
ཕྱིན་པ་ན་ལྟོག་པ་མེད་པར་སྐྱོ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། གོམས་
པ་མི་སྲིད་ཚོད་པ་སྤང། །སྲིད་གྲུང་མཐའ་མེད་མི་སྲིད་སྤང། །དང་པོ་ལ།

མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།

སློབ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་བ། །གོ་མས་པས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེ་ན།།

མ་ཡིན་ཏེན་ནི་བཀའ་གྲུབ་པོ།།

རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། སློབ་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་རི་ལྟར་ན་སློབ་མེ་དང་
འོད་ལྟར་ལྷན་གྱི་འབྲས་བུ་འཕམ་ཆང་དང་སྤོས་པ་ལྟར་ལྷན་གྱི་ཡོན་ཏན་
ནམ་ཅིག་པ་དང་རི་མོ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་ཚུ་ལ་གྱིས་བརྟེན་པའི་སྤྱི་བ་
ལྷན་ཞེས་པ་ན་སློབ་རྒྱུ་ཆད་པས་སློབ་ཚུལ་སྟེ་རི་ལྟར་སྟེ་སོགས་སྟེ་བ་དུ་མར་
གོ་མས་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཅེ་ན། གོ་མས་པ་མེད་དོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ལྷན་སྟེ་སློབ་མཚན་
ཏེན་ཡིན་པ་ནི་ཆད་མས་བཀའ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་བ་པོ།།

གཉིས་པ་གོ་མས་པ་མི་སྲིད་ཅོད་སྤོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སློབ་ཏེན་
ལྷན་འདོད་སྐྱབ་བྱེད་མེད། །དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན། །དང་པོ་
ལ། གཞན་ལྷན་པ་དག་དང་རང་ལྷན་པ་བཞག། །དང་པོ་ལ། དུས་མི་
མཉམ་པའི་ཏེན་འདོད་དག་། །དུས་མཉམ་གྱི་ནི་ཏེན་དག་པའོ། །དང་པོ་

ལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང། རྣོག་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་
ལ། རྗེས་འགྲོ་ལྟར་སྤང་དགག་པ་དང། །སྲུབ་དོན་རང་ལུགས་རྗེས་འགྲོ་
བཞག། །དང་པོ་ལ། རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྗེས་འཇུག་སྐྱབ། །དེ་ཡི་འཐད་
པ་རྒྱས་པ་བསྟན། །དང་པོ།

སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །འབྱུང་རྟུབ་དབང་པོ་སློང་དག་ནི།
རང་གི་རིགས་ལ་ལྷོས་མེད་ཅན། །ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་མི་ན།
ཏ་ཅང་ཐལ་སྤྱིར་མཚམས་སྦྱོར་བར། །རུས་ལྡན་མཐོང་བ་གང་དེ་ལ།
ཅི་ཞིག་ཡོད་འགྱུར་གང་མེད་པ། །གང་གིས་སྤྱི་རྣམས་མཚམས་སྦྱོར་མེད།
འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན་
དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་དང་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་སློང་རྣམས་པར་ཤེས་པ་
དུག་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྣ་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ལུས་ཉིད་འབའ་
ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། །དེ་ལྟར་
ན། རིགས་འདྲ་སྣ་ལ་སློན་དུ་མ་སོང་ཡང་འབྱུང་བ་ཅེས་ལས་སྐྱེ་ན་འབྱུང་
བ་ཐམས་ཅད་སློག་ཆགས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ལོ།

གཞན་ཡང་ཤེས་པ་སྣ་མ་སྤྱི་མར་མཚམས་སྐྱོར་བར་རྣམས་པ་དང་
སྣེན་པར་མཐོང་བ་གྲང་དེ་ལ་རྒྱ་ཚང་བ་ཡིན་བཞིན་དུ་མཚམས་མི་སྐྱོར་
ཞེས་པ་མི་འབྲན་དེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་མཚམས་སྐྱོར་བའི་རྒྱ་མ་ཚང་བ་ཅི་
ཞེག་གསར་དུ་ཡོད་དགོས་པར་འགྲུར་བའམ། སྣང་མཚམས་སྐྱོར་བའི་
བྱང་པར་གྲང་ཞེག་སྤྱིས་མེད་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་གྲང་གིས་འཆི་སེམས་
སྐད་ཅིག་ཐ་མ་སྤྱི་རྣམས་གཞན་དུ་མཚམས་སྐྱོར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་
འདིའི་སྤྱིད་པ་འགག་པའི་རྒྱན་གྱི་ཐ་མའི་སྣོ་སོགས་དེ་ལ་རྒྱ་ལྟག་པོ་གང་
ཡང་མི་དགོས་ཤིང། སྣང་ཡོད་པ་ཞེག་མེད་པའམ་མ་ཚང་བའང་མེད་ན་
སྤྱིད་པ་གཞན་དུ་མཚམས་ཅིས་མི་སྐྱོར་ཏེ་སྐྱོར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་འབྲན་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ། རྒྱེ་བའི་ཡ་མཐའི་
རྒྱན་རྗེས་འཇུག། སྤྱི་མཐའི་རྒྱན་རྗེས་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱིར་
བསྟན་བྱེ་བྲག་ཏུག་པ་དགག། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་བརྗོད་དང་ལུང་འགལ་
སྣང། །དང་པོ་ལ། གུན་ཏུ་རྒྱེ་བར་ཐལ་བ་དང། །རྒྱ་འབྲས་བལྟོག་པར་
ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ།

གང་དུ་རྫོང་གཤེར་ལ་སོགས་པ། །སྐྱེ་བོ་:སྐྱེ་བར་(8)མི་འགྲུང་བའི།
 ས་སོགས་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད། །དེ་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ས་བོན་བདག་།
 དེ་སྤྱིར་དབང་སོགས་རང་རིགས་ལ། །:སྟོས་པ་མེད་པར་(9)འགྲུང་ཡིན་ན།
 རི་ལྟར་གཅིག་ནི་ཡོངས་འགྲུང་བཞིན། །ཀུན་འགྲུང་ཁྱད་པར་མེད་སྤྱིར་རོ།
 གང་དུ་རྫོང་གཤེར་ལ་ས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུང་
 བའི་ས་སོགས་འགྲུང་བའི་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེ་སྤྱིར་འགྲུང་བ་
 ཐམས་ཅད་སྐྱོ་ཡི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་ལ། འགྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་
 རྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཚང་བ་དེ་སྤྱིར་དབང་པོ་སོགས་རང་གི་རིགས་འབྲས་སྐྱ་མ་ལ་
 སྟོས་པ་མེད་པར་འགྲུང་བ་ཅམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་ས་སོགས་
 འགྲུང་བའི་ཆ་གཅིག་ནི་སྟོག་ཆགས་སུ་ཡོངས་སུ་འགྲུང་བ་བཞིན་འགྲུང་
 བ་ཀུན་གྲང་དེར་འགྲུང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྟོན་རྫོང་དང་
 ལྷ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོག་ཆགས་སུ་པ་རོལ་པོས་གྲང་མི་འདོད་ལ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་བསལ་བའི་སྤྱིར་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་འང་སེམས་

(8) བེང་བར་དཔེ་རྒྱུད། 127-1 །སྐྱེ་བོ་དེ། །
 (9) བེང་བར་དཔེ་རྒྱུད། 127-2 །སྟོས་མེད་པར་ནི། །

མངོན་དུ་མ་གྱུར་གྱང་མི་གསལ་བ་རུས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ་ཞེན། དེ་ལ་
སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡོད་ན་ནི་སྐབས་དེར་མི་གསལ་ཡང་སེམས་རྒྱུན་སྡེ་
མ་གྱུབ་སྟེ་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བཞེན་
རོ། །སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མེད་གྱང་འབྱུང་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་རུས་པ་ཡོད་དོ་
ཞེན། རུས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཞེས། འབྱུང་བ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞིག་གམ་འབྱུང་
བ་དང་གཅིག་ཡིན། ཐ་དད་ན་འབྱུང་བས་སེམས་སྐྱེད་པ་མིན་ལ། གཅིག་
ན་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཅེས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་ཐལ་བ་སོན་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་སྐྱོག་པར་ཐལ་བ་ནི།

དབང་རྣམས་རེ་རེ་ལ་གཞོད་ན། །ཡིད་སློབ་གཞོད་ཡོད་མ་ཡིན། །

འདི་འགྱུར་ན་ནི་དེ་དག་གྱང། །འགྱུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན། །

དེ་སྤྱིར་སློབ་གནས་པ་ཡི་ཉེན། །སློབ་ཉིད་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ལག་ལ། །

དབང་སོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས། །དེ་སྤྱིར་སློབ་ལས་དབང་སོ་ཡིན། །

དེ་འབྲེལ་འཕེན་བྱེད་ཡོད་གྱུར་ན། །སྤྱིས་གྱང་དེ་འབྲས་འགྱུར་བ་ཡིན། །

རྒྱུ་ལ་གཞོད་པས་འབྲས་བུ་ལ་གཞོད་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནའང་འདི་ལྟར་

དབང་པོ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱི་གནོད་
བའམ་ཞེས་སོགས་རྟེན་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་སློབ་ལ་ནི་གནོད་
བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྣ་མ་སྟར་ཡུལ་ཀུན་ཀྱི་སློབ་ཡུལ་ལ་རྟོག་ཅིང་
གནས་སོ།།

གནས་སྐབས་སུ་འདོད་འཇིགས་སྤང་ན་དང་སློབ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་
འགྱུར་བའི་ཚེ་དབང་པོ་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། ཤི་བའི་ཚེ་ཡིད་
གཏན་འགྱུར་བ་ན་དབང་པོའི་བྱེད་བའང་སྟོག་པས་ན་ཡིད་སློབ་འདི་འགྱུར་
ན་ནི་སློབ་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་དེ་དུག་གྱུང་འགྱུར་བ་དུག་ཏུ་མཐོང་བ་
ཡིན་པ་དེ་སྤྱིར་ཡིད་སློབ་གནས་པ་ཡི་རྟེན་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྣ་མའི་
སློབ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་སེམས་པའི་བྱུང་
བར་འགྲུབ་ཞིག་སྟེ་ལུས་ལ་སྲིད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མིག་སོགས་དབང་
པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་སྤྱིར་ཡིད་སློབ་ལས་དབང་པོ་འགྱུར་བ་ཡིན་
འོ། །ཡིད་སློབ་སྣ་མ་ལ་དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ཡོད་པར་གྱུར་ན་སྤྱིས་གྱུང་
འཕེན་བྱེད་རྒྱ་ཡི་ཚུལ་དེ་འདྲར་སྐྱེ་བ་ལོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་འོ།།

གཉིས་པ་ལྷུང་འགལ་སྤང་བ་ནི།

དེ་ཡི་ཤེས་པས་པན་འདོགས་སྲིད། །ཡིད་ནི་ལྷུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད།།

གལ་ཉེ་དབང་པོ་མེད་པར་སློ། །མ་ཡིན་དེ་ཡང་དེ་མེད་པར།།

དེ་ལྟ་འདྲ་པན་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་པས། །དེ་སྲིད་པན་ཚུན་རྒྱན་ཅན་ཡིན།།

འོན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་མངོན་པར་ལྷུས་དང་སེམས་ནི་པན་ཚུན་
རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ལོ་ཞེས་གསུང་བྱིས་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་གསུངས་
པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས། ལྷུས་དེ་ཡི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡིད་ལ་པན་འདོགས་པའི་སྲིད་ཡིད་ནི་ལྷུས་
ལ་བརྟེན་པར་མངོ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །གལ་ཉེ་དབང་པོ་དང་བཅས་
པའི་ལྷུས་མེད་པར་སློ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཉེ་མ་མཐོང་བས་སོ་ཞེས། དབང་པོ་
དེ་ཡང་སློ་ཡི་རྒྱར་བྱས་པ་དེ་མེད་པར་ཡང་མ་མཐོང་བས། དེ་ལྟ་འདྲ་
པན་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས་གང་རུང་གཅིག་མེད་པར་གཅིག་མི་འབྱུང་བ་
དེ་སྲིད་པན་ཚུན་རྒྱན་ཅན་ཡིན་པས་སློན་དང་སྲིད་མཐར་ཐུག་མེད་དུ་རྒྱན་
བྱིས་འདྲུག་པར་འབྱུང་རོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྷུས་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པའི་རྟག་པ་ལས་སློ་སྐྱེ་བ་
དགག་པ་ནི།

རིམ་ཅན་མིན་ལས་རིམ་ཅན་མིན། །འབྲང་པར་ཅན་མིན་སྟོས་པའང་མེད།།
ལྷུས་ལས་རིམ་གྱིས་སློ་འགྲུར་ན། །དེའི་ཡང་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད།།

སྐད་ཅིག་སྲ་མ་སྲ་མ་ནི། །སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སྟོན་མེད་དེའི།།

རྒྱ་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱ། །ཐམས་ཅད་ཆོ་ན་མཐོང་བ་ཉིད།།

ལྷུས་རིམ་ཅན་མིན་པ་རྟག་པ་ལས་སློ་སྲ་ཕྱི་མི་འབྲ་བའི་རིམ་པ་ཅན་སྐྱེ་
བ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་ལ་རིམ་པ་མེད་ན་འབྲས་བུའང་རིམ་མིན་ཅན་ཏུ་
འགྲུར་རོ། །རྒྱུན་ལ་སྟོས་ནས་སློ་རིམ་ཅན་སྐྱེ་འོ་བེད་ན། རྒྱ་རང་ཉིད་རིམ་
མིན་རྟག་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་སྲ་ཕྱིའི་འབྲང་པར་བྲང་བ་ཅན་མིན་པས་ན་
གཞན་ལ་སྟོས་པའང་མེད་རོ།།

གལ་ཏེ་ལྷུས་རིམ་མིན་གཅིག་ལས་རིམ་གྱིས་སློ་སྲ་ཆོ་གས་འབྲུང་
བར་འགྲུར་ན་འབྲས་བུ་སློའི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྒྱ་ལྷུས་དེའི་ཡང་རིམ་
པ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ཐ་དད་མིན་ན་འབྲས་བུ་ཐ་དད་

འབྲུང་བ་མི་སྲིད་བའི་སྲིད་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ལུས་དབུགས་དབང་པོ་སློ་རྣམས་
གྱི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ནི་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་འབྲུང་བའི་སློན་མེད་
བའི་སྐྱད་ཅིག་སྲི་མ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་སྲིད་ནུ་དེ་འབྲེལ་རྒྱ་
ཡི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ནི་སྲི་བ་དང་འཆི་བའི་དུས་ཐམས་ཅད་ཆོ་ན་མཐོང་བའམ་
ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་སྐྱད་ཅིག་ནི་སྐྱ་མ་མེད་པར་འབྲུང་མི་སྲིད་
ལ་གོགས་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཚང་བའི་སྐྱད་ཅིག་ལས་རིགས་འབྲ་སྲི་མ་སྲིད་
དེས་བས་སོ།།

གཉིས་པ་སྲི་མ་ཐའི་རྒྱན་རྗེས་འཇུག་ཚུལ་ལ། སྐབ་བྱེད་མེད་པར་
མདོར་བསྟན་དང། །དེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ།

ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང། །མཚན་སྲོལ་བ་ལ་འགྲུལ་ཅི་ཡོད།།
སྲོག་འགག་པ་འཆི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མའི་སེམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་
རོལ་གྱི་སེམས་གཞན་དང་མཚན་སྲོལ་བ་ལ་འགྲུལ་བ་ཅི་ཡོད་དེ། དེ་
གཉིས་ལྟར་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་པན་ཚུན་སྤངས་འགྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་
སྐྱུར་བ་མེད་པས་ན་ཅིའི་སྲིད་མཚན་མི་སྲོལ་ཏེ་སྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བཀག་དང་ཚོད་པ་སྤང་བ་
ལོ། །དང་པོ་ལ། དཔེ་མ་གྲུབ་དང་གཏམ་ཚིགས་མེད། །དང་པོ།
དགྲ་བཅོམ་སེམས་གང་ཡིན་དེ་ཡང། །གང་ལས་མཚམས་སྒྲོར་མེད་པར་འདོད།།
ཚད་མས་མ་གྲུབ་དོན་ཅན་གྱི། །གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི།།
རྒྱང་འཕེན་པ་ན་དེ།

གང་གང་འཆི་སེམས་དེ་དང་དེ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རྗེས་འགོ་མེད།།
འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དཔེ་ད། །ཉེས་བྲལ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་
བཞིན། །ཞེས་བརྗོད་དེ། ཐ་མལ་པ་འཆི་བའི་ཡིད་སློབ་ཚེས་ཅན། རང་
འབྲས་རིག་པ་སྤྱི་མ་མི་སྦྱེད་དེ། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དགྲ་བཅོམ་
པར་འདོད་པའི་འཆི་སེམས་བཞིན། །ཞེས་ཟེར་རོ།།

དེ་ལ་དཔེ་བཞོན་པ་དོན་མེད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་འདུལ་ཁའི་སེམས་
གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གྲང་ལས་མཚམས་སྒྲོར་བ་མེད་པར་
འདོད་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་པས་བཤད་པའི་སྟོན་པ་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱི་
རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་སྟོན་གྱིས་མི་འདོད་དེ། །སྟོན་འདི་གཉེན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་

མེད་ཅེས་འདོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་བྱིད་རང་གིས་ཁས་སྦྱངས་
པས་སོ་ཞེ་ན། བྱིད་རང་གིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་གཞན་
པ་དག་གི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སྟུང་བྱུང་བའི་ཅི། དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་འདྲི་གཏེན་
པ་རོལ་མེད་པར་སྐྱབ་མི་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ་ལ། མ་གྲུབ་འདོད་བཟོད་དེ་འགོག་
པལོ། །དང་པོ།

གལ་ཉེ་དེ་རྒྱ་བྲལ་བྱིར་ན། །དེ་ཉིད་འདིར་ནི་ཅིས་མ་བཟོད་ད། །

གལ་ཉེ་བྱིད་གྱིས་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སྟུང་བའི་ཁོན་ས་དཔེ་སྐྱབ་པ་མིན་
ཉེ། འཆི་བའི་ཆེ་ན་སེམས་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དབུགས་འབྱུང་རུབ་དང་
དབང་པོ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོན་དང་པོ་ནས་རྒྱ་དང་བྲལ་
བ་ཞེས་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་མི་བཟོད་པར་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་
འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཅི་སྟེ་བཟོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདྲི་གཏེན་པ་
རོལ་གྱི་སེམས་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་མིན་ཚུལ་འདིར་ནི་ཅིས་མ་བཟོད་དེ་དེས་
ན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོ་ག་པ་ལ། དབང་བཅས་ལྷུ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག།

དབང་མེད་ལྷུ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག། དང་པོ།

དེ་སྐོར་བཞིན་དུ་འཛིན་འགྲུར་སྤྱིར། དབང་པོ་བཅས་ལས་ཡིད་ཤེས་མིན།།

ཤེས་སྐྱེད་རུས་པ་ཐ་དད་སྤྱིར། །ཀུན་ལས་ཀྱང་ནི་མ་ཡིན་ལོ།།

གལ་ཏེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷུ་ལས་ཡིད་སྐྱོའི་རྒྱ་ཡིན་ན་དབང་པོ་རེ་

རེ་རྒྱ་ཡིན་ནམ། དབང་པོ་ཀུན་ཚོ་གས་པ་རྒྱ་ཡིན། རེ་རེ་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་

ན། མིག་ཁོ་ན་ཡིད་སྐྱོའི་རྒྱ་ཡིན་ན་མིག་དེ་ཡི་སྐོར་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱང་

གཟུགས་གསལ་བར་འཛིན་པ་ཁོ་ནར་འགྲུར་ནའང་དེར་མ་ངེས་ཏེ། ཡིད་

ནི་ཡུལ་ཀུན་གཙོད་རུས་པ་ཡིན་ལ་མིག་དབང་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་

རྟོག་པའི་ཡིད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་སོགས་ལྷག་མ་ཀུན་

ལའང་སྐྱར་རོ། །དེས་ན་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་དབང་པོ་གང་ཡང་རུང་

བ་གཅིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་མ་བུལ་བ་ལས་ཡིད་ཤེས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ།

ཡིན་ན་དབང་པོ་དེ་མི་འཇུག་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡིད་མེད་པར་འགྲུར་ན་ཡང་

དེ་མིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལྷ་ཀ་ཚོ་གས་

བ་ལས་ཡིད་སྐྱེད་དོ་ཞིན། དབང་པོ་དེ་དག་ནི་སོ་སོའི་ཤེས་བ་སྐྱེད་བ་ལ་
རྣམས་བ་ཐ་དྲད་བར་ངེས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་
བ་སྐྱེད་ལ་སྐྱེད་འཛིན་མི་སྐྱེད་བ་སོགས་པའི་ཚུན་མི་ལྟོས་བར་འབྲས་བུ་ཐ་
དད་བ་སྐྱེད་བས་ན། དབང་པོ་ཀུན་ལས་ཀྱང་ནི་ཡིད་གཅིག་འབྱུང་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དབང་པོ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ན་ཡང་ཡིད་
མེད་བར་འབྱུང་ཞིང་། ཀུན་འཇུག་པ་ན་ཡིད་སྐྱེ་ལ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཀུན་གྱི་
གསལ་སྣང་ཅན་དུ་འབྱུང་དགོས་ནའང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་བར་ཡུལ་ཀུན་ལ་
མི་གསལ་བར་དོན་སྐྱི་འཛིན་པའི་ཡིད་རྟོག་བཅས་དེ་ནི་དབང་ཤེས་གང་
ལའང་མི་ལྟོས་བར་ཡོད་བས་ན། ཡིད་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྲ་མའི་རྒྱན་
ལས་སྐྱེ་ཡི་དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་བར་གྲུབ་བོ།

གཉིས་པ་དབང་མེད་ལུས་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་

སེམས་མེད་ཉིད་སྤྱིར་གཞན་ལས་མིན།

གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་ཡིད་སྐྱེ་སྐྱེ་འོ་ཞིན། དབང་པོ་མེད་
བ་སྐྱེ་སོན་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དབང་པོ་མེད་བ་

གཞུག་ལས་ཡིད་སློབ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་ཡིད་སློབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་དེ་མེད་
པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་སེན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་ཤེས་པར་
དམིགས་དགོས་ཀྱང་དེ་མི་སྲིད་པས་སྐྱེ་བ་བྱེད་གང་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་
བྱེད་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན། རྒྱུ་འབྲེལ་པ་རང་གི་ཁོང་པའི་
ནང་ན་ཡང་རྒྱ་སོང་དང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ནས་འཕོས་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་
དགའ་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་ལོངས་ཤིག།

གཉིས་པ་ཚོད་སྤོང་ལ། ལྷན་ཅིག་གནས་པ་མི་སྲིད་སྤང། རྟེན་ལས་
བརྟེན་འགྱུར་མི་འབྲེད་སྤང། །དང་པོ།

རྒྱ་གཅིག་ཕྱིར་ན་ལྷན་ཅིག་གནས། །དབང་བཞིན་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་ནོ།།
འོན་ཕུས་སེམས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ངེས་པའང་མེད་དེ་ཉེར་
ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མིན་པའི་སྤྱིར་བུམ་སྦྱམ་དང་ཤིང་ལ་བྱ་གནས་པ་
བཞིན་དེ་དག་ངེས་འགའ་ལྷན་དུ་ཚོགས་ཀྱང་མི་འབྲེལ་བར་གནས་པའི་
ངེས་པ་མེད་ལ། སློབ་ཀྱི་ཕུས་ལ་མི་གནས་པ་མ་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་
དག་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ནི་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་ཡིན་པས་མ་ཡིན་

ཏེ། རྒྱ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་དེ་རི་སྲིད་ལས་
གྱི་འཕེན་པ་མ་རྫོགས་གྱི་བར་དུ་ལྷན་ཅིག་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་
གཅིག་གི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་བཞིན་དང་། བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་དང་རོ་ལྷན་
ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ནོ།།

དཔེ་དེ་དག་པོ་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་
འདོད་མི་རྣམས་ལ། རྒྱུ་འཕེན་པས་ཀྱང་དེ་དག་གཅིག་གཅིག་གི་ཉེར་ལེན་
དུ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྟེན་ལས་བརྟེན་འགྲུར་མི་འཐད་སྤང་།

དོན་གྱི་སྐྱོན་ས་འགྲུར་བ་ཡིན།།

ལུས་སེམས་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་པ་མིན་ན་དུག་ལ་
སོགས་པས་ལུས་འགྲུར་བ་ན་ཡིད་འགྲུར་བར་མི་འཐད་ཀྱང་ཡིད་འགྲུར་
བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་སུ་བྱུང་བོ་ཞིན། དེ་ནི་རྒྱ་ལུས་འགྲུར་བས་
འབྲས་བུ་ཡིད་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དེ་ཡིད་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་
པ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ས་ཡིད་འགྲུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུའི་རོ་དང་གཞན་

གྱི་ཁྲིམས་མཐོང་བ་སོགས་ལས་བརྒྱལ་བ་བཞིན་ནོ། །སྲིད་རོ་དང་གཞན་གྱི་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་སྐྱེས་སྲིད་སློབ་ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་སྲུང་ལ་བདག་གིར་བརྱུང་ནས་དེ་ལ་ནད་སོགས་གྱི་འགྲུར་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཡིད་འགྲུར་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་མ་བྱས་པ་ཞིག་ན་མི་འགྲུར་ཏེ། གཞན་གྱི་སྲུང་ན་བ་ལས་རང་གི་ཡིད་མི་འགྲུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱུང་དོན་རང་སྲུང་སླེབས་འགྲོ་བཞག་པ།

རྟུག་ཏུ་དེ་ཡི་རྗེས་འཇུག་སྤྱིར། །གང་ཞིག་ཡོད་པས་ཕན་འདོགས་བྱེད།།
དེ་རྒྱ་དེ་སྤྱིར་བདུན་པ་དང། །སྤྱིས་སྤྱིར་ཞེས་ནི་བཤའ་བ་ཡིན།།

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་སྲུང་སླེབས་འགྲོ་བཞག་པ་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་དུས་རྟུག་ཏུ་རྒྱ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའམ་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་མེད་ན་མི་འགྲུར་བར་ངེས་ཤིང། རྒྱ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་གང་ལ་ཕན་འདོགས་ཏེ་སྤྱིར་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་འདྲི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའམ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་འདི་ཡོད་ན་འདི་འགྲུང་

ཞེས་རྒྱ་མཚན་གྱི་བདུན་པ་དང་། ཡང་ན་འདི་ལ་འདི་བརྟེན་པའོ་ཞེས་
བདུན་པ་དང་། ཡང་ན་ལྷ་པ་སྦྱར་ཏེ་འདི་ལས་འདི་སྦྱེས་པའི་སྦྱར་རྒྱལ་
ཞེས་ནི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་ལྷོག་པ་མེད་པ་བསྟན་པ་ལ། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལུས་ཏྲག་
དགག། །དང་པོ་ལ། ལྷོག་པ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བསྟན། །དེ་ཡི་འཐད་པ་
རྒྱས་པར་སྦྱབ། །དང་པོ།

འགྲུལ་ཞིག་ཚེ་ན་སེམས་རྒྱན་ལ། །ཤན་འདོགས་བྱེད་པའང་ཡིན་སྟེ།།

བུམ་སོགས་ལ་ནི་མེ་སོགས་བཞིན། །དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་ལྷོག་པ་མིན།།

འདོད་གཟུགས་སུ་སྦྱེས་པའི་གནས་སྐབས་འགྲུལ་ཞིག་གི་ཚེ་ན་སེམས་
གྱི་རྒྱན་ལ། གོང་བཤད་ལྟར་བརྒྱད་ནས་ལུས་གྱིས་ཤན་འདོགས་པར་
བྱེད་པའང་ཡིན་ཡང་སྟེ། འོན་ཀྱང་བུམ་སོགས་ལ་ནི་མེ་སོགས་གྱིས་
སོ་བཅའ་བ་སོགས་ཤན་འདོགས་ཀྱང་མེ་ལོག་པས་བུམ་པ་མི་ལྷོག་པ་
བཞིན་ཤན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ནི་ཤན་འདོགས་བྱེད་ལོག་
ན་ཤན་གདགས་བྱའི་རྒྱན་ལྷོག་པ་མིན་ལོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་འཐད་པ་རྒྱས་པར་སྐྱབ་ལ། ཐལ་བ་བརྗོད་དང་ཉེས་
སྤོང་དགག། །དང་པོ།

ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། །ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།
རྒྱ་ལུས་ལྷོག་པས་སེམས་ལྷོག་པར་སྐྱ་བའི་ལུགས་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་ལུས་
ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་རྒྱ་ཚང་བའི་སྤྱིར་སེམས་ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཉི་བ་དང་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་དུས་ན་འང་ཇི་སྲིད་
ལུས་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་དགག་པ་ལ། མ་སུན་རྒྱེན་མ་ཚང་ལན་མི་
རུང། །འགལ་རྒྱེན་ཡོད་པ་ལན་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཀག་དང་རང་ལ་
མི་མཚུངས་ཚུལ། །དང་པོ།

དེ་ཡོད་ཡོད་དང་དབང་གྱུར་གྱིར། །དེ་ལས་འབྱུང་རུབ་དེ་མ་ཡིན།།
རྒྱང་འགྲིན་པ་དང་འཛིན་པ་ནི། །འབད་ཚོལ་མེད་པར་གང་ལས་ཡིན།།
དེ་དག་སྐྱལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་ལས། །སྐྱལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་འཕྲོབ་པར་འགྱུར།།
དེ་དག་ལ་ཡང་ཐལ་བ་མཚུངས།།

བ་རོལ་པོ་ན་རེ། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ལུས་ལས་སེམས་མི་འབྱུང་བ་ནི་
 དབྱུགས་མ་ཚང་བས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། ཡིད་སློང་དེ་ཡོད་ན་
 དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བའི་ཡོད་པ་དང་། དབྱུགས་དེ་ཡང་རིང་མུང་དུ་འབྲེན་
 པ་སོགས་ཡིད་དེ་ཡི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་ཡིད་སློང་དེ་ལས་དབྱུགས་
 འབྱུང་རྒྱུ་འབྱུང་གི་དབྱུགས་ལས་ཡིད་སློང་འབྱུང་བ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
 ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབང་དུ་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུས་
 རྒྱ་ལ་སྐྱར་ཡང་དབང་གྲེད་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཞེས་བའང་
 འཐད་དེ། རྒྱ་སྤྱིར་འབྲིན་པ་དང་ནང་དུ་འབྲེན་པ་ནི་ཡིད་དང་ལྡན་པའི་
 རྐྱེས་བུའི་འབད་ཚོལ་མེད་པར་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་གཞན་དོ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་མ་མཐོང་དོ། །སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པ་
 ཐོབ་པས་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡོད་པ་ན་དེའི་རྒྱན་ལས་སང་མི་གཉིས་
 ཀར་ཡང་དབྱུགས་འབྲིན་རྒྱུ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ་རྗེ་མཁན་
 གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་བཞིན་ནོ།།

དབྱུགས་ལས་ཡིད་སློང་སྤྱི་བ་ཡིན་ན་ནི་དབྱུགས་དེ་དུག་སྤུལ་དུ་

བྱུང་བར་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལས་སྒོ་ཡང་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་
པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལེ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བ་མི་སྲིད་པས་
སོ། །སྒྲིན་གཞན་ཡང་དབྱུགས་མ་ཚང་ཞེས་པ་དེ་ཅུམ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་
དབྱུགས་དེ་དག་ལ་ཡང་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལུས་གནས་པའི་སྲིར་ལེ་བའི་ལུས་
ལའང་དབྱུགས་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ།

སེམས་རྒྱ་ཡིན་ན་མཚུངས་མ་ཡིན། །གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་གཞན་དག་གྱང། །

གང་སྲིར་རྒྱ་ལེ་ཡིན་པར་འདོད། །

སེམས་དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་ལུས་ལ་སེམས་མི་ལྡོག་ལ་སེམས་
ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དབྱུགས་གྱང་འབྱུང་བའི་སྲིར་དབྱུགས་ནམ་ཡང་ལུས་
ལ་མི་ལྡོག་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་
སེམས་ཏྲག་ཏུ་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་ཁས་ལེན་ན་སྒྲིན་དེར་འགྱུར་ཡང་
དེ་གཉིས་ཏྲག་ཏུ་ལྟན་ཅིག་གནས་སོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ན་
ལུས་ལ་སེམས་གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་ལས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་

ཀྱང་གྲང་གི་སྤྱིར་རྒྱ་ནི་ཡིན་པར་འདོད་པས་སོ། །འདི་སྤེལ་སྦྱོར་གོ་བདེ་
བར་བསྐྱེབས་ན། གང་སྤྱིར་གནས་པའི་འཕེན་གྱེད་གཞན། །དག་ཀྱང་རྒྱ་
ནི་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཀྱང་གི་སྦྱས་འཕེན་གྱེད་ཀྱི་
ལས་དེ་དག་རི་སྤྱིད་བར་ལུས་སེམས་ལྡན་ཅེག་གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་
ས་ཟད་དབྱགས་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འདུང་ཡིན་ཏེ་སློག་འཆོ་བའི་ཆ་རྒྱེན་
དུ་དབྱགས་ཀྱི་གཡོ་བ་མེད་ན་མི་རུང་བས་དེ་ཡང་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། སློག་
དེ་ནི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པས་ཡིད་ཀྱང་དབྱགས་དེའི་རྒྱུར་
ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུ་ལ་འདི་ས་གཉིད་འཕྱག་ན་དབྱགས་འབྱུང་
བ་སོགས་གནད་མང་པོ་ཞེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལན་སྤྱི་མ་ལ། རྩོགས་སྔ་བརྗོད་དང་དེ་འགོག་བའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་སྤོང་བུ་ལ་སོགས་བཞིན། །ཉིས་པས་མི་མཐུན་ལུས་རྒྱ་མིན། །

གལ་ཏེ་སྤོང་བུ་རྒྱན་གྱིས་གོགས་བྱས་པ་ཅན་དང་། །ཉིས་མར་གྱིས་བྱུག་
པའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་ཉིས་པས་སེམས་སྦྱི་
བ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའམ་རུས་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཞི་བའི་ལུས་

ནི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མིན་ལོ་ཞིག།

གཉིས་པ་དེ་ལོག་པ་ནི།

ཉི་བས་ཉེས་པ་ཉམས་གྲུང་ཚོ། །སྐྱར་ཡང་འཚོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར།།

ཉེས་པས་མི་མ་ཐུན་པར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བའི་ཁམས་
འབེལ་བྱང་འབྲུགས་ནས་ཆ་མི་མཉམ་པ་ཅམ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད་
ལ། ཆ་མི་མཉམ་པ་ཅམ་ཞིག་ནི་སེམས་ལྡོག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་ནད་པ་
རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་འང་སེམས་གནས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་སེམས་སྐྱེད་
བར་མི་རྒྱང་བའི་མི་མ་ཐུན་པ་ཞིག་གིས་ཉི་བ་ཡིན་ནའང་ཉི་བའི་ལོག་ཏུ་
དེ་འབྲེལ་མི་མ་ཐུན་པ་དེ་ལྡོག་པར་རིགས་ཏེ་མི་ལྡོག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་
པ་དང་། མི་ལྡོག་ན་རོ་ལས་ཀྱང་སྲིན་བྱ་སོགས་གཞན་འབྲུང་བར་མི་
རིགས་ལ། གལ་ཏེ་ཉི་བས་ཉེས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་གྲུང་བ་སྟེ་ལྡོག་
པ་ན་འབྲུང་བ་རྣམས་པན་ཚུན་མི་མ་ཐུན་པར་མེད་པར་རྟེན་པར་རང་སོ་
སོའི་གོ་ས་མཉམ་པར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་སྐྱར་ཡང་སྐྱ་མ་ལྟར་སེམས་
དང་ལྡན་པར་འཚོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ཉི་བའི་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་རྣམས་ལ་

ནི་མི་མ་སྐྱུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། རྩུལ་རྣམས་རང་ས་ན་གནས་
བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་རྩུལ་རྣམས་ལ་མི་མཉམ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་
བས་རྒྱུར་མི་རུང་ན་ས་སོགས་གཞན་ལའང་མཉམ་བ་རྙེད་དཀའ་བས་
འབྱུང་བ་ལས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའང་འགྲུབ་བར་དཀའོ། །མི་མཉམ་བའི་
བྱུང་བར་རིམས་ལ་སོགས་བའི་ཉེས་པ་ནི་སློབ་ཆགས་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་གི་
རོ་སོགས་སློབ་མེད་ལ་ཡོད་བར་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་འགལ་རྒྱུན་ཡོད་པ་ལན་མིན་པ་ལ། འཇོགས་སྲ་བརྗོད་དང་དེ་
འགོག་པའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་མེན་ཉི་ལྡོག་ན་ཡང་། །ཤིང་གི་འགྲུར་བ་མི་ལྡོག་བཞིན། །
དེ་ནི་ལྡོག་པ་མེད་ཅེ་ན། །

གལ་ཏེ་མེན་ཉི་ལྡོག་ན་ཡང་ཤིང་གི་འགྲུར་བ་སོལ་བའི་ཤིང་དུ་སྐྱར་ཡང་མི་
ལྡོག་པ་བཞིན་ཉེས་པ་ལོག་ཀྱང་སེམས་དེ་ནི་སྐྱར་ལྡོག་པ་མེད་དོ་ཅེ་ན། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ། །མདོར་བསྟན་རྒྱུ་བ་བཤད་གྲུབ་དོན་
བསྟན། །དང་པོ།

མ་ཡིན་གསོ་སྦྱོར་ཡོད་ཕྱིར་རོ།

ནད་གྱི་འགྲུར་བ་མི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྒྱ་ལུས་མེད་པར་མ་གྲུས་
བས་ལུས་ནི་སྣ་མ་ལྟར་གནས་པས་ན་ཉེས་པ་དེ་ལ་གསོ་བའི་སྦྱོར་བ་
ཚོམ་རུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་འགོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

སྐར་མི་འགྲུང་བར་འགའ་ཞིག་ནི། །ལ་ལར་འགྲུར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད།།
འགའ་ཞིག་ལྡོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་དཔེར། །ཤིང་དང་གསེར་ལ་མེ་བཞིན་ལོ།།
དང་པོ་ཚུང་ཡང་ལྡོག་པ་མིན། །སྐར་ལྡོག་རུང་བར་འགྲུར་གྲུས་⁽¹⁰⁾གང།།
དེ་ནི་སྐར་ཡང་འགྲུང་འགྲུར་ཏེ། །གསེར་གྱི་སྣ་བ་ཉིད་བཞིན་ལོ།།
ཅུང་ཟད་གསོ་བྱ་མིན་བརྗོད་པ། །འཚོས་བྱེད་རྙེད་པར་དཀའ་ཕྱིར་རམ།།
ཆེ་ཟད་ཕྱིར་རོ་ཉེས་འབའ་ཞིག། །ཡིན་ན་གསོ་མིན་མེད་པ་ཉིད།།⁽¹¹⁾

འདི་ལྟར་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་གྱིས་སྐར་མི་འགྲུང་བར་འགྲུར་བ་ནི་རྒྱ་
འགའ་ཞིག་གིས་ནི་ཡུལ་ལ་ལར་གཏན་དུ་འགྲུར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་

(10) རྒྱར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༧འ-༡༡ ། །འགྲུར་བྱེད།
(11) རྒྱ་དགོང་དཔེ་རིང་། ༡༦འ-༦ ། །གཉིས།

ཡིན་ལ། རྒྱ་འགྲའ་ཞིག་གིས་འགྲུར་བ་བསྐྱེད་པ་འགའ་ནི་སྐྱར་སྡོག་
པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དཔེར་ན་ཤིང་དང་གསེར་ལ་མེ་དག་གིས་འགྲུར་བ་
བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་མེས་ཤིང་ལ་འགྲུར་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཚུང་ཡང་
སྡོག་པ་མིན་ལ། སྐྱར་སྡོག་རྩུང་བར་འགྲུར་བ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་གང་
དེ་ནི་འགྲུར་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ནའང་སྐྱར་ཡང་ཡུལ་རང་གི་རང་བཞིན་སྲ་མ་
ལྟར་འབྱུང་བར་འགྲུར་ཏེ། མེས་ཤིན་ཏུ་བཞུས་པའི་གསེར་གྱི་ལྷན་ཁུ་
ལས་སྐྱར་ཡང་སྲ་བ་ཉིད་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཉེས་པས་ནི་ཤིང་
ལ་མེས་བྱས་པ་ལྟར་ལུས་མེད་པའམ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མ་བྱས་པས་གསོ་
སྐྱོད་མེད་པ་མིན་པས་ན་སྐྱར་ཡང་འཚོ་རུང་ངོ། །

དེ་མི་རུང་སྟེ་གསོར་མི་རུང་བའི་ནད་གསོ་དབྱེད་སོགས་ལས་
བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ་སྣམ་ན། ནད་འགའ་ཞིག་ཚུང་ཟད་ཀྱང་གསོ་བྱ་མིན་
པར་བརྗོད་པ་ནི་འཚོས་བྱེད་གྱི་སྐྱེད་དང་སྐྱེན་པ་སོགས་ཡུལ་དུས་དེར་
ཚེད་པར་དགའ་བའི་སྤྱིར་རམ་ལས་གྱི་དབང་གིས་ནད་པའི་ཆེ་ཟད་པས་
ན་གསོ་མི་རུས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁྲིད་ལྟར་ན་ཆེ་ཟད་པའི་རྒྱ་

སྟོན་ལས་མི་འདོད་ལ། འཚོ་ཐབས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རྟེན་པར་མཐའ་
མི་ཁེགས་པས་ལ་ལར་རྟེན་སྲིད་ལ། མི་འཚོ་བའི་རྒྱ་ཉེས་པ་འབའ་ཞིག་
ཡིན་ན་ཉེས་པ་དེ་ཅམ་ལ་གཏན་ནས་གསོ་བྱ་མིན་པ་གང་ཡང་མེད་པ་
ཉིད་དེ། དེ་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་ཡིན་པས་ན་དེའི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་སྟོན་ལ་
སོགས་པས་ཞི་བར་རུས་ཏེ་མི་ཇི་ལྟར་འབར་ཡང་དེ་བས་ཆེ་བར་གྱུར་
བའི་ཚུས་སོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གྲུབ་དོན་བསྟན་པ།

ཞེ་བའི་དུག་སོགས་སྟོག་སྲིར་རམ། །དེ་ཡི་སོས་ཟེན་བཅད་ལས་ཀྱང་།།
འགྲུར་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་ན། །དེ་ཅིས་སྦྲར་ཡང་འཚོ་མི་འགྲུབ།།
དེས་ན་ཞེ་བའི་ལུས་ལ་དུག་སོགས་མི་གནས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོག་
བའི་སྲིར་རམ། སྐྱལ་གདེངས་ཀ་ཅན་སོགས་དེ་ཡི་སོས་ཟེན་པའི་དུག་
འཚོ་ཁར་དང་པོ་ཟེན་པའི་དུས་ལྟར་མའི་ཁར་འདུ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཅད་
བར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལུས་འགྲུར་བའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་ན། དེ་དག་ཅིས་
ན་སྦྲར་ཡང་སྦྲ་མ་བཞིན་འཚོ་བར་མི་འགྲུར་ཏེ་འཚོ་བའི་རྒྱ་ཚད་བས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལྷུས་རྟག་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་པ་
སྣང། །དང་པོ་ནི།

ཉེར་ལེན་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི། ཉེར་ལེན་ཅན་དག་འགྱུར་བར་ནི།།

བྱེད་པར་མི་རྣམས་དཔེར་འདྲིམ་པ། །འགྱུར་བ་མེད་པར་བྱམ་སོགས་བཞིན།།

དངོས་གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི། །དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྣམས་འགྱུར་བ།།

དེ་དེའི་ཉེར་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། །བ་ལང་བ་མིན་ལ་སོགས་བཞིན།།

སེམས་དང་ལྷུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ལོ།།

སྒྲིའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་འདོད་པ་ལྷུས་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པར་རྟག་

པར་འདོད་ན་དེ་ལས་ཉེར་ལེན་ཅན་ནམ་འགྲམས་སུ་སེམས་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་

སྟེ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བས་སོ།།

རྒྱ་མཚན་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི་རྒྱ་

དེ་ཉིད་ཉེར་ལེན་ཅན་དུག་གི་ངོ་བོར་གོ་འཕོས་པའམ་འགྱུར་བར་ནི་བྱེད་

པར་མི་རྣམས་ཏེ་དཔེར་ན་འདྲིམ་པ་ཉིད་འདྲིམ་པའི་རང་བཞིན་ལས་འགྱུར་

བ་མེད་པར་གནས་བཞིན་དུ་བྱམ་སོགས་སུ་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་

པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་གང་ཞིག་འགྲུར་བ་མེད་པར་གནས་བཞིན་དུ་ནི་
དངོས་པོ་གཞན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་འགྲུར་བ་སྟེ་འགྲུར་བ་དེ་ནི་དེའི་ཉེར་
ལེན་དུ་མི་རིགས་ཏེ་དཔེར་ན་བ་ཡང་དང་བ་མིན་མེད་པ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ལ། སེམས་དྲུང་ལྷན་གྱི་དེ་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ལྷན་སེམས་སྟོན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་འདི་ལ་ལྷན་མ་འགྲུར་
བཞིན་དུ་སེམས་ཡོད་ལ་ལྷན་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་འཇིགས་པ་སྲུང་ན་
ཡིད་བདེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་འགྲུར་བའི་བྱུང་བར་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་
བ་དང་ཡན་ལག་བཅད་བ་སོགས་ལྷན་འགྲུར་ཡང་སེམས་སྲུང་ལས་མི་
འགྲུར་བར་མཐོང་བས་ན་སྲུང་བ་ལྷན་གྱི་རྒྱ་ལས་སེམས་བྱུང་བ་
མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྣོད་བ།

དེ་རྒྱ་སྟོན་ཅིག་གེད་པ་ལས། །སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་སྟོན་ཅིག་གནས།།

མེད་པ་ཟངས་མའི་ལྷ་ཉིད་བཞིན།།

ལྷན་སེམས་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མིན་ན་སྟོན་ཅིག་གནས་པའི་

ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སློན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུའི་འཕེན་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
རྒྱུན་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སློབ་བ་ན་ལུས་དེ་ཡི་རྒྱ་བྱུང་བྱུང་པོ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཅི་ག་བྱེད་རྒྱེན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སློབ་པའི་སྲིད་པ་འཛིན་པ་
ཡིན་ལ། སློན་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ལུས་སེམས་ཚོགས་པ་དེ་
ནི་རྒྱ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ན་ངེ་སྲིད་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཤུགས་
མ་རྫོགས་བར་དུ་ལྟ་བུ་ཅི་ག་ཏུ་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་བཟངས་མ་རང་གི་
རིགས་འབྲས་མའི་ཉིང་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བཟངས་དེ་མའི་ལྟ་བུ་
བྱེད་རྒྱེན་གྱིས་ལྷ་བར་བྲས་ནས་ལྷན་དུ་གྱུར་བ་ན་མེ་དུང་བཟངས་མའི་ལྷ་
བ་ཉིད་ལྟ་བུ་གནས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལུས་སེམས་དུས་མི་མཉམ་པར་ལུས་སྣང་ཡོད་ཀྱི་
ཉིང་ལེན་ལས་སེམས་སློབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་
ཤེས་ལྡན་དབང་པོ་ལས་སློབ་པ་རེས་འགའ་འབྱུང་ལ་རེས་འགའ་མི་འབྱུང་
བ་ཡིན་ཡང་། ཡིད་ཅོམ་ཞིག་མེད་པའི་གནས་སྐབས་མེད་ལ་དེ་ནི་དབང་
པོ་སྣ་རེ་རེ་དང་ཚོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་འབྱུང་བས་ན་ཡིད་སློབ་རྒྱུན་

ལུས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གྲེད་པར་སྐྱབ་གྲེད་མེད་ལ། དེ་རང་གི་རིགས་
 འབྲས་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་མི་སྐྱེ་བར་གྲུབ་ཅིང་སྐར་ཡང་རྒྱན་འབྲུང་
 བར་འབྲུབ་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱང་འཕེན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་མེད་པའི་ལོག་རྟོག་རྫོག་ཀུས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཞིབ་
 ཏུ་སྤྲེལ་སྤྱང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ལོགས་པར་དབྱུང་ཆེ་གཉིད་ལ་སོགས་
 པའི་སྐྱབས་ན་རིམ་བཞིན་ཡིད་རགས་པ་ལོག་ཀྱང་སྤྲོ་བ་མི་སྟོན་པ་དང་།
 སྤྲོ་བ་ལོག་ན་ཡང་ཀུན་གཞི་མི་སྟོན་ལ་ཀུན་གཞི་ལོག་ན་ཡང་འོད་གསལ་
 གྱི་སེམས་ནམ་ཡང་མི་སྟོན་པས་སེམས་གཏན་དུ་རྒྱན་ཚད་པར་མི་སྲིད་
 ལ་དེའི་སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མི་ཚད་པར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་
 པའི་དུས་ནས་ཡོད་པའི་ཁམས་སམས་སེམས་གྱི་ས་བོན་དེ་མེད་ན་གྲོལ་
 འཁྲུལ་འབྲུང་མི་ཤེས་ལ། དེ་དག་གི་ཚུལ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་
 རྗེ་བས་རྗེ་གསལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་ལ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

སེམས་ནི་རྟོག་ཏུ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་འདོད།།

དེ་ནི་སྟོ་བྱུང་གཉིས་པས་མ་རུང་བྱས།།

ཚོས་ཉིད་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་གཞན་ནི།།

འོད་གསལ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
སྣང་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ལས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་ཁམས་
གསུམ་དུ་འཁོར་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གོང་བཤད་རིགས་པ་འདི་རྣམས་
གྱིས་ཀྱང་མཐར་གྱིས་གྲུབ་དོན་འདི་ལ་གཏུགས་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་
ཚེདོ།།

གཉིས་པ་དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག་པ་ལ། མི་འཐད་པ་ཡི་གཞན་
ལུགས་དགག། གྲུབ་དོན་འཐད་པ་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བརྟེན་པ་ཡོད་
མེད་བརྟགས་ལ་དགག། །བརྟེན་པ་སྐྱེ་འཇིག་བརྟགས་ལ་དགག། །དང་པོ་
ལ། བརྟེན་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་བཀག། །ཚུལ་དེས་གཞན་པ་ཁེགས་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བཀག་དང་དེ་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ།

ཡོད་མེད་དག་ལ་རྟེན་མེད་སྲིད། །མ་ཡིན་ཡོད་པའི་གནས་རྒྱ་ནི།།
རྟེན་ཡིན་ཞེན་འདི་རྟེན་མེད། །གནས་པ་པོ་ལས་གཞན་མིན་སྲིད།།
གཞན་ཡིན་ན་ཡང་དེ་རྒྱ་ཉིད། །དེས་ནི་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་བྱས།།

འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དེ་འཇིག་རྒྱ་ལས་འདོད།།
 དེ་ལ་འང་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན། །གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱས།།
 གལ་ཏེ་འཇིག་རྒྱ་སྤང་བར་དུ། །དེས་གནས་འཇིག་པ་དངོས་ཚོས་ཉིད།།
 ཡོད་པ་འདི་གཞོད་ཅེས་སྤྱིར་དང། །⁽¹²⁾གནས་པའི་རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་གྲུ།
 ལུས་སེམས་དུས་མཉམ་པར་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པའོ་ཞེ་ན། དུས་
 མཉམ་པར་གནས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ དུས་དེར་པན་ཚུན་པན་མ་
 བཏགས་བཞིན་བུམ་སྐམ་ཚོགས་པ་ཅམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ནི་རྟེན་བརྟེན་པར་
 ཡང་མི་རུང་ལ། པན་བཏགས་ཏེ་རྟེན་གྱིས་བརྟེན་པ་གནས་པར་བྱེད་དོ་
 སྐམ་ན། གནས་པར་བྱ་བའི་རྟེན་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་
 རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། མེད་པ་ཞིག་གིས་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན། ཡོད་པ་རང་
 བྱུང་བའི་ལ་རྟེན་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ལ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱར་མེད་པས་
 བ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཡང་དེ་དུག་ལ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དུས་
 མཉམ་པར་པན་མི་འདོགས་པས་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(12) ལྟར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༡ལ-མ། རིང་བར་དཔེ་རྫིང་། ༡༥༧-༡། །མེད་པའི་ཕྱིར། །

གལ་ཏེ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་ཀྱང་གྲུབ་ཟེན་ཡོད་པའི་གནས་
རྒྱུ་དེ་ནི་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་འདི་ལ་རྟེན་གྱིས་གནས་
བར་བྱེད་དགོས་པ་མེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་པ་པོ་
བར་ཉིད་གྲུབ་ཟེན་པ་དེ་ལས་གཞན་མིན་པ་སྟེ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་
གྱིས་གནས་པའི་བྱེད་པར་གང་ཡང་མ་བྱས་སོ།།

གལ་ཏེ་གནས་པ་པོ་དེ་ལས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཡིན་ན་ཡང་
གནས་པ་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་རྟེན་དེ་
ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང། རྟེན་དེས་ནི་བརྟེན་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱ་
བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར་ཐལ། དེ་ལས་དོན་གཞན་བྱས་པ་
དེ་རྗེས་མཁན་གྱིས་བྱམ་པ་བྱས་པས་བ་ལང་གནས་པར་མ་བྱས་པ་བཞིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་མེད་ན་དེ་མི་གནས་པར་འགྱུར་ལ་རྟེན་གྱིས་དེ་གནས་
པར་བྱས་སོ་སྟེ་མ་ན། གྲུབ་ཟེན་དེ་ནི་གནས་མི་དགོས་ལ་དེ་མི་འཇིག་
པར་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་རྟེན་གྱིས་མི་འཇིག་པར་བྱས་པས་
ན་བརྟེན་པ་དེ་ནམ་ཡང་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་ནམ་ཡང་མི་འཇིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བརྟེན་པ་དེ་འཇིག་པ་ནི་
 སྲིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འཇིག་པ་དེ་ལ་འང་
 ལོང་གི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྒྱ་དེས་རང་དང་དུས་མཉམ་
 པའི་ཡོད་པ་འཇིག་གམ་མེད་པ་འཇིག་ ཡོད་པ་འཇིག་མི་རུས་ལ་མེད་པ་
 འཇིག་པར་བྱུང་མེད་དོ། །ཡང་ན་དངོས་པོ་དེ་དང་འཇིག་པ་གཉིས་གཅིག་
 ན་འཇིག་རྒྱ་མི་དགོས་ལ་གཞན་ན་དངོས་པོ་མི་འཇིག་པ་ཡང་མཚུངས་
 ལོ། །འཇིག་རྒྱས་འཇིག་ན་ཡང་གནུས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་དེ་གནས་པར་ཅི་
 ཞེས་བྱས་ཏེ་འཇིག་རྒྱ་དང་མ་སྤང་ན་གནས་པར་བྱེད་མི་དགོས་ལ་འསྤང་
 ན་གནས་པར་བྱེད་མི་རུས་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྒྱ་དང་མ་སྤང་བར་དུ་རྟེན་དེས་གནས་པར་བྱས་སོ་ཞེ་
 ན། དེ་ལྟར་འཇིག་རྒྱ་དང་མ་སྤང་བར་དུ་དེས་གནས་པར་མ་བྱས་ན། དེ་
 ཉིད་དུ་འཇིག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིན་ན་འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་མེད་
 ཀྱང་རང་ཉིད་འཇིག་པར་བྱུང་བའི་སྲིས་འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་
 དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་འདི་ལ་གོགས་བྱེད་པའོམ་གཞོན་པར་བྱེད་རུས་

བ་མེད་བའི་སྤྱིར་དྲང་། གནུས་བའི་རྒྱས་ནི་དེ་མི་འཇིག་བའི་བྱ་བ་ཅི་
ཞིག་བྱ་སྟེ་གང་ཡང་བྱེད་མི་བྱས་བས་དགོས་བ་མེད་དོ། །བྱས་ན་འཇིག་
རྒྱ་དང་སྤང་ན་ཡང་མི་འཇིག་བར་བྱར་ཅིས་མི་བྱས་ཏེ་དེ་ནི་དེ་ལས་ཆེས་
སྲ་བའི་སྤྱིར་དོ།།

གཉིས་བ་དེ་ལན་དགག་བ།

གལ་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱ་སོགས་ཀྱི། རྟེན་བཞིན་ཞེན་འདི་ལའང་མཚུངས།།
དངོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ནི། །འཇིག་ན་དངོས་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུར།།
སྤྱི་རྒྱ་ཡིན་སྤྱིར་དེ་རྟེན་ཡིན། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རིགས་མ་ཡིན།།
འགོ་བ་ཡི་ནི་གོགས་བྱེད་སྤྱིར། །རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ནི་རྟེན་འགྲུར་ཀྱི།།
འགོ་བ་མེད་ཅན་ཡོན་ཏན་སྤྱི། །ལས་རྣམས་ལ་ནི་རྟེན་ཅི་དགོས།།
གལ་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱ་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ཟེན་དེ་སྣོད་དང་
རྗས་ལ་སོགས་བས་རྟེན་བ་བཞིན་རྟེན་བཞེན་བ་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་
དེ་ཞིགས་མི་བྱས་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རྒྱ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འདི་ལའང་གོང་གི་
རིགས་བ་དེ་མཚུངས་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་བའི་སྣོད་དེ་སྤྱི་རྒྱ་དང་ཉིད་

ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ལའང་གནས་པའི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་སྲིར་དོ། །འོ་ན་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་མཛོན་སྲུང་དུ་སྟོན་གྱིས་ཚུ་བརྟེན་པར་མ་མཐོང་ངམ་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་མ་བརྟགས་པར་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་སྟེ། ཚུ་སོགས་གྱི་
 དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་དེ་དེར་ནི་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་དང་དང་
 དུས་མཉམ་པའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ལ་རྟེན་དེས་གནས་པར་གང་ཡང་མི་བྱེད་
 དོ། །འོ་ན་ཡུང་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཚད་དུ་འབྱུང་
 བའི་རྒྱུན་སྲི་མ་སྲི་མ་རྣམས་སྲ་མ་སྲ་མའི་སྟོན་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུར་སྟེ་བའི་
 རྒྱ་ནི་རྟེན་དེ་དག་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་སྟོན་སོགས་དེ་རྟེན་ཡིན་པར་རིགས་
 ཉེ། ཚུ་དང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་དང་ཉིད་དང་
 དུས་མཉམ་པའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་སྟོན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་དེ་དང་ཚོགས་པ་
 ལས་དེའི་སྲི་ལོགས་སུ་སྲ་མ་དེའི་སྟོན་ཡུལ་དང་མཚུངས་པའི་ཚུ་ཡི་སྐྱད་
 ཅིག་འབྱུང་དོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་དང་བཟུང་བ་ན་ཡུལ་གཞན་
 དུ་གནས་པའི་ཚུའི་རིགས་འདྲ་སྟེ་བ་ཡིན་ཉེ། དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་
 དེས་ནང་པ་ལ་ཚུན་གནས་པར་བྱེད་པ་མེད་ཡུང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་

དང་ཚོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་ལ་སྲོད་ཡུལ་བྱེད་པར་
ཅན་སྲེད་པ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བས་པན་བཏགས་
པ་ལས་ཉེན་བཉེན་པར་འཛོགས་པ་ཡིན་ཡང་། འཛིག་ཉེན་སྲུབ་པོས་དུས་
མཉམ་པར་པན་བཏགས་པར་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཉེན་
བཉེན་པ་ཞེས་པ་རུང་བཤད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བཉེན་པར་མི་སྲིད་
པའི་བྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་སོགས་པ་ཐུར་དུ་འབོ་བ་ཡི་ནི་གོགས་
ཉེན་དེས་བྱེད་པའི་བྱིར་ཚུ་དང་འབྲུལ་སོགས་གྱི་ནི་ཉེན་དུ་སྒོད་དེ་རིགས་
པར་འབྲུར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡོན་ཏུན་
དང་སྲི་དང་ལས་རྣམས་ལ་ནི་ཉེན་ཅི་དགོས་ཏེ། དེས་ན་དེ་གསུམ་གྱི་ཉེན་
རྗེས་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱབས་པ་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་གཞན་པ་ཞེགས་ཚུལ་ནི།

འདིས་ནི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་། །འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་རྒྱ་དང་། །

རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གཞན་ཉིད། །ཉེན་མེད་བྱིར་ན་བསལ་བ་ཡིན། །

བཉེན་པ་ཡོད་མེད་བཏགས་པའི་རིགས་པ་འདི་ས་ནི་སེམས་ནི་ལུས་ལ་

འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང། ལུས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་
 ཡིན་པ་དང། གཞན་ཡང་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་འང་དེ་ལྟར་
 འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་དབང་གིས་རྟེན་གྱིས་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་གཞུས་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་ཁས་སྐྱབས་པ་ཉིད་ཀྱང། དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་ན་རིགས་པ་དེས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་པ་རོལ་བོས། ལྷལ་མ་
 དང་སྐྱམ་བུ་བ་ལང་དང་རྩ་བདག་དང་སློ་རྗེས་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
 འདི་ལ་འདི་ལོ་སྐྱམ་པའི་སློ་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཡིན་ལ།
 འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱ་རྗེས་ལ་སོགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང། དེ་ལྟར་འཕྲོད་
 པ་འདུ་བའི་དབང་གིས་རྟེན་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པའང་གོང་གི་རིགས་
 བསལ་བསལ་བར་གྱུབ་པོ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སླེ་འཛིག་བརྟགས་པ་ལ། འཛིག་པའི་ཚུལ་ལ་
 བརྟགས་ནས་དགག། །འཕེལ་བའི་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། །དང་པོ།
 གལ་ཏེ་གཞན་ལས་དངོས་འཛིག་ན། །དེ་ཡི་གནས་རྒྱས་ཅི་ཞེས་གྲ།
 དེ་གཞན་མེད་པར་འཛིག་ན་ཡང། །གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཉུས་མེད་ཡིན།

རྟེན་བཅས་ཐམས་ཅད་གནས་ལྡན་དང། །སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་རྟེན་བཅས་ཡིན།།
 དེ་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །འགའ་ཞིག་ཆོ་ནའང་འཛིག་མི་འགྱུར།།
 གལ་ཏེ་རང་འཛིག་རང་ཚུ་ལ་བདག་ །ཡིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་།།
 གལ་ཏེ་རང་འཛིག་རང་ཚུ་ལ་བདག་ །མིན་ན་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་།།
 གལ་ཏེ་རྒྱ་གཞན་ལས་བརྟེན་བ་སློ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་དངོས་པོ་
 འཛིག་པ་ཞིག་ན་དེ་ཡི་གནས་རྒྱ་ས་དེ་གནས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། མ་
 སྤང་བར་དུ་གནས་མི་དགོས་ལ་སྤང་ན་གནས་མི་རུས་པས་སོ། །དངོས་
 པོ་དེ་རྒྱ་གཞན་མེད་པར་རང་ཉིད་འཛིག་ན་ཡང་གནས་པའི་རྒྱ་རྣམས་དེ་
 གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་རུས་པ་གཏན་མེད་ཡིན་ཏེ་གནས་པར་བྱ་མི་རུས་
 པས་སོ།།

གལ་ཏེ་རུས་ན་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་པ་དང་ལྡན་
 པ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་གྱིས་གནས་པར་བྱས་པའི་སྤྱིར་དྲུང་། གང་སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་
 བེ་རྟེན་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཇུས་ལ་བརྟེན་
 ཅིང་ཇུས་རྟུལ་སྤང་བ་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང། །སློ་སོགས་

གྲང་བདག་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པས་ན་མཐར་རྟག་པ་ལ་མི་བརྟེན་པ་གང་ཡང་
 ཁྲོད་གྱི་ལུགས་ལ་མེད་པས་རྟེན་པ་དེས་དེ་ཀུན་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་
 སྤྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་འགྲུལ་ཞིག་གི་ཚེ་རྣམས་འཇིག་པར་
 མི་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བརྟེན་པར་བྱ་
 རྒྱུའི་དངོས་པོ་དེ་གཤམ་ཏེ་རང་ཉིད་འཇིག་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་གནས་པར་བྱེད་མི་རུས་པས་དེ་གནས་པར་བྱེད་པ་
 གཞན་གང་ཞིག་ཡིན་ལ། གཤམ་ཏེ་རང་ཉིད་འཇིག་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་གྱི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་གནས་པར་བྱེད་པ་གཞན་གང་ཞིག་སྟེ་གནས་པར་
 བྱ་མི་དགོས་པས་དེ་ལ་འང་གནས་པར་བྱེད་པ་གཞན་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་
 བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་ལུས་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་པར་སློབ་
 རྟེན་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ་རིགས་པ་དེ་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་བརྟེན་
 པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་འཕེལ་བ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་དེས་གཞན་
 ཞིགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ།

ལུས་ཀྱི་སྤུལ་བྱུང་འགྲིབ་མེད་པར། །སློ་ཡི་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས།།
 །ཤེས་རབ་ལ་སོགས་སྤུལ་བྱུང་དང། །འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན།།
 །འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་ལ་སོགས། །རྟོན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།།
 ལུས་ཀྱི་ཁམས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པར་གནས་བཞིན་དུ་
 བྱང་སློ་ཡི་འདུ་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཤེས་རབ་དང་བྱམས་སྣང་རྗེ་ལ་
 །སོགས་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ཡང་རེས་འགའ་འགྲིབ་པ་དུག་ཏུ་འགྱུར་
 བ་ཡིན་པར་མཐོང་ལ། །རྟོན་ལ་བྱུང་པར་མེད་བཞིན་བརྟོན་པ་ལ་བྱུང་པར་
 །ཡོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་མར་མེའི་འོད་དང་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་དང་ས་བོན་གྱི་སྤུ་
 །གུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 །པས་ན་ལུས་ལ་བརྟོན་ནས་སེམས་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་མ་རེས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལན་དགག་པ།

དེ་ལས་ཀྱང་འདི་བྱུང་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ལ་པན་འདོགས་མེད་པར་མིན།།
 །འགའ་ཆེ་ཆགས་སོགས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི། །འཕེལ་བ་བདེ་སྤྱད་ལས་སྐྱེས་ཡིན།།
 དེ་ཡང་ཁམས་སྣོམས་ལ་སོགས་པ། །ནང་གི་དོན་ནི་ཉེ་བ་ལས།།

བརྟུང་ལེན་ལ་སོགས་པས་ལུས་རྒྱས་པ་ལས་ཤེས་རབ་སོགས་སྒོ་
 ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བས་ལུས་ལས་སྒོ་འགྱུར་བར་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེ་
 བ། ལུས་རྒྱས་པ་དང་སྟོམས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སྒོ་འདི་སྤར་བས་ཁྱད་པར་
 ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་འོན་ཏེ་བརྟུང་ལེན་ལ་སོགས་པས་ལུས་ཀྱི་
 ཁམས་སྟོམས་པར་བྱས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པས་ལུས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ར་
 དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པས་ཡིད་འཚོལ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ན་བཟོ་
 སོགས་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་པ་སྟོབས་འབེལ་ནས་སྒོ་ལ་ཁྱད་ཞུགས་
 པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཁམས་སྟོམས་པ་ནང་གི་རིག་བྱའི་ཁྱད་པར་ལུས་ཤེས་
 ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་
 དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ལོན་གྱི་ལུས་ལས་ཐ་དད་པའི་སེམས་
 རང་ཉིད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པར་ལུས་རྒྱས་པ་ཅོམ་ཞིག་གིས་སྒོ་ལ་
 ཁྱད་ཞུགས་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་མ་བྱས་ན་ལུས་རྒྱས་
 ཀྱང་དེ་ལས་ཡིད་ལ་ཡོན་ཏན་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱད་ཀྱང་དེ་ལས་སྟོན་འགྱུར་
 མི་རིགས་ཏེ་གཞན་གྱི་ལུས་བཞིན་ལོ།།

དེས་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་
ལ། བཞུགས་པའི་ལུས་ཅིག་གྱེད་སྐྱེད་ལེན་ཡིན་ལོ།།

དེས་ན་ཚུལ་མིན་ཡིད་གྱེད་ཀྱི་སློང་ངོ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་ཞིག་གི་ཚེ་ན།
འབྲས་བུ་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་སློང་གི་རྒྱ་ལུས་རྒྱ་ས་པ་དང་
རྒྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་འཕེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་རིམ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་
སྤྲུག་ཡིད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ལུས་
རྒྱས་ཅོམ་གྱིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་བཞིན་
དང་། ལུས་རྒྱད་པས་ཀྱང་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་ཏེ་དག་སྐྱོང་བཅོད་པ་
སྤྲུག་བཞིན་ལོ། །ནང་གི་རིག་བྱ་དེ་ཡང་ཁུམས་སྟོམས་པ་དང་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱས་མ་སྟོམས་པ་དག་གི་རིག་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནང་གི་དོན་ཏེ། ནང་
རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཡིན་པ་དང་ལུས་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་
པས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ནུང་གི་དོན་དེ་ནི་རང་སློང་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་སློ་
ཡི་བྱེད་པར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་དེས་གཞན་ཁིགས་ཚུལ་ནི།

འདིས་⁽¹³⁾ནི་འདུས་པ་ལ་མོགས་པས། ⁽¹⁴⁾བྲན་པ་ཉམས་མོགས་བཤད་པ་ཡིན།
 བར་དོན་བྱུང་བར་ལས་སྐྱེས་པའི། སྐྱོས་ནི་འགྲུར་བར་བྱེད་ཕྱིར་རོ།
 དཔེར་རྒྱུད་བྱུང་བར་འགའ་ཞིག་ལ། སྟུག་ཉིད་དང་ནི་ཞུག་ལ་སོགས།
 མོས་པ་དང་ནི་མཐོང་བ་ལས། མྱོངས་པ་ལ་སོགས་འགྲུར་འགྲུར་བཞིན།
 རང་གི་ལུས་ལས་སྐྱེས་པའི་རེག་བྱ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་བདེ་སྟུག་
 གི་ཚོར་བ་འགྲུར་བ་ལས་ཆགས་སྤང་སོགས་སྐྱོ་ཡི་བྱུང་བར་འགྲུར་བར་
 བསྟན་པའི་རེགས་པ་འདིས་ནི་འདུས་པ་ཡི་རིམས་དང་ཆང་དང་དུག་ལ་
 སོགས་པས་བྲན་པ་ཉམས་པ་དང་སྐྱོངས་པ་དང་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲ་བར་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་ལུས་ལས་
 སྐྱོ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་དོན་རེག་བྱའི་བྱུང་
 བར་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དང་ཡིད་གྱི་སྐྱོས་ནི་སྤར་
 དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་འགྲུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱུད་

(13) ཤིང་པར་དཔེ་རྒྱུད། ༡༥༧-༦ ། །འདི། །
 (14) རྗེ་དགོང་པེ་འིང། ༡༥༧-༡ ཤིང་པར་དཔེ་རྒྱུད། ༡༥༧-༦ ། །སོགས་པ། །

གྱི་བྱེད་པར་སྤར་མ་འགྲུལ་ཞིག་ལ་སྟུག་ཉིད་དྲུང་ནི་གཞན་མ་ས་པའི་བྱེད་
དང་རོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བཞིན་སྟུག་བྱུང་རོ་ཞེས་ཐོས་པ་དྲུང་ནི་བྱེད་
སོགས་མཐོང་བ་ལས་སེམས་མོངས་ཏེ་བྲན་པ་ཉམས་པ་དང་གཡོ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་འབྱུང་བར་འགྲུལ་བ་བཞིན་
ལོ། །གཟུང་དོན་དེ་དག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལོན་ཡང་སྟོན་
ཅིག་བྱེད་པར་འགྲུལ་བ་ནི་ཡིན་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་བཟང་བ་མཐོང་
ནས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་སྐྱེན་གྱི་བྱེད་པར་ཀུན་གྲང་དེ་
སྟུང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གྲུབ་དོན་འཐད་པ་བཞག་པ་ལ། དངོས་དང་གཞན་ལ་དེ་མི་

འཐད། །དང་པོ།

དེ་སྤྱིར་ངེས་པར་གང་ཉིད་གྱི། །འདུ་བྱེད་གྱི་ནི་རྗེས་འཇུག་པའོ།།

སེམས་ནི་དེ་མེད་མི་འབྱུང་བ། །དེ་སྤྱིར་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།།

དུས་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལོན་པར་མི་
འཐད་པར་བསྟན་ནས་དེ་ཡི་སྤྱིར་གྲུབ་དོན་རང་ལུགས་ནི། འདི་སྟུང་མཐའ་

དེ་སྐོག་ལ་སོགས་པ་གོམས་པ་དེ་རེ་ཞིག་བཞག་ནས་ལས་གཞན་གྱིས་
 གཡེང་བར་གྱུར་ཀྱང་ནམ་སྐོག་འདོད་ན་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་
 རོ། །དེ་དགའི་སེམས་སྣ་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་སེམས་སྤྱི་མ་ཡིན་པས་སྣ་
 མས་བསྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་ད་ལྟ་བའི་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་
 ཡིན་ཏེ། ས་བོན་སྣ་མ་སྣ་མའི་རུས་པ་སོགས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལའང་དེ་འདྲ་
 བ་ཡོད་པ་བཞིན་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པར་
 ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་དེ་དུས་ཐ་
 དྲ་མེད་པར་སྐྱོན་མེད་འོད་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྤྱིར་སེམས་ལ་
 བཟོ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏུན་བྱེད་པར་བ་རེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དེ་ལྟར་དེའི་
 ཉེར་ལེན་ལུས་ལའང་མི་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏུན་བྱེད་པར་བ་རེ་རེ་ཡོད་པར་
 དམིགས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་པའི་གྲིབ་མ་གྱུ་བཞིར་སྣང་དུས་ལུས་
 པ་ལ་ཡང་གྲུ་བཞི་ཡོད་དགོས་པ་བཞིན་རོ། །འགྲེལ་བ་གཞན་ན་ལུས་དང་
 སྐྱོ་ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་ལུས་ལའང་བཟོ་སོགས་ཤེས་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ་ཞེས་འགོད་པར་སྣང་ངོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དངོས་དང་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལོ། །དང་གོ།

བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བགྱི་མིན་ཅེས་པ། (16)

བདེ་སྤྱད་ཅེས་པ་(17)ཐོབ་འདོད་པས་ན། །དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན།

སྤྱད་བསྐྱེད་མིན་ཅི་ལོག་སློང་དང། །སྲིད་པ་ཀུན་ནས་འཆིང་བ་ནི།

སྐྱེ་རྒྱུ་གང་ལ་དེ་མེད་པ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ།

གཞན་རྒྱུ་འཕེན་པ་སོགས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འཕོས་པ་
མིན་ཡང་ལུས་ལས་སློབ་གསར་དུ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་
པར་བཀག་ནས་རང་ལུགས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་
གང་གིས་ན་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་མ་སྤངས་ཤིང་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་
ལྡན་པས་སོ། །སྤྱི་ཞིག་ཅེན་སེམས་ཅན་འཕོར་བ་བ་རྣམས་སོ། །རྗེ་ལྟར་
ན་དབང་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་སྐྱེ་གནས་དེར་བགྱི་བའམ་ཁ་
བྲངས་ནས་འཕངས་པ་སྟེ་སྤྱི་མིན་པར་རང་ཉིད་བདེ་སྤྱད་དོར་ཐོབ་སྟེ་བདེ་
བ་ཐོབ་འདོད་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་དོར་བར་འདོད་པས་ན་སྲིད་པར་འཇུག་པ་

(16) བེང་ཕར་དཔེ་རྒྱུད། ༡༧༧-༧༩ །དེ། །
(17) རྗེ་དགོང་པེ་རྗེ་དང། ༡༧༧-༧༩ །དེ། །

ཡིན་ནོ། །གང་དུ་ཞེན་དམན་པའི་གནས་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་འགྲུབ་
 པར་བྱེད་པ་མངལ་གྱི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་སྟེ་དང་དུ་ལེན་པར་
 བྱེད་དོ། །རང་གིས་མངལ་གྱི་གནས་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ན་ངི་ལྟར་
 བྱི་པག་ལ་སོགས་པའི་མངལ་གྱི་གནས་ངན་པ་དག་ཡོངས་སུ་འཇོག་
 དིགས་ཏེ་དེས་ན་དབང་སྤྱད་ལ་སོགས་པས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན།
 དེས་དེ་ལྟར་དམན་པ་ལ་དམན་པར་ཤེས་ཤིང་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་
 བདེན་ཡང་ཚོངས་པའི་དབང་གིས་མི་ཤེས་ཏེ། རྐྱེ་བའི་གནས་མངལ་ལ་
 སོགས་པ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་གྲུབ་པ་སྤྱད་བསྟུན་གྱི་ཉེན་ཅན་ཡིན་
 ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་བྱུང་ནས་བདེ་བར་ལྟ་བའི་ཚོངས་པ་དང་། དེའི་
 དབང་གིས་ཡུལ་དེ་ལ་སྲིད་པ་སྐྱེ་ཞིང་སྲིད་པས་ཀུན་ནས་བྲངས་ཏེ་དམན་
 པའི་གནས་ཡིན་ཀྱང་འཇུག་པ་ནི་ཆགས་ཅན་སྤྲད་འཆོང་མའི་ཁང་པར་
 འཇུག་པ་དང་པག་མི་གཙང་བའི་འདམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 རོ། །དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་བྱུངས་པ་དང་སྲིད་པ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་
 རྣམས་འཁོར་བར་ཀུན་ནས་འཆིང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་སྲིད་པར་

སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གང་ལ་རྒྱ་ཚོངས་སེད་དེ་གཉིས་མེད་པ་དེ་
ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུར་ཏེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྟོང་བ།

གཤམ་ཏེ་འགྲོ་འོང་མ་མཐོང་ན། །དབང་པོ་མི་གསལ་སྲིར་མ་མཐོང་།།
དཔེར་ན་མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས། །དུ་བ་རྩུང་དུ་མི་མཐོང་བཞིན།།
ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྲ་བའི་ཕྱིར། །འགའ་ཞིག་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དེ།།
རྒྱ་བཞིན་གསེར་ལ་དདུལ་རྒྱ་བཞིན། །མ་མཐོང་སྲིར་ན་མེད་པ་མིན།།
གཤམ་ཏེ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་མར་སྐྱེ་བཀས་སུ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ན་མཐོང་
རིགས་པ་ལ། སུས་ཀྱང་འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་དེ་ནས་འདིར་འོང་
བ་མ་མཐོང་བས་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སུས་ཀྱང་མཐོང་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ་རྣམ་འགྲོར་དང་ལྡན་པས་མཐོང་ལ། རང་གིས་མ་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་
ནི་དེར་མ་ངེས་ཏེ་བར་སྲིད་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལྟ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་དུ་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་སྲིར་མ་མཐོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་མི་
གསལ་བ་ཡིས་དུ་བ་རྩུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ལོ། །གཤམ་ཏེ་

ལུས་དྲང་བས་མི་མཐོང་ན་ཡང་དེ་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར་རྗེའི་ནང་དང་
མངལ་ལ་སོགས་པར་སོགས་མེད་དུ་འཇུག་མི་སྲིད་དོ་ཟེར་ན། ལུས་ཅན་
ཡིན་ཡང་ཤེན་ཏུ་དྲང་ཞིང་ཕྱ་བའི་སྟེ་སོགས་བཅས་ལྟར་མིན་པའི་སྲིར་
དེ་འབྲེལ་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགྲུལ་ཞིག་ནི་ལས་ཀྱིས་མཚམས་མ་བཅང་
པའི་ཡུལ་ལ་ལར་སོགས་པ་མེད་དེ་དཔེར་ན། རྩ་གསར་པ་ལ་ཚུ་བཞིན་
དང་གསེར་ལ་དདུལ་ཚུ་འཇུག་པ་དང་ཤེལ་ལ་ཉི་འོད་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་
བར་སྲིད་དེ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱལ་དོན་རྣམས་ཐ་མལ་པ་རང་གིས་མ་མཐོང་
སྲིར་ན་མེད་པ་མིན་ལོ།།

གཉིས་པ་ལུས་ལས་སློ་སླེ་བ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པ་ལའང། ཡན་ལག་
ཅན་ལས་སླེ་བ་མིན། །ཡན་ལག་ལས་ཀྱང་མིན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཡན་
ལག་ཅན་ལ་གཞོན་པ་བརྗོད། །དེ་ལོག་མི་འཐད་ཚོད་པ་སྤང། །དང་པོ།
ལག་སོགས་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་དག། །གཡོ་བར་འགྱུར་སྲིར་འགལ་བ་ཅན།།
ལས་ནི་གཅིག་ལ་མི་རུང་སྲིར། །གཞན་དུ་ཐ་དད་གྲུབ་པར་འགྱུར།།
གཅིག་བསྐྱིབས་པ་ན་ཐམས་ཅད་དག། །བསྐྱིབ་པར་འགྱུར་བའམ་མ་བསྐྱིབས་ན།།

མཛོང་འབྲུང་གཅིག་ཚོན་གྱིས་བསྐྱར་ན། །བསྐྱར་བའམ་མ་བསྐྱར་རྟོགས་པར་འབྲུང།།

དེ་སྱིང་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡོད་མི་ན།།

གཤམ་ཉེ་ལུས་ལས་སློབ་སྐྱེན་ལུས་རིལ་པོ་ཡན་ལག་ཅན་ལས་སྐྱེས་བའམ།
ཡན་ལག་ལས་ཡིན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་ལས་སོ་བེར་ན། ཡན་ལག་
ཅན་ཞེས་པ་བཏགས་པ་ལས་རྗེས་སུ་མེད་ལ་དེ་འབྲུང་བ་བཞི་ཡང་མིན་
པས་ན་དེ་ལས་རིལ་སྐྱེན་གྱི་གང་གི་སྱིང་ན། ལུས་ཞེས་པ་གཅིག་མ་གྲུབ་
སྟེ་གྲུབ་ན་ལག་སོགས་འདི་རྣམས་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། ཐ་
དད་པར་མ་དམིགས་པས་ཞེས་ལ། དེ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྲུངས་ཀྱང་
མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་འབྲུང་བ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཡང་གྲུབ་
པས་པ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་མི་འབྲུབ་པོ། །གཅིག་ཡིན་ན་ལག་པ་སོགས་
ཡན་ལག་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གཡོ་བ་རྟེན་ལུས་ཐམས་ཅད་དུ་གཡོ་
བར་འབྲུང་དགོས་པའི་སྱིང་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལ། གཡོ་མི་གཡོ་
ཚེ་གཉིས་ཡོད་ན་འགྲུལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་གཉིས་ནི་གཞི་གཅིག་ལ་མི་རུང་
བའི་སྱིང་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བའི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་ཐ་

དྲ་བ་རྒྱ་བ་ལ་འགྲུར་ཞིང། ཐ་དད་ན་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་མི་
 ལུས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལག་སོགས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གང་ཡང་ལུས་མིན་
 བར་འགྲུར་རོ། །སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་བས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་ཡན་ལག་ལས་
 ཐ་དད་བར་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཡན་ལག་དང་འདྲ་བས་འབྲེལ་སྤྱིར་ཐ་དད་ཏུ་
 མི་དམིགས་བར་འདོད་ཀྱང་དེ་རྗེས་སུ་མེད་བར་དཔྱད་བ་འདིས་འགོག་
 ལུས་བས་ན་འདྲ་འབྲེལ་དང་ཁྱད་བར་སྤྱར་ནས་དཔྱད་མི་དགོས་སོ། །དེ་
 བཞིན་ཡན་ལག་གཅིག་གོས་ལ་སོགས་བས་བསྐྱེ་བས་བ་ནུ་ཆ་ཐམས་
 ཅད་དུག་བསྐྱེ་བ་བར་འགྲུར་བའམ། ཡང་ན་གཅིག་མ་བསྐྱེ་བས་བ་ཡོད་ན་
 དེ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱེ་བས་བར་བྱས་བ་དེ་ཡང་མཐོང་བར་འགྲུར་ལ། གཅིག་
 ཚོན་གྱིས་བསྐྱར་ན་ལྟག་མ་ནམས་ཀྱང་བསྐྱར་བའམ། ཡང་ན་བསྐྱར་
 བ་དེ་ཡང་ལྟག་མ་ནམས་དང་འབྲ་བར་མ་བསྐྱར་བར་རྟོགས་བར་འགྲུར་
 རོ། །བྱ་བ་ལྟན་བ་ཡོན་ཏན་འགལ་བ་དེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་ཏེ་ཆ་ཐ་དད་
 བ་ཀུན་ཀྱང་རིགས་འགྲེ་བ་ཡིན་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་ཚོགས་བའམ་ཡན་
 ལག་ཅན་ནས་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་རིལ་པོ་གཅིག་རྗེས་སུ་ཡོད་བ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མི་འཐད་ཚོད་པ་སྟོང་བ་ལ། དེ་མེད་ཀྱང་ནི་མཐོང་སོགས་
འཐད། །མེད་ཀྱང་སྐྱེ་འཇུག་འཐད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཐོང་སོགས་མི་
འཐད་ཚོད་པ་སྟོང་། །འཐད་པ་གཞན་འདོད་དཔེ་ཡིས་བསྟན། །དང་པོ་ལ།
དངོས་དང་དེས་གཞན་ཁེགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དུ་མ་ཉིད་ན་སྟེ་མ་བཞིན། །བྱུང་མེད་སྤྱིར་དང་སྤྱིར་བ་སྤྱིར།

ཚོགས་མིན་ཞེན་བྱུང་མེད་པར། །མ་གྲུབ་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ནི།

དབང་ཡུལ་དེ་སྤྱིར་རྟུལ་སྟོན་མིན།

གསལ་བྱེད་པ་སོགས་ན་རེ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་འགོག་པ་མི་
འཐད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པ་མེད་པར་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་
ན་སྟེ་མ་མ་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟུལ་སྟོན་སྤྱིར་བ་བཞིན་དུ་ཚོགས་
པའི་དུས་ནའང་སྤྱིར་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་དྲུང་། ལུས་ལ་སོགས་
པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཡང་རྟུལ་སྟོན་སྤྱིར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱིར་བ་གྱི་རྟུལ་དབང་པོས་
མི་བེན་པ་ལྟར་ཚོགས་པའི་སྐབས་ནའང་དབང་པོ་ལས་འདས་པས་བྱུལ་
སོགས་ལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་སྟོན་ཚོགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་

སོགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་དོ་བོར་གནས་སུ་བྱེད་ཀྱང་མ་ཚོགས་པ་དང་
ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་བྱུང་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་
པའི་རྒྱལ་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིར་སྤྱིར་
མ་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་དེ་མིན་ཏེ་དབང་པོ་སྤྱིར་
བྱུས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱ་ཚོགས་པའི་མ་གྲུབ་ཡིན་
ཀྱི་སྤྱོད་པར་དང་གི་དོ་བོས་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་ས་སོགས་ཚོགས་པ་དང་མ་
ཚོགས་པའི་སྐབས་ལ་བྱུང་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོགས་
པའི་དུས་ན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐ་སྣང་དུ་མི་བྱ་བར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་
སྣང་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་བྱེད་ལ་སྤྱོད་མ་ཞེས་མི་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེས་གཞན་ཁེགས་ཚུལ།

འདིས་ནི་སྤྱིར་བྱེད་ལ་སོགས་པ། །མེད་པ་དག་གྱང་བསལ་བ་ཡིན། །

སྤྱིར་དང་བྱུང་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདི་ས་ནི་ཡན་
ལག་ཅན་རགས་པ་རྗེས་སུ་མེད་ན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཀ་བྱུམ་སོགས་
གྱང་པར་ཚུན་སྤྱིར་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། མོགས་བཅས་ལ་སོགས་པ་

མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དག་གྲུང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འབྲང་བ་གཞན་འདོད་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་
ཡི་ལན་དགག་པ། །དང་པོ།

དདུལ་ཚུ་གསེར་དང་(18)འབྲེས་པ་འཇམ། །རྫོ་ཚན་ལ་སོགས་ཇི་ལྟར་སྤྲང་།།
དབང་སོགས་སོ་སོར་རུས་མེད་རྣམས། །རྫོགས་པ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་ཡིན།།
ལྷན་ལས་ཤེན་འདིར་ཐལ་མཚུངས།།

ཕྱི་རོལ་བ་འདི་དག་གིས་ཞེ་འདོད་ལ་བུམ་པའི་རུལ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་
པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་རྩོམ་གྱི་གཞན་ཀ་བ་སོགས་ཀྱི་ནི་མིན་ཉེ་དེ་
ལྟར་ཡིན་ན་རིལ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་སོ་སོ་
བའི་རུལ་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་མི་རྩོམ་ལ་རིགས་མ་ཐུན་
བས་རང་གི་རྗེས་དེ་རྩོམ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་འདོད་
པའི་ཁས་ལེན་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། དདུལ་ཚུ་གསེར་
དང་འབྲེས་པ་འཇམ་རྫོ་ཚན་མོ་ལ་སོགས་པ་སྤོད་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྲང་སྟེ་གསེར་

(18) ལྷན་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༡འ-༢། །གསེར་སོགས། །

དང་དངུལ་ཚུ་དོ་དང་མེ་ཡི་རྫས་རིགས་མི་མ་སྐྱུན་བ་ཡིན་ལ། རིགས་མི་
མ་སྐྱུན་བའི་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་པན་ཚུན་བར་ཚོད་ནས་སྤར་བརྩམས་བའི་
རྫས་ནི་འཛིག་བར་འགྱུར་ལ་གསར་དུ་དེས་བརྩམས་བའི་ཡན་ལག་ཅན་
གྱི་རྫས་མི་སྲིད་ཅིང་། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་མི་མཐོང་བར་སྤོད་གྱིས་ཁས་
ལྷངས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་གསེར་དང་དངུལ་ཚུ་འདྲེས་བ་སོགས་
མངོན་སུམ་མཐོང་བས་གཞོད་དོ།།

དེ་བཞིན་དུ་འོ་ཚུ་སོགས་ཀུན་ལ་སྦྱར་དོ། །གཞན་ཡང་སྤོད་ལྟར་ན་
དབང་པོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་བ་སོ་སོར་ཤེས་སྐྱེད་གྱི་རྣམས་བ་མེད་
བ་རྣམས་སྤར་དང་བྱུང་མེད་བར་འདོད་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་ཚོགས་བས་རྟོགས་
བ་སྟེ་དབང་ཤེས་དུག་ནི་སྐྱེད་བ་ཇི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །དབང་
སོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་ཀྱང་ལྡན་བ་ཡོད་བ་ལས་
སྐྱེད་བ་ཡིན་ནོ་ཤེ་ན། ལྡན་བ་འདྲིར་ཡང་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་ཏེ་སྤར་སོ་
སོར་ལྡན་བ་མེད་བ་བཞིན་ཚོགས་ཀྱང་སྤར་དང་བྱུང་མེད་བར་ཁས་
ལྷངས་བའི་སྤྱིར་ལྡན་བ་ཡོད་བར་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ལན་དགག་པ།

གལ་ཏེ་གསེར་དང་དངུལ་ཚུ་ནི། །ལྡན་པས་སྤང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།།

རྟོན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས། །རོ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལྡན་པར་ལག་ལ།།

གལ་ཏེ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས། །འདོད་ན་སློ་ཐ་དད་པར་འགྱུར།།

རི་ལྟར་འཕྲེང་རིང་ཞེས་བྱར་འགྱུར། །དེ་ལྡན་རང་གི་རོ་བོ་དང་།།

བརྗོད་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པར། །བྱངས་ལྡན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི།།

རོ་བོ་སློ་ལ་མི་སྤང་རོ།།

གལ་ཏེ་གསེར་དང་དངུལ་ཚུ་སོགས་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་རྩལ་

རིགས་མི་མ་སྤུན་པ་ཚོ་གས་པ་ལ་ལྡན་པ་ཡོད་པས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་

ན། ཉེ་བལྟན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པར་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་

པར་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ། དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་པོ་དེ་ཡིན་པར་འདོད་ན་དེ་

སྤང་རིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱར་ཆང་སྐྱར་བའམ་སྤེའུ་གཤེར་

དང་བྱར་རམ་སོགས་རྗེས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྐྱར་བའི་བཏུང་བ་ལ་བཏུང་བ་འདི་

ཡི་རོ་འདི་ལ་གཟུགས་འདི་དང་རྩི་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞེས་

བར་སྣང་བ་འགྲུལ་ཏེ། རིགས་མི་མ་སྟུན་པའི་རྗེས་དེ་དག་ལ་ཡན་ལག་
 ཅན་མེད་ཅིང་། རོ་མི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་
 ཡིན་ཞིང་ལྡན་པའང་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ན་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་
 བ་སྟུག་པ་མེད་ཅིང་། རྩོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེས་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་ཁས་
 གྲུངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཅེས་འདོད་པས་སོ། །གྲུལ་ཏེ་རོ་ལ་
 གཟུགས་སོགས་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ནི་གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཆ་ལས་ཉེ་
 བར་བཏུགས་པ་ཅམ་ལས་དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷུང་བྱ་བ་ལ་བ་ལང་
 དུ་བཏུགས་ཀྱང་བ་ལང་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའམ། བྱམ་བ་དང་ཉེ་བའི་བ་
 ལང་ལ་བ་ལང་དང་བྱམ་བ་ལྡན་པར་བཏུགས་པ་ལྟ་བུར་ཞོ་ལྟ་བུའི་རོ་དང་
 གཟུགས་སོགས་དམིགས་པའི་སློ་བ་དྲད་པར་འགྱུར་གྱི་ཞོ་མངར་ཞེས་
 བ་དང་ཞོ་སེར་ལྟ་བུར་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་མིན་པར་མངོན་སུམ་
 གྱིས་བསལ་ཏེ། རི་ལྟར་རྗེས་རིགས་མི་མ་སྟུན་པ་འདྲེས་པའི་རོ་གཟུགས་
 དང་། རིགས་མ་སྟུན་པའི་རོ་གཟུགས་ལའང་སྣང་བའི་སློ་ནས་སྣང་ཚུལ་ཐ་
 དད་པ་མེད་ལ་རྟོག་པའི་སློ་ནས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་རིགས་མི་མ་སྐྱུན་པ་འདྲེས་པར་མ་ཟད་བྱ་རམ་སྐྱུག་པོའི་གཟུགས་
འདི་རོ་མངར་བ་དང་ལྡན་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཕང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་ངེ་ལྟར་བྱ་དང་དམག་དང་དེའུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་དུ་
བསྐྱེགས་པ་ལ་འབྲེང་བ་རིང་པོ་ཞེས་བྱུར་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་དག་རྣམས་སོ་སོ་བ་རེ་རེ་བཞིན་བསྐྱེགས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱུན་མོང་
བར་འགྱུར་བའི་རྣམས་གཅིག་མེད་ལ། ཡོན་ཏན་རིང་པོ་ཞེས་བའི་སྐྱ་ནི་
སྐྱུན་མོང་ཡིན་གྱི་གཅིག་ལ་རིང་པོ་ཞེས་བའོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་
རྣམས་རིགས་མི་མ་སྐྱུན་པ་དེས་བརྩམས་པའི་རྣམས་གཅིག་མེད་པ་དེས་ན་
ཡོན་ཏན་རིང་པོ་ཞེས་པ་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པར་ཡང་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་རྣམས་
མེད་བས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེད་བའང་བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། རིང་
པོའང་དབྱིབས་ཡིན་བས་གཉིས་ཀའང་ཚད་གྱི་ཡོན་ཏན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་
གངས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་
ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེའི་སྐྱ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། གངས་སོགས་
དེ་དང་ལྡན་པ་བྱུམ་པ་ལྟ་བུའི་རུང་གི་རོ་བོ་དུང་། དེ་ལ་གཅིག་ལ་སོགས་

པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་འདི་ཙམ་སྤང་གི་དེ་དུག་ལས་ཐ་དད་པར་གྱངས་
དང་ལྡན་པ་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་གཞན་དང་གཞན་མིན་
དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་བུམ་སོགས་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་རང་
མཚན་ཅི་ཡང་སློ་ལ་མི་སྤང་བས་རྟོག་པས་སློ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་
སྤང་རྟོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་དེའི་སྐྱེ་འཇུག་པར་འཐད་པ་ལ།
སྐྱེ་རྣམས་དངོས་ལུལ་ཅན་འདོད་དགག། ལྡོག་པའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་ཚུལ་
བསྟན། །དང་པོ་ལ། དངོས་ལུལ་མེད་ཀྱང་འཇུག་ཚུལ་བསྟན། །དངོས་
བཏགས་སྤེ་བའི་གཞན་ལན་དགག། །དང་པོ།

སྐྱེ་ཤེས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི། །རྗེས་འབྲང་རྣམ་རྟོག་བཏགས་དོན་ཅན།།
དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་ལ་མོགས་པ། །⁽¹⁹⁾ཞིག་དང་མ་སྐྱེས་དག་ལ་བཞིན།།
གངས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་ཤེས་སམ་སྐྱེ་ལོ་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་
པ་སྟེ་ལྡོག་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སློ་

(19) རྣམ་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༧༡-༡༡ ཤིང་བར་དཔེ་རྒྱུང་། ༡༧༡-༡༡ །སོགས་བཤམ།

བཏུགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་གྱི་ཡུལ་རང་མཚན་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱི་
རོལ་པ་རང་གིས་ཀྱང་ཡོན་ཏུན་ལ་ཡོན་ཏུན་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏུན་ཉིར་བཞི་
དང། ཡོན་ཏུན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བཟོད་པ་དང་ཞེ་ག་པ་དུང་མ་
སྐྱེས་པའི་དོན་རྗེས་སུ་མེད་པ་དུག་ལ་ཡང་སྤར་བུམ་པ་བརྒྱ་བྱུང་ངོ་མ་
འོངས་པ་ན་བུམ་པ་བརྒྱ་ཡོད་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་འཇུག་
པ་བཞིན་ལོ།།

གཉིས་པ་དངོས་བཏུགས་སྤྱི་བའི་གཞན་ལན་དགག་པ།

གལ་ཏེ་འདིར་ནི་བཏུགས་འདོད་ན། །རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དེ་འདོད་པ།
དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་ས་⁽²⁰⁾ཅིས་མི་འདོད།།
གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་ཉིར་བཏུགས་མིན། །ཐ་དད་བྱུང་པར་གཙོ་བོ་ཞེས།།
བྱ་ཉིད་གང་ལས་ཐ་དད་པ། །མེད་ལ་ཐ་དད་དོན་མེད་ན།།
དོན་གཞན་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང། །དཀར་ལ་སོགས་པ་གངས་སོགས་དང།།
ལྡན་པའི་སྐྱའི་རྣམ་གངས་མིན། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་འདྲ་དོན་གཞན་ན།།

(20) སིང་པར་དཔེ་རྒྱུ་དུ། ༡༩༡-༡། །རྒྱ།

ཡོན་ཏན་རྗེས་ནི་བྱེད་མེད་འགྲུབ།

གཤམ་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་འདྲིར་ནི་ཡོན་ཏན་སོགས་དོན་ལ་ཡོད་མི་སྲིད་
ཀྱང་སྒོམ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འདོད་ཟེར་ན། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་འདོགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་འདོགས་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གངས་སོགས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་བཏགས་པ་དེ་
དུག་གི་རྒྱས་འདོགས་པར་ཅི་མི་འདོད་དེ་ཚུལ་མཚུངས་སོ།།

གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་མིན་ཏེ་དངོས་སུ་གངས་
སོགས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པ་ད་ལྟའི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་
པ་གཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་མིང་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དེ་
འོག་དང་སྒྲིག་ཤམ་དང་ལྡན་པ་གཙོ་བོ་ལ་བཤང་གི་སྐྱ་དངོས་མིང་ཡིན་
པ་བཞིན་འོ། །དངོས་མིང་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་བཏགས་པའང་མི་སྲིད་དེ་
འོག་སོགས་ལྡན་པ་ལ་བཤང་ཞེས་པ་དངོས་མིང་དུ་མ་ཞུགས་ན་ཁྱེད་བྱ་
བཤང་བཏགས་སུ་མེད་པ་བཞིན་འོ། །གང་ལས་ཐ་དད་པ་ཡི་གཅིག་ལ་
སོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་པའི་བྱམ་པ་སོགས་ལ་ནི་ཐ་དད་པའི་སྐྱ་གཅིག་ལ་

སོགས་པ་ནི་དོན་མེད་པའི་སྐྱེ་ཅེས་ཡིན་ཏེ་བ་ལང་གི་དོན་ལོག་སོགས་མི་
 ལྡན་ཡང་རྗེས་སུ་བཤམ་ཁྱུར་བུ་བ་ལ་བ་ལང་ཞེས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་
 བ། དངོས་བཏགས་སྟེ་བ་མི་འཐད་དེ། འདིར་བརྗོད་བྱའི་དོན་རང་ཉིད་མེད་
 བ་སྐྱེ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཚོད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པས་ན་དོན་མེད་ཀྱང་
 བཏགས་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་པ་རོལ་པོ་རང་གི་ཞེ་འདོད་འཇིག་པར་གྱུ་བ་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་སྐྱེའི་རྒྱ་མེད་ན་བྱམ་པ་དང་གཅིག་
 ཅེས་པ་སོགས་སྐྱེ་སྐྱེ་རྣམས་གངས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དོན་མེད་དེ། པ་རོལ་
 པོ་ལྟར་ན་ཡང་། དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་ཡོན་ཏན་དཀར་
 པོ་དང་དམར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཅིག་སོགས་ཀྱི་གངས་དང་རྣམས་པར་
 དབྱེ་བ་དང་གཞན་མིན་སོགས་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་ནི་རྣམས་གངས་
 པ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གཤམ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལའང་གངས་སོགས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་དང་རྗེས་ནི་སྐྱེ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ་ཁོ་རང་གི་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་

གྲུང་པའམ་དེ་དག་གི་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་
དགར་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡང་རྣམས་སྲུ་ཐལ་ཏེ། གྲངས་སོགས་གྱི་ཡོན་
ཏན་དང་ཐུར་དུ་སྦྱང་བའི་བྱ་བ་དག་གི་ཉེན་དུ་གྲུང་པས་སོ།།

སྤྱི་རོལ་པ་འདི་དག་གི་ཞེ་འདོད་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་རབ་གཉིས་ལ་སོགས་
པས་བརྩམས་པའི་རྣམ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡོན་
ཏན་དང་ལས་དང་སྤྱི་དག་ནི་འཕྲོད་པ་འདུ་བས་འབྲེལ་ནས་གནས་སོ་
སྤྲུམ་བའོ། །ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་སྟེ། གཟུགས་ཅི་རོ་རེག་གྲངས་ཚད་དུག །
སོ་སོ་བ་ལྡན་རྣམ་དབྱེ་གསུམ། །གཞན་དང་གཞན་མིན་སྟོ་རྣམས་དང་། །
བདེ་སྤྱད་འདོད་སྣང་འབད་བ་དང་། །སྤྱི་གཤེར་སྤྲུམ་དང་འདུས་བྱས་
དང་། །ཚོས་དང་ཚོས་མིན་སྤྲུམ་རྣམས་སོ། །ཞེས་བའོ།།

གཉིས་པ་ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཚུལ་བསྟན་ལ། གྲངས་སོགས་སྤྱོད་
འདུག་པ་ཡི་རྒྱ། །སྤྱི་བཟོད་པའི་དགོས་པ་དང་། །དེ་ཡིས་བཟོད་ཚུལ་
དཔེ་བཟོད་བཅས། །དང་པོ།

དོན་གཞན་མིན་ཡང་ལྡོག་པ་ཡི། །དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ།།

ལས་རྗེས་མིན་པའི་སྐྱབ་བཞིན་ལོ།

རང་ལུགས་ལ་བ་ལང་དང་དེའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་
པ་མིན་ཡང་གྲངས་དེ་མིན་པ་སོགས་གཞན་སེལ་བའམ་ལྷོག་པ་ཡི་དབྱེ་
བས་སྐྱོ་ཐ་དད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་སྤྱི་རོལ་པ་རང་གིས་ཀྱང་
དཀར་པོ་ལྟ་བུ་ལ་འདི་ལས་མིན་ཞེས་དང་རྗེས་མིན་ཞེས་པའི་སྐྱབ་བཞིན་
པ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྷོག་པས་མིན་པར་དེ་ལ་ལས་མིན་པ་དང་རྗེས་
མིན་པར་དོན་ལ་གྲུབ་ན་དེ་སྦྱང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་སོགས་རྣམ་གཞག་
འགལ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་སྐྱབ་དེ་བཞིན་པའི་དགོས་པ།

དངོས་པོ་བཞིན་པའི་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱིས། །གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལས།
ཐ་དད་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་གང་དེའང་། །ཚོས་གཞན་ཁྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན།
བཞིན་བྱ་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་བ་ལང་གི་གྲངས་དང་བྱམ་པའི་དཀར་པོ་ཞེས་
བཞིན་པ་དོན་མེད་དོ་ཞིན། དངོས་པོ་དེ་ཡི་ལྷོག་པ་བཞིན་པའི་སྐྱབ་རྣམས་
ཀྱིས་གྲངས་སོགས་དེ་དྲང་ལྡན་པ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལས་ལྡན་ཚོས་གྲངས་

སོགས་དེ་ཐ་དྲད་པ་བཞིན་དུ་བསྟུན་པ་གང་དེ་འང་ངག་དོན་མེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་སྦྲང་གི་གངས་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་ལྡོག་པ་དེ་
ངེས་པར་བརྒྱུང་སྟེ། དེ་མིན་པའི་ཚོས་གཞུན་བཅད་ནས་དམིགས་ཀྱིས་
བསལ་བའི་བརྗོད་བྱེད་ལྟར་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་ཡིས་བརྗོད་ཚུལ་དཔེ་བརྗོད་བཅས་ལ། ཚོས་དང་ཚོས་
ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ། །ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ། །དེས་མཚོན་
གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་གདམས། །དང་པོ།

དེ་ཅམ་ཞེས་པར་འདོད་པ་ལ། །གཞན་ཀུན་འཕངས་པ་མེད་པར་ནི།།
ལ་ལར་སོར་མེད་ལྡན་པ་ཞེས། །ཐ་དད་ཚོས་བཞིན་རྗོད་པར་བྱེད།།
དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནི། །འཕེན་ཕྱིར་སོར་མོ་ལྡན་འགྱུར་ཞེས།།
ཚོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་བརྟེན་ནི་བྱས་པ་ཡིན།།
དངོས་པོ་དེ་ཡི་ལྡོག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ཅམ་ཞེས་ཞེས་ཞེས་པར་འདོད་པ་
ལ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ལྡོག་པ་གཞན་ཀུན་ངག་དེས་འཕངས་པ་མེད་པར་ཏེ་
བརྗོད་བྱུང་མི་བརྒྱུང་བར་སྤངས་ནས་ནི་སྐབས་ལ་ལར་སོར་མོའི་ལྡན་

བ་ཞེས་སོར་མོ་དང་ལྡན་པ་ཐུང་དུ་བའི་ཚོས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྫོང་བར་
 གྱེད་པ་ནི་ཚོས་བརྫོང་བའི་སྐྱ་སྟེ་བྱུང་གཞི་སོར་མོའི་སྟེང་གི་བྱུང་ཚོས་
 ལྡན་པ་ཅམ་གོ་བར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བས་གཞན་
 ལྡོག་པ་ཀུན་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བརྫོང་གྱེད་དོན་གཅིག་བརྫོང་བ་ལ་
 བྱུང་མེད་ཀྱང་བྱུང་གཞི་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཕེན་པ་འཕྲུལ་མི་སྟོང་
 བའི་ཕྱིར་སོར་མོ་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཚོས་ཅན་བརྫོང་བར་གྲགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། སོར་མོ་ལྡན་པ་ཞེས་པ་བྱུང་གཞི་ཅམ་དུ་བརྫོང་བ་སྟེ། དཔེར་
 བ་བྱུང་བ་ཞེས་བརྫོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བྱུང་གཞི་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ལྡོག་
 པ་མཐའ་དག་དག་དེས་མ་བསལ་བ་སྟེ། བྱུང་གཞི་དེ་ལ་དེ་ཀུན་མི་སྟང་
 བ་ཡིན་པ་ལྟར་དག་དེས་ཀྱང་སྟོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་བྱུང་གཞི་དང་
 བྱུང་ཚོས་ནི་ལྟོས་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ན། གང་ཐ་མི་དད་དུ་བསྟན་
 པ་ལྟར་བརྫོང་ན་བྱུང་གཞིར་འགྲོ་ཞིང། རྣམ་དབྱེས་ཐ་དད་པ་ལྟར་བསྟན་
 བ་བྱུང་གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱུང་ཚོས་དེ་ཅམ་བརྫོང་བར་འགྲོ་ལ། དེས་
 རང་གི་བྱུང་གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྡོག་པ་གཞན་ཀུན་སྟོང་གི་བྱུང་ཚོས་

རང་ལ་སྟོས་པའི་སྟོག་པ་ཀུན་མི་སྤང་ཡང་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་
དུ་བཞག་པ་དེ་ཅུ་ལ་སྟོས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་
དོན་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱ་དེ་དག་དོན་དེ་
ལྟར་གོ་བའི་བཤར་ནི་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ཐ་དང་དུ་བྱུང་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱ་ནི།

གཟུགས་སོགས་རྣམས་པའི་ཁྱུང་པར་ནི། རྫོང་བས་དེ་མཚུངས་འབྲས་བུ་ཡི། །
རྒྱ་མིན་པ་ནི་རྣམ་གཅོད་ལ། བྱུ་པའི་སྐྱ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །
དེས་ན་བྱུ་པ་གཟུགས་སོ་ཞེས། །གཞི་གཅིག་པ་ཅན་སྐྱ་མ་ཡིན། །
དེས་ན་འདི་ནི་རིགས་དང་ནི། །ཚོགས་པ་བཟོད་པའི་ཁྱུང་པར་ཡིན། །
དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ། །བྱུ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོགས་ཞེས། །
དེ་རྣམས་ཁྱུང་པར་སྟོན་པར་བྱེད། །

རྒྱལ་བརྒྱད་ཚོགས་པའི་གོང་བུ་ལ་བྱུ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ན། བྱུ་པ་
དེ་ཡི་ཚོགས་པ་ཅན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱུང་
པར་སོ་སོ་བ་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་སོགས་ནི་སྤོང་བས་ཏེ་བཟོད་བྱུང་མ་

བ་བྱུང་བར། ཚོགས་ཅན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་མཚུངས་པར་
 ཏེ་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་ལས་སམ་འབྲས་བུ་ཚུ་སྐྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱ་མིན་
 པ་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཅམ་བཟོད་པར་འདོད་ནས། ཚོགས་པ་དེ་དག་ལ་
 བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེ་སྟེ་སྟེ་བྱམ་པ་ཞེས་
 ཚོགས་པ་བཟོད་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་བྲག་པ་གཟུགས་ཁོ་ནར་
 མི་འཇུག་པས་ན་བྱམ་པ་ནི་རང་གི་ཚོགས་ཅན་གྱི་བྲག་གཟུགས་སོ་
 ཞེས་གཞི་གཅིག་པའམ་གཞི་མ་ཐུན་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
 ཁོ་ན་ལ་བྱམ་པར་མ་བཏགས་པས་སོ། །དེ་སྟེ་ཚོགས་པ་བཟོད་པའི་
 སྐྱེ་ཚོགས་ཅན་བཟོད་བྱུང་སྐྱོང་བ་དང། རིགས་བཟོད་པའི་སྐྱེ་རིགས་
 ཅན་བཟོད་བྱུང་མི་སྐྱོང་བའི་བྱུང་ཡོད་པ་འདི་ནི་རིགས་བཟོད་པ་དང་ནི་
 ཚོགས་པ་བཟོད་པའི་མིང་གི་བྱུང་པར་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཞེས་པ་རིགས་
 ཅན་གསེར་བྱམ་པ་འཇུག་མིང་དེ་འཇུག་པས་གཞི་གཅིག་པ་བྱུང་བའི་སྐྱེ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་སྟེ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པ་གཟུགས་
 སོགས་ལ་སྟོན་ནས་ཚོགས་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། ཚོགས་པའི་བྱུང་པར་

དེ་འདྲ་བ་གཞན་ལ་སྣོས་ནས་རིགས་བརྗོད་བའི་སྐྱ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ནགས་དང་དམག་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་གཞན་
 ཡང་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཚོགས་པ་དེ་ཅམ་ལ་འཇུག་གི་ཚོགས་པ་ཅན་དེ་
 འདྲའི་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱུར་བ་གཞན་མེད་ན་ནི་ཚོགས་བརྗོད་ཡིན་ལ་རིགས་
 བརྗོད་པ་མིན་པ་སྟེ་དཔེར་ན་རི་འབྲིགས་བྱེད་དང་ལྷས་བྱིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 ཡུལ་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཁོ་ནའི་མིང་དུ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཏགས་
 པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ནར་བྲགས་ཀྱི་གཞན་དེའི་རིགས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་
 མི་འཛིན་པའི་མིང་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བུམ་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ནི་ཚོགས་ཅན་
 བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པས་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་མིན་ཡང་། བུམ་པ་གཞན་
 ཀྱིས་གཟུགས་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་ཚོགས་
 པ་བརྗོད་པ་མིན་པར་ཡང་བཤད་ཅིང་། ཤེས་བྱ་དངོས་དངོས་མེད་ལ་
 སོགས་པའང་རིགས་བརྗོད་པ་ཁོ་ནའི་མིང་རོ། །རིགས་ཚོགས་གཉིས་
 ཀ་མིན་པའི་སྐྱ་བཞི་བའི་མེད་དེ་མིང་ཡིན་ན་ཚོགས་པའམ་རིགས་གང་
 ཡང་མི་བརྗོད་པ་ཞིག་མེད་ཅེས་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་ལ། རྗོད་བྱེད་

དོན་མ་སྟུན་རྣམས་ལ་བསམས་ན་དེ་ལྟར་ངེས་ཤིང། ཡང་རྟག་དངོས་གཉིས་
 ཞེས་པ་དེ་རིགས་ཚོགས་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ་རྟག་དངོས་གཉིས་ཀྱི་རིགས་
 ཅན་མེད་པ་དང་དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་
 གིས་བརྗོད་མོད་དེ་ནི་ཚིག་ཅམ་ཡིན་ཞིང། བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་སྟུབ་པར་
 རྒྱ་ཅམ་གྱིས་འཕངས་པའི་རི་བོང་དུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཀྱང་དེ་
 དང་འདྲ་བས་ན་རྒྱ་དོན་ཅམ་ལ་བསམས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་གཙོ་བོ་ཞེས་
 པ་བཞིན་ལོ། །ལར་ཚོགས་བརྗོད་དང་རིགས་བརྗོད་འདིའི་ཁྱད་པར་ཞིབ་
 ཏུ་བསམས་ན་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་ཚོས་པན་ཚུན་ནང་རིགས་མི་མ་སྟུན་པ་ཡུལ་
 ཏུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པར་མངོན་
 ཞིང། དེས་ན་ཀ་གཏུང་ཅིག་པ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་ཁང་པ་ཞེས་དང།
 འདབ་མ་ཡུ་བ་ཟེའུ་འབྲུ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་ཤུགས་ཞེས་དང། རུལ་
 བརྒྱད་འདུས་སམ་ཁ་ཁྱིམ་ལྟོ་བ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་བུམ་པར་བཏགས་
 པ་སོགས་ཇི་སྟེད་པ་དེའི་འགྲེས་བྱས་པས། བུམ་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་
 གཞི་མ་སྟུན་ནམ་བུམ་པ་དང་ཁ་ཁྱིམ་ཀྱི་གཞི་མ་སྟུན་དང་ཤུགས་དང་ཡུ་

བའི་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་མི་འོང་བ་ནི་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་རིགས་དང་
 རིགས་ཅན་མིན་པའི་གནད་ལ་སྟབས་ཅིང་། བུམ་པ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་
 གཞི་མ་ཐུན་སྲིད་པ་ནི་བུམ་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྤྱི་བྲག་ཡིན་པས་ཡིན་
 ལ། ལྷན་ལ་དང་སྡོན་པོ་ནི་ལྷན་ལ་སྡོན་པོ་དེ་སྡོན་པོའི་སྤྱི་བྲག་ཡིན་པས་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱི་བསྟུང་དང་ལྡན་པ་འང་ཡིན་གྱི་བྱི་བསྟུང་ནི་མིན་
 ནོ། །མེ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དག་གྲང་བེམ་པོ་
 ལས་བཏགས་པ་ཡིན་མོད། རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་གཞན་ཚོགས་པ་མི་
 བརྗོད་པས་ཚོགས་བརྗོད་གྱི་སྦྱར་མི་འགྲུར་ཏེ་རིགས་བརྗོད་པར་འགྲུར་
 རོ། །གཉིས་དང་གསུམ་སོགས་གྲངས་གྱི་མིང་དང་ལྡན་པ་སོགས་གྲང་
 རིགས་གྱི་མིང་རོ། །ཀ་བུམ་གཉིས་དང་བེམ་ཤེས་གཉིས་ལྟ་བུ་སྟེ་ལ་བའི་
 མིང་ནི་ཚོགས་བརྗོད་ཡིན་གྱི་རིགས་བརྗོད་མིན་པར་འགའ་ཞིག་ལས་
 བཤད་གྲང་འདི་མིང་མིན་ལ་ཚིག་ཡིན་པས་ཚོགས་རིགས་ནི་མིང་ཅམ་
 ལས་སྤྱི་བམ་གཏོགས་ཚིག་དང་དག་ལ་སྦྱར་མི་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །
 རྣམ་དབྱེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་ཚོགས་ཅན་དང་རིགས་ཅན་བརྗོད་བྱར་སྤོང་

མི་སྲོང་ལ་བྱུག་པ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་ནམ་དབྱེ་སྣ་ཚོ་གསུམ་འདུག་པ་
ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་ཚོ་གསུམ་པར་བཏགས་
ཀྱང་ཚོ་གསུམ་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ཚོ་གསུམ་པ་ཅན་བཟོད་པའི་སྐྱ་
ཅི་ཚོ་གསུམ་ཅན་དེ་ཡི་སྤྱི་ལམ་ཚོ་གསུམ་པའི་མིང་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་དེ་བཟོད་པའི་
ཡན་ལག་གམ་བྱུང་པར་བྱེད་ཚོས་དག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བྱུང་པ་ཡི་ནི་ག་བྱུགས་
སོགས་ཞེས་དང་རེག་བྱ་སོགས་བཟོད་པས་ཚུ་སྐྱོར་བའི་འབྲས་ཅན་བྱུང་
པ་རང་གི་ཚོ་གསུམ་པ་ཅན་ག་བྱུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་རྣམས་པ་མིག་ཤེས་
སྐྱེད་པ་སོགས་བྱུང་པར་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱུང་པའི་ག་བྱུགས་ཞེས་
པས་ཀ་བ་སོགས་ཀྱི་ག་བྱུགས་ལས་བྱུང་པར་བྱས་ཏེ། བྱུང་པའི་ཚོ་གསུམ་
པ་ཅན་ག་བྱུགས་དམིགས་བསལ་བ་ཡིན་ལ། ག་བྱུགས་དེ་ནི་མིག་ཤེས་
མི་སྐྱེད་པ་གཞན་ལས་ལོག་སྟེ་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པའམ་འབྲས་བུ་
ཅན་གྱི་མིང་ཡིན་པས་མིང་དེས་དོན་དེ་སྟོན་པའོ།།

གསུམ་པ་དེས་མཚོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་གདམས།

རྟོགས་འདིས་གཞན་ལའང་བཟོད་པར་གྱུ།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཚོས་ཅན་ཚོགས་ཚོགས་ཅན་བརྗོད་པ་འདི་དོན་ལ་དེ་གཉིས་
ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་སེལ་བའི་སྐྱོ་སྐྱོ་འདུག་ཚུ་ལ་འཐད་པར་
བསྟན་པའི་སྐྱོགས་འདིས་གཞན་བུམ་པ་མི་ཉལ་དང་། བུམ་པའི་མི་ཉལ་
ལྟ་བུ་ཚོས་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པ་དང་། ཅན་དང་ཅན་གྱི་ཐིམ་སོགས་པ་
ཚོགས་ཚོགས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱོ་རིགས་འདྲ་བ་ཀྱུན་ལ་འདྲ་དེ་དང་འདྲ་
བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ། ཡན་ལག་མ་ལུས་ལས་
སྐྱེ་མིན། །ཡན་ལག་རེ་རེ་ལས་མིན་པའོ། །དང་པོ།

མ་ལུས་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། །ཡན་ལག་གཅིག་དང་བྲལ་ན་འདྲ་མིན།།

ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡན་ལག་ལག་པ་སོགས་གྲུབ་པས་དེ་
ལས་སྐྱོ་སྐྱེའོ་སྟམ་ན། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ལས་སྐྱེའམ་གང་རུང་
རེ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ཡན་ལག་མ་ལུས་པ་སྐྱོའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་སྣ་ལྟ་
བུའི་ཡན་ལག་གཅིག་དང་བྲལ་ན་འདྲ་ཡིད་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་
མ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པར་ངེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་མི་རུས་ཏེ།

ཡན་ལག་རེ་རེ་ཆད་ཀྱང་ཡིད་སློབ་སྐྱེ་བར་མངོན་སུམ་གྱུ་བ་བོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལས་མིན་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་
དགག་། དང་པོ།

རེ་རེས་(21)རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། །ཅིག་ཅར་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར།།

ཡན་ལག་རེ་རེས་ཡིད་སློབ་སྐྱེད་བར་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་གང་ཟག་
གཅིག་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་གི་གངས་བཞིན་དང་དེའི་ཡང་རྒྱལ་སྤྱ་
རབ་ཀྱི་གངས་བཞིན་དུ་ཡིད་སློབ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ས་ཐོན་དུ་
མས་ལྷུ་གུ་དུ་མ་སྐྱེད་པ་སྣང་རྒྱ་ཚང་བའི་ཕྱིར་བོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་དགག་པ་ལ། བཀག་དང་རང་ལ་མི་མཚུངས་
པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤམས། །དང་པོ།

དུ་མ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །འབྱུང་རྒྱལ་དགའི་ངེས་བྱེད་མི་ན།།

ཕ་རོལ་པོ་ན་རེ། ཡིད་སློབ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་དེ་མེད་
དེ། ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་ཞི་ལུས་ཅམ་དུ་མ་ཟད་དབྱུགས་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་དབྱུགས་

(21) སིང་པར་དཔེ་རྒྱུན། 987-མ། 13།

གཅིག་ལས་མེད་པས་ཡིད་གཅིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལན་དུ་མི་
རུང་སྟེ། དབྱུགས་ཀྱང་ཡན་ལག་བཞིན་སྟོབས་དང་དུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཉིད་
དུ་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དབྱུགས་འབྱུང་རུབ་དེ་དུག་ནི་སྟོ་གཅིག་
ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཆ་མེད་རིགས་གཅིག་དབྱུགས་རྒྱ་
མིན། །ཆ་བཅས་རིགས་གཞན་རྒྱ་མིན་པའོ། །དང་པོ།

གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་མང་གསལ་འབྱུང། །དེ་རྒྱ་རྟག་ཏུ་ཉེ་སྤྱིར་རོ།།
གལ་ཏེ་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་ན། །རིམ་གྱིས་ཅེ་ཀྱང་མིན་(22)ཟུང་མེད་སྤྱིར།།
དབྱུགས་གཅིག་ལ་ཡང་དོན་དུ་ལ། །འཛིན་སྤྱིར་དེ་ལས་ངེས་མ་ཡིན།།
དུ་མ་སྟོ་གཅིག་གིས་ཤེས་ན། །དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ཉིད་འབྱུང་ཏེ།།
འགལ་བ་མེད་སྤྱིར་རིམ་གྱིས་ཀྱང། །མི་འབྱུང་ཟུང་པར་མེད་སྤྱིར་རོ།།
དབྱུགས་དེ་དག་དུ་མ་ཅན་མིན་ཏེ། དབྱུགས་འབྱིན་རུབ་གཅིག་ནི་ཆ་མེད་
རིམ་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་པར་དངོས་སྟོབས་གྱིས་སྤྱུབ་ཀྱང་ངེ་

(22) ལྷན་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༥༧-༥༩ །མེད་མིན། །

ཞིག་བརྟུག་པ་གཞན་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་དང་བསྟུན་ཏེ་བཀལ་བ། དེ་
 ལྟར་གཅིག་ཉིད་ཡིན་དུ་ཚུགས་པ་ཡང་དབྱུགས་ཆ་མེད་པ་གཅིག་གི་ཡུན་
 ལ་ཡིད་ཚོག་སྲ་སྲི་ཇི་སྟེན་པ་ཡོད་པའི་མང་པོ་དེ་ཀུན་གསལ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། ཡིད་སློང་དེ་ཡི་རྒྱ་དབྱུགས་ཡིན་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་དེ་ནི་རྟུག་དུ་ཉེ་
 བ་སྟེ་ཡོད་པའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབྱུགས་གཅིག་པོ་དེ་ཡིད་སློང་དུ་མའི་རྒྱ་
 མིན་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དུ་མའི་རྒྱ་མིན་པས། སྲར་དབྱུགས་གཅིག་ལས་
 ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སློང་འོ་ན་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དབྱུགས་ནི་ལུས་
 ལས་བྱུང་ལ་ལུས་དང་དབྱུགས་ནི་སྲ་སྲི་རིགས་གཞན་དང་གཞན་མིན་
 བར་ཁྱད་མེད་པར་འདོད་པའི་སྲིར་རོ།།

གཞན་ཡང་དབྱུགས་གཅིག་སྟོ་གཅིག་གི་རྒྱའོ་ཞེས་པ་ལ་དེ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་བསལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་དབྱུགས་འབྲིན་རྒྱབ་གཅིག་ལ་ཡང་དོན་
 དུ་མ་འདྲིན་པའི་སྟོ་འགྱུར་བའི་སྲིར་དབྱུགས་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཡིད་
 གཅིག་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་དེ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་མེད་དེ་སྟོ་གཅིག་ཡིན་
 ཡང་དོན་དུ་མ་སྟོ་གཅིག་གིས་ཤེས་པའི་ཟེར་ན། སྲ་སྲིའི་དོན་མ་ལུས་པ་

དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་སྒྲོ་དེས་ཤེས་པར་འགྲུར་ཏེ་དེ་ཡིས་མང་པོ་ཤེས་པ་
ལ་འགྲུལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཚད་ཐུག་པ་ཅན་དུ་གསུང་མི་རུས་སོ། །དེས་
སྲ་སྤྱིའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་གྲང་རིམ་གྱིས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན།
རིམ་གྱིས་གྲང་འཛིན་པར་མི་འགྲུར་ཏེ་དེའི་རྒྱ་ལ་སྲ་སྤྱིའི་ཁྲུང་པར་མེད་
པའི་སྤྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ཆ་བཅས་རིགས་གཞན་རྒྱ་མིན་པ་ལ། དུ་མ་དུ་མའི་རྒྱར་མི་
འཐད། །དུ་མ་གཅིག་གི་རྒྱ་མིན་པའོ། །དང་པོ།

རང་རིགས་མིན་པའི་དུས་ཅན་གྱི། །དབུགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མང་པོ་དག།
གལ་ཏེ་དེ་འབྲེལ་སེམས་ཉིད་ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་རྟོགས་བྱེད་ན།
གོ་རིམ་ལྡན་པའི་རྒྱ་མེད་པར། །དེ་དག་རིམ་ལྡན་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།
རང་རིགས་སྲ་མ་རྒྱ་ཉིད་ན། །དང་པོ་འབྲུང་བར་མི་འགྲུར་ཏེ།
དེ་རྒྱ་དེ་འབྲེལ་ཡོད་མ་ཡིན། །དབུགས་འབྲུང་ཐ་དད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལ།
ཡོད་གྲང་དུ་མ་ཉིད་དུ་ངེས། །དེ་སྤྱིར་སྒྲོ་ནི་ཅིག་ཅར་སྟེ།

དབུགས་འབྲིན་རྩལ་གཅིག་གྲང་ཆ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་

གི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པས་སྐད་ཅིག་དེ་དེས་ཤེས་པ་དེ་དེ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
 འབྲེལ་སྐད་ཅིག་དེ་དབྱུགས་རང་གི་རིགས་འབྲས་ལས་ལས་རིམ་བཞིན་
 བྱུང་བའོ་ཞེ་ན། ལུས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། སྤྱི་མ་ལུས་ལས་བྱུང་ས་ཏེ་རང་
 རང་གི་རིགས་འབྲས་ལས་བྱུང་བ་མིན་པའི་དུས་སྤྱི་ཅན་གྱི་དབྱུགས་གྱི་
 སྐད་ཅིག་མང་པོ་དུག་ནི་གལ་ཏེ་སྤྱི་སྤྱིར་བྱུང་བ་དེ་འབྲེལ་སོ་མས་ཉིད་གྱི་
 རྒྱ་ཡིན་པར་རྣོ་མ་ནས་དབྱུགས་གྱི་སྐད་ཅིག་དེ་དེ་བཞིན་དུ་དེས་རང་དང་
 དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་སྐྱེད་པར་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 པར་བྱེད་ཀྱི་ཞེ། རིགས་འབྲས་ལས་ལས་མི་སྣོས་པས་ན་གོ་རིམ་དང་སྤྱན་པའི་
 རྒྱ་མེད་པར་དབྱུགས་དེ་དུག་རིམ་པ་དང་སྤྱན་པ་སྤྱིར་འབྱུང་བ་དེ་སྤྱིར་
 འབྱུང་ཏེ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །གང་གིས་ན་དབྱུགས་འབྱུང་བ་དེ་
 དག་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་སྤྱི་མ་ལས་ཅན་ནི་མིན་ལ་རྒྱ་ལུས་ཅན་ནི་སྤྱི་སྤྱི་བྱུང་མེད་
 དུ་འདོད་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཉེས་པ་དེར་དོགས་ནས། དབྱུགས་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་རང་
 གི་རིགས་སྤྱི་མ་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྤྱིར་དབྱུགས་ནི་རང་གི་རིགས་

འདྲ་སྲ་མ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་ན་མངའ་དུ་སྐྱེ་བ་ན་དབྱུགས་ཀྱི་དྲང་བོ་དེ་
འབྱུང་བར་མི་འགྲུང་ཏེ། དེ་ཡི་རྒྱ་རང་གི་རིགས་སྲ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དེ་
འདྲ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དབྱུགས་
ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གྲང་ཆ་མེད་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དབྱུགས་འབྱུང་
བ་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་བ་
ལང་གི་ཁྱུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ལ།
དབྱུགས་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡོད་ཀྱང་དུ་མ་ཉིད་དུ་རེས་པས་ན་རྒྱ་དུ་མ་ཡོད་པ་
དེ་སྤྱིར་དེའི་དུས་ཀྱི་སློ་ཡང་ནི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྲུང་རོ། །དེ་ལྟར་
དབྱུགས་དུ་མ་སློ་དུ་མའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པར་བསྐྱབས་ནས།

གཉིས་པ་དུ་མ་གཅིག་གི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དུ་མ་འང་: དུས་གཅིག་⁽²³⁾ཅན། །སེམས་གཅིག་གི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ན།
དབྱུགས་རྒྱ་ཞན་པ་ལ་སོགས་སྟེ། །གཅིག་མ་ཚང་ན་འང་མི་འབྱུང་འགྲུང་།
ཅི་སྟེང་ལྟར་ཡོད་རྒྱ་ཡིན། །འཤེས་པ་ལ་ཡང་ཁྱུང་ཡོད་འགྲུང་།

(23) རྗེ་དགོ་དཔེ་རིང་། ༡༧༧-༧། རྗེ་དགོ་དཔེ་རྗེ་དང་། ༡༧༧-༧། །ཁ་ཆེན་ཀྱངས། །

གང་ཞིག་གང་གི་ཐ་དད་ལས། ཐ་དད་མིན་དེ་དེ་འབྲས་མིན།།

གལ་ཏེ་དབྱུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུ་མའང་རང་དང་དུས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་
 སེམས་གཅིག་གི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནུ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་དེ། ས་ཐོན་དང་ས་
 ཚུ་སོགས་དུ་མ་སྟུ་གུ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ་སྟོན་ན། དེ་ལྟར་
 དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཞུན་པ་དང་དབྱུགས་བསྐྱམས་ནས་མི་འབྱུང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་སྐབས་སུ་དབྱུགས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་མ་ཚང་ནའང་སློ་མི་འབྱུང་
 བར་འགྲུར་ཏེ། རྒྱ་མ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་ནི་ས་ཐོན་སོགས་
 ཡོད་ཀྱང་ཚུ་གཅིག་སུ་དང་བལ་ན་སྟུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ལོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱ་བ་
 དག་ཞན་སོགས་ལ་མི་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཡང་རུང་དབྱུགས་རྒྱ་བ་ཡོད་
 པ་ཅེས་ཞིག་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་མར་མེ་ཆེ་ཚུང་གང་ཡིན་ཡང་འོད་ཡོད་
 པ་བཞིན་ལོ་ཞེས། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་དབྱུགས་རྒྱ་བ་དག་ཞན་ལས་
 འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་སོགས་སྟུང་ཡོད་པར་འགྲུར་
 ཏེ་མི་ཆེ་ཚུང་གི་འོད་སྟེང་ཡོད་པ་བཞིན་ལོ།།

གལ་ཏེ་རྒྱའི་འཕེལ་འབྱེད་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དེ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་ན་དེའི་

འབྲས་བུ་མིན་པར་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རྒྱ་གུང་གི་
འཕེལ་འགྲིབ་དང་རྣམ་པ་སོགས་ཐ་དད་པ་ལས་དེའི་ཐ་དད་པའང་འབྲུང་
བ་མིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མིན་ཏེ། རྒྱའི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་སྤྱིར་བ་
ལང་དང་བ་མིན་བཞིན་ལོ། །འདི་སྟེ་བ་སྐྱོར་བ་སྟེ་བས་ན། གང་གི་ཐ་དད་
ལས་གང་ཞིག །ཐ་དད་མིན་དེ་དེ་འབྲས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ལོ།

གཉིས་པ་པ་རོལ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པ་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་
ལ། དངོས་དང་གཞན་ལ་དེ་མི་མཚུངས། །དང་ལོ།

རྣམ་ཤེས་རྣམས་པ་ངེས་པའི་སྤྱིར། །གཅིག་ནི་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས། །རྣམ་མེད་དོན་གཞན་མི་འཇིན་སྤྱིར།
རྣམ་ཤེས་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་
པ་ནི་སྣ་ཚོ་གས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཅིག་ཅར་མང་པོ་འབྲུང་བའི་
སྐྱོན་དེ་རང་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཤེས་པ་སྣ་ཚོ་གས་
པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ནི་སྣ་མ་སྣ་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་འཇིན་

པའི་རྒྱས་པ་དེས་པའི་སྲིར་གང་རུང་རུང་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ་དེ་མ་
ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཀྱི་བར་གཞན་གྱིས་མ་ཚོད་པའི་རྣམ་ཤེས་
སྲི་མ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྟོས་པས་ན་ཡུལ་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་
པར་དེས་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལྟར་སྟོས་པར་ཅིས་ཤེས། ཡུལ་དུ་མ་གནས་སུ་
ཐེན་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་གཞན་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོག་པར་གཞོལ་
ཞིང་ཚགས་པ་ཡིས་སེར་པོ་སོགས་གཞན་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་
བྱས་ནས་དོན་གཞན་མི་འཛིན་པའི་སྲིར་སྲ་མ་དེས་འཕེན་ཤུགས་ལས་
སྟོ་འཛིན་ཉིད་སྐྱེ་བ་བཞིན་འོ། །དེ་དང་དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ཉེ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་
བཞིན་སྐྱེ་ལ། ཉེ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ཚོགས་
པའི་རིམ་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་དེ་མི་མཚུངས་པ་ལ། མི་མཚུངས་ཚུལ་དང་དེར་
དོགས་སྦྱང། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ལྷན་ལས་ཅིག་ཅར་སྟོ། །སྐྱེས་ཤིང་སྲིས་ནི་རང་རིགས་ལས།
དེས་ན་ལྷན་གྱི་རྒྱས་པ་ནི། །ཅི་ཡི་སྲིར་ན་སྟོག་པ་ཡིན།

པ་རོལ་པོས་གྲང་དེ་ལྟར་རིགས་པར་ཤེས་ནས་གྲུལ་ཏེ་ཁོ་རང་གི་ལུགས་
ལའང་དང་པོར་ལུས་གྲུབ་བ་ན་དེ་ལས་ཅིག་ཅར་ཏེ་དེ་དང་དུས་མཉམ་
བར་སློབ་སྦྱོར་གྱི་ལོ་དེ་པལ་ཆད་སྤྱི་ས་ནི་སློབ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་སྲ་མ་
ལས་སློབ་བར་དེས་བས་ན་སློབ་ཅིག་ཅར་མི་སློབ་སོགས་སྤོང་དང་མཚུངས་
པར་ཁས་སྤང་ཚོག་གོ་སྟུམ་ན། སྤོང་ལ་དེ་མི་འཐད་དེ། སློབ་རང་གི་རིགས་
འདྲ་སློབ་དུ་མ་སོང་བར་ལུས་ལས་སློབ་སློབ་སྤྱི་ས་པལ་ཆད་ལུས་ཀྱི་སློབ་
སྤོང་པའི་རྣམས་པ་ནི་ཅི་ཡི་སྤྱི་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་དང་སྤྱི་མེད་པར་
སློབ་མང་པོ་ཡང་ཡང་སྤོང་བར་ཐལ་བ་དེ་ལ་སྟུག་པར་ཡང་སློབ་དུ་གནས་
སོ། །སྤྱི་ས་མི་སྤོང་ན་སྤྱི་ས་ཡང་བསྤོང་བ་མི་འཐད་དོ།

གཉིས་བ་དེར་དོགས་སྤོང་བ་ལ། མདོར་བསྟན་བ་དང་དེའི་འཐད་

སྤྱི་བ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ལུས་ནི་སྤོང་བ་ན། འཛིན་མིན་སྤྱི་རྣམས་སེམས་འབའ་ཞིག།

གནས་འགྲུར་ཞེན་གལ་ཏེ་དེའི། རྒྱ་འཇུག་འཛོལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ།

གནས་རྒྱ་ཡན་ལག་མི་འགྲུར་ན། ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤོང་མཆེད་ལ།

ལུས་གཞན་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན།།

གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཤེས་པ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ།
 ད་ལྟའི་ལུས་འདི་ནི་ཞིག་ཅིང་སྐྱོག་པ་ན་སེམས་དེ་ནི་ལུས་ལ་རྟེན་པ་ཅན་
 མིན་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་པན་ཆད་སེམས་འབའ་ཞིག་ཡན་གང་དུ་གནས་པར་
 འགྲུང་ཏེ། རྟེན་མིན་པ་ལ་སྐྱོན་ཅིག་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། གཤམ་ཏེ་སྤྱི་མའི་ལུས་དེའི་རྒྱ་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པ་འཕྲོབ་པའི་སྤྱིར་
 རམ་ཆད་དུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལུས་ལ་གནས་པའི་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་
 ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་དེ་འདྲའི་སེམས་དེ་ལུས་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གམ་སྐྱོན་
 ཅིག་གེད་རྒྱུན་དུ་མི་འགྲུང་བ་ཞིག་ན་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་སེམས་འབའ་
 ཞིག་གནས་པ་ཡོད་དེ་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ལུས་སྤྱི་མའི་རྒྱ་
 དེས་ལུས་སྤྱི་མར་དངོས་སུ་འགྲུབ་པ་ལ་སྐྱོགས་པའི་འཇུག་པ་དེ་ཕྲོབ་མི་
 འཕྲོབ་ནི་སེམས་ལ་རག་ལས་ཏེ་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བུལ་བའི་
 སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་ཅིག་གེད་རྒྱུན་བྱས་ན་དེས་འཇུག་པ་ཕྲོབ་སྟེ་ས་བོན་རྒྱན་
 གྱིས་བརྒྱན་པ་བཞིན་ནོ། །ལུས་སྤྱི་མའི་རྒྱ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། ཚེ་

འདི་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷ་འགགས་ཁ་མའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བེ་ལུས་གཞུན་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ཉེ་བར་ལོན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་
 ལུས་ལ་སྲིད་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡོད་ན། འཆི་སྲིད་གྱི་
 མཐར་བར་སྲིད་གྱི་ལུས་བྱུ་འཛུགས་ཡང་མངལ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 འོ། །དེ་ལྟར་བརྟན་པ་འདི་ཅུ་ཀྱིས་དབང་པོ་སོགས་རིགས་འདྲ་སྟོན་
 སོང་བྱུ་བ་པ་ཡིན་ལ། དོན་དུ་ན་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སང་པ་ཅུ་ལས་
 ལུས་སུ་སྣང་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མའི་ལུས་སུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་
 སང་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷ་པོ་འདི་ས་ཉེར་ལོན་བྱས། ཡིད་སློབ་ལུས་ལ་སྲིད་པ་
 དང་བཅས་པས་སྟོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་འཛུགས་སྤྱི་མའི་ལུས་སེམས་བར་
 མ་ཆད་པར་སྣང་སྟེ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་བཞིན་འོ། །ཡང་ས་བོན་རྒྱན་བྲལ་
 ལྟར་ལུས་ལ་སྲིད་པ་བྲལ་ནས་སློབ་དེ་ལུས་སྣང་བའི་སྟོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་
 དུ་མ་སོང་ན་རེ་ཞིག་ལུས་སུ་མི་སྣང་བར་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་སྟེ་གཉེན་
 འཕྲུག་པོར་ལོག་པའི་སྐབས་བཞིན་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེའི་རྒྱ་དོན་བདག་
 འཛིན་གྱི་ཅ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷ་ར་སྲིད་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་

སང་རུང་ཡོད་པ་དེ་རེ་ཞིག་བག་ལ་ཉལ་དུ་གནས་པ་ནམ་ཞིག་མངོན་དུ་
གྱུར་ནས་ལུས་སུ་སྤང་བ་ནི་གཉིད་འབྲུག་ལས་སྤང་མི་ལམ་གྱི་ལུས་སུ་
སྤང་བ་བཞིན་འོ། །དེ་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཚགས་གོམས་པ་ལས་
ལུས་གནས་བདེ་སྤུག་སྤྱོད་ཚོགས་པར་བར་མ་ཚད་དུ་འཁོར་བར་ཤེས་
པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་འཐད་སྐྱབ་པ་ལ། གཞན་ལ་དེ་འགོག་གཞོད་བྱེད་
མེད། གཞན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དོན་མེད་བསྟན། །དང་པོ།

དེ་ཡི་ཡན་ལག་དངོས་པོ་དང། །རྒྱ་ཉིད་འགོག་ལ་མི་དམིགས་པ།།

དེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བཤད།།

བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་གཞོད་བྱེད་སྤང་སྤང་བ་བཟོད་པ་ནི། དེ་
སྤང་ཡིད་ཤེས་ལུས་དེ་ཡི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་འམ་སྟོན་ཅིག་བྱེད་པར་
འདོད་པ་དང། དེ་སྤང་སྤྱི་མཆེད་སྤང་རང་འབྲས་སྤྱི་མའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་
འདོད་པ་མི་འཐད་པར་འགོག་པ་ལ་དེ་འབྲའི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་འཛིག་ཉེན་སྤྱི་
མའི་ལུས་འབྲུག་པ་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་སུ་བཀོད་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱེད་སེམས་

བྱེད་མིན་པར་སྤར་རྩལ་ཏུ་བཤུང་བྱིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤར་བ་བརྗོད་པ་ནི།

དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ལྷག་ལྡན་ཡིན། །དབང་སོ་སྤྲོ་མ་རང་རིགས་པའམ།།(24)

ལུས་པ་དག་ནི་མཐོང་བ་པའི་ཡིན། །(25)འགྲུར་བ་མཐོང་བྱིར་གཞན་དང་གཞན།།

སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཏེ།།(26)ཉིད། །གལ་ཏེ་ལུས་ལས་དེ་སྐྱེ་བ།།

སྤྲོ་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྲུབ། །སེམས་ལས་ཤེས་ལུས་གཞན་ཡང་།།

འདི་ཉིད་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྲུབ། །དེས་ན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་བྱིས།།

ཐམ་ཡི་ནི་སེམས་རྣམས་ཀྱི།། །མཚམས་སྤྱོར་མེད་པ་མིན་དེའི་བྱིས།།

དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྷག་ལྡན་འདོད།།

དེ་འདྲའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷ་བྱི་མའི་ཉེར་ལེན་མིན་ཏེ་དབང་སོ་གཟུགས་ཅན་

པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་ཡིད་ཤེས་རྒྱུན་མིན་ཏེ་

སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དངོས་སོ་ཡིན་པའི་བྱིར་

(24) ལྷན་ཐང་དཔེ་རྒྱུ་ ༡༡༧-༩ ལྷན་ཐང་དཔེ་རྒྱུ་ ༡༧༧-༡༡ །འམ། །མིང་ཐང་དཔེ་རྒྱུ་ ༡༧༨-༡༡ །འམ། །
(25) མིང་ཐང་དཔེ་རྒྱུ་ ༡༧༨-༡༡ །འམ། །
(26) ལྷན་ཐང་དཔེ་རྒྱུ་ ༡༡༧༧-༡༡ །འམ། །

དང་། ལག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྲིར་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རྫོམ་པ་དག་གྱང་
ནི་ལྷག་ལྷན་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་གཞན་དང་
མཚམས་མི་སྐྱོར་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །འི་ལྷར་བཞེ་འདིའི་
དབང་པོ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ནི་རང་གི་རིགས་འབྲས་སྲི་མ་སྲི་མ་སྐྱེད་པའམ་པན་
འདོགས་པའི་རྣམ་པ་དུག་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་མ་མཐོང་སྟེ་ལུས་དང་དབང་པོ་ནི་སྐྱ་སྲི་ལགག་པའི་རིམ་པ་མེད་
དེ། རི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་འཆི་བའི་ཆེ་ལྡོག་པ་ཅམ་མོ་སྐྱམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་གནས་སྐྱབས་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་
སྲིར་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྐྱ་མ་ལས་སྲི་མ་གཞན་དང་གཞན་སྐྱེ་བ་
དུག་གྱང་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་དབང་པོ་གསལ་འགྲིབ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རིགས་རྒྱན་
ལ་མི་སྟོས་པར་ལུས་ལས་དེ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། སྐྱ་མ་ལུས་མི་སྟོག་ན་སེམས་
མི་སྟོག་པར་ཐལ་བ་དང་། རྫོ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དེ་འདི་ལའང་མཚུངས་པར་

འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟའི་དབང་པོ་ནི་ད་ལྟའི་སེམས་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ད་
ལྟའི་སེམས་ལས་ད་ལྟའི་དབང་པོ་སྐྱེ་ན་སྤི་མའི་ལྷན་གཞུན་ཡང་སེམས་
འདི་ཉིད་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་ཡང་འགྲུར་རོ།།

མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། ལུས་ཤེས་པའི་རྒྱ་མིན་པ་དེས་ན་རྒྱ་ལུས་དང་
བྲལ་བའི་སྤྱིར་འཆི་བའི་ཆེ་བ་མ་ཡི་ནི་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྤི་མའི་སེམས་
དང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་མིན་པ་དེའི་སྤྱིར། རྒྱ་ལུས་དང་བྲལ་བ་
སོགས་དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་སྤྱི་བུ་ལྟར་མ་ངེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་གོ་མས་པ་མཐའ་མེད་དུ་མི་སྲིད་པར་རྩོད་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་

ནི་དེ་ལན་གཉིས། །དང་པོ།

གོ་མས་ལས་ཁྱད་པར་འགྲུར་ན་ཡང། །མཚོངས་དང་རྒྱུ་ལི་བྱོད་བཞིན་དུ།

རང་བཞིན་ལས་འདས་མིན་ཞེ་ན།།

དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་བྱུ་བ་པ་ན་བཅེ་སོགས་གོ་མས་པ་ལས་སྐྱར་བས་ཁྱད་
པར་ཡོད་པར་འགྲུར་ན་ཡང། མཐའ་མེད་དུ་འབེལ་མི་སྲིད་དེ་ཇི་ལྟར་ན་
མཚོངས་པ་ཇི་ལྟར་གོ་མས་ཀྱང་ཚད་མེད་དུ་མཚོངས་མི་སྲིད་པ་དང། རྒྱ་

ཇི་ལྟར་བསྐོལ་གྱང་དེ་ཡི་རྫོད་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ།
ཚད་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ནི་འདུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རང་རང་
གི་ཚད་དེ་ལས་སོགས་དབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཅེ་ཞེ་ན།།

གཉིས་པ་དེ་ལན་བསྟན་པ་ལ། བྱུང་བར་འགྱུར་དང་ཚད་མེད་
གཉིས། །དང་སོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤམ། །དང་སོ།
བྱས་ཏེ་གལ་ཏེ་སྐར་ཡང་ནི། །འབད་ཚོལ་ལ་ནི་ལྟོས་འགྱུར་རམ།།
ཉེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་འགྱུར་ན། །བྱུང་བར་དག་ནི་མི་འཕེལ་ན།།
རང་བཞིན་དེ་འབྲེལ་མ་ཡིན་ཏེ།།

ཚད་མེད་པར་མི་འཕེལ་བ་ལ་རྒྱ་གཉིས་ཏེ། གོམས་པར་བྱས་པ་ཏེ་གལ་
ཏེ་སྐར་ཡང་ནི་འབད་ཚོལ་ལ་ནི་ལྟོས་ནས་བར་མ་ཚད་པར་རྒྱན་ཆགས་
སུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང། རམ་ཞེས་སྤྱད་ཚིག་གོ། །ཡང་ན་རྒྱ་རྒྱན་
ཚད་དེ་ཉེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། །བྱུང་བར་དག་ནི་མཐའ་མེད་དུ་
མི་འཕེལ་བ་ཞེས་ན་ཡང། བཅེ་སོགས་གོམས་པའི་རང་བཞིན་ནི་སྐྱ་མ་
དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དེ་དང་འབྲེལ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱད་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་བྱད་
བསྟན། །དེ་དག་བྱད་གཞིར་སྦྱར་བ་ལོ། །དང་པོ།

དེ་ལ་པན་འདོགས་རྣམས་པ་རྣམས། །བྱད་པར་སྦྱི་མ་དག་ལ་ནི།

སྦྱབ་པའི་རྣམས་པ་མེད་སྦྱིར་དང། །རྟག་ཏུ་རྟེན་གནས་མ་ཡིན་སྦྱིར།

བྱད་པར་འཕེལ་ཡང་རང་བཞིན་ཉིད། །མིན་སྦྱིར་གང་ཆེ་བྱས་གྱུར་པ།

ཡང་རྩོལ་ལ་སྟོས་མི་འགྱུར་ན། །རྩོལ་གཞན་བྱད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།

སྦྱ་མ་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཅན་གང་ཡིན་ལ་བརྟེ་སོགས་གོམས་

པ་དེ་འདྲ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལྟར་མཚོངས་སོགས་དེ་ལ་

པན་འདོགས་པའི་རྣམས་པ་རྩོལ་བ་རྣམས་ནི་ཐད་ཀའི་འབད་པ་དེས་རང་

འགྲས་མཚོངས་པ་དེ་ཅུ་སྦྱེད་ཀྱི། །རང་གི་རིགས་འདྲ་སྦྱི་མའི་བྱད་པར་

སྦྱི་མ་དག་ལ་ནི་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པའི་རྩོལ་གྱིས་པན་འདོགས་པ་

སྦྱབ་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་སྦྱིར། །སྦྱར་མཚོངས་པ་ན་ཡང་རྩོལ་བ་བསྦྱེད་

དགོས་ཀྱི་སྦྱར་གྱི་རྩོལ་བ་དེས་མཚོངས་པ་མིན་པས་ན་མཐའ་མེད་དུ་

འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་པ་དང། །ཅུ་བསྟོལ་བ་ན་སྦྱམ་པར་གྱུར་

ནས་རྟེན་ནས་རྒྱ་རྒྱན་ཚད་ལ། མ་ཚད་པའི་དུས་སུའང་རྟེན་ཏུ་ཚ་བ་དེ་
ཡི་རྟེན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚ་བ་དེའི་ཚོས་མིན་པའི་སྤྱིར་མེ་དང་
བྲལ་ན་སྤྱར་གྲང་བར་འགྱུར་རོ། །མཚོངས་གོམས་པ་ལས་ཇི་བཟང་དང་
ཚུ་བསྐོལ་བ་ལས་ཤོད་ཀྱི་བྱུང་པར་དེ་ཞིག་བར་འཕེལ་ཡང་། མཐའ་མེད་
པར་འཕེལ་མི་དུང་གི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་
མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་དུ་གནས་པའི་སྤྱིར་མཐའ་མེད་
དུ་མི་འཕེལ་ལོ། །གྲང་ཆེ་སྤར་གོམས་པར་བྱས་པར་གྱུར་བ་དེ་བར་མ་
ཚད་དུ་འགྱུར་བ་ཅུ་ལས། ཡང་རྩོལ་བ་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོས་པར་མི་
འགྱུར་བ་ཞིག་ན་རྩོལ་བའམ་གོམས་པ་གཞུན་སྤྱི་མ་རྣམས་བྱུང་པར་ཆེར་
འཕེལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་ན་དེའི་ཚད་གཟུང་བར་མི་ལུས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་བྱུང་གཞིར་སྦྱར་བ།

སེམས་ལ་བརྟེ་སོགས་གོམས་སྐྱེ་བ། །རང་གི་རང་གིས་འཇུག་འགྱུར་ཏེ།
མེ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་དང་། །དུལ་ཚུ་དང་ནི་གསེར་སོགས་བཞིག།
དེ་སྤྱིར་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་ཏེ། །དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །

དེས་ན་རྩོམ་བ་སྤྱི་མ་དང། །སྤྱི་མ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

སེམས་ལ་སེམས་གྱི་ཡོན་ཏན་བཅེ་བ་དང་བྱམས་པ་ཤེས་རབ་སོགས་
གོམས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་ན་གོམས་པར་གྱུར་པ་ན། མཚོངས་པ་
དང་མི་འདྲ་བར་རྒྱན་ཆགས་པར་དང་གི་དང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་
དཔེར་ན་མེ་དང་ཁ་སྐྱོར་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དྲག་སྲིག་པ་དྲང། དདུལ་
ཚུ་སྤྱང་བ་དྲང་ནི་གསེར་དང་ཟངས་སོགས་ལེགས་པར་སྤྱང་བ་ན་འབད་
རྩོམ་ཅེ་ཚུང་དང་དངོས་པོ་ཅེ་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་མེ་ཤིང་
སྐམ་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་གོགས་མེད་ན་ཅེ་སྲིད་དུ་དང་གིས་འབར་བར་
འགྱུར་ཞིང་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱུང་བས་བྱུད་ཤིང་སྟག་མ་མ་
ལུས་པ་སྲིག་ཏུས་པ་ལྟར་སྒོ་ལ་བཅེ་སོགས་གོམས་པ་ཡང་དེ་འདྲ་བར་
དང་གིས་འཇུག་པའི་དཔེ་ལོ།།

ཡང་དདུལ་ཚུ་གཡའ་སྤྱི་བ་སོགས་རིམ་བཞིན་སྤྱང་བ་ནི་སྤྱི་མ་དག་
པའི་ཡོན་ཏན་མི་སྟོག་པར་སྤྱི་མ་སྤྱི་མར་ཡོན་ཏན་ཅེ་འཕེལ་དུ་གྱུར་ནས་
བརྒྱུད་གྱིས་ལེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའི་བར་དུ་ཁྱད་པར་འཕེལ་

ཉེ་ཡོན་ཉམ་དེ་དག་དངུལ་ཚུའི་ཚོས་སྲུ་གནས་པས་ན་རང་གི་ཚོས་དེའི་
 རྟེན་དུ་བརྟན་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསེར་ལེགས་པར་བཞུ་
 བའུལ་མ་བྱས་པ་དག་དང་པོ་ཁ་སྐྱོད། གཉིས་པ་སོགས་སྲུ་འཚོད་པའི་བྱ་
 བ་རིམ་བཞིན་བསྐྱབས་པས་སྤྲིས་ཡོངས་སྲུ་དག་པ་ན་ཡང་བཞུ་བའུལ་
 བྱ་བ་སོགས་ལ་མི་སྟོས་པར་བྱུང་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་
 ནོ། །དཔེ་སྤྲི་མ་འདི་གཉིས་ནི་རྟེན་བརྟན་པར་འགྱུར་བའི་དཔེ་ཡིན་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་བརྟེ་སོགས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་དེའི་རྟེན་སེམས་ཀྱང་རེ་
 དག་ཏུ་སོང་ནས་ཡོན་ཉམ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཚུལ་དེ་ཡི་སྤྲིར་བརྟེ་སོགས་གོམས་པ་ནི་ཚུལ་བྲོད་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་
 གི་རྟེན་སེམས་དེ་དྲག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཉེ་སེམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་
 སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཉམ་ཡིན་ནོ། །(27)དེ་ལྟར་རིགས་འབྲའི་རྒྱན་བྱུང་ཞིང་རྟེན་
 བརྟན་པ་དེ་ས་ན་སེམས་ལ་བརྟེ་སོགས་གོམས་པའི་རྩོལ་བ་ནི་སྤྲི་མ་དུང་
 སྤྲི་མ་རེ་བས་རེ་བཟང་དུ་འཕེལ་ཞིང་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

(27) སེས་རིག་དཔེ་རིང་། 1222-2 རྩི་ཡིག་དེབ་གཞུགས། 366-371 །སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚད་མེད་ལ། དངོས་དང་ཚོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། །དང་པོ།
གང་སྤྱིར་རིགས་མ་ཐུན་སྟེ་མ་ཡི། །ས་བོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་ཅན།
བཅེ་བ་ལ་སོགས་སྟོན་དག། །གོམས་པ་གྲུར་ན་གང་ལ་གནས།

དེ་ལྟར་བྲུང་བར་འཕེལ་དུ་ཚུགས་ཀྱང་ཚད་མེད་པ་མི་སྲིད་དེ། གསེར་ལ་
སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་མཐར་ཐུག་པ་ན་འཕེལ་དུ་མེད་པ་བཞིན་
ཚད་ངེས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་ལ་ཚད་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
ལ་ཚད་ཐུག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མེད་པ་ཅན་ལ་ཚད་གཟུང་མི་ལུས་ཏེ། གང་
གི་སྤྱིར་ན་སེམས་ཀྱི་བཅེ་བ་སོགས་རིགས་མ་ཐུན་སྟེ་མ་ཡི་ཉེར་ལེན་
ནམ་ས་བོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་ཅན་གྱི་བཅེ་བ་དང་བྱམས་པ་ཤེས་རབ་ལ་
སོགས་པའི་སྟོན་དུ་གོ་གསེང་མེད་ངང་གིས་གོམས་པར་གྲུར་བ་ན། ཚད་
གང་དང་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ཏེ་དེའི་ཚད་འདྲིའོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བྱ་
ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ། གཞན་ཡང་ཚད་མེད་ཐལ་བ་སྤང། །ས་
བོན་ལས་བྱུང་ཚོད་པ་སྤང། །དང་པོ།

དེ་ལྟར་མཚོངས་ཉིད་ལས་མཚོངས་མིན། །དེ་རྒྱ་སྟོབས་དང་འབད་ཚོལ་དག།
 ལུས་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །མཚོངས་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན།།
 དེ་ནི་དང་པོ་ཕྱིས་ེ་ཉིད་དུ། །(28)མཚོངས་མིན་ལུས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར།།
 ཚོལ་བས་ངེས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ། །བསལ་ན་རང་སྟོབས་ཉིད་དུ་གནས།།
 གལ་ཏེ་ཚོལ་བ་བར་མ་ཚད་དུ་བྱུང་བས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་སྲིད་ན་
 མཚོངས་ཀྱི་ཚོལ་བ་མ་བཏང་བར་སྤྱང་ན་སྡེའུ་དང་བྱ་བྱང་མཉམ་པའི་
 དུས་ཡོད་ལ། དེའི་ཚུལ་གྱིས་མཐའ་མེད་དུ་མཚོངས་པའང་ཡོད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞིན། རྫོག་གོམས་པ་དེ་ལྟར་མཚོངས་སྲ་མ་ཉིད་ལས་མཚོངས་
 ཕྱི་མ་བྱང་བར་དུ་གྱུར་ནས་མཐའ་མེད་པར་འཕེལ་བ་མིན་ཏེ། མཚོངས་དེ་
 ཡི་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རང་ཉིད་ལུས་པ་ཚད་ཅན་དུ་ངེས་པ་དང་། སྟོབས་
 སྲ་མ་ལས་དེ་འབྱུང་ཞིང་སྟོབས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པ་འབྲལ་གྱི་འབད་ཚོལ་དག།
 གྲང་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་ལུས་པ་ངེས་པ་སྟེ་ཚད་ཅན་ཡིན་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཚོངས་པ་ནི་ངེ་ལྟར་གོམས་གྲང་ཚད་ངེས་པའི་བདག་

(28) རྫོག་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༥༧-༨༡ རིང་བར་དཔེ་རྫིང་། ༡༠༧-༩༡ །བཞིན་བྱ།

ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་ཚད་མེད་པ་མཐའ་མེད་དུ་མཚོངས་པ་མི་སྲིད་དོ། །གལ་
 ཏེ་འདི་གོ་མས་པས་བྱུང་བར་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཕྱིས་གོ་མས་པའི་
 དུས་བཞིན་དུ་དང་པོ་ནས་མཚོངས་རིགས་པ་ལ་དེ་མི་རུས་པས་རྩོལ་བ་
 ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕེལ་དུ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། འཕེལ་དུ་ཡོད་
 བ་མཐའ་མེད་པར་ཡང་མི་འཕེལ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མཚོངས་པ་གོ་མས་
 པ་པོ་དེ་ནི་དྲང་པོ་ནས་ཀྱང་ཕྱིས་གོ་མས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་བཞིན་
 དུ་མཚོངས་རུས་པ་མིན་ཏེ། སྲ་མའི་ལུས་ལ་མཚོངས་རུས་པ་དང་མི་
 མ་ཐུན་པ་བད་ཀན་སོགས་སྤྱི་བའི་ཁམས་ཀྱི་གོགས་ཡོད་པས་སྲ་སྤྱིའི་
 ལུས་མི་འདྲ་བར་གྱུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །རྩོལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མ་ཐུན་པ་
 དེ་དག་བསལ་བ་ན་རི་ལྟར་བསལ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་མཚོངས་བྱུང་བར་
 དུ་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མི་མ་ཐུན་པ་ཡོངས་སུ་བསལ་བ་རྟུ་རྟུ་བོ་ལུས་ལ་
 ལྟོབས་ཅི་ཡོད་པ་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་ལྟག་པར་འཕེལ་དུ་མེད་
 དེ་སྟོབས་རང་གི་ངོ་བོ་ཚད་བཅས་སུ་གནས་པའི་སྤྱིར་བྱ་དང་སྤྱི་ལུའི་
 ལུས་ཀྱི་རྩལ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ས་བོན་ལས་བྱུང་ཚེད་པ་སྤང་བ།

བརྩེ་རང་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ། །གལ་ཏེ་རང་ས་བོན་རྒྱ་ཅན།།

མི་མ་ཐུན་སྤོགས་ཀྱིས་གཞོད་མེད་ན། །སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྤྲ་མ་དང། །སྤྲ་མའི་སེམས་ཚོས་བརྩེ་བ་དང།།

ཆགས་བྲལ་སློ་སོགས་གཞན་དག་གི། །གསལ་བ་ཡི་ནི་རྩ་བ་ཡིན།།

གོམས་ལས་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ། །ཆགས་བྲལ་ཆགས་དང་ཡིད་ལོག་བཞིན།།

གལ་ཏེ་བརྩེ་སོགས་རང་གི་རིགས་མ་ཐུན་པའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་

ན་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་ས་བོན་དེ་འཕེལ་ནས་

སྤྲེས་བྱ་བམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྣང་རྗེས་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར།

གལ་ཏེ་མ་གྱུར་ན་ཕྱིས་གྲངས་མེད་གསུམ་སོགས་སྤྲེས་གོམས་ཀྱང་མཐའ་

མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྩེ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པས་རང་

གི་ས་བོན་སྤྲ་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་དེ་འཕེལ་བའི་གོགས་ཞེ་སྤང་

སོགས་མེད་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི་གོགས་ཡོད་པས་ན་ཐོག་

མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་ས་བོན་ཅན་ཡིན་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་

མི་འགྲུང་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འང་མཐའ་
 མེད་དུ་འཕེལ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏུག་ཏེ་སྤང་བ་དང་གི་ས་བོན་ཅན་
 གྱི་རྒྱ་ཅན་ནམ་འབྲས་བུ་ཞེ་སྤང་སོགས་བརྩེ་བ་དེའི་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་
 གྱིས་གཞོན་པ་མེད་ན་ནི་སེམས་ལ་བརྩེ་སོགས་དེ་ཡི་བདུག་ཉིད་རི་
 ལྟ་བར་མངོན་དུ་འགྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲའི་ས་བོན་མེད་ན་ནི་དེ་དག་
 སེམས་གྱི་ཚོས་ཡིན་པར་གཞི་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ལ་བརྩེ་བ་སྐྱེ་མི་སྲིད་
 པ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞིག་མངོན་དུ་མ་གྲུང་ན་ཡང་སེམས་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱེད་པར་མི་རུང་བ་མེད་དེ་སྲིན་པོ་དང་གཅན་གཟན་
 གཏུམ་པོ་དག་གྲང་དང་གི་བུ་ལ་བྱམས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་
 རབ་གྲང་གསལ་མི་གསལ་ལས་མཐུན་པའི་ས་བོན་མེད་པའི་སེམས་མི་
 སྲིད་དོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་གོ་མས་པ་སྤྲུམ་དུང་སྤྲུམ་མའི་སེམས་གྱི་ཚོས་
 བརྩེ་བ་དང་། ཚགས་བུལ་དང་སློབ་ཤེས་རབ་སོགས་ནི་གཞན་སྤྱི་མ་སྤྱི་
 མ་དུག་གི་གསལ་བ་སྤྱེ་མངོན་དུ་གྲུང་བ་ཡི་ནི་རྩ་བའམ་ས་བོན་ནམ་རྒྱ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ས་བོན་དེ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གོ་མས་

ཤིང་གོགས་མེད་པ་ལས་ནམ་ཞིག་སློབ་ཅེ་བའི་བདུག་ཉིད་དམ་རང་
བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཆགས་བྱེད་གོམས་པས་སློབ་དེའི་
རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་དག་བཅོམ་བ་རྣམས་དང། ཆགས་པ་གོམས་པའི་
ཆགས་ལྡན་རྣམས་དང། མི་སྤྱད་པ་གོམས་པས་ཡིད་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱི་
སློབ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱམས་སྤང་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པར་མཚུངས་པས་བྱམས་པ་ཁོ་ནའི་རང་ཅན་དུ་
ཅི་སྟེ་འགྱུར་སྐྱམ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སློབ་བྱུར་བ་ཡིན་པས་དེའི་ས་
བོན་དུང་ནས་འབྲེན་པའི་ཐབས་ཡོད་ལ། བཅེ་སོགས་ཡང་དག་པའི་དོན་
རྟོགས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་དེ་ལས་འཕེལ་བའང་ཡིན་པས་
ན་སེམས་དང་འབྲལ་མི་རུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ་ལོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སློབ་བྱུར་ཚོགས་སྟོན་པ་ལ། བཅེ་ལས་ཐབས་ལ་གོམས་
པ་འབྱུང། །ཐབས་དེ་ཇི་སྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ། །ཐབས་གོམས་དེ་ཉིད་
སྟོན་པར་བསྟན། །དང་པོ།

བཅེ་ལྡན་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཞོམ་པའི་སྤྱིར། །ཐབས་རྒྱལ་ལ་ཞི་མངོན་སྦྱོར་མངོན།།

ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྐོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ཞི་དགའ་བ་ཡིན།།

སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྦྱོན་པ་
ཚད་མའི་སྤྱེས་བུའི་སྤྱབ་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། རྒྱུའི་གནས་སྐབས་
ལ་གནས་པའི་བཅེ་ལྡན་གྱང་རྒྱུ་སྐོག་སེམས་དཔལ་དེས་གཞན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཞོམ་པའི་སྤྱིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཞོམ་པའི་
ཐབས་རྒྱལ་ལ་ཞི་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་སྦྱོང་དང་དུ་ལེན་པར་མངོན་པ་ཡིན་
ལོ། །ཅི་རང་གིས་ཐབས་མངོན་དུ་བྱས་པས་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཇི་ལྟར་
སེལ་ཞེན། དང་པོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉི་
བར་ཞི་བའི་འགོག་པ་དང་། ཉེར་ཞི་དེ་ཡི་རྒྱ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་མཐེན་
པར་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ན། རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ལོར་བར་གཞན་
ལ་འཆད་པ་ཞི་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐབས་དེ་ཇི་ལྟར་ཉོགས་པའི་ཚུལ།

ལྷན་དང་རིགས་པས་རྒྱལ་དཔྱོད་པ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས།།

ལྷུག་བསྐྱེད་ལྷུ་དང་དེ་མི་རྟུག། །ལ་སོགས་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་མཛད།།
 གང་ཕྱིར་དེ་ལྷུར་ལྷུ་གནས་ན། །འབྲས་ལྷོག་གཟིགས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།།
 དེ་ལྷུ་གཞོམ་ཕྱིར་དེ་ཡི་ནི། །མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་བརྟུག་པ་མཛད།།
 ལྷུ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །དེ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ངེས་འགྲུབ།།
 བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱས་པ། །འདུས་བྱས་སྡོད་ལྷུ་ཅན་ཚགས་ནི།།
 ལྷུ་ཡིན་དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་ནི། །བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་ཡིན།།
 དེ་ལྷུར་ཐབས་འཚོལ་བ་དེས་ཐབས་སྟོན་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷུང་གི་དོན་
 དུང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་
 པ་ན། །འདི་ལྷུར་ལྷུག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རེས་འགའ་འགྲུང་བ་དང་འཕེལ་
 འགྲིབ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་དམིགས་པའི་ལྷུ་མཚན་གྱིས་ལྷུག་
 བསྐྱེད་དེ་ལ་ལྷུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དྲང་། ལྷུ་དེ་ཡང་མི་རྟུག་པ་དང་ལ་
 སོགས་པ་ཞེས་པས་ལྷུ་དེའི་ངོ་བོ་འཕམ་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ལའང་རང་གི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་རྟོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྷུར་
 བསྐྱེད་ལྷུག་བསྐྱེད་འདི་ལྷུ་ལས་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ན་རྟུག་ཏུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་བ་

དང་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་མི་སྲིད་ཀྱང་འདི་ལ་རྒྱ་ཡོད་དོ་
 ལྷམ་དུ་སྤྲུགས་སུ་ཚུད་དོ། །རྒྱ་དེ་ཡང་རི་རྩ་བུ་ཞེས་ཉག་གཤམ་ལས་གནས་
 སྐབས་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པས་རྒྱ་དེ་ཡང་མི་ཉག་པའི་
 རང་བཞིན་དུ་ངེས་སོ་སྣམ་དུ་རྟོག་གོ། །དེ་འབྲའི་རྒྱ་དེ་ཡང་དུས་དང་དབང་
 ལྷག་ལ་སོགས་པ་སྤུང་མོང་བ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་སྲོང་བ་མི་འབྲ་བ་སྣ་
 ཚོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གནས་
 པ་ཞིག་སྟེ་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ་སྤྲུལ་མའོ་སྣམ་དུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་དོ། །རྒྱུན་
 གྱིས་འཇུག་པ་དེ་ལ་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ལ་སེམས་
 ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་དེས་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་དང་དུ་ལེན་
 ཞིང་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁབ་ལེན་ཡོད་པ་ལས་ལྷགས་ཀྱི་སྤར་མ་
 གཡོ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལུང་གི་སྣང་བ་དང་
 འགྲོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་
 ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲང་གི་སྤྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཞིམ་པར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲའ་ཞིག་ལ་ནན་ཏན་དུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པར་མཛད་

ཅེན། རྒྱ་མ་ལོག་པར་གནས་པ་ཞིག་ན་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་གཏན་ནས་
 ལྷོག་པ་མ་གཟིགས་པ་འཕམ་གཟིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་དེ་
 ཡང་གཞོམ་རུང་བ་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཡི་རྒྱ་གཞོམ་པའི་
 སྤྱིར་དེ་ཡི་ནི་མི་མ་སྤྲུག་སྤོགས་གང་ཡིན་ཞེས་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་བརྟུག་པ་
 མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡི་ཆེན་རྒྱ་ཡི་ངོ་བོ་མ་ཞོར་བར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཁོང་
 དུ་ཚུད་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་དང་འགལ་བ་དེ་ཡི་མི་མ་སྤྲུག་སྤོགས་ཀྱང་ངེས་པར་
 འགྲུར་དོ། །དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་གི་རྒྱ་ཁོང་དུ་ཚུབ་ན་རྒྱ་གང་
 ཡིན་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བདུག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བདུག་
 གིར་འཛིན་པར་བྱས་པ་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་གང་ཞིག་ལས་ཉོན་གྱིས་
 འདུས་བྱས་པའི་སྤྱང་པོ་ལྟའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་ཞེན་པ་འཕམ་ཆགས་པ་ཡི་སྟོ་
 འདི་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེ་ཡི་གཞོན་པར་བྱེད་པ་རུང་ནས་འབྲིན་པའི་གཉེན་པོ་
 བདུག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡི་སྟོ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་
 པ་འགལ་བ་ཡིན་པས་སྤྱང་སྤྲུག་བཞེན་འོ།།

དེ་ཡང་གང་ལ་ཆགས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ལ་འོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྤྱང་

པོ་ལྷའི་རྒྱན་དང་ཚོགས་པ་སྒོས་མ་སྤེ་བར་ངའོ་སྐྱམ་པའི་བདག་ཏུ་ཞེན་
པར་བྱེད་ཅིང། སྤང་པོ་དེར་གཏོགས་པའི་ཚོས་ལ་ངའི་མིག་ཅེས་སོགས་
བདག་གི་བར་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་བདེ་སྤྱད་བར་མས་བསྐྱུས་པའི་སྲིད་པ་ནི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་
ཅམ་དུ་ཟད་ལ། དེར་སྒོ་ཆགས་པ་ལས་སྲིད་པར་གནས་པ་དེ་ཅམ་མ་
གཏོགས་འཁོར་བའི་རྒྱ་གཞན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་རྒྱལ་ཅམ་མི་དམིགས་
ཏེ། དེ་ལོག་ན་སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྒོག་པ་དང། དེ་མ་ལོག་ན་རྒྱ་
གཞན་གང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བ་མི་སྒོག་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་སྲིད་
པོ། །སྲིད་པ་ཡང་རྒྱར་གོང་དུ་མ་བསྐྱུན་ནམ་ཞེན། བསྐྱུན་ཏེ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་
ལེན་པའི་རྒྱ་སྲིད་པ་ཡིན་མོད་གྱི་དེའི་ཡང་མེད་ན་ནི་འབྱུང་བ་ནི་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ལོག་ན་སྲིད་པ་སྤང་མི་རུས་ལ་དེ་
ལོག་ན་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་རོ། །ཡང་ན་བདག་དང་བདག་གིར་
འཛིན་པར་བྱས་པའི་དབང་གིས་འདུས་བྱས་གྱི་སྒྲོན་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་
སྲིད་པ་ནི་རྒྱ་ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་བཤད་དོ། །བདག་འཛིན་དེ་

སྲོང་མི་རྒྱས་སམ་སྦྲུམ་ན། དེའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་གཞོན་
པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་དུ་མའི་འདུས་བྱས་གྱི་སྲོད་ཡུལ་ལ་
བདག་ཏུ་དམིགས་པ་ཅམ་ལས་བདག་མ་གྲུབ་པས་ཐག་ཁལ་སྦྱུལ་འཇོག་
ལྟར་སྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བ་བྱུང་བ་གོམས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ལྡོག་རྒྱས་སོ།།

གསུམ་པ་ཐབས་གོམས་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བསྟན་པ།

རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་སོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས།།

དེ་ལ་སྲོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

དེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བའི་སྲིད། །རྒྱ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན།།

ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འདུག་ཅན་གྱི། །བསེ་རུ་ལ་སོགས་བྱུང་འདི་ཡིན།།

དེ་དོན་སྲིད་ན་ཐབས་གོམས་པ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འདོད།།

དེ་ལྟར་ཆགས་བྲལ་ཅམ་གྲུབ་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཅམ་གྱིས་ཐམས་
ཅད་མཐེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་བདག་
མེད་པར་ཉོགས་པ་དེ་ཅམ་ཚད་མའི་སྦྱེས་བུ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་
པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་རི་ལྟར་རུང་སྦྲུམ་ན། འཁོར་བའི་སྦྱག་བསྐྱེད་མ་ལུས་

བ་གཏན་དུ་ཞི་བའི་ལམ་ཡང་དག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་
 དེ་ལ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མར་རམ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་
 དུ་མར་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཇི་མ་མེད་པ་ཉིད་ཉིད་དེ་འཇིག་ལ་སོགས་
 བ་ཐབས་ཀྱི་སློབས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་ལ་
 སོགས་པ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གོམས་པར་མཛད་པ་ལས། དཔེར་
 བ་བཟོ་གནས་སོགས་བསྟན་བཅོས་གོམས་ན་སྐྱོན་རགས་པ་ནས་སྤ་
 བའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་ཉོགས་པ་ལྟར། ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་དང་བཅས་
 ཉེ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་བདག་གི་རྒྱད་དུ་
 གཏོགས་པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཉེས་པ་ཆེས་སྤ་བའི་སྐྱོན་དང་། དེའི་
 གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡོན་ཏུན་གྱི་སློབས་དུག་ཤེས་པའི་སློ་གྲོས་རབ་ཏུ་
 གསལ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤང་བྱ་དེ་དག་གཉེན་པོས་ངང་
 གིས་བཅོམ་པ་དེས་ན་སྤུགས་གྱུང་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གསལ་བའི་
 སྤྱིར་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ལ། གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་སྐབས་པའི་ཡོ་
 ཤེས་དེའི་ངང་དུ་གྱུར་པ་ན། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ལུན་པའི་སྐབས་མི་

ཐོབ་པ་སྟེང་ལོང་རྒྱ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ཡི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་སྤ་
ཞིང་སྤ་བའང་བད་པར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེན་པ་ཡིན་
ལ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་
དང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། བྱུང་བར་ཉི་བག་
ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་འདི་ཡིན་ལོ།།

དེ་སྟེང་ཐབས་གོམས་པ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ལམ་བསྟན་པའི་དོན་ལམ་
ཆེད་ཏུ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཐབས་གོམས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་
བྱེད་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་ནས་སྟོན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།

།གསུམ་པ་(29)མཇུག་བསྟུན།

གྲུབ་ལས་དང་པོ་འབྲུང་བའི་སྤྱིར། །གཉིས་པོ་འདི་ནི་རྒྱ་རུ་བཤད།།

འོན་སྟོབ་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤང་པོས། སྤྱོར་བའི་འགོ་བལ་སྟོན་པའི་སྤྱིར་

(29) དཔེ་རྒྱུད་མ་ཕྱི་རྒྱལ་ཆོས་དཔེ་འདིར། ༡༥༥༡-༦ རྩི་ཡིག་དེ་བཤུགས། ༡༥༥-༡ བེས་ཡིག་དཔེ་འདིར།
༡༥༡༨-༥ །གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུན། །ཞེས་བྱུང་ཡང་། ཞིང་ཆོན་དེ་བཤུགས། ༡༥༥-༡༡ །གཉིས་པ་མཇུག་
བསྟུན། །ཞེས་དང་། །དང་པོ་ལ། མ་མཐར་བརྟན་དང་མཇུག་བསྟུན་འདོ། །ཞེས་པའི་སྤང་བཅད་གྱི་འགྲེམ་དང་
བརྟན་ཅད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཤིས་སོ། །ལྷན་གྲུབ་པའི་མཆོད།

སྟོན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སྟུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་གཞན་ལ་
དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་འདིར་སྟོན་པའི་
རྒྱུ་ལ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེར་ཡང་དངོས་
སུ་སྟོན་པར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ་སྟོན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་དུས་
ཀྱི་ཐབས་གོམས་པ་དེ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །བཏགས་པའི་
དགོས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་རུང་བའི་རྒྱུ་ལ་བྱུང་བར་གྱི་
མིང་གིས་བསྟན་པའོ།།

དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི་འབྲས་བུའམ་ཚད་མར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
བདེ་གཤེགས་དང་སྦྱོབ་པ་ལས། དྲུང་པོ་སྟེ་སྟོན་དུ་ཕན་བཞེད་དང་སྟོན་
པ་གཉིས་དེའི་རྒྱུའམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གསུངས་ལ་བསྐྱབ་བྱེད་འབྲས་བུའམ་
དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་འདི་གཉིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕན་
བཞེད་དང་སྟོན་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འབྱུངས་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་དམ་རྒྱ་རུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་སྐབས་ན་རྒྱ་
ཉིད་དུ་གསུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཕྱུག་ཚོགས་པ་འདྲ་བ་ལ། རང་དོན་ཕྱུག་ཚོགས་
བདེ་གཤེགས་པ་འདྲ། །གཞན་དོན་ཕྱུག་ཚོགས་སྐྱོབ་པ་འདྲ། །དང་པོ་
ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པ་འདྲ་གཉིས། །དང་པོ།

རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏྲན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། །ཉིད་ཡིན་ཀྱང་།

སྐྱབ་བྱེད་དེ་གཉིས་ལས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་ངེ་ལྟར་བྱུབ་སྐྱམ་ན།
གཟིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མངའ་བ་དོན་གཉིས་ཕྱུག་སུམ་ཚོགས་
པའི་གོ་འཕང་མི་གཡོ་བ་ལ་གནས་པས་ན་དེ་སྐད་དུ་བྱ་སྟེ། རང་དོན་ཕྱུག་
ཚོགས་ནི་སྐྱབ་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་ནས་སྤངས་པས་ན་ཡོན་ཏྲན་གསུམ་གྱི་
འབྲུག་པར་མངའ་བ་ནི་བདེ་གཤེགས་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སུ་ག་ཏའི་སྐྱ་
ལས་དངས་ན་ལེགས་པར་གཤེགས་པ། སྤངས་མི་སྐྱོག་པར་གཤེགས་པ།
མ་ཕྱུས་པར་གཤེགས་པ་གསུམ་གྱི་འབྲུག་པར་དང་ལྡན་པ་ལ་མཚན་དེ་
སྐད་དུ་བརྗོད་དོ།

གཉིས་པ་རང་དོན་ཕྱུག་ཚོགས་རྒྱས་པར་འདྲ་བ་ལ། ལེགས་པར་
གཤེགས་དང་མི་སྐྱོག་དང། །མ་ཕྱུས་པར་ནི་གཤེགས་པ་གསུམ། །དང་པོ།

སྤྱད་བསྐྱེད་རྟོག་མེད་ཕྱིར། །ལེགས་ཡིན་དེ་ནི་བདག་མེད་པ།།

མཐོང་བའམ་སྐྱོར་བ་ལས་ཡིན་ནོ།།

དུས་ནམ་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་སོགས་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རྟོག་དུ་གྱུར་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ན་ལེགས་བའམ་མངོས་བའམ་བསྐྱེད་ས་པར་གཤེགས་བའམ་
སྤངས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་ལས་ཤེས་པ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཀུན་གྱི་
ཅ་བ་སྐྱོང་བྱེད་བདག་མེད་པ་དེ་རིགས་པས་ངེས་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་དུ་
མཐོང་བའམ་སྐྱོམ་ལམ་དུ་མཐོང་བེད་གོམས་པར་བྱས་པའམ་སྐྱོར་བ་
ལས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བར་མཐར་ཕྱིན་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་
རྟོག་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་ས་པ་ཡིན་པ། རིགས་པས་བྱུང་བའི་ཐབས་
དེས་དེར་སོང་བ་ལ་གཤེགས་པ་ཞེས་བ་སྟེ་ཟག་བཅས་གྱི་སྐྱོན་དང་མ་
འདྲེས་པས་སྐྱེས་བྱ་བུས་མངོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་གཞན་ཕྱི་རོལ་པ་
སོགས་ལས་ཁྱད་ཕྱེ་བའོ།།

གཉིས་པ་མི་ལྷོག་པར་གཤེགས་པ།

སྐྱེ་དང་སྐྱོན་ནི་ཀུན་འབྱུང་དག། །སྤངས་ཡང་ལྷོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།།

བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྲིད། །སྤང་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

དེ་བདེན་ཐ་དད་བདག་ཉིད་ཀྱིས།།

སྤང་ལྟོག་པའི་རི་རྩ་བུ། མི་ལྟོག་པའི་གང་ཅིའི་སྲིད་མི་ལྟོག་ཅེ་ན། འཁོར་
བར་སྤང་ཡང་སྐྱེ་བ་དྲང་དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཆགས་སོགས་སྟོན་རྣམས་ནི་
མ་སྤངས་པས་སྤང་ཡང་ཀུན་ནས་འབྲུང་བ་དྲག་ནི་སྤང་ཡང་ལྟོག་ཅེས་
བཤད་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་བདག་ལྟའི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་དྲུང་
ནས་སྤངས་པའི་སྲིད་སྤྱད་ཀུན་གྱི་ཉེས་པ་སྤོང་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་
དུ་མཛད་པས་ན་སྤང་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཉེས་པ་སྤང་ཡང་སྐྱེ་
བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པ་ཅིའི་སྲིད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གནས་
ལུགས་བདེན་པའི་དོན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྷགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་
དམིགས་རྣམ་འགལ་བའམ་ཐ་དད་པ་ནི་དེ་ལ་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བ་གནས་མེད་
ཅིང་སྐབས་མེད་ལ། རྗེ་དེ་རྩ་བུའི་ངང་ཚུལ་དུ་གྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཚོན་མི་ཆགས་པའམ་ཉེ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལུན་
པ་གཏན་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ།། །དེས་ནི་རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་སོགས་ལས་

ཡུང་བྱེད་ལྷན་པ་ར་བསྟན་ཏེ་སྤྲོད་མི་ལྡོག་པ་རིམ་ས་ནད་ལེགས་པ་ར་
བྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མ་ལུས་པ་ར་ནི་གཤེགས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་
ངོ། །དང་པོ།

ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་ནད་མེད་དང་།།
ལམ་བཤད་མི་གསལ་ཉིད་ཟེ་ལུས་ཡིན། །⁽³⁰⁾གོམས་སྤྱིར་མ་ལུས་སྤངས་པ་ཉིད།།
ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དུ་གྲགས་པ་གང་ཞིག དེའི་ངོ་བོ་
ལ་འཁོར་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དུང་། རྒྱེ་
བ་སོགས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ནད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་ནད་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་
ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
མཚོངས་པ་དང་སྤང་ཆེན་གཏུམ་པོ་དང་སྤང་བ་སོགས་དང་། ངག་གི་
གནས་ངན་ལེན་སྤང་འཚོང་དང་སྤྱོད་བ་དང་ཉ་གཏུ་དུ་དགོད་པ་དང་གཞན་
ལ་དམངས་རིགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་

(30) རྣམ་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༦༧-༦། །ལུས་ཉིད། །

ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྲོ་བ་དང། སེམས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་
པས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ནགས་ཐེབ་པོར་ལམ་ནོར་བ་ལྟ་
བུ་སོགས་དང་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་མི་ཤེས་བ་ཡོད་པས་གནས་ངན་
ལེན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཡོད་ལ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མི་
ཤེས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ངན་ལེན་དང་གཞན་ཡང་
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དབྱིས་བྱིན་པར་བཤུད་པ་ལ་ཐུགས་མི་གསལ་
བ་ཉིད་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་མ་སྤངས་པར་ལྷུས་བ་ཡིན་
ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བདག་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གོ་མས་པའི་
སྤྱིར་བདག་ལྟའི་བག་ཚགས་སྤོངས་སྤངས་པས་ན་གནས་ངན་ལེན་དེ་
ལྟ་བུ་སོགས་སྤང་བུའི་ལྷག་མ་མ་ལྷུས་བ་སྤངས་བ་ཉིད་དེ་བུམ་བ་ཡོངས་
སྤྱི་གང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་སྤོང་བ་ལ། མདོར་བསྟན་བ་དང་རྒྱས་བཤུད་
གཉིས། །དང་པོ།

ཁ་ཅིག་སྤྲོ་སོགས་སྤྱིར་ན་སྤྱོད། །ཟད་མིན་ཞེས་ཟེར་འདི་ལྡོག་ལ།།

ཐེ་ཚོམ་བཟ་བ་དེ་ཕྱིར་འབྲུལ།

རྒྱལ་དཔོགས་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་གཏམ་སྐྱབ་བ་དང། ལུས་དང་ལྡན་པ་དང།
སེམས་དང་ལྡན་པ་དང། ཟས་གོས་ལ་ཡོངས་སྐྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་
ནྱ་ཆགས་སོགས་སྐྱོན་ཀུན་གཏན་ནས་བཟ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་བཟུང་
ཏུགས་འདི་འདྲ་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་ཉེས་བཟ་བ་ཡོད་ཀྱང་འགའ་བ་མེད་
བས་ན་སྤྱོད་པ་གྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཟ་བ་དེ་ཕྱིར་དེ་སྐྱབ་ལ་འབྲུལ་བ་ཅན་
ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བར་བཤད་པ།

རྟུག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར།
སྐྱོན་རྣམས་མི་བཟ་བ་ཉིད་ཅེས། །བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གང་ན།
རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་བས་བཟ་ཕྱིར་དང།
རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན།
མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་མི་སྲིད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ཆགས་
སོགས་སྐྱོན་རྣམས་རྟུག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོང་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་

འགྲུང་རུ་མ་ཡང་དེ་དག་སྤོང་བའི་ཐབས་གཏན་མེད་བའི་ཕྱིར་མི་སྤོང་བ་
ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཐབས་ནི་ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱས་དེ་
སྤོང་མི་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་སྐྱོན་རྣམས་ནི་ཅད་ནས་མི་ཟད་བཞིན་
ཅས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གྲང་ན། དེ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱོན་
རྣམས་རེས་འགའ་འབྱུང་བས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉལ་བ་མིན་བ་དྲང་། རྒྱ་
དེ་ཡི་ནི་གཉེན་པོ་གོམས་བས་ཟད་བར་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཐབས་མེད་བའང་
མིན་བ་དྲང་། རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་གང་མེད་ན་འདི་ཀུན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་
ཁོང་དུ་ཚུབ་བྱས་ཏེ། འདོད་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ཙ་བ་ནི། །ཤེས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་
སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཡི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཤེས་པ་ཡིས་དེ་དང་
འགའ་བའི་གཉེན་པོ་དེ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་བ་ཡིན་པས་ཐབས་
མི་ཤེས་པ་མིན་བས་དེ་འདྲའི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་ན་
ཉེས་པ་མ་ལུས་བ་སྤོང་བ་ཡོད་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྐྱོབ་བ་ནི།

སྐྱོབ་བཞིན་གཟིགས་ལམ་གསུངས་པ། །འབྲས་མེད་ཕྱིར་ན་རྩུན་མི་གསུངས།།

ཐུགས་བརྩེ་ལྡན་སྤྱིར་ཚོམ་གྲུབ་ཀྱང། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་སྤྱིར་རོ།
དེ་སྤྱིར་ཚང་ཡིན་ཀྱང།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བརྩེ་བ་ལས་སྟོན་པ་འབྱུང་ཞིང། དེ་རབ་གྱི་མཐར་
སྤྱིན་པ་ལས་བདེ་གཤེགས་འབྱུང་ལ་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མངའ་
བའི་བདེ་གཤེགས་ལས་སྦྱོབ་པ་འབྱུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་བཙུགས་
ལྡན་འདས་ནི་སྦྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཉིད་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པའི་ལམ་དེ་
མཐར་སྤྱིན་པ་ན་གཞན་ལའང་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
གསུངས་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་ལམ་དེས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་
ལས་གཏན་དུ་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་སྟོན་པ་པོ་ནི་དེ་ལྟར་གསུངས་
ཅས་སྦྱོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐབས་དེས་སྦྱེ་རྒྱ་འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་སྦྱོབ་མི་བྱས་པའི་
སྤྱིར་རོ། ཉིད་གྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་གཟིགས་པ་མཐར་སྤྱིན་པ་ན་གཞན་
ལ་སྟོན་པ་དེ་ནི་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ་ཉེས་
པའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཉེས་པའི་རྒྱ་མེད་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་འཕམ་

དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་བཏང་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྣམས་མི་གསུངས་པ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་ལོག་པར་སྟོན་པ་ནི་ཆགས་སྤངས་སོགས་ཉེས་པའི་དབང་
གིས་དགོས་པ་གཞན་དང་གཞན་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་དེ་འབྲུག་པའི་སྤྱིར་
རྣམས་པ་ཡིན་ན་ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དེ་ལ་དེ་འབྲའི་
ཞེ་འདོད་ཡོད་མི་སྲིད་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་ལོག་པར་མ་བསྟན་གྲང་མི་ཤེས་
པའི་དབང་གིས་ལོག་པར་སྟོན་སྲིད་ན་ཡང། འདི་ལ་མི་ཤེས་པ་མི་མངའ་
བར་བསྐྱབས་ཟེན་པས་ན་ལོག་པར་སྟོན་པ་མི་སྲིད་དོ།།

དེས་ན་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མེད་པས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་ལུང་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡིན་མོད་ཚིག་སྐྱབ་པ་ནི་རྟོག་དཔྱད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། སྐྱབ་
འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་འདི་ལྟར་གོ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་
པ་དེ་ཆགས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ་རང་
གོ་དོན་མཐར་སྐྱེན་པས་ན་དེ་མ་སྐྱེས་གྲང་རང་ལ་མི་རུང་བ་གང་ཡང་མེད་
པས་ན་གཞན་ལ་སྐྱབ་པ་ནི་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་འཕམ་འབྲས་སུ་ཅན་ཅུང་

ཟད་ཀྱང་མིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་རང་ཉིད་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་
བར་ཡང་བསྐྱབས་ཟེན་ཏོ།།

དེས་ན་གཞན་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་གཟིགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་
ལདེ་ནི་སྐྱེ་བྱུ་ཀུན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་སྟོན་སྟོབ་
ལམ་གྱི་ཚོམ་པ་ཀུན་གྱང་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་བར་མཛད་
པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་ལག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱ་
བའི་ལམ་ཅི་སྤྱིར་སྟོན་ཏེ་མི་སྐྱ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱོབ་པ་ཡིན་
ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཐེན་དུ་ཟེན་གྱང་གཞན་ལ་མ་བསྟན་ན་གཞན་སྐྱོབ་པར་
མི་འགྱུར་ལ་བསྟན་པའི་སྐོན་ས་སྐྱོབ་པའི་སྤྱིར་སྐྱོབ་པ་ཞེས་བྲལ་བ་ཡིན་
ལོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་ན་ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་
ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ་མི་སྐྱ་བའི་སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྐྱོབ་སོགས་ལུགས་བརྗོད་ཤེས་བྱེད་བཤད་པ་ལ། སྐྱོབ་
པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་བཤད། །དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་རྟོགས་པར་
བསྟན། །དེ་ལས་སྟོན་པ་རྟོགས་པར་བསྟན། །དེ་ལས་བརྩེ་ལྡན་རྟོགས་པར་

བསྟན། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞི་སྟོན་པ་སྐྱོབ་པར་བསྟན། །བདེན་བཞི་སོ་
སོའི་རང་བཞིན་བཤད། །དང་པོ།

.....ཡང་ན་སྐྱོབ། །བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་མཛད་པའོ།།

ཡང་ན་ །ལུགས་བརྗོད་གི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་བྱེད་གི་རྟགས་སུ་མཚོན་པར་
བཤད་ན། །སྐྱོབ་པ་ཡིན་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་ལས་
ཤེས་ཏེ་ཐབས་དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐྱོབ་དེས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་སྟོན་པ་པོ་
སྐྱོབ་པར་བྱུབ་པའོ།།

དེས་ན་དབང་ལུགས་ལ་སོགས་པས་མཚོགས་སྦྱིན་པ་དང། མེ་ལྷ་བསྟན་
པ་སོགས་ཐབས་མིན་པས་ནི་ལམོར་བ་ལས་གཏན་དུ་སྐྱོབ་པར་མི་རུས་
ཏེ་ལམོར་བའི་རྒྱ་བརྗོད་པ་མེད་ལ། བདེན་པ་བཞི་བསྟན་པས་ནི་གཏན་དུ་
སྐྱོབ་དེས་པར་དངོས་སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་པས་ཐབས་དེ་སྟོན་པ་པོ་སྐྱོབ་པ་
ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་ཤེས་པར་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས།

ལེའུ་གཉིས་པས་སྐྱབས་པའི་མི་རྣམས་ནི། །པལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང།།

གུན་དགའ་དང་ནི་མཚོད་གནས་གྱི། །སྐྱོན་ཤིང་ཆེ་ལ་སྐྱབས་འགོ་སྟོ།།

སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟུ།
 སྐྱག་བསྐྱེལ་ཀུན་ལས་མི་གྲོལ་གྱི། །གང་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང།
 ཚོས་དང་དགོ་འདུན་སྐྱབས་སོང་སྟེ། །སྐྱག་བསྐྱེལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཀུན་འབྱུང་དང།
 སྐྱག་བསྐྱེལ་ཡང་དག་འདས་པ་དང། །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དེས།
 བྱང་ལྡན་འདས་པར་འགྲོ་འགྱུར་གང། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བོ་དག།
 འཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ལྟ་བུའདྲ་བ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ།
 སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟུ། །སྐྱག་བསྐྱེལ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བདེན་བཞི་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤམས་པ་ལ། འཤེས་བྱ་སྐྱག་
 བསྐྱེལ་བདེན་པ་བཤམས། །སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཤམས། །འཕྲོ་བ་བྱ་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་བཤམས། །བསྟོན་བྱ་ལམ་བདེན་བཤམས་པ་ལོ། །དང་
 བོ་ལ། སྐྱག་བསྐྱེལ་ཅན་གྱི་མཚན་གཞི་བཤམས། །མཚན་ཉིད་སྐྱག་བསྐྱེལ་
 བདེན་པ་བཤམས། །དང་བོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ལོག་ཉོག་དགག། །དང་བོ།

སྐྱག་བསྐྱེལ་འཁོར་བ་ཅན་སྤུང་བོ།

སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་འཛིའི་རྒྱན་གྱིས་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་ཟག་བཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་འདི་ཡིན་
ལོ། །འདི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རི་ལྟར་གྱུར་ཅེ་ན། ཟག་བཅས་གྱི་
སྤང་པོ་ཡིན་པའ་ཚད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་དང་། ལྷན་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་དང་མི་
ལྡན་པ་མེད་པས་ན་སྤང་པོ་དེ་དག་དེ་ལྟར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་
གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་སློབ་པ་ཉག་གས་པ་མིན་པར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ། འཁོར་བ་མེད་པར་འདོད་པ་
འགོག་ །དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ།

གོམས་ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་གསལ་བ། །མཐོང་སྤྱིར་འདོད་རྒྱལ་ཉིད་མིན་ཏེ།

རྒྱ་མེད་སྐྱེ་བ་འགལ་སྤྱིར་རོ།

རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། འགྲོ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ཅིང་འཁོར་བ་
མེད་དེ་སྤྱིར་འགྲོ་འོང་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ད་ལྟའི་སྤང་པོ་

ཅམ་རྒྱ་མེད་འདོད་རྒྱལ་དུ་བྱུང་ངོ་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་གོ་མས་པའི་འུགས་
 ལས་འདོད་ཆགས་དང་སྤང་བ་བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་གསལ་བ་
 ལྟེ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་མཐོང་བའི་སྲིད། ཆགས་སོགས་རྒྱ་མེད་དུ་བབ་བབ་
 འདོད་རྒྱལ་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནམ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་
 གོ་མས་པའི་རྒྱ་ལས་འབེལ་བ་སོགས་མི་རུང་བའི་སྲིད་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་
 རྒྱལ་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་ནས་འདོད་རྒྱལ་དུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་
 ཡོད་དེ། རྒྱ་མེད་པར་ངོ་བོས་སྐྱེ་བ་ནི་འགྲུལ་བའི་སྲིད་ཏེ། ཡང་ན་རྒྱ་མེད་
 པའི་སྲིད་ཏེ་ཉལ་ཏུ་མི་འབྱུང་བའམ། ཡང་ན་རེས་འགྲུལ་བ་མིན་པར་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྲིད་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་ལན་དགག་པ་ལ། འཁོར་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་
 བྱེད་བཀག། །འཁོར་བ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད། །འཁོར་བ་མེད་ལ་
 གཞོད་པ་སྟོན། །དང་པོ། རྒྱུང་སོགས་ཉོན་མོངས་རྒྱུར་མི་འཐད། །དེས་ནི་
 འབྱུང་རྒྱུར་འདོད་པའང་ཁེགས། །དང་པོ་ལ། མངོན་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་
 པར་བཤད། །དང་པོ།

འབྲུལ་སྤྱིར་རྒྱུང་སོགས་ཚོས་མ་ཡིན།།

རྒྱུང་འཕེན་པ་ན་རེ། ཆགས་སོགས་ནི་སོག་མ་མེད་པའི་རིགས་འབྲས་སྟོན་
 སོང་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ན་རྒྱུང་གི་ཁམས་ལས་གཉི་ལྷག་འཁོར་བཅས་
 འབྱུང་ཞིང་། མཁྲིས་པ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་ཤེས་རབ་སོགས་དང་། བད་
 ཀན་ལས་ཆགས་པ་དང་སེར་སྣ་དང་བྱམས་སོགས་འབྱུང་བས་སོ་ཞེ་ན།
 རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་འབྲུལ་པའི་སྤྱིར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུང་སོགས་
 ཉེས་པ་དེ་ཡི་ཚོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆགས་
 སོགས་དེ་ཡོད་པར་མ་དེས་ལ། ཉེས་པ་དེ་སྤི་ནས་སྤྱིར་ལས་སྟོན་པ་ན་
 ཆགས་སོགས་སྟོན་པར་ཡང་མི་འབྲུབ་པས་སོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ན།

སྐྱེས་བུ་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བ་ལའང་འདོད་ཆགས་རྒྱུང་ལ་ཤེས་རབ་
 དང་ཞེ་སྤང་ཆེ་བ་སོགས་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་
 བ་ནི་མདོག་དཀར་བ་ལུས་རྒྱས་པ་གཉིད་ཆེ་བ་འབྲུལ་བསྐྱོད་དཀའ་བ་
 སོགས་སོ། །མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་བ་མདོག་སེར་བ་ལུས་ལ་བྱི་ང་བ་བྱོད་ཆེ་

བ་སོགས་དང། རྒྱུ་ཤུལ་ཆེ་བ་ཤ་སྐྱེས་པ་མདོག་ནག་པ་འགྲུལ་བསྐྱོད་
ཡང་བསྐྱེད་པ་མང་བ་སོགས་སུ་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བཀག་དང་རང་ལ་མི་མཚུངས་
ཚུལ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་དང། །རྒྱ་འབྲས་སྤྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་ཐལ། །འབྲས་སུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་སྤྱིར། །སྤྱོན་མེད་ཅེ་ན་དེ་ཡི་ཚོས།།
དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང། །ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་ནི།།
ཐལ་སྤྱིར་ཀུན་གྱི་ཚོས་མ་ཡིན། །གཟུགས་སོགས་བཞིན་སྤྱོན་མེད་ཅེ་ན།།
གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན། །ལས་རྣམས་བདག་པོ་མ་ཡིན་ན།།
དེར་ཡང་ཚོད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན། །ཆགས་སོགས་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
ཚོས་ཡིན་པར་ཡང་འདོད་ན་གོ། །རྒྱས་མེད་རང་བཞིན་མེད་པས་ན།།
འབྲས་སུ་མི་མཚུངས་གང་ལས་ེ་ཡིན། །⁽³¹⁾སྤྱོན་རྣམས་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང།།
ཁྱད་པར་མེད་སྤྱིར་མ་གྲུབ་ཉིད། །མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་འགྲུར་བ་ཡིས།།

(31) རྒྱུ་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༥༧-༥༩ །འཇིག་༽

ཚོས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་བཞག་པ་མི་སྲིད་དོ།།

གལ་ཏེ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་སྐོང་ས་སོགས་སོ་སོར་ངེས་པ་མིན་
ཏེ་དེ་གསུམ་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་ཆགས་སོགས་ཀུན་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན།
སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ང་རྒྱལ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་
པ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཚུངས་པར་ནི་ཐལ་ཏེ་བྱུང་པར་སོ་སོར་ངེས་པའི་
རྒྱུ་ཡི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཀུན་ཀྱང་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་འབྲ་བའི་སྤྱིར་
ཆགས་སོགས་ནི་ཉེས་གསུམ་ཀུན་གྱི་ཚོས་སུན་སོང་བར་གྱུར་པའང་
མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་ཅུ་མ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་བྱུང་
བ་གཟུགས་དང་བྱི་ལ་སོགས་པ་མི་འབྲ་བའི་བྱུང་པར་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་
བཞིན་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་དེ་ལའང་མི་འབྲ་བའི་
བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་གྱི་ལས་རྣམས་བདག་པོ་ཡི་རྒྱུར་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནུ་དེར་ཡང་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མི་འབྲ་བའི་ཅེས་པའི་རྩོད་པ་ཡང་བྱུང་
ལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་ས་བོན་དང་སྐྱེས་བུ་

རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བདག་སྐྱོན་ཡོད་པ་ལས་མི་འདྲ་བ་དང་། འབྲུང་བ་རང་
 ལ་འང་མདོག་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པ་དང་། ཉན་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་
 སོགས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡི་བྱུང་བར་ལས་མིན་པར་འབྲུང་བ་ཅམ་ལས་
 ཡིན་ན་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བར་གཉིས་ཀར་གོ་བར་བྱའོ། །ཆགས་སོགས་ནི་
 རུང་བཞིན་ཏེ་ཉེས་པ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པར་ཡང་འདོད་ན་
 ཀོ་རྒྱ་ལུས་ལ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྣམས་པ་མེད་པའི་རུང་བཞིན་ཅན་མེད་
 པས་ན་འབྲས་བུ་མི་མཚུངས་པ་ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེ་ཚུང་ཡོད་པ་འདི་
 རྒྱ་གུང་ལས་ཡིན། ཞེས་སོ། །ཆོགས་བཅད་གཅིག་སོ་འདི་གཞུང་ན་མི་
 རྣང་སྟེ་ཚད་མ་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །གཞན་སྐྱོན་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་
 རྣམས་ནད་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྐབས་དང་ནད་དུ་གྱུར་ནས་ཤས་ཆེ་ཚུང་གི་
 བྱུང་བར་ཡོད་ན་ཡང་ཆགས་སོགས་རང་རང་གི་ཚོས་སྐྱུ་འདོད་པ་དེ་ལ་
 བྱུང་བར་དེ་ལྟར་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་དེའི་ཚོས་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྐྱོན་མེད་དང་
 འདོད་བཞིན་དུ་རྗེས་སྐྱུ་འགྲོ་བར་རིགས་སོ། །ནད་སོ་སོའི་བྱུང་བར་བཞིན་
 དུ་ཉེས་པ་གཅིག་ལ་འང་བྱུང་བར་དུ་མ་ཡོད་པས་མི་སྐྱོན་ཞེ་ན། གཅིག་

ལའང་དུ་མ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྱུར་བའམ་ཡང་ན་གཅིག་
པོ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པོ། རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། མཁྲིས་པ་ལྟ་བུ་
སྟག་པར་འཕེལ་བས་ནད་དུ་གྱུར་ན་གདུང་བ་ལས་ཞེ་སྤང་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་
སྟམ་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཁྲིས་པར་
མ་ཟད་ཐམས་ཅད་ནད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིས་གདུང་བ་བསྐྱེད་ནས་ཞེ་སྤང་
སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མཁྲིས་པ་ཁོ་ནའི་ཚོས་སུ་མ་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་
ཀུན་ལས་ཀྱང་སྤང་བ་སོགས་སྟེ་བ་ཡོད་ན་ཅི་འགལ་སྟམ་ན། ཀུན་ལས་
སྟེ་བའང་མིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཆགས་སོགས་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་
བརྗོད་ཟེན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བ་ལ། དངོས་དང་དེའི་ལན་
འགོག་པ་ལོ། །དང་པོ།

རྒྱ་ནི་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན། །འབྲས་བུ་འགྲིབ་པར་མི་རུང་སྟེ། །
ཚ་བ་སོགས་བཞིན་ཆགས་སོགས་ཀྱི། །འགྱུར་བ་བདེ་སྟུག་ལས་སྟེས་ཡིན། །
རྒྱ་བད་ཀན་ལྟ་བུ་ནི་སྟག་པར་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་

དེ་ཙམ་འཕེལ་བ་རིགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་པར་ནི་མི་རློང་སྟེ། དཔེར་ན་མཁྲིས་
པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བས་ལུས་ལ་ཚེ་བ་དང་བྱི་ང་བ་སོགས་འཕེལ་བ་
བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་འད་བད་ཀན་ལྷག་པར་འཕེལ་བ་ན་གཏུང་བའི་དབང་
གིས་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རླུང་འཕེལ་བས་གཉིད་མི་འབྱུང་བ་དང་།
མཁྲིས་པ་འཕེལ་བ་ན་སློ་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བས་འགལ་བ་ཅན་དུ་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ནི་བད་ཀན་སོགས་ལས་
མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བ་མཉམ་མི་མཉམ་གྱི་ནང་གི་རིག་བྱ་བ་ལྟར་དོན་དུ་བྱས་
པའི་ཚེ་རབ་བདེ་སྟུག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་འགོག་པ་ལ། རྩོགས་སྲིའི་འདོད་བཟོད་དེ་འགོག་

པའོ། །དང་པོ།

ཆ་མི་མཉམ་སྐྱེས་སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་མི་སྐྱེད་ན། །
ཅིས་སྐྱེད་སྐྱོས་ཤིག་ཆ་མཉམ་ལས། །ཁུ་འཕེལ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན། །
ཁོ་ན་དེ། བད་དུ་གྱུར་ནས་འཕེལ་བ་ན་ཉེས་པ་ཤས་ཆེ་རྒྱུང་ཆ་མི་མཉམ་
པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་བྱིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་གྲུ་ལ་ཏེ་བད་

གན་སོགས་འཕེལ་ན་ཡང་དེའི་ཚོས་འདོད་ཆགས་སོགས་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེ་
ན། འོན་ཆགས་སོགས་དེ་ཅིས་སྐྱེད་སྐྱོས་ཤིག་སྐྱས་པ། འདུ་བ་ཆ་མཉམ་
པ་ལས་ཁུ་བ་འཕེལ་ལ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།།

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་ཉེས་སྤོང་དགག། དང་སོ།

ཆ་མི་མཉམ་མེད་ལའང་(33)ཆགས་ཅན་མཐོང། །གཞན་ནི་ཆ་མཉམ་ན་ཡང་མི་ན།།

གཞན་ནི་ཟད་ནས་ཁྲག་འཛྲིག་ཀྱང། །བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་ཁུ་ངེས་མེད།།

དེ་གཅིག་ལ་ཆགས་བྲག་མི་འགྲུབ།།

དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ་འདུ་བ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ནད་ཅན་དག་ལའང་ཆགས་པ་
ཅན་མཐོང་ལ། གང་ཟག་གཞན་ནི་འདུ་བ་ཆ་མཉམ་ན་ཡང་ཆགས་པ་སྐྱེ་
བ་མིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ། གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་ཁུ་བ་ཟད་དེ་དེའི་ལམ་ནས་
ཁྲག་འཛྲིག་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་གཞོད་ལ། གཞན་ཡང་ཁུ་
བ་འཕེལ་བ་ཅམ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་ཁུ་བ་
འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་ཁུ་བ་འཕེལ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཀུན་ལ་ཁུ་

(33) རྣམ་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༧ཡ-༦། རྗེ་དགེ་དཔེ་རིང་། ༡༠༧-༡། །ལ། །

མེད་པར་ཆགས་རིགས་ཀྱི་ཡིད་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་བྱུང་མེད་གཅིག་
བྱུང་ལ་ཆགས་པ་བྱུང་པོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ན་ཡང་། གཅིག་ལ་ཁྱད་པར་དུ་
ཆགས་པ་ཡང་མ་ཐོང་བས་ན་ཁུ་བ་ཅམ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་རང་
གོ་རྟོག་པ་ལས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ།

གཉིས་པ་ཉེས་སྲོང་དགག་པ།

གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡན་ལག །མ་ཡིན་ཀུན་མ་ངེས་སྲིར་རོ།
ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའང་ཡིན། །(34)ཡོན་ཏན་མི་འཛིན་པ་ལའང་འགྱུར།
གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་འཛིན་དེ་ཡང་། །ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་ཅན་འགྱུར་ཏེ། །རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་སྲིར་རོ།

གལ་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་བྱུང་དེའི་གཟུགས་བཟང་བ་དང་སྲོད་ལམ་མཛེས་པ་
སོགས་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་བུ་
ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་གཅིག་ཆགས་པ་
ལྟར་ཀུན་ཆགས་པར་མ་ངེས་པའི་སྲིར་རོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་བཟང་

(34) སིང་པར་དཔེ་རྒྱུད། ༡༡༧-༦ རྩེ་དགེ་དཔེ་རིང་། ༡༠༧-༡༡ །སྟོན།

བཞི་ལྔ་ཆགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་གཟུགས་བཟང་བཞི་ལྔ་ལས་གཞན་
གཅིག་ལའང་ཆགས་མི་རིགས་ན་ཡང་། གཟུགས་བཟང་ངན་དུ་བཞག་པ་
ཀུན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་ཆགས་པ་འགྲུང་བའང་ཡིན་
ཏེ་གང་དུ་སྤྲུལ་གྲུང་ཆགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུར་པ་ནི་མི་རྣམས་སོ།།

གཞན་ཡང་གཟུགས་བཟང་བ་ཅམ་ཆགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་མི་
སྤྲུག་པ་གོ་མས་པ་དང་དེ་བས་ཆེས་བཟང་པོ་རྣམས་པའི་ཡུལ་ཅན་སོགས་
ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏེན་དུ་མི་འཛིན་པ་ཁུ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལའང་འདོད་
ཆགས་སྐྱེ་བར་འགྲུར་རིགས་ན་ཡང་ཡོན་ཏེན་དུ་མ་བཟུང་ན་ཆགས་པ་མི་
སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་གཞོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏེན་དུ་འཛིན་པ་དེ་
ཡང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
གཅིག་གིས་གཟུགས་བཟང་བར་བཟུང་བ་དེ་མཐོང་ཅམ་ནས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་གྲུང་སྲ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཡོན་ཏེན་འཛིན་པ་དང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་
ཅན་དུ་འགྲུར་ཏེ། གཟུགས་བཟང་བ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་འདྲུ་བ་ཆ་མཉམ་
པའི་ཁུ་བ་འཕེལ་བ་དེ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཆགས་ན་ཡོན་ཏེན་དུ་འཛིན་

དགོས་པ་འང་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཟུང་ནས་ཆགས་པའི་སྒོ་
དེའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དེ་ཀུན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ་བ་ནི།

གནས་སྐབས་གང་ལ་ཆགས་ཅན་འདོད། །དེ་འདྲ་ཞེ་སྤང་ཅན་མི་འགྲུལ།
དེ་གཉིས་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་སྤྱིར། །འདི་ལ་ངེས་པར་མཐོང་བའང་མེད།།

གནས་སྐབས་གང་ལ་གང་ཟག་ཆགས་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་སྟེ་ཆགས་པ་
ཅན་ཡིན་པར་གྱུར་ན། དེ་འདྲ་དེ་ནི་ཉག་ཏུ་དེ་ཡི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་གནས་
པ་ཁོ་ན་ལས་ནམ་ཡང་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་མི་འགྲུར་ཏེ། དུལ་ལེན་པར་འདོད་
པའི་ཆགས་པ་དང་དུལ་འདོད་པར་འདོད་པའི་སྤང་བ་དེ་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་
ཤིན་ཏུ་མི་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆགས་སྤང་གི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མཐོང་བའང་མེད་དེ་ངེས་སྤང་བའི་གནས་སྐབས་དང་།
ངེས་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོ་གསུམ་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་རྒྱ་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བའམ་འདུ་བ་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་ཁུ་བ་འཕེལ་

བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་འགྱུར་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཅིག་ལའང་
སྣང་བ་དང་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོ་གས་སུ་མཐོང་ན་དེ་ནི་འདུ་
བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ལ་བྱུང་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
ནང་གི་རྟོག་པའི་བྱུང་བར་ལས་བྱུང་བར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ་ནི།

གང་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ། རིགས་མ་ཐུན་བག་ཆགས་བྱུང་བར་ལ།།

རག་ལས་པས་ནི་འདུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་སློན་འདིར་ཐལ་བ་མེད།།

ཆགས་སྣང་སོགས་གནས་སྐབས་མ་དེས་བར་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོ་གས་པའི་ཚུལ་
ཅན་དེ་ནི་རྒྱུང་སོགས་ལས་བྱུང་བར་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྲིད་ལ། གུབ་མཐའ་གྲང་
གི་ལུགས་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་
པའི་རིགས་མ་ཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཐ་དད་པ་ལ་རག་ལས་
པས་ནི་འདུག་པར་འགྱུར་བ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་གོང་དུ་གཞན་ལ་བརྗོད་
པའི་སློན་འདིར་ཐལ་བ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུའི་ནང་གི་གོམས་པ་ཐ་དད་པའི་
དབང་གིས་ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེ་ཚུང་དང་། ཡུལ་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བྱུང་

པར་དང། གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེས་ནི་འབྲུང་རྒྱུ་འདོད་པའང་ཁེགས་པ་ལ། དངོས་དང་
ཚོད་བ་སྟོང་བ་ལོ། །དང་པོ།

འདིས་ནི་འབྲུང་བའི་ཚོས་ཉིད་བཀག་། ཉིན་ཡང་བཀག་པ་ཉིད་སྲིར་རོ།།

རྒྱུ་སོགས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་མིན་པར་དབྱེད་པ་འདིས་ནི་ཆགས་
སོགས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་བའི་ཚོས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀག་པ་
ཡིན་ཏེ། བད་གི་འབྲུང་བ་ས་རྒྱུ་ཁམས་ལས་བད་ཀན་དང། རྟོད་མེ་ཡི་
ཁམས་ལས་མཁྲིས་པ་དང། འབྲིན་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཁམས་ལས་རྒྱུ་དུ་
བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྲིར་ས་རྒྱུ་ལས་འདོད་ཆགས། མེ་རྒྱུ་ལས་
ཞེ་སྤང། རྒྱུ་རྒྱུ་ཤས་ཆེ་བ་ལས་གཏི་ལུག་འབྲུང་ངོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་
རིགས་པ་ཁ་སྟོས་པས་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།། །དེས་ན་ཁ་སྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བའི་ཁམས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དུ་བྱས་པ་ལས་ཚོར་བ་
བདེ་བ་སོགས་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་པོ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟར་པན་འདོགས་
བྱེད་ཡིན་ལ། བད་གི་རིག་བྱ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ལའང་པན་

འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་འབྲུང་བ་དེ་དག་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་རྒྱ་
མིན་ནོ། །གཞན་དུ་སྤར་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་ཡང་བཀུག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་
འབྲུང་བ་ལ་ཆགས་སོགས་གྲུབ་ཐོབ་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་པར་
འགྲུང་རོ།།

གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ལུང་གི་དོན་བཤད་འགལ་བ་སྤང། །དེ་
ཡི་སྐབས་ལ་ཚོད་པ་སྤང། །དང་པོ།

དཀར་པོ་ལ་སོགས་ས་སོགས་ལ། །བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་རྟེན་སྐྱེ་ཡང་རྒྱ་དོན་ནམ། །ཡང་ན་⁽³⁵⁾རང་གི་རྟེན་དག་དང།།

དབྱེར་མེད་པར་ནི་གནས་པའི་སྤྱིར། །རྟེན་ཡིན་གཞན་དུ་འཐད་མ་ཡིན།།
འབྲུང་བ་འདི་དག་རྟེན་མིན་ན་ཚོས་མངོན་པ་ལས། །གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་འབྲུང་བ་ལས་གྲུར་པ་འདི་དག་ནི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དཀར་
པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་དང་། དེ་རོ་རེག་གྲུ་སོགས་འབྲུང་གྲུར་རྣམས་
། ། །

(35) རྣམ་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༣༡ །སྤྱང་ན། །

ནི་ས་སོགས་ལ་དུས་མཉམ་པར་མི་པན་བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་བཤམ་དང་
བཞི་མ་ཡིན་ལོ།།

འོན་ཇི་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་དེ་ས་སོགས་ལ་རྟེན་ལོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་
ཡང་དུས་མི་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་མའི་འབྲུང་བ་དེ་དག་འབྲས་
བྱུང་བ་ལས་གྲུང་བ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ་རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་བྱུང་བ་ལ་རྟེན་གྱི་སྐྱས་བསྟན་པ་ཅན་ལྟམ། ཡང་ན་ད་ལྟ་བའི་
གཟུགས་སོགས་རང་གི་རྟེན་འབྲུང་བའི་རྒྱལ་དུག་དང་དབྱེར་མེད་པར་
ནི་གནས་པའི་སྤྱིར་གཞི་འམ་རྟེན་ཡིན་གྱི་གཞུན་དུ་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་
གྲུང་བའི་རྟེན་ནམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལ་རྟེན་དུ་བརྗོད་པ་མིན་ན་འཐད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་པན་གང་ཡང་མི་འདོགས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་
བསྟན་པ་བཞིན་ལོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་སྐབས་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ། དབྱེར་མེད་མ་གྲུབ་ཚོད་
པ་སྤང། །དེ་དང་གཞན་འདོད་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ།
གཤམ་ཏེ་ལྷོས་སོགས་རུས་པ་བཞིན། །དབྱེར་ཡོད་ཅེ་ན་དངོས་པོ་ལས།།

རྒྱལ་པོ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན། །དངོས་པོ་འཛིག་འགྲུང་རྟེན་ཚང་བཤ།

གནས་ན་བརྟེན་པ་འཛིག་པ་ཡིན།།⁽³⁶⁾

དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ན་རྟེན་བརྟེན་པ་དབྱེར་མེད་ཅེས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ།
རྟེན་ཚང་དང་བརྟེན་པ་དེ་ཡི་རྒྱལ་པོ་དུས་མཉམ་ན་ཡང་། གཤམ་ཏེ་སྤྱོད་ས་
པ་སོགས་རྒྱལ་པོ་ཞི་ཚང་ལས་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཚང་ཡུན་རིང་ལོན་པ་
ན་སྤྱོད་ས་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཞིན་ཏུ་སྤྱུང་བོར་གྲུང་པ་ལ་ཚ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ཡི་
སྐབས་ན་ཚང་གནས་གྲུང་རྒྱལ་པོ་མེད་པ་དང་། སོགས་ཁོང་ནས་དུག་གི་
རྒྱལ་པོ་དང་། མེད་ཚ་བ་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
འགྲུང་བ་དང་ཚགས་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་དབྱེར་མེད་མིན་གྱི་དབྱེར་ཡོད་
ཡིན་ཡང་དུས་མཉམ་པར་བརྟེན་པ་འཐད་དོ་ཅེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞི་
དངོས་པོ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བྱུང་ཟད་གྲུང་མེད་དེ་ས་བོན་སོགས་ལ་
སྤྱུ་གུ་སྤྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ས་བོན་རང་གི་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་
གོ་བྱེད་ཀྱི་བདས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བརྟེན་པ་སྟེ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་

(36) ཤིང་བར་དཔེ་རྒྱུ་དུ། ༡༡༧-༡༡༨ །མ་ཡིན།།

བ། ས་བོན་རང་ཉིད་སྐྱུ་གྱུ་སྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་མིན་པར་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱས་པ་ལྷན་མེད་དུ་འགྱུར་
 བས་སོ། །དོན་ལ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཁྲིད་ཀྱང་འདོད་ཅིང་དངོས་པོ་ལས་
 རྒྱས་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱས་པ་ལོག་པར་ཆད་རྒྱས་ཅན་གྱི་
 དངོས་པོ་དེ་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱས་པའི་རྟེན་དངོས་པོ་
 རང་གི་ཚོས་ཚང་བར་གནས་པ་ཞིག་ན་བརྟེན་པ་རྒྱས་པ་ཡང་འཇིག་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་ཅན་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཆ་བ་སོགས་
 གཏན་དུ་ལོག་པ་ན་ཆ་བ་ཅན་ལ་མེ་ཞེས་འདོགས་པས་ན་ཆ་བ་ཅན་མིན་
 པར་བྱུང་བ་དེས་ཆ་བའི་རྒྱས་པ་དང་རྒྱས་པ་དེའི་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལོག་
 པར་མཚུངས་ཏེ་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཅུ་གྱིས་དེའི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་ཡང་སོང་
 བས་རྟེན་དུ་བཏགས་པ་ཡང་དགོས་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཚུ་ཡི་སྣོད་དུ་
 བཏགས་པ་བཞིན་གོ།།

གཉིས་པ་དེ་དང་གཞན་འདོད་མི་མཚུངས་པ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་
 པར་གཞོན་པ་སྟོན། །དེ་ཉིད་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་དེ་མཚུངས་ཤེན་མིན། །སྣང་བ་ཐ་དད་ཅན་ཉོགས་པས།།

འབྲུང་སེམས་ཐ་དད་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །རི་སྲིད་ལུས་ནི་འབྲུང་བར་དུ།།

གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ཡིད་ངོ་བོ། །མཚུངས་འབྲུང་རྣམ་པར་ཉོག་པ་ནི།།

དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་གང་།།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་དབྱེར་མེད་པར་བཤད་
པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ངེད་གྱིས་ཀྱང་ལུས་དང་སེམས་དབྱེར་མེད་པར་
འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལུས་ཞིག་ན་སེམས་ཀྱང་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་
ཤེ་ན། ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་པ་མིན་ཏེ་སློ་མ་འབྲུལ་བས་སྣང་བ་ཐ་
དད་པ་ཅན་དུ་ཉོགས་པས་ན་འབྲུང་བ་དང་སེམས་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་
པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོགས་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་སློས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་
ནི་རྒྱལ་བསགས་པ་མིན་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཅན་དུ་རིགས་ལ། ལུས་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་རིགས་
པའི་ཕྱིར་དང། ཡང་རང་གི་སློ་བདེ་རྒྱག་སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་རང་
ཁོ་ནས་ཤེས་ཀྱི་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་ལ། རང་གི་ལུས་ནི་རང་ཅམ་དུ་

མ་ཟད་གཞན་ལ་ཡང་བསྟན་དུ་ཡོད་པར་རང་གིས་མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 གཞན་གྱི་ལུས་རང་གིས་མཐོང་བའམ། རང་གི་ལུས་གཞན་གྱིས་མཐོང་
 ཡང་སེམས་བན་ཚུན་མཐོང་བར་མི་སྲིད་པས་ལུས་ལས་ཐ་དད་པའི་
 སེམས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་དུ་མེད་ན་ནི་ལུས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་
 སེམས་ཤེས་པས་གང་ཟག་འདི་ཡི་ཡིད་ལ་རྟོག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ་
 ལྟམ་དུ་སེམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་སེམས་མ་མཐོང་བ་བཞིན་
 དུ་ལུས་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་མི་ཤེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཡོ་འགྲུལ་
 སོགས་ཡོད་མེད་ལས་འདི་ལ་སེམས་ཡོད་དོ་མེད་དོ་སྟམ་དུ་རྟོག་པར་
 ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡིད་ལ་བསམ་པའི་དོན་འདི་པ་
 རོལ་ལ་མ་བསྟན་པར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་སྟམ་དུ་ཚིག་སྒྲིབ་པའང་མི་སྲིད་
 དེ། ལུས་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སྟོན་མཐའ་
 ཡས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། རི་སྲིད་ལུས་ནི་
 ལྟར་དང་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་གནས་
 ལྟམ་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་བའི་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་དོ་བོ་ཡང་མི་འགྱུར་

བར་གནས་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་སོ། །དེ་
ལྟ་ན་ལང་ལུས་ལ་བྱུང་མེད་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
སྣ་ཚོ་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་སྐྱེ་བ་ཡུལ་གྱི་གཞན་
དབང་ཅན་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་སྲིད་དོ། །ཡང་ན་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་སྐྱེ་བ་ནི་དོན་དང་ཉེ་བས་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཡིད་རྟོག་བཅས་
ནི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་དོན་སྐྱི་ཅུ་
ལ་དམིགས་ནས་ལུས་དང་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སུ་འང་
འགྲོལ་བར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རང་ལ་མི་མཚུངས་པ།

གང་ཆེ་ལུས་ལ་ལྟོས་མེད་པར། །ཤེས་པ་འགྲུབ་ཞིག་འགྲུབ་ཞིག་གི།
བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ། །དེས་ན་འགྲུབ་ཞིག་ལས་འགྲུབ་ཡིན། །
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ལུས་ལས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ན་ཡང་རྣམ་ཤེས་
རང་གི་རིགས་འདྲ་གཅིག་ལས་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྣ་ཚོ་གསུམ་མི་འདྲ་
བའི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། གང་ཆེ་ལུས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་

ཉེ་ལུས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་སྲ་མའི་ཤེས་པ་འགྲུའ་ཞིག་སྲི་མའི་
ཤེས་པ་འགྲུའ་ཞིག་གི་དོན་སྤང་སོགས་ཀྱི་བག་ཚགས་སང་པའི་རྒྱར་
འགྲུར་བ་ཡིན་པ་དེས་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་འདྲ་བ་འགྲུའ་ཞིག་ལས་མི་འདྲ་བ་
འགྲུའ་ཞིག་སྲི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་པར་འགྲུར་བ་
ནི་ཤེས་པ་རང་གི་དོ་བོས་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་འཛིན་རུང་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་རྒྱན་རི་ལྟར་ཉེ་བ་ལྟར་སྲི་བས་ན་ཤེས་པ་སྲ་མ་སྲ་མའི་རིགས་འདྲ་
ལས་སྲི་མ་སྲི་མ་མི་འདྲ་བ་ཅན་ཡང་འགྲུར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ལུས་
ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཡིད་རྟོག་འབའ་ཞིག་ལའང་སྲུར་དོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་བ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཚོད་སྤོང་

དོ། །དང་པོ།

རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་མིན་པའི་སྲིར་ཡང་འགྲུབ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིན་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མིན་པའི་སྲིར་ཡང་
འཁོར་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རྒྱ་མིད་དུ་མི་འགྲུང་ལ། དེ་ཡང་
སྐད་ཅིག་མ་མིན་པ་མི་སྲིད་པས་སྐད་ཅིག་དེ་ཡང་སྲ་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་

མི་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི་ཤེས་པ་རང་ཉིད་མིན་པ་གཞན་ས་
སོགས་གང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མི་སྲིད་པར་བསྐྱབས་ཐེན་པས་ན་དེའི་རྒྱ་ན་
ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་སྲོང་བ།

གཤམ་ཉེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། རྣམ་ཤེས་རྒྱས་ལྡན་སྤྱིར་འདོད་ན།།
རྩ་སོགས་རྩེན་སྲུང་ཆེན་བརྒྱ། །སྲོན་ཆེ་མ་མཐོང་ཡོད་དོ་ཞེས།།
དེ་སྐད་གངས་ཅན་སྤྱུགས་ལས་གཞན། །ངོ་ཚར་བཅས་པ་སྲུ་བརྗོད་རྩོལ།།
རྒྱ་ནི་ལན་བརྒྱར་རྣམ་སྤེལ་ང། །ངོ་བོ་གང་ཞིག་སྤང་གྱུར་པའི།།
ངོ་བོ་དེ་ནི་སྤང་མི་སྤང་། །ངི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར།།

རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རིགས་པས་
བསྟན་པ་ལ་འགོག་མ་རྒྱས་ཀྱང་གཤམ་ཉེ་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་
ལེན་ཡིན་པས་ན་ཉེར་ལེན་མེད་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་འདོད་ན། རྣམ་ཤེས་
སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ རྣམ་ཤེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བཀག་ཟིན་ལ། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་
ཡོད་ཀྱང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་མི་གསལ་བའི་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་
ཞེས་པ་ནི་ཁྱོད་གྱི་ལུགས་ལ་སློབ་མེད་འོད་ལྗང་ལུས་ལ་སེམས་བརྟེན་
པ་མངོན་དུ་མ་ཐོང་བ་འདི་ཙམ་ཡིན་ན་འདི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མི་གསལ་
བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ན། དངོས་པོ་རིལ་མངོན་པར་གསལ་བའི་སེམས་ཅན་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རུང་ཡིན་ནམ། འགྱུར་བའི་ཆ་རེ་རེ་ནས་སེམས་ཅན་དུ་
འགྱུར་རུང་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་རིལ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ན་
དེ་མི་སྲིད་ལ་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་ནོ།

གཉིས་པ་སྒྲོན་ན། ཤེས་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་འཇག་གཅིག་དང་སྤྲོ་ཉག་མ་གཅིག་
སོགས་དངོས་པོ་རེ་རེའི་རྩེ་ལ་འང་འགྱུར་རུལ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་རྒྱ་སྐང་
ཚོན་བརྒྱ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ད་ལྟ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་གསལ་
རུང་གི་སེམས་ཅན་དུ་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟ་སློབ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་
འདི་ན་སྤུས་ཀྱང་མ་ཐོང་མ་སྤྱོད་བའམ་མ་ཐོང་བའི་དངོས་པོ་དེ་འདྲ་

ཡོད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་སྐྱབ་བ་འདི་རྒྱ་ལ་འབྲས་གནས་སྐྱབ་བ་གྲངས་ཅན་པ་ངོ་
ཚོ་མེད་པའི་སྤྲུགས་ལྟ་བུ་རྣམས་ལས་གཞན་མི་རིགས་པའི་ཚོག་བརྗོད་
པ་ལ་ངོ་མཚར་བཅས་པ་སྤྱི་ཞིག་གིས་བརྗོད་པར་ཚོལ་ཏེ་ཚོལ་བར་མི་
རིགས་སོ།།

དེས་ན་རྒྱང་འཕེན་པ་སྤོང་རང་ཉིད་ཉོག་གི་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་
འོར་བུར་རྗོལ་ནས་དངོས་སུ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ལས་མ་མཐོང་བ་གཞན་
འགོག་པར་འདོད་པས་རྗེས་དཔག་གྱང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་པ་སྤོང་ལ་
ཤེན་ཏུ་མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མངོས་
པས་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རྒྱ་རྩ་
མཚོག་གི་ཚེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལན་བརྒྱར་རྣམ་པར་སྤྱེ་ཞིང་དབྱེད་
ཡང་། ད་ལྟ་བའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་སྣང་བར་གྱུར་
པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྤྱར་རྒྱ་དུས་ན་མི་སྣང་ན། དེ་ལྟར་སྤང་པོ་བརྒྱ་ལ་སོགས་
པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ནས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་སྐད་སྐྱབ་བ་ཤིན་
ཏུ་མི་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་འཁོར་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་
 དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དོན་བསྟུ་གསུམ། །དང་པོ།
 ལྷན་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལས། །(37)ཆགས་སོགས་ངེས་མེད་ཐལ་བར་འགྱུར།
 སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་སྐྱ་ན་མེད་པ་གསར་དུ་ས་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་ཆགས་སྣང་རྒྱལ་སློལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་
 ངེས་པ་མེད་པར་ངེས་འགའ་མ་ཚང་བ་ཡང་སྲིད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་བྱུང་བར་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་
 འདོད་པ་དེ་ལ་སློབ་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་སྣ་ཆོགས་མི་འདྲ་བ་དང། དབང་
 སོ་ཚང་མི་ཚང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།།

ཇི་ལྟར་དབང་སོ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དེའི་ཚོས་
 སེམས་ཀྱང་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་སྣ་ཆོགས་ཡོད་རིགས་ནའང་སློབ་
 ཆགས་ཐམས་ཅད་དབང་སོ་དང་རྣམ་འགྱུར་ལ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་ཆགས་བྲལ་
 དང་སྣང་བྲལ་སོགས་མ་མཐོང་བས་གཞོད་དོ།།

(37) བེང་བར་དཔེ་རྒྱུ་ ༡༡༨-༦། ༡༧༡

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འབྲུང་ཅམ་རྒྱུར་འདོད་ཏེ་ཅང་
ཐལ། །འབྲུང་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ།

འབྲུང་བའི་བདག་ལས་མ་འདས་སྲིད། །གལ་ཏེ་ཀུན་ཆགས་སོགས་ལྡན་ན།

ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མཚུངས་པར་འགྱུར།

གང་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀྱང་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་འདས་
པའི་སྲིར་གྱལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་ཆགས་སྣང་སོགས་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་གྱི་དེ་དང་བལ་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། སོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་འདོད་
ཆགས་སོགས་ཆེ་ཚུང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲུང་བ་ལས་བྱུང་བ་
ཐམས་ཅད་ཆགས་ལྡན་ཡིན་པར་འདོད་པ་མེ་ཡི་ལྟོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདི་
ལ་ཆགས་སྣང་སོགས་ཆེ་ཚུང་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟ་ནའང་སེའྲེ་
སོགས་ཆགས་པ་ཤས་ཚུང་ལ་སྣང་བ་ཆེ་བ་དང་། བོང་བྱ་དང་མཆིལ་པ་
སོགས་ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་མི་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་
ཆེས་ཆགས་པ་དང་ཆེས་ཤེན་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དང་
བྱམས་པ་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་མཐོང་བས་གཞོད་དོ།

གཉིས་པ་འབྱུང་བའི་བྱུང་བར་མི་འཐད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་
འགོག་པ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་འབྱུང་བྱུང་ལས་ཡིན་ན། །འབྱུང་རྣམས་སློག་ཆགས་བྱུང་མེད་ཀྱང་།
བྱུང་བར་འདི་རྟེན་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྤུལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་བཞིན།
དེ་ཡོད་པ་ལས་དེ་མེད་འབྱུང་།

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཆགས་པ་སོགས་ཤས་ཆེ་ཚུང་ཡོད་པ་
ནི་རྒྱ་འབྱུང་བའི་བྱུང་བར་ལས་ཡིན་ཏེ། དུལ་གྱི་བྱུང་བར་ལས་འབྲས་བུ་
འགའ་ཞིག་མངར་ལ། དུལ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་སློག་ཆགས་དང་ཆེས་སློག་ཆགས་སོགས་
གྱི་བྱུང་བར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་སློག་དང་ལྡན་པ་ཅམ་གྱི་
རྣམ་གྲངས་སྤྱི་འབྲེལ་བར་འདོད་ཀྱང་། སློག་ཆགས་དེ་ལ་ཆགས་སོགས་
མི་འབྲེལ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་པ་འདྲི་ཡི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་རྟེན་གྱི་དང་ཚུལ་གཅིག་ལ་མི་གནས་པར་རེས་ཡོད་པ་དང་རེས་
མེད་པའི་སྤུལ་བྱུང་དང་འགྲིབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་ཏེ།

ལ་ལར་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ལ་ལ་ལར་མེད་པ་ཡོད་
བས་སོ།།

དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱས་པ་འཕེལ་འགྲིབ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་
འབྱུང་བ་ལ་སྤར་ཆགས་སོགས་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་སྤྲིས་དེ་
མེད་པར་ཡང་འབྱུང་སྲིད་དེ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཅན་ནི་ཤེན་ཏུ་འགྲིབ་
ནས་རྒྱུན་ཆད་པ་འང་སྲིད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཆགས་སོགས་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འབྱུང་ཉེ་རྒྱུ་མེད་
པའི་སྤྲི་བ། དཔེར་ན་ནེམ་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་མངར་བ་མེད་པ་
བཞིན་ལོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ལན་འགོག་པ་ལ། རོན་དང་དཔེ་ཡི་ཚུལ་འགོག་
པའོ། །དང་པོ།

གཤམ་ཉེ་ཆགས་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་། །རྒྱ་མཚུངས་བདག་ཉིད་མི་ལྷོག་སྤྲི་བ།
མིན་ན་བདག་ཉིད་འབྲ་རྒྱུའི་སྤྲི་བ། །ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་འབྲ་བར་འབྱུང་།
མཚུངས་བདག་ལས་བྱུང་བ་ལང་གི། །ཤེས་པ་འཕམ་འདིར་ཡང་ས་སོགས་ལ།།

སྲོག་ཆགས་ཉིད་སྲོགས་བྱུང་བར་གྱི། །རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་མ་ཡིན།།

གཤམ་ཏེ་ཆགས་སྲོགས་ཆེ་ཚུང་ཐ་དྲད་བ་ཡོད་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་དེ་དག་
 གུན་གྱི་རྩྭ་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་བདུག་ཉིད་ཅམ་ནི་མི་སྲོག་
 པའི་སྲིར་ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་བྱུང་བར་ལོག་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཅམ་མ་ལོག་
 པ་དེས་ན་ཆགས་པ་མེད་པར་སྲིད་པར་འབྱུང་བ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། བདུག་ཉིད་
 མཚུངས་པའམ་འབྲ་བའི་རྩྭ་འེ་དངོས་པོ་ལ་བྱུང་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་
 གུན་ལ་འདོད་ཆགས་སྲོགས་ཆེ་ཚུང་གི་བྱུང་མེད་པར་འབྲ་བར་འབྱུང་ཏེ།
 དཔེར་ན་རྩྭ་ལོག་སྲོགས་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་བདུག་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་
 བ་ལང་གི་ཤེས་པ་དེས་ཁྲོ་བོ་དང་དམར་ཟམ་སྲོགས་གང་ཡིན་ཡང་བ་ལང་
 ཅམ་དུ་ཤེས་ཀྱི། བ་ལང་དང་ཆེས་བ་ལང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བ་ལང་ཞེས་པའི་
 རྣོ་ལ་ཤས་ཆེ་ཚུང་མི་འབྱུང་བའམ། དེ་བཞིན་དུ་རྩྭ་འེམེན་པའི་ལྷགས་
 འདིར་ཡང་ས་སྲོགས་ལ་སྲོག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆེས་སྲོག་ཆགས་ཆེས་
 ཤིན་ཏུ་སྲོག་ཆགས་སྲོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཤས་ཆེ་ཚུང་གཞན་གྱི་རིམ་པ་
 རྒྱབས་ལ་ལར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྲོག་ཆགས་ཅམ་དུ་བྱུང་

མེད་པ་དེ་བཞིན་དེའི་འབྲས་བུ་ཆགས་སོགས་ལའང་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ག་
ལ་རིགས་ཏེ། སློག་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་གྲུར་
བ་ཡིན་ལ་དེ་མ་གྱུར་ན་པར་ཞོག་གྱུར་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ཡིན་པ་ཅམ་ལས་
དེའི་བྱུང་པར་གྱི་རིམ་པ་ཐད་དུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ།།

གལ་ཏེ་སློག་ཆགས་ལ་ཤས་ཆེ་ཚུང་གི་བྱུང་མེད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་
ལ་ཤས་ཆེ་ཚུང་གི་བྱུང་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཅམ་མིན་ལ་
ཆགས་སོགས་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱ་གཞན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་འབྱུང་
བ་ཅམ་གྱིས་དེ་སྐྱེད་པར་མ་དེས་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཅམ་ལས་མིན་ཏེ་ཡིན་
ན་བྱུང་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རྒྱ་གཞན་སྟོན་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་
ཡང་གྲུབ་པོ།།

གཉིས་པ་དཔེ་ཡི་ཚུལ་འགོག་པ་ལ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་མི་མཚུངས་
ལ། །མཚུངས་པར་འདོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །དང་པོ།

དོ་རིམ་བྱུང་པར་ཡོད་ན་ཡང་། །དོ་མེད་མེ་འགའ་ཡོད་མིན་ལ།།

དེ་བཞིན་འདྲིར་ཡང་ཞེན་མིན། །རྫོ་ལས་མེ་གཞན་བཀག་གྱིར་རོ།
 གང་ཞིག་གཞན་ཡོད་ཡོན་ཏུ་ནི། །འབྲུང་པར་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ།
 དེ་དག་དེ་ཡི་འབྲུང་པར་ནི། །ལ་ལར་འཚད་འགྲུར་དཀར་སོགས་བཞིན།
 ཅན་གྱི་མེ་དང་མེ་པལ་པ་བཞིན་དུ་རྫོ་བའི་རིམ་པ་ཆེ་ཆུང་གི་འབྲུང་པར་
 ཡོད་ན་ཡང་གཏན་དུ་རྫོ་བ་མེད་པའི་མེ་འགྲུའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་
 བཞིན་འབྲུང་བ་འདྲིར་ཡང་ཆགས་སོགས་ཤེས་ཆེ་ཆུང་སྐྱེད་པའི་ཆ་ཐ་
 དད་ཡོད་ཀྱང་ཆགས་པ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེད་པའི་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། དེ་ལྟར་འཐད་པ་མིན་ཏེ་ངི་ཅམ་རྫོ་བ་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་གྱི་རྫོ་བ་ལས་མེ་
 གཞན་དུ་ཡོད་པ་བཀག་པའི་གྱིར་རོ། །ངི་ལྟར་ན་རྫོ་བ་ལས་མེ་ཐ་དད་ན་
 རྫོ་བ་མེད་པའི་མེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་བཀག་པ་
 སོགས་སྲ་གྱིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དུ་མས་གཞོད་པའི་གྱིར་རོ། །དེས་
 ར་དཔེ་མེ་དང་དཔེ་ཅན་ས་སོགས་མི་མཚུངས་ལ། གལ་ཏེ་ཆོས་གང་
 ཞིག་ཆོས་ཅན་དེ་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་མིན་པར་གཞན་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏུ་ནི་འཕེལ་བྱིའི་འབྲུང་པར་གྱི་རིམ་པ་དང་

ལྷན་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དྲག་ནི་ཚོས་ཅན་ནམ་ཉེན་དེ་ཡི་
བྱུང་པར་ནི་འགའ་ཞིག་གམ་ལ་ལར་རྒྱན་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་སྲིད་དེ།
དཔེར་ན་སྣམ་སོགས་ཀྱི་དཀྱར་པོ་སོགས་ཚོས་གཞན་གྱིས་བསྐྱུར་བ་ན་
སྣམ་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འགྱུར་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆགས་
སོགས་ཤས་ཆེ་ཚུང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བྱུང་པར་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་དེ་ཡང་
འགྱུར་བའི་བྱུང་པར་ལ་ལར་འཆད་སྲིད་པས་མེ་རྩོ་བ་དང་མི་མཚུངས་སོ།།

གཉིས་པ་མཚུངས་པར་འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ།

གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ངེས་མིན་ཏེ། །དེ་དག་འགྱུར་དང་དབྱེར་མེད་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་དེ་མཚུངས་ཤེ་ན་མིན། །ཆགས་སོགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཐལ་ཕྱིར།
རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་(38)ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཡུལ་ཡང་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ།།
མེ་དང་རྩོ་བ་འབྲེལ་མི་ཤེས་པ་དེ་དཔེར་བུར་སྟེ། །ས་སོགས་དང་ཆགས་
སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་མི་འབྲལ་ཚུལ་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་མོད།
འོན་ཀྱང་དེ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་མི་བུར་ཞེས། །ཐ་དད་ཀྱང་འབྲལ་མི་

(38) ལྷན་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༡མ-༦ ། །བརྟགས་པ། །ཤིང་བར་དཔེ་རྒྱུང་། ༡༡༡-༡ ། །བརྟགས་པ། །

རུང་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་སོགས་འབྱུང་བ་
དང་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་དེའི་ཡོན་
ཏན་ཡང་དེ་དང་འབྲའོ་ཞེ་ན། དཔེ་དེས་འབྱུང་བ་ཡོད་ན་ཆགས་སོགས་
ཡོད་པར་ངེས་པ་མིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དེ་དུག་ནི་དུས་མཉམ་པའི་
འབྱུང་བ་དེ་དག་དྲང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྲིར་རོ།

གལ་ཏེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཆགས་སོགས་དང་འབྱུང་བའང་དབྱེར་
མེད་པར་གནས་སོ་ཤེ་ན་མིན་ཏེ། ཆགས་སྤང་དང་ར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་
ཡང་ལུས་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཐམས་ཅད་སྣ་སྤྱི་མེད་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
སྦྱེས་པར་ཐལ་བའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་སློ་ཡི་ཚོས་ཆགས་སྤང་ལ་
སོགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་དགོས་ནའང་དེ་མི་སྲིད་
པའི་སྲིར་རོ། །ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་སྟེ་ཆགས་པའི་ཡུལ་སོགས་ལྟན་ཅིག་
ཏུ་མེད་པས་སོ་སྦྱམ་ན། ཆགས་པའི་ཡུལ་ཞེས་པ་སོགས་རང་མཚན་པ་
གང་ཡང་མེད་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་ཞིང་། རང་གི་སློས་ཆགས་པའི་
ཡུལ་དུ་མ་བཟུང་བར་ཡུལ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པ་མི་སྦྱེད་པར་སྤར་ལན་

མང་དུ་དབྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཆགས་པ་འདི་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་
སྤྱད་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་སྒོ་ད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཟུགས་
སོགས་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ཅེས་ཡང་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ངེས་
བྱེད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ།

སྐལ་མཉམ་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར། །ཆགས་སོགས་ངེས་པ་མེད་པ་འཇམ།།

རྒྱ་ནི་ཉེ་སྤྱིར་སློ་རྣམས་ཀུན། །ཐམས་ཅད་ཀུན་ཆེ་སྐྱེ་བར་འགྲུབ།།

ཆགས་སོགས་འདི་སློན་གོམས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པར་ལུས་
ཅེས་ལས་སྐྱེ་ན་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་དུང་
བྲལ་བའི་སྤྱིར་ཆགས་སྤང་སོགས་ཤེས་ཆེ་ཚུང་ཡོད་པར་ཡང་ངེས་པ་
མེད་པར་གྱུར་པ་འཇམ། ཡང་ན་རྒྱ་ལུས་ནི་རྟག་ཏུ་ཉེ་བའི་སྤྱིར་ཆགས་སྤང་
སོགས་སློ་རྣམ་པ་ཀུན་གྲང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་པར་དུས་
ཀུན་གྱི་ཆེ་ན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་རོ།།

གཉིས་པ་སྟུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དམ་ཚུལ་པ་ལ། མི་རྟག་སྟུག་
བསྐྱེད་སྟོང་བདག་མེད།། དང་པོ།

དེ་ནི་རེས་འགྲའ་དམིགས་པའི་སྲིད། །མི་རྟག་ལ།།

སྟུག་བསྐྱེད་ཅན་སྤང་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་དུས་རེས་འགྲའ་བར་དམིགས་པའི་
སྲིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་རྣམ་པ།

.....: ཉེས་(39)པའི་རྟེན་སྲིད་དང། །རྒྱ་དབང་སྲིད་ཡང་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིན།།

དེ་འབྲའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་
ལས་ཉོན་སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་རྟེས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་སྟུག་
བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། བད་དང་འབྲས་དང་ཟས་དུག་ཅན་བཞིན་ཡིན་པ་དང།
ཡང་སྟོན་གྱི་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་དེ་ཡི་གཞན་དབང་ཅན་ཏེ་
བྲན་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་ཡང་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་
ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉེས་པའི་རྟེན་དུ་

(39) མིང་པར་དཔེ་རྒྱུད། ༡༡༧-༡། །གཉིས། །

གྲུང་པ་དེ་མི་འདོད་ན་ཡང་རྒྱ་ཡི་དབང་ལས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ།

གསུམ་པ་སྟོང་པའི་རྣམ་པ།

བདག་མིན་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའང་མིན།།

དེ་འབྲེལ་སྤང་པོ་དུ་མ་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་ནི་བདག་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་
གཞན་དབང་ཅན་དང་ཆ་དུ་མར་གནས་པའི་སྤྱིར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
གི་བདག་གམ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་དངོས་པོ་རྒྱལ་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་
མེད་ན་མིག་སོགས་དེས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའམ་དབང་བསྐྱུར་བའང་
མིན་པས་ན་བདག་གི་བའང་མེད་དོ།།

བཞི་པ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་འཐད་པ་གཉིས། །

དང་པོ།

རྒྱ་མིན་གྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་མིན།།

དེ་འབྲེལ་སྤང་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་དེའི་སྤྱིད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་བདག་མིན་ཏེ་བདག་
རང་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་སོ།། སྤྱིད་བྱེད་མིན་ཡང་དེ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའམ་
གྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་མ་གྲུབ་

བས་ན་སྤང་པོ་ནི་བདག་དེས་སྤོང་བའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་འཐད་པ།

། ཉག་པ་⁽⁴⁰⁾ རི་ལྟར་སྤྱིད་བྱེད་ཡིན། ། དེ་སྤྱིར་གཅིག་ལས་དུ་མ་ནི།།

དུས་ཐད་དང་པར་སྤྱི་མི་འགྲུབ། ། རྒྱ་གཞན་དག་ནི་ཚོགས་ན་ཡང་།།

འབྲས་བུ་སྤྱི་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། ། རྒྱ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་འགྲུབ་ན།།

དེ་ནི་ཉག་རྣམས་ལ་ཡོད་མིན།།

བདག་ཏུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ན་ལེ། སྤང་པོ་སྤྱིད་པར་བྱེད་པའམ་དེ་ལ་དབང་
བྱེད་པའི་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིན་གྱིས་སྤོབ་པ་པོ་བདག་
ཉག་པ་དེ་མེད་ན་སྤང་པོ་འང་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ་སྤྱིས་བུ་མེད་ན་དེའི་
གནས་དང་ཡུལ་མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ནོ། ། དེས་ན་བདག་ཉག་པ་དེས་སྤང་པོ་
འདི་ཀུན་སྤྱིད་ཅིང་འདི་ལ་བདག་པོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ཉག་
པ་དེ་རི་ལྟར་ན་སྤང་པོའི་སྤྱིད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་ཉག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པའི་རུས་
པ་མེད་པས་སོ། ། ཉག་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་སྤོགས་དང་དུས་ཀྱི་ཚ་མེད་པ་

(40) མིང་པར་དཔེ་རྒྱུ་ ༡༡༧-༧ ། ཉག་པའང་།

གཅིག་ལྟ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ནི་དུས་ཐ་དྲད་པར་རིམ་ཅན་
དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུང་རོ། །བདག་མེད་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་ཕུང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་
ལོངས་སྤོང་བ་པོ་མེད་པས་འདི་ལྟར་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤོང་བཞིན་པའི་ཕུང་
པོའི་རྒྱ་བདག་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པ་རྒྱ་ཡིན་
པར་དཔོག་པའི་རིགས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིབ་རོ།།

དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། མིག་ཤེས་ལྟ་བུའི་ཚོས་གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་
ལ་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡིད་གཉིས་ལྟ་བུ་དུག་ནི་ཚོ་གས་ན་ཡང་། འབྲས་བུ་
མིག་ཤེས་དེ་ཅུ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིབ། དེ་ལ་མ་ཚང་བའི་རྒྱ་གཞན་
གཟུགས་ལྟ་བུའང་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འགྲུང་བ་ཡིན་
ནའང་། དེ་ལྟ་བུའི་མ་ཚང་བ་དེ་ནི་ཏྲག་པ་རྒྱ་ལས་ལོད་པ་མིན་ཏེ་ཏྲག་
ཏུ་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་མེད་ན་གང་ཞིག་མི་འགྲུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་
ཡོད་ན་གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤོང་ག་དེས་པའི་རིགས་པ་རྣམ་
པ་ཀུན་དུ་འགྲུང་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་སྤང་བུ་ཀུན་འགྲུང་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་

ལྷན་ཉིད་དུ་སྐྱབས། །དེ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ།
 རེས་ལགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། །སྐྱབས་བསྐྱེད་ཉིད་⁽⁴¹⁾རྒྱ་བཅས་ཉིད་སྐྱབས།
 རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྷོས་སྲིད། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར།
 གཏན་དུ་བ་མིན་པར་རེས་ལགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལ་འདི་
 ཉིད་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབས་པ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་འགྱུར་བ་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྷོས་པའི་སྲིད་རྟག་ཏུ་ཡོད་
 པའམ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་ལ། མི་འཐད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་
 འགོག་ །རིགས་པས་སྐྱབས་པ་རང་ལུགས་བཞག། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་མེད་ཉིད་
 དུ་འདོད་པ་བཀག། །དབང་སོགས་རྒྱ་གཞན་འདོད་པ་དགག། །དང་པོ་ལ།
 དངོས་དང་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ།

ཇི་ལྟར་ཚེར་མ་ལ་སོགས་གྱི། །ཚོ་བ་ཉིད་སོགས་རྒྱ་མེད་པ།
 དེ་ལྟར་འདི་དག་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད།།

(41) ལྷན་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༥༧-༧། །འདི། །

གང་ཡོད་ཉིད་ནའང་གང་སྐྱེ་བའམ། །གང་འགྲུར་ན་ཡང་རྣམ་འགྲུར་བ།།

དེ་ནི་དེ་སྐྱེ་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད།།

དེ་སྐྱེ་ཚེ་རམ་དང་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣེ་བ་དང་རྒྱུ་བ་ཉིད་སོགས་
སྐྱེ་བ་ཀྱང་དེ་སྐྱེ་ཅེ་གཏོང་བ་དང་རྒྱུ་བོར་བྱས་པ་མིན་པས་རྒྱ་མེད་
བ་ན་ཡང་དེ་ཡི་ངོ་བོས་བྱུང་བ་དེ་སྐྱེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འདི་དུག་གྱང་རྒྱ་
མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྲུར་རོ་ཞེས་ནི་ཚུ་རོལ་མཛེས་པར་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག་
རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །དེ་མི་འཐད་དོ། རང་གི་སྐྱ་སོགས་སྐྱ་བྱུང་བའི་ཚོས་
གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཉིད་ནའང་དེའི་རྗེས་སྐྱ་ཚོས་གང་དེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའམ།
ཚོས་གང་ཞིག་འགྲུར་བ་སྐྱེ་ལྡོག་ན་ཡང་ཚོས་གང་ཞིག་རྣམ་པར་འགྲུར་
བའམ་ལྡོག་པར་གྱུར་བ་སྐྱེ་རྗེས་སྐྱ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་དེའི་སྐྱོ་ནས། སྐྱ་
མ་དེ་ནི་སྐྱེ་མ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཞེས་འདི་ག་ཉེན་ན་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
འདྲའི་རྗེས་སྐྱ་འགྲོ་ལྡོག་གྲུབ་པའི་རྒྱ་དེ་ནི་ཚེ་རམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་ས་བོན་ཡོད་ན་འབྱུང་ལ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བས་ན་དེ་དག་རྒྱ་མེད་པར་དེ་སྐྱེ་འགྲུར་ཏེ། དེ་སྐྱེ་སྐྱ་བ་འུ་ཏུ་

སྒོ་སྒོས་སྒྲུབ་པོའི་རྟགས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ།

རེག་པ་གཟུགས་སྐྱུ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །མཐོང་བ་ལ་ནི་སྐྱུ་མཚན་ཡིན།།

སྐྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རེག་པ་མེད་ན་གཟུགས་མེད་ལ། ཡོད་ན་
གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རེག་བྱ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུར་ཐལ་ལོ་ཞེ་
ན། རེག་པ་ནི་གཟུགས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་
ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རེག་པ་སྤང་མ་ནི་གཟུགས་ད་ལྟ་
པའི་སྟོན་ཅིག་གེད་སྐྱེན་ཡིན་ལ་ད་ལྟའི་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་རེག་པ་ཡང་
འབྲལ་མི་རུང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རེག་པ་དེ་གཟུགས་མཐོང་བ་
ལ་ནི་བསྐྱུད་ནས་པན་འདོགས་པའི་སྐྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་ཡིན་
པ་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ།།

འོ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་རེག་པ་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རེག་པ་འཇིན་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱུ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་འཇིན་པ་མ་ཡིན་ཉེ་དབང་
ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཉིད་མི་འཇིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དབང་སོགས་རྒྱ་གཞན་འདོད་པ་དགག་

ཉག་རྣམས་བཀག་ཅིང་དབང་སྤྲུག་ལ། །སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྲིད་མིན་ཏེ།།

རྒྱས་མེད་ཕྱིར་རོ།།

སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འབྱུང་ཡང་ཉག་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་བཏང་ཉག་པ་རྣམས་ལས་འབྲས་བུ་
འབྱུང་བ་སྤར་ཡང་བཀག་ཅིང་། ཉག་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དེར་མ་དེས་པ་
ཡང་མིན་ཏེ་ཉག་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་པ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་དབང་སྤྲུག་
ཚངས་པ་བྱུང་འདུག་ལ་སོགས་པ་ཉག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་
སྲིད་པ་མིན་ཏེ་ཉག་པ་ཡིན་ཞོ་ཅོག་གང་ཡིན་ཡང་། ཉག་པ་ཡིན་པར་ཚད་
རིམ་དང་ཅོག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་དངོས་སྟོབས་གྱི་
རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། །སྤྱི་རྒྱ་སྲིད་
པར་ངོས་བཟུང་བ། །དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྤྱིར་དོན་བཤད། །དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་
བ་ལོ། །དང་ལོ།

དེ་ཡི་སྤྱིར། །སྲིད་འདོད་རྒྱ་ཡིན་གང་གི་སྤྱིར།།

མི་རྣམས་ཡུལ་གྱི་། །ཁྱད་པར་ནི། །(42)ཡོངས་འཛིན་དེ་ཐོབ་བསམ་པས་བྱས།།

བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐག་བཅས་ཉེ་བར་
ལེན་པའི་སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་དེ་རྒྱ་མེད་པར་མིན་ལ་རྒྱ་ཉག་པ་
ལས་ཀྱང་མིན་པ་དེ་ཡི་སྤྱིར་སྲིད་པ་འདོད་པའི་སྲིད་པ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅན་
གྱི་སྤྱང་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་
པ་མཚོག་དམན་བར་མས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱང་པོ་འདི་ལ་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་ལ།
འདི་རང་རང་གི་སྲིད་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་
ན་མི་ལ་སོགས་པ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་གྱི་
ཁྱད་པར་ཏེ་གནས་དང་གྲོགས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་འདོད་
བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་
སྲིད་པས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་སྲིད་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་
པ་སྟེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་དང་གྱི་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་

(42) ལྟར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༤༧-༤། །ཁྱད་པར་བཞི།

ན་སྲིད་པ་ལ་སྲིད་པའི་དབང་གིས་ལས་སྣ་ཚོ་གསལ་ལ་རྒྱན་མར་ཞུགས་
པས་སྲིད་པ་རྣམས་སུ་འཇུག་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལྟར་ན་ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་སྲིད་པས་ཇི་ལྟར་འཇུག་
ཅེན། རྒྱ་ཡི་དུས་ན་སྲིད་པའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལས་དང་
དུ་སྐྱབས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པ་ན་མི་འདོད་ཀྱང་ལས་མ་
ཟད་བར་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་སྣོག་པ་ནི་ཟས་དུག་ཅན་ལ་སྲིད་པས་ཐོས་པ་
ན། ལུས་ན་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཀྱང་འབྲུང་བ་བཞིན་དེ་ཡང་སྲིད་
པས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ངན་སོང་དུ་གནས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་
སོ་ལ་སྲིད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་སྤང་སོ་ལ་དང་སོར་འཇུག་པ་
ནི་ལས་ཀྱི་དབང་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་གང་
ལ་སྲིད་པ་མེད་པ་ན་དེ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པས་ཡུལ་དེ་འཕྲོབ་པར་བྱེད་
པ་འགགས་ཏེ་གནས་སྐབས་ས་འོག་མའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་
ཆགས་པ་གཏོན་དུ་ཟད་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་བཞིན་ལོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྐྱུར་དོན་བཤམ་པ།

དེ་ནི་སྲིད་འདོད་གང་སྲིད་ཡང། །སྲོག་ཆགས་བདེ་སྐྱབས་ཐོབ་པ་དང།།

འདོད་འདོད་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི། །འདོད་དང་འཇིག་སྲིད་ཡིན་པར་འདོད།།

བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས། །བདེ་མིན་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས།།

ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་སྲིད་སྲིད་པ་སྲིད་ཉེན་ཡིན།།

ཅིའི་སྲིད་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཀུན་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་མདོ་

ལས། ཀུན་འགྱུར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན།

གང་འདི་སྲིད་པ་འདི་ནི་ཀུན་འགྱུར་བ་ཅན་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་

དང་ལྡན་པ། དེ་དང་དེར་མདོན་པར་དགའ་བ་ཅན་ཏེ། །འདི་ལྟ་སྟེ་འདོད་པའི་

སྲིད་པ་དང། སྲིད་པའི་སྲིད་པ་དང། །འཇིག་པའི་སྲིད་པའོ་ཞེས་གསུངས་

པའི་སྲིད་སྒྲུལ་ན།

ལུང་གི་དོན་དང་མི་འགལ་ཏེ། །བཤམ་མ་ཐག་པ་མངལ་སོགས་སྐྱེ་

གནས་སྐྱེ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་སྲིད་པ་དེ་ནི་སྲིད་པའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། །དེ་

ཡོད་ན་གང་གི་སྲིད་གཞན་དབང་སྐྱབས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་བ་མིན་པར་ཡང་

སྲོག་ཆགས་རྣམས་རང་ཉིད་བདེ་སྤྱད་འཕྲོ་བ་པ་དང་འདོར་བར་འདོད་པ་
ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ལ། དེ་དུག་ནི་རིམ་བཞིན་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་འཇིག་
པའི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། བདེ་བ་འཕྲོ་བ་པར་འདོད་པ་
འདོད་པའི་སྲིད་པ། སྤྱད་པ་སྤྲུལ་འདོར་བའམ་འཇིག་པར་འདོད་པ་འཇིག་
པའི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྲིད་པ་དེ་ལ་འདོར་ལེན་གྱི་བསམ་བསམ་
དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་སྲིད་པ་ནི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྲིད་
པ་དང་། སྲིད་སྲིད་ནི་ཁམས་གོང་མའི་སྲིད་པ་དང་། འཇིག་སྲིད་ནི་སྤྱད་
བསྲུལ་འདོར་འདོད་ལ་བཞེད་དོ།།

སྲིད་པ་དེ་གང་ལས་བྱུང་ཞིང་དེས་སྲིད་པར་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ཡིན་
ཞེན། དེ་ནི་བདུག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་
ན་བདེ་མིན་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བས་མངལ་གྱི་
གནས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་
དེ་སྤྱིར་སྲིད་པ་ནི་སྲིད་པ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་ནམ་རྒྱ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ།

ཆགས་བྱལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བྱིར། །ཞེས་ནི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་གྱིས་གསུངས།
ལུས་མེད་ཆགས་པ་མ་མཐོང་བྱིར། །ལུས་ལས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང།
རྒྱ་མཚན་ཁས་སྤངས་བྱིར་ན་འདོད། །ཉིར་ལེན་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན།
རིགས་འདི་རྗེས་སུ་འདོད་ན་ནི། །རང་ཉིད་རང་འདོད་ལ་གཞོད་འབྱུང།
གལ་ཏེ་སྐྱེ་ལ་ཆགས་མཐོང་བྱིར། །སྐྱེ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་ཞེ་ན།

སྐལ་མཉམ་སྐྱེ་བྱིར་སྲར་བྱུབ་ཡིན།

ཆགས་པ་དང་བྱལ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་སྟེ། སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཏུ་ཞོ་
ལ་སོགས་པ་དང་ལུས་དང་དུ་མི་ལོན་པ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་
ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་ཞེས་ནི་སྟོན་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
གྱིས། འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་སྐྱེས་བུའི་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བ་དེའི་བྱིར་
སྐྱེ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
རྒྱང་འཕེན་པས་སྐྱས་པ། འོ་ན་ལུས་མེད་པ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མ་མཐོང་

བའི་ཕྱིར་ལྷུས་ལས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །ཀྱང་
འཕེན་བས་སྒྲས་བ་དེ་མི་རིགས་ཏེ་ལྷུས་མེད་བ་ལ་ཆགས་བ་མ་མཐོང་
ཞེས་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ལྷུས་ཀྱང་ཆགས་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཅུ་མ་དུ་བསམས་
ནས་དེ་སྐད་སྒྲ་བ་ཡིན་ནམ། ལྷུས་ཆགས་སྒྲོའི་ཉེར་ལེན་དུ་བསམས་ནས་
ཡིན་ནམ། ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་ཡང་ཆགས་བཅས་སྐྱེ་བ་ན་ལྷུས་
ཀྱང་ཆགས་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བ་གང་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན་ལྷུས་ཡོད་བ་ལ་མཐོང་བའི་ཆགས་བ་ནི་ལྷུས་ཅན་དེ་
ལ་མཐོང་བ་བདེན་ཡང་། ལྷུས་ཅན་དེའི་ལྷུས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆགས་བའི་རྒྱུ་
བྱེད་བ་ཡོད་བས་ཆགས་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་
བར་དེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུངས་བའི་ཕྱིར་ན་འདོད་བ་ཡིན་ལ།

གཉིས་བ་ལྟར། ལྷུས་ལས་སེམས་འབྱུང་བས་ན་ལྷུས་ཆགས་བའི་
ཉེར་ལེན་ཡིན་བར་འདོད་བ་ཉིད་ནི་སྤར་རིགས་བས་བསལ་བ་ཡིན་ཞིང་།
གསུམ་བ་ལྟར། ཆགས་བ་དང་བྲལ་བ་ཞིན་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བས་ལྷུས་
སྒྲུངས་ཏེ་སྐྱེ་བ་འཛིན་བ་དེ་དག་ནི་ཆགས་བ་དང་མ་བྲལ་བའོ་ཞེས་རིགས་

བ་བསྟན་བ་འདི་ཡི་རྗེས་སྟུ་འབྲངས་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་ལྷོ་ནི། རྒྱང་འཕེན་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སླངས་དེས་རང་གི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་མེད་ཅེས་བ་
 ལ་གཞོན་པར་འབྱུང་ཏེ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སེམས་དེས་ལུས་དེ་ལེན་པར་
 གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་ལས་མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་པ་མེད་དོ། །གཤམ་
 ཏེ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་མ་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་མིན་ཡང་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་
 ཆགས་པ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ལུས་སྐྱེ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཆགས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་
 བ། དུས་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་ཆགས་པ་ལ་ཕན་མི་གདགས་
 ཏེ། དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྐྱབས་སེན་ལ་དེ་འདྲའི་ཆགས་
 སེམས་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་ན་རང་གི་རིགས་
 འདྲ་སྐྱེ་མ་སྐྱེལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་ལུས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ནས་
 གྲང་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྟོན་ག།

མི་ཤེས་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མ་བཟོད་སྲིད་པ་ཉིད་བཤད་པ། །
 རྒྱུན་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་སྤྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་སྤྱིར་ལས་གྲང་མི་ལ། །

དེ་ཡོད་ན་ཡོད་མེད་སྲིད་རོ།

མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་སྲིད་སྲིད་པ་
 ཁོ་ན་ཀུན་འབྱུང་དུ་བཤད་ཅེ་ན། བདག་མེད་པར་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་
 ཡང་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་སྐབས་འདིར་དེ་རྒྱ་ཉིད་དུ་མ་བརྗོད་པར་སྲིད་
 པ་ཉིད་རྒྱ་རུ་བཤད་པ་ནི། སྲིད་པ་སྲིད་པའི་རྒྱ་ལྟར་བར་མ་ཚད་པར་དངོས་
 སྲིད་པའི་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་དེ་དང་བར་མ་ཚད་པའི་དེ་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། མ་རིག་པ་ནི་སྲིད་པ་ཏང་རྒྱུར་གནས་ཀྱང་སྲིད་
 པ་གང་དང་གང་འཛིན་པའི་ཉེ་རྒྱ་སྲིད་པ་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་སྲིད་ཏེ་བཟོ་
 འབྲུབ་པ་ལ་བཟོ་བ་དང་ཁབ་སྐྱེད་བཞིན་ལོ།

མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པ་མ་བསྐྱེད་པར་ནི་དངོས་སྲིད་པ་མི་
 འབྲུབ་སྟེ། མི་ཤེས་པས་དདུལ་དུ་འབྲུལ་ཡང་སྲིད་པ་མེད་ན་མི་ལེན་པ་
 བཞིན་ལོ། །ལས་ཀྱང་མིན་ཏེ་ལས་དེ་ཡོད་ན་སྲིད་པ་དེ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་
 མེད་པའི་སྲིད་རོ། །རྗེ་ལྟར་ན་སྲིད་པས་གསོས་མ་བཏབ་པའི་ལས་ཀྱིས་
 སྲིད་པ་དངོས་སྲིད་པའི་འབྲུབ་པ་ནི་ས་བོན་རྒྱན་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ལོ། །ལས་

ཀྱང་སྲིད་པ་ལ་རག་ལས་ནས་འབྱུབ་སྟེ། སྲིད་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་
པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་འདོར་ན་ཆེད་དུ་སྦྲར་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས།
དེས་ན་སྲིད་པའི་དབང་གིས་ལས་བྱེད་ཅིང་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་འབྲིན་
པའང་སྲིད་པ་ལ་རག་ལས་སོ།།

དེའི་སྲིད་པ་ནི་སྲིད་པ་འབྱུབ་པ་ལ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད་དེ་
ལྟར་བཤད་པ་འཐད་དོ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་འབྱུང་གི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་གཏན་ལ་
ཕབ་པས་རབ་སྐྱེ་དང་ཀྱང་འབྱུང་རྒྱུ་གི་རྣམ་པ་ཡང་རིགས་པ་དེས་གཏན་
ལ་ཕབ་པའི་སྲིད་གཞན་དུ་མ་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་འཛོལ་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ། ལྷུག་བསྐྱེལ་འགོག་པ་
ཡོད་པར་སྐྱབ། །དེ་མི་སྲིད་པའི་དོགས་པ་དགག། །དང་སོ།

དེ་ནི་གཏན་དུ་བ་མིན་ཏེ། །རྒྱུ་ལ་གོགས་སོགས་སྲིད་སྲིད་རོ།།

སྲིད་པ་སྐྱབ་བསྐྱེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ནི་གཏན་དུ་བ་ཏུ་ག་པ་མིན་ཏེ་
དེ་ཡི་རྒྱུ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་གཉེན་སོ་དང་སོགས་པའི་སྦྲས་ལྷག་མེད་ཀྱི་
དུས་སུ་དེ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་སྲིད་པའི་སྲིད་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་མི་སྲིད་པའི་དོགས་པ་དགག་པ་ལ། བདག་མེད་པ་ལ་
བཅིང་ཐར་འཐད། །བདག་ཡོད་པ་ལ་དེ་མི་འཐད། །དང་པོ་ལ། བདག་དེ་
ལམོར་བའི་རང་བཞིན་མིན། །བདག་འཛིན་ལམོར་བའི་རྩུ་རུ་བཤད། །དང་པོ།

ལམོར་སྲིར་ཐར་པ་མེད་ཅེ་ན། །མ་ཡིན་འདོད་དང་མ་གྲུབ་སྲིར།

བདག་གམ་སེམས་ཅན་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལམོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་
པའི་སྲིར་ནམ་ཡང་ལམོར་བ་ལས་ཐར་པ་མེད་དོ་ཅེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ།
བདག་ཡོད་ཅིང་དེ་ལམོར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཐར་པ་མེད་པར་འདོད་
པ་དང་། བདག་མེད་པའི་སྲིར་དེ་ལམོར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནམ་ཡང་
མ་གྲུབ་པའི་སྲིར་རོ། །འཆད་ཚུལ་གཞན་ཡང་། ལམོར་བ་རྟག་པའི་སྲིར་
ཐར་པ་མེད་ཅེ་ན། ལམོར་བ་རྟག་ན་ཐར་པ་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་ལམོར་བ་
རྟག་པ་ཡིན་པར་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་དང་། ཡང་ལམོར་བཞིན་པ་ལ་ཐར་
པ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ལམོར་བ་ལས་ནམ་ཡང་མི་ཐར་བ་མ་གྲུབ་
ཅེས་དང་། ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ལ་འདོད་དང་། རྩུན་ལ་བསམ་ན་མ་གྲུབ་
ཅེས་དང་། ཡང་དོན་དམ་པར་འདོད་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ཅེས་དང་།

ཡང་བདག་ཡོད་ཅིང་དེ་འཁོར་བར་འདོད་པ་ཕྱི་རོལ་པ་བྱིད་ལྟར་ན་འདོད་
དང། བདག་མེད་སྐྱེ་བ་ནང་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་ཐར་པ་མེད་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་
སོགས་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་གནད་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྒྱ་རུ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་
ལ་ཚོད་སྟོང་གཉིས། །དང་པོ།

ཇི་སྲིད་བདག་ཚགས་མ་བཅོམ་ཞིང། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གདུང་འགྱུར་བ།།
དེ་སྲིད་སྐྱག་བསྐྱེལ་སྟོ་བཏགས་ནས། །རང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པ་མེད།།
གྲོལ་བ་པོ་ནི་མེད་ན་ཡང། །ལོག་པར་སྟོ་འདོགས་(43)གཞོམ་ཕྱིར་བཅོམ།།

བདག་མེད་ན་སུ་ཞིག་སྐྱག་བསྐྱེལ་བར་འགྱུར་ལ་སུ་ཞིག་གྲོལ་བར་
འགྱུར། དེས་ན་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་ལམ་ལ་སུ་ཡང་སྟོབ་
པར་མི་འགྱུར་བས་བདག་ནི་བཅིང་གྲོལ་གྱི་ཉེན་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན།
བདག་ཡོད་ན་གྲོལ་བ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པར་བསྐྱབས་ཟེན་ལ། བདག་
མེད་ཀྱང་བདག་དུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྐྱག་བསྐྱེལ་བ་ཡོད་དེ། ཇི་སྲིད་

(43) བྱིང་བར་དཔེ་རྒྱུ་དུ། ༡༡༧-༩། རྒྱ་བཏགས། །

བདག་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བར་བདག་ཏུ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མ་
བཅོམ་ཞིང་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་བརྟུན་མར་འཕྱུར་
པ་དེ་ནི་བདག་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་བཟུང་ནས་བདག་དེ་བདེ་འདོད་དང་
སྤྲུག་བསྐྱུལ་འབྲུལ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྤྲུག་བསྐྱུལ་
སྣ་ཚོ་གས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་ཏུ་བདག་སྤྲུག་
བསྐྱུལ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སློབ་ཏུ་གས་རྣམས་བདག་མེད་པ་དང་སྤྲུག་
བསྐྱུལ་མེད་པའི་དང་བཞིན་རྣམས་མའི་དོན་ཏུ་ནི་གནས་པ་མེད་དེ་སྤྲུལ་
མེད་ཀྱང་སྤྲུལ་འཇིན་སྐྱེས་པ་ན་ངེ་སྲིད་སྤྲུལ་མེད་པར་མཐོང་གི་བར་ཏུ་
སྤྲུལ་ཡོད་པ་ལྟར་འཇིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་གྲོལ་བ་པོ་ཡི་བདག་བདེན་པ་ཞིག་ནི་མེད་ན་ཡང་བདེ་སྤྲུག་
གི་རྟེན་ཏུ་ཀྱང་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྟམ་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པར་སློབ་འདོགས་
པ་དེ་གཞིམ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡང་དག་པ་བདག་མེད་པའི་
དོན་ལ་བརྩོན་པར་རིགས་ཤིང་དོན་དེ་གོམས་པ་མཐར་སྤྱིན་པ་ལས་གྲོལ་
བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ན་བདག་མེད་པ་ལས་གྲོལ་བ་འཐུང་བ་ཁོ་ན་ལོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་བ་ལ། ཚགས་བྲལ་ལའོར་བར་མི་གནས་
དང། །ལམ་དང་པོར་མི་སྲིད་མེད་སྤང། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་
དོགས་པ་སྤང། །དང་པོ།

འདོད་ཚགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ནི། །བརྩེ་བའམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན།།

འཕངས་ཅེ་ལས་(44)ལྟོག་མེད་འདོད་བྱིར་རོ།།

སྲིད་པ་ལའོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་སྲིད་པ་དང་བྲལ་མ་ཐག་ནས་ལའོར་བར་
སྐད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཉེ་བདག་ལྟ་སྤངས་པས་བདག་ལ་
པན་འདོགས་སུ་རེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་མ་ཐག་སྤྱང་ན་ལས་
འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཉེ། འདོད་ཚགས་དང་བྲལ་བའི་
གང་ཟག་ལའོར་བར་གནས་པ་ནི་རྒྱ་གཉིས་ཉེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་
གནས་པའམ། ཡང་ན་ལྟག་བཅས་དག་བཅོམ་པ་དག་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་
ཀྱིས་སྐྱེ་ཆེད་འདུ་བྱེད་ཇི་ཅམ་བར་དུ་འཕངས་པ་དེ་ཅམ་དུ་གནས་པ་

(44) བེང་བར་དཔེ་རྒྱུད། ༡༡༧-༧། །ལ། །

ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ལས་རྩོལ་བ་མེད་པར་རང་བཞིན་
དུ་སྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་སྲིད། ཇི་ལྟར་ན་ཤིང་ལ་མེ་འབར་བ་བུད་
ཤིང་ཇི་ཅུམ་བར་འབར་བར་འགྱུར་གྱི་རང་གར་མི་སྟོག་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་
ལྟར་བཞུགས་པ་ན་ཡང་བདག་ལ་ཕན་དུ་རེ་བ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་
བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ཟད་པའི་སྲིད་ལོ། །རི་རྒྱད་དུ། འཆི་ལ་དགའ་བར་
མི་བྱ་བེད། །གསོན་པ་ལ་ཡང་དགའ་མི་བྱ། །དཔེར་ན་སྤྲ་པའི་སྤྲ་བཞིན་
དུ། །ཁོ་བོ་དུས་ལ་སྟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྟོང་བ་ལ། ལས་ཀྱིས་གནས་པར་རྩོད་སྟོང་
དང་། །བཅེ་བས་གནས་པར་རྩོད་པ་སྤང་། །གནས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་བསྟན་
པ་ལོ། །དང་ལོ།

སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་བཞུགས་པའི། །ལས་གཞན་འཕེན་རུས་མ་ཡིན་ཏེ། །

སྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་སྲིད་ལོ། །

འོན་འཁོར་རྒྱ་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་
ན་ད་རུང་ཡང་ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བའི་སྲིད་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་ལས་

གྱི་རྒྱས་པས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་
ལྷས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ལས་རྣམ་པར་བརྟུལ་
བའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་མའི་ལྷས་གཞན་འཕེན་རྒྱས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ན་ཅིག་སྲིད་པའི་རྒྱུ་སྲིད་པ་ཟད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བརྩེ་བས་གནས་པར་ཅོད་པ་སྤོང་བ་ནི།

སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཤེས་ལ་འགལ་ཅིང་པས། (45)འདུ་བྱེད་སྤྱོད་མ་འཇུག་པ་ཅན།།
དངོས་ཚོས་བརྩེ་བ་སྐྱེ་བ་དེ། །སེམས་ཅན་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན།།
དེ་བདག་མིན་པའི་ཚོས་ལ་ནི། །བདག་གཞན་སྤོང་འདོགས་པ་ལས་ཆགས།།
སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱུན་རིག་ཅམ་ལས་ནི། །བརྩེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།།
གཉི་ལྷ་གཉིས་པའི་རྩ་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་ཡིན།།
དེ་མེད་ཉེས་རྒྱུ་ལས་ཁོ་མིན། །དེས་ན་བརྩེ་བ་ཉེས་མེད་འདོད།།
བརྩེ་བ་སེམས་ཅན་བསྐྱེལ་འདོད་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ཆགས་བྲལ་དེ་སེམས་
ཅན་དུ་ལྷ་བ་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ལྷ་བ་སྤངས་ན་སྤོང་

(45) ཤིང་བར་དཔེ་རྒྱུན། ༡༡༧-༧༡ །།།

རྗེ་ལང་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུང་ཞིང། གང་ལ་སྣོང་རྗེ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་
 གཞོད་པ་བྱས་ན་མོ་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལང་སྐྱེ་བར་འགྲུང་བས་
 བ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྣོང་རྗེ་ལང་ཉེས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུང་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་
 པ་ལ་འགྲུལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འཇུག་པས་ན་སྣོང་རྗེ་ནི་རང་གི་
 འདུ་བྱེད་སྣ་མ་སྣ་མ་ཅོམ་གྱི་རྗེས་སུ་རང་གིས་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
 གྱི་དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་གནས་པའི་བརྗེ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་དང་
 སྟོབས་དང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་
 དང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་གཅིག་མ་གྲུབ་ཀྱང་འདུ་བྱེད་སྐྱད་ཅིག་
 མའི་རྒྱན་གྱི་ཚོས་ཅོམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དེའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 བསལ་འདོད་ཀྱང་སེམས་ལ་རང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་
 ཅན་དུ་ལྟ་བུ་དང་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣོང་རྗེ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་
 བ། རྗེ་ལྟར་གཟུང་བ་དེ་ཡི་བདུག་ཉིད་མིན་པ་སྟེ་བཟུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པའི་ཚོས་ཅོམ་ལ་ནི་བདུག་དང་གཞན་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས་པ་

སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བདག་དང་གཞན་དུ་སྐྱོ་མ་བཏགས་པར་འདུ་བྱེད་སྐྱད་ཅིག་
མའི་རང་བཞིན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཉེན་ཅན་ཕྱང་པོའི་རྒྱུན་སྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་
ཅམ་དུ་རིག་པ་ཅམ་ལས་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱི་བཅེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་
མེད་གྱི་སྣང་ཇེ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉི་ལྷག་ནི་ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་
རྩ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་གམ་བདག་ཡོད་པར་འཇིན་པ་
ཡིན་ལ་བདག་ལྟ་དེ་མེད་པའི་སྲིར་རང་ངམ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་
པའི་ཉེས་པའི་རྒྱ་ལས་ཁྱོ་བ་སྐྱེ་བ་མིན་པ་དེ་ས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་བཅེ་བ་དེ་
ནི་ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་གནས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་བསྟན་པ།

གྲོལ་མེད་མ་ཡིན་སྟོན་འདུ་བྱེད། །ཟད་ནས་གཞན་མཚམས་མི་སྐྱོར་བྱིས།
འདུ་བྱེད་ལུས་པ་མ་ཟད་ན། །གང་དེ་གནས་པ་ཉེས་མེད་ཉིད།
སྣང་ཇེ་དམན་པ་ཉིད་སྲིར་ཡང་། །གནས་པའི་འབད་རྩྭ་ལ་ཆེན་པོ་མེད།
གང་དག་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་ལ། །གཞན་གྱི་དོར་ནི་བཞུགས་པ་ཡིན།

བཙེ་བའམ་ལས་གྱིས་འཁོར་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་ལས་གྱི་གཞན་
 དབང་དུ་གྱུར་བའམ་འཁོར་བར་གནས་པ་ཉིད་གྱི་སྲིང་འཁོར་བ་ལས་མ་
 གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་གོས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལས་གྱིས་གནས་པ་
 ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་དེ་དག་ཆེ་འདྲིར་གནས་པའི་སྲོན་གྱི་འདུ་བྱེད་པ་
 ཟད་ནུས་སྲིད་པ་གཞན་དུ་སྦྲར་མཚམས་མི་སྦྲོར་བའི་སྲིང་དང་། བཙེ་
 བའམ་ལས་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་རུས་པ་མ་ཟད་ན་གང་དེ་འཁོར་བ་ན་གནས་
 པ་ཉིད་ནའང་འདམ་གྱི་བརྒྱ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་
 ཀུན་འགྱུར་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཉེས་ཀས་མནར་མི་རུས་པའི་སྲིང་རོ། །དེ་
 ལྟ་ན་དག་བཅོམ་པ་ཡང་འཁོར་བ་ལ་རི་སྟེ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཏེ་རི་སྲིད་པར་
 བཞུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་རང་གི་ཆགས་བྲལ་དེ་དག་སྦྱིང་རྗེ་
 དམན་པ་ཉིད་གྱི་སྲིང་ཡང་སྲིད་པར་ཡུན་དུ་གནས་པའི་འབད་ཚོལ་ཆེན་
 བོ་མེད་ལ། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་གང་དུག་གཞན་མཐའ་ཡས་པའི་
 སོམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་བཙེ་བ་ཆེན་པོ་རང་གིས་འཇུག་པ་

དེ་དག་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཚད་མེད་པ་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ་མི་ཟད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་འཕེན་པ་མ་ཟད་པ་རྣམས་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་ངོར་ནི་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་ལམ་དང་པོར་ནི་སྲིད་མེད་སྟོང་བ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བུའ་སྲིད། །ལམ་དང་པོར་ནི་སྲིད་མེད་འགྲུབ།།
སྟན་གཅིག་སྦྱེས་པ་མ་སྦྱངས་སྲིད། །སྦྱངས་ན་ཡང་སྲིད་ག་ལ་ཡོད།།
གལ་ཏེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་བ་དང་བྱུལ་བའི་སྲིད་མཐོང་ལམ་དུ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་པོར་ནི་སྲིད་པ་མེད་པར་འགྲུབ་རོ་ཞེ་ན། དེས་བདག་འཇིག་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཀྱང་སྟན་ཅིག་སྦྱེས་པ་མ་སྦྱངས་པའི་སྲིད་སྲིད་པ་གཞན་དུ་སྦྱི་བ་ཡོད་ལ། སྟན་སྦྱེས་དེ་སྦྱངས་པ་ན་ཡང་སྲིད་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བདག་ལྟ་སྟོན་སྐྱེས་ངོ་བོ་བསྟན། །དེ་
མེད་སྲིད་པ་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

བདེ་བར་གྱུར་པའམ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པར། །མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་པ་ན།
ངའོ་སྟུམ་པའི་སློབ་གང་དེ། །སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་སྟོན་ཅིག་སྐྱེས།།

བདག་ལྟ་སྟོན་སྐྱེས་གང་ཞེ་ན། བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པའམ་སྐྱུག་
བསྐྱེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོན་དུ་ངའོ་
སྟུམ་པའི་སློབ་སྐྱེས་སུ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངའམ་སེམས་
ཅན་དུ་འམ་བདག་ལ་ལྟ་བུ་སྟོན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་དེ་མེད་སྲིད་པ་མེད་ཚུལ།

ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི། །འགྲེལ་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་མ་ཡིན།།
བདག་ལ་སྲིད་པ་(46)མེད་པར་ཡང། །བདེ་བ་འདོད་པས་མཛོན་རྒྱག་མིན།།
བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་དོན་དེ་གོམས་པ་ན་དེ་འདྲི་སྟོན་སྐྱེས་ཀྱང་
སྐྱོག་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི་ངའོ་སྟུམ་དུ་

(46) ལྷན་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༧༡-༡༡༧༢༡ །།ཆགས་པ།།

འགྲུའ་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་ལ་སྲིད་པ་མེད་པར་
ཡང་བདག་དེ་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པས་སྲིད་པར་མཛོན་དུ་རྒྱུག་
པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལོ།།

གཉིས་པ་བདག་ཡོད་ལ་བཅིང་ཐར་མི་འཐད་པ་ལ། ཉག་བདག་ལ་ནི་
བཅིང་ཐར་མེད། །བརྗོད་མེད་བདག་ལ་དེ་མེད་པའོ། །དང་པོ།

སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཉིད་ནི། །འཆིང་ཡིན་ཉག་ལ་དེ་གང་ལས།།

སྤྱག་བསྐྱེད་མི་སྤྱི་⁽⁴⁷⁾རྒྱ་ཉིད་ནི། །ཐར་ཡིན་ཉག་ལ་དེ་གང་ལས།།

གལ་ཏེ་བཅིང་གྲོལ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བདག་ཉག་པ་ཞིག་མེད་ན་བཅིངས་
བའང་མེད་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་པོ་མེད་ལ། སྤྱིས་ཐར་བ་གྲུ་ལོམ་པའི་བདེ་
བའང་སྤྱས་སྤོང་སྟེ་སྤྱས་སྤྱིན་མེད་པ་ལ་ལྷགས་སྤྱ་བ་རྒྱུག་པ་དང་ལྷགས་
སྤོག་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་བཅིང་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་བདག་
ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས། དེ་འདྲི་ཉག་བདག་དེ་བཅིང་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་
དེ་བཅིང་ཐར་གང་གིས་གྲུང་དེ་ལ་པན་གཞོད་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །རི་

(47) ལྷན་ཐང་དཔེ་འདི་དུ། ༡༡༧༡-༡༡ །ཁྱི་བསྐྱེད། །

ལྟར་ན། ལྷག་བསྟུན་སྐྱེ་བའི་ཉེན་ནམ་རྒྱ་ཉིད་ནི་འཆིང་བ་ཡིན་ཡང་རྟག་
བ་ལ་འཆིང་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གང་ལས་ཡོད་དེ་མེད་ལ་སྐྱག་བསྟུན་སྐྱར་
མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལམ་ཉེན་ཉིད་ནི་ཐར་བ་ཡིན་ཡང་རྟག་བ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དེ་
རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡོད་དེ་ཡོད་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་དེ་བཅེང་གོལ་གྱི་
ཉེན་དུ་ངེ་ལྟར་རུང་སྟེ་མི་རུང་དོ། །

གཉིས་པ་བརྗོད་མེད་བདག་ལ་དེ་མེད་པ།

མི་རྟག་ཉིད་དུ་བརྗོད་མེད་གང། །དེ་ནི་འགའ་ཡིའང་རྒྱ་མ་ཡིན།།
བརྗོད་བྱ་མིན་ལའང་བཅེང་དང་ཐམ། །ངེ་ལྟ་རུང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།
གང་གི་རང་བཞིན་འདིག་མེད་པ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་རྟག་ཅེས་བརྗོད།།
དེས་ན་ངོ་ཚའི་ལྟ་བུ་འདི། །སྲོངས་ལ་དེ་ནི་རྟག་པར་སྟོོས།།
གནས་མ་བྱའི་སྟེ་བ་ན་རེ། བཅེངས་གོལ་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་དུ་
བདག་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ནི་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ་
ཞེས་འདོད་དོ། །གང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དངོས་པོ་འགའ་ཡིའང་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མས་

འབྲུག་པ་སོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པ་མིན་ན་དེ་ལས་བྱེད་པོ་དང་སྲོང་པོ་བཅིང་
ཐར་གྱི་རྟེན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་གི་རྟེན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་དོ།།

གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་མིན་ཡང་རྟག་པ་འང་མིན་པས་སྒྲོན་གཉིས་ཀ་མེད་
དོ་སྟེ་མ་ན། གང་དུ་འང་བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ལ་འང་བཅིང་དུང་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡང་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཚོགས་གི་བརྗོད་པ་ཅམ་ལས་དོན་
ལ་བཅིང་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྟུལ་ཅམ་མེད་དེ། དངོས་འགལ་གཞི་
གཅིག་པའི་དངོས་པོ་གྲུབ་མ་སྲོང་བས་མོ་གཏམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་དུ་དེ་འདྲི་
བདག་ལས་བྱེད་པ་པོ་མི་སྲིད་དོ།།

དེ་དག་ན་རེ། དེ་མེད་ན་ལས་བྱེད་པོ་དང་སྲོང་པོ་གཅིག་པར་མི་འཐད་
པས་ལས་འབྲས་ཚུད་ཟ་ལ། བཅིང་གྲོལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་
ལམ་ལ་བརྩོན་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལས་བྱེད་པོ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་དེ་
འབྲས་བུ་སྲོང་བ་པོ་དང། བཅིངས་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་གྲོལ་བ་པོ་ཡིན་ན་སྲར་
གྱི་དེ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་ཏེ། ཚོས་གུང་གི་རང་བཞིན་སྲ་མའི་རང་བཞིན་
ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་འདྲི་ག་པ་མེད་པ་དེ་ལ་རིགས་པ་ཤེས་པའི་

བཞི་པ་བསྟན་བྱ་ལམ་བདེན་བཤད་པ་ལ། བདག་མེད་གཏན་དུ་གྲོལ་
ལམ་ཡིན། །དེ་ལས་ལམ་གཞན་དེ་ལྟར་མིན། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་
ལ་ཚེད་སྤོང་དོ། །དང་པོ།

བཤད་ཟིན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས། །གནས་གྱུར་ཀྱང་།

བཤད་ཟིན་པ་བདག་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལམ་དེ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་
སྐྱོན་པ་ལས་སེམས་ལ་བདག་འཇིག་སོགས་གཏན་མི་གནས་པས་ཉེས་
པ་སྤོང་ཡང་མེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚེད་སྤོང་བ་ལ། སྤང་གཉེན་རུས་སྟོབས་མཚུངས་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་མི་འཇོན་དང་། ཉོན་མོངས་གཏན་ཟད་མི་སྲིད་
དང་། ཟུང་གྱུང་སྤྲོད་གྲོག་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གཉིས། །དང་པོ།

ཀྱང་གལ་ཉེ་གནས་གྱུར་གྱུང་། །ལམ་བཞིན་སྐྱོན་ནི་འབྱུང་ཞེས།

མ་ཡིན་རུས་པ་མེད་སྤྱིར་ལོ།

གལ་ཉེ་སེམས་རྒྱད་ཅི་མ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་གནས་གྱུར་ཐོབ་ཀྱང་། སྤང་

གནས་མ་གྱུར་བ་ཉེས་བཅས་ཀྱི་སེམས་ལ་ལམ་ཉེས་མེད་འབྱུང་བ་
བཞིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱོན་ཡང་ནི་འབྱུང་བར་སྲིད་པ་ས་གྲོལ་བ་གཏན་དུ་བ་
མེད་པ་ཡིན་ཅོལ་། དེ་ལྟ་བུ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉེས་བཅས་ཀྱི་སེམས་
ལ་གཞོན་པའི་རུས་པ་ལམ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་ལ་གཞོན་པའི་རུས་པ་ཉེས་
བཅས་ཀྱི་སེམས་ལ་མེད་པའི་བྱིར་ན་ལམ་མཐར་བྱིན་པ་གནས་གྱུར་པའི་
རྒྱུད་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འབད་བ་མེད་པར་ལྷོག་པ་མེད། །
འབད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་མི་ལྷོག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་དུ་གྱུར་ལ་གཏན་
རུས་མེད། མངོན་གྱུར་མིན་ཡང་མི་ལྷོག་པ་ལོ། །དང་པོ།

ནམ་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡི་ཚོས། །རི་ལྟར་ཡོད་དེ་འཛིན་པ་དང་།།
ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དེ། །འདི་ཡིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འང་ཡིན།།
རང་བཞིན་འདི་ཡིན་འདི་ལས་དེ། །རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ནི་གོལ་འགྱུར་ཞིང་།།
: ལྷོག་པ་ཡང་ནི་རྐྱེན་ལ་ལྷོས། །(49)མི་བརྟན་སྐྱུལ་གྱི་སྐྱོ་བཞིན་ལོ།།

(49) ལྟར་བཤད་དཔེ་རིང་། ༡༡༧༡-༦། ལྟར་བཤད་དཔེ་རིང་། ༡༡༧-༡། བེད་བཤད་དཔེ་རྒྱུད་། ༡༡༧-༦། །ལྷོག་
པ་ལ་ནི། །

སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། །དྲི་མ་རྣམས་ནི་སློ་བྱུང་བ།།
 དེ་སྤྱིར་སྤྱར་ཡང་རྣམས་མེད་རྣམས། །དེ་བདག་གྱུར་ལ་སྤྱིས་རྣམས་མེད།།
 བདག་མེད་པའི་སེམས་མཐར་སྤྱིན་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྤྱར་མི་སྣོ་ག།
 པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེན། རྒྱལ་བར་ཤེས་པ་ནི་རིག་ཅིང་གསལ་བའི་
 རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཚོས་སམ་རང་
 བཞིན་ཅན་ཡིན་འོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། ཡུལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དེ་ཡུལ་ཅན་
 ཤེས་པ་འདི་ཡིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ཏེ་སློ་མ་འབྲུལ་པའི་གཟུང་
 འོན་རང་མཚན་ཡིན་པས་སོ།།

ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་
 ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་ཡིན་པས་སུས་ཀྱང་བསྐྱོག་པ་མེད་དོ། །རང་
 བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་འདི་ལྟ་བུ་ལས་སེམས་དེ་འབྲུལ་པའི་
 རྒྱུན་གཞུན་གྱིས་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མ་སྐྱེན་པར་མ་ཞུགས་
 པར་རྟོག་བདག་གཅིང་བདེ་སོགས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་ལ་བར་འགྱུར་ཞིང་

དེ་ལྟར་གོལ་བ་ན་འཁྲུལ་བ་ལས་སྐྱོ་འདོགས་པ་དེ་ལྟོག་པ་ཡང་ནི་གཞོན་
 བ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་དངས་པའི་ལམ་གོམས་པ་སོགས་ལྟོག་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་
 ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི་རང་དགར་མི་ལྟོག་སྟེ། དཔེར་ན་འཁྲུལ་རྒྱུ་གཞན་
 ལྷུལ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་སྲུང་གས་པ་ཟ་བ་དང་ཐག་པ་འབྲེལ་ལུགས་གྱི་
 དམིགས་རྒྱུ་དང་ལུན་པ་ཚབ་ཚུབ་སོགས་རྒྱུ་དུ་གནས་པ་ལས་ལུལ་
 ལ་མེད་ཀྱང་རྟོག་བཅས་གྱི་ཤེས་པས་ཐག་པ་དེ་སྐྱུལ་དུ་སྐྱོ་འདོགས་ལ། ཇི་
 སྲིད་སྣང་བ་སོགས་ལྟོག་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་སྐྱུལ་ཡོད་སྟམ་པ་
 མི་ལྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །འཁྲུལ་པའི་སྐྱོ་དེ་དག་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་ལྟོག་པ་
 མིན་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོབས་གྱིས་ལུགས་པ་ཡིན་པས་ཚད་
 མས་གཞོན་པ་ཅན་དང་སྐྱོ་བྱུང་བ་སྟེ་སེམས་དང་འབྲེལ་རུང་ཡིན་པས་
 བ་མི་བརྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་གྱི་སྐྱོ་སྐྱེས་པ་འདོར་རུང་ཡིན་
 བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་གྱི་གཤེས་སམ་རང་བཞིན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་འཁྲུལ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ནས་འཁྲུལ་བ་དང་འབྲེལ་མི་རུང་བ་ཅན་མིན་
 ཞིང་། སྐྱོ་གཉེན་པོའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དང་འབྲེལ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་

ན་རང་ག་ཤེས་ནི་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་སྲིན་པ་དང་བལ་བ་འོད་གསལ་བ་ཡིན་
ཏེ་བདག་ལྟ་སོགས་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་དེ་མ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུང་བ་མིན་པས་སློང་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་སྲིར་སྲུང་ཐོས་བསམ་གྱིས་
དབྱུང་བའི་དུས་ན་ཡང་སྲིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྲོགས་
ལ་གཞོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་སློང་རྣམས་ནི་དངོས་
པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཞོར་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་
དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་ཤེས་
པ་ལ་སྐྱུལ་འཇོན་གྱིས་སླུང་མི་སྟོག་པ་བཞིན་ལོ། །

དེས་ན་གནས་མ་གྱུར་པའི་སྲུང་ཡང་སྲིན་ཅི་ལོག་ཡང་དག་པའི་སློང་
ལ་གཞོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེ་རྣམས་ནི་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པའི་སློང་དེ་
ཡི་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་གྱུར་པའི་སློང་ལ་སྲིས་རྒྱས་པ་ཅུང་
ཟད་མེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །

གཉིས་པ་མངོན་གྱུར་མིན་ཡང་མི་སྟོག་པ།

རྒྱས་ཡོད་ན་ཡང་གཞོན་པ་ཅན། སླེད་རྒྱས་སྟོང་པོ་ཅན་དངོས་ལ།

ཡུན་དུ་གནས་རྒྱས་ཡོད་མིན་ཏེ། །ས་རྩོན་ལ་ནི་མེ་བཞིན་ནོ།།

གནས་གྲུང་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པས་བག་ཆགས་མ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ལར་
སྐབས་དེར་བདག་འཛིན་སོགས་མངོན་དུ་གྲུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅུང་བྱང་
རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ཡང་། བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་སྲིར་འབྲུལ་
འཛིན་དེ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྐྱེད་རྒྱས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་
སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྲིར་དེ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློབ་དེ་ཡུན་
དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུས་བྱུང་
བས་ན་དཔེར་ན་ས་རྩོན་པ་ལ་ནི་མེ་ཅུང་བྱང་འབར་ཡང་ཡུན་དུ་མི་གནས་
པ་བཞིན་ནོ།།

གཉེས་པ་འབད་དུ་ཚུག་གྲང་མི་ལྡོག་པ།

འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །རང་བཞིན་ལ་ནི་སྤྱིན་ལོག་གིས།།

འབད་དུ་ཟིན་གྲང་མི་སློབ་སྟེ། །སློབ་འདི་ལྡོག་སྲིར་དོ།།

འབད་པས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ནི་གཉེན་པོ་ལ་ཉེས་པའི་སྐྱོན་ནམ་རིགས་
པས་གཞོན་པའི་སྐྱོན་མཐོང་ན་འབད་པས་ལྡོག་སྲིད་གྲང་འདི་ལ་དེ་མེད་

དེ། ཉེས་པ་གང་གི་ཡང་རྟེན་མིན་པས་འཆེ་བ་མེད་པ་དང། དངོས་པོའི་
སྟོབས་གྱིས་ལྷགས་པ་གནས་ལྷགས་ཡང་དྲག་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡིན་
པ་དང། ཆེས་གོམས་པའི་གནས་གྱུར་ཐོབ་སྟེ་སྟོ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
གྱུར་པ་འདི་ལ་ནི་བསྟོན་གྱི་སྟོགས་སྟོན་ཅི་ལོག་གིས་འབད་དུ་བེན་གྱང་མི་
སྟོགས་སྟེ། སྟོ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་སྟོགས་འཛིན་པ་ལས་
སྟོགས་ལུས་གྱི་རྒྱ་མཚན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྟོན་མ་ལུས་པ་འདྲེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ། ཆགས་སོགས་
གཞན་གྱིས་གཞན་མི་འཛོམས། །ཀུན་འཛོམས་གཉིན་པོ་ངོས་བཟུང་
བཤོ། །དང་པོ།

བདག་འཛིན་རྒྱ་གཅིག་ཅན་ཉིད་དང། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར།།
འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོ་པར་ཚུན་དུ། །ཐ་དད་ན་ཡང་གཞོད་མ་ཡིན།།
བྲམས་སོགས་སྐྱོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཤེན་ཏུ་ཉེས་པ་ཚང་གཅོད་མིན།།
བདག་འཛིན་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དམིགས་རྣམ་འགལ་བ་ཡིན་པས་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་གོམས་པས་ཉེས་ཀུན་བྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་

དེ་མི་འཐད་དེ། འདི་སྒྲུང་ཡུལ་དང་དུ་ལེན་བར་འདོད་པའི་ཆགས་པ་དང་།
 ཡུལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་ཞེ་སྒྲུང་རྣམ་པ་ལེན་ཏུ་འགལ་ཡང་དེ་གང་
 རུང་ཇི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ཟད་པ་མེད་པ་དང་། ཉེས་པའི་རྣམ་
 པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གཉེན་པོ་གཅིག་གིས་ཟད་པར་མི་རུས་ལ་སོ་སོའི་
 གཉེན་པོ་གོམས་ཀྱང་ཟད་མི་རུས་ཏེ་མི་སྤྲུག་པ་ཇི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་སྤྲུང་
 ཆགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ་ཟེར་ན། ཆགས་སྒྲུང་གཉིས་
 བེ་བདག་ཏུ་འཇོན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རྒྱ་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་དྲང་།
 ཆགས་པ་ལས་དེ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་བའང་སྐྱེ་ཞིང་། ཁོ་བའི་ཡུལ་
 ལ་འཇིག་སྲིད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་པན་ཚུན་རྒྱ་དྲང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་
 རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྲིད་པའི་སྤྱིར་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁོ་པན་ཚུན་དུ་
 འཇོན་སྒྲུངས་མི་མ་ཐུན་པའི་ཐ་དད་ནུ་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་གཞོན་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཞེ་སྒྲུང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
 གྱི་གཉེན་པོ་མི་སྤྲུག་པ་སོགས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བར་
 རང་རྒྱུང་པ་ཇི་ཅམ་གོམས་ཀྱང་ཉེས་པའི་རྒྱ་ཚོངས་པ་སྟེ་བདག་ལྟ་དྲང་

འགྲུལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་ཞིག་ཆགས་སྒྲུང་སོགས་མངོན་གྱུར་ཁེགས་
གྲུང་དེའི་ས་བོན་བཅས་པ་འཛོམས་པར་མི་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་
ཚར་གཏོང་བ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཀུན་འཛོམས་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། གཞོམ་བྱ་ཉེས་
ཀུན་ཅ་བ་བཤད། །འཛོམས་བྱེད་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་བསྟན། །དང་པོ་ལ།
དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང། །དང་པོ།

ཉེས་ཀུན་དེ་ཡི་ཅ་བ་ཅན། །དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཡིན།།

ཉེས་པ་ཐ་དད་པ་གཉེན་པོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀུན་ནི་གཉི་སྟུག་གམ་ཚོངས་པ་དེ་ཡི་ཅ་བ་ཅན་
ཏེ་དེ་གཅིག་སྤུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲེལ་ཚོངས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་
ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་བདག་དང་བདག་གིར་འཇིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་
བདག་ཏུ་མ་བཟུང་ན་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤོང་བ།

རིག་པའི་མི་མ་སྟོན་སྤོགས་སྤྱིར་དང། །སེམས་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་སྤྱིར།།

ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པར། །གསུངས་སྤྱིར་གཞན་ནི་རིགས་མ་ཡིན།།

འགལ་བ་གང་ཡིན་འདྲིར་བཤད་བྲ།།

འདིག་ལྟ་མ་རིག་པར་བཤད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་
འཐད་དེ། མ་རིག་པ་ནི་སློ་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཅམ་ཡིན་པས་ཅུ་ཉོན་ཡིན་
ལ། འདིག་ལྟ་ནི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དེ།
འདིག་ལྟ་དང་མ་རིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པས་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་
མཚུངས་ལྡན་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་མ་རིག་པ་ནི་རིག་པ་མེད་པ་ཅམ་
མིན་ཏེ་ས་རྩོལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མི་གསལ་བ་ཞེས་བ་ཡུལ་མ་
བརྩུང་བ་ཅམ་ཡང་མིན་ཏེ་མ་བརྩུང་བ་ཅམ་ལ་ཡུལ་དམིགས་པའི་སློ་ཡི་
ནམ་བཤག་ཡང་མ་སྐྱེས་པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྩུང་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །
དེས་ན་རིག་པའི་འགལ་སྐྱར་གྱུར་པའི་འདྲིན་སྣངས་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་
ཞེག་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་འདིག་ལྟ་ལ་ཡོད་དེ།
ཡང་དག་པར་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མི་མ་སྤུན་སྤོགས་གྱི་འདྲིན་
སྣངས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དྲང་། རིག་པ་མེད་ཅམ་མིན་པར་སེམས་བྱུང་

ཉིད་གྱིས་ཡུལ་བདག་ཏུ་དམིགས་པའི་སྲིར་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
མདོ་ལས་སྲིན་ཅི་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་མ་རིག་པར་གསུངས་པའི་
སྲིར་འཛིག་ལྟ་འདི་ཡང་སྲིན་ཅི་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ན་མ་རིག་
པའི་སྲེ་བྲག་ཡིན་པའི་སྲིར་མ་རིག་པ་ལས་གཞུན་ཡིན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས།

དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེན། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་
ཚོས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་པར་སྟོ་འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་
དང། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། འཛིག་ཉེན་དུ་ཉེས་པར་སྟོད་པ་སྲེ་བ་གང་ཇི་
སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཉེན་འབྲེལ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་འཛིག་ལྟ་གསུངས་པ་སོགས་
ཀྱི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་རིགས་པའི་འགྲུལ་བ་གང་ཡིན་
པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིག་ལྟ་ཡང་མ་རིག་པའི་སྲེ་བྲག་
ཡིན་པས། ས་ལ་ཤད་ལྡན་པའི་ནགས་ཞེས་དང། ལག་པ་དང་ལྡན་པའི་

ལྷུས་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་འཇིག་ལྷ་འང་ཡིན་པའི་དོན་
འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །འགལ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་
འདི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་ཞིག་ཏུ་འོག་མའི་དམ་བཅའ་ལ་འང་སྐྱར་བ་ཡོད་དོ། །

གཉེས་པ་འཇོམས་བྱེད་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་བསྟན།

སྣང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་སྤྱིར། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉེས་ཀྱུན་དང་། །

འགལ་བར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན། །

ཉེས་ཀྱུན་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་མེད་པའམ་སྣང་
པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་བདག་ལྟ་དེ་འགལ་བའི་སྤྱིར་ན་བདག་ལྟ་དེ་ཡི་རྩ་བ་
ཅན་ནམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྲུར་པ་ཆགས་སོགས་ཉེས་
པ་ཀྱུན་དང་ཡང་འགལ་བར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྣང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
གོམས་པས་ཉེས་པ་མ་ལྷུས་པ་རྩད་ནས་གཙོད་པ་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་གཏན་ཟད་མི་སྲིད་པ།

ཟད་མིན་སོག་ཆགས་ཆོས་ཉིད་སྤྱིར། །གཟུགས་སོགས་བཞིན་མིན་མ་གྲུབ་སྤྱིར། །

གཉེན་པོའི་སྤྱོད་པས་དང་འགྲེལ་བ་ན། །སྤྱོད་པ་དག་གྲུང་མཐོང་སྤྱིར་རོ། །

ཉེས་པ་ཀུན་རེ་ཞིག་ལྗོད་ཀྱང་གཏན་དུ་ཟད་པ་མིན་ཏེ་སློབ་ཀྱི་ཆགས་རྣམས་
ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དམ་འདུག་པའི་ཞུ་བ་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དུ། དཔེ་རྒྱུ་དཀར་པོ་ལ་
སོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་འདུག་པའི་ཞུ་བ་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དང་མེད་
ཚ་བ་བཞིན་ལོ་ཞིག། དེ་ལྟར་མིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་སློབ་ཀྱི་ཆགས་ཀྱི་འདུག་
པའི་ཞུ་བ་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། །ཅི་ལྟར་ཞུ་བ་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག་པའི་
པ་སོགས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལྟེང་ལ་བཞུགས་སེམས་རྒྱུ་ལ་ཉེས་པ་དེ་
རྣམས་ལྗོད་པ་དུག་ཀྱང་ཚད་མས་མཐོང་བས་ན་དེའི་འདུག་པའི་ཞུ་བ་ལོ་
མིན་ཏེ་ཡིན་པ་གཉེན་པོ་དང་ལྟེང་ལ་ལྗོད་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་མེད་དང་ཉེ་
བའི་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག་པའི་ཞུ་བ་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་མེད་པ་ལྟར་གཉེན་པོ་གོམས་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་
འདུག་པའི་ཞུ་བ་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་མེད་པའི་ཞུ་བ་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། །

བཞི་པ་ཟད་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤོང་བ།

ཉེས་པ་རྣམས་འདུག་པའི་ཞུ་བ་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱོད་ཀྱི་སྤོང་བ་ལྟར་ཞུ་བ་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེང་ལ་ཞུ་བ་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། །ཐལ་བ་བཞིན་དུ་མ་དེས་སྤྱི་དུ། །

གལ་ཏེ་རྒྱུད་ལ་ལར་རེ་ཞིག་ཉེས་པ་རྣམས་པར་འགྲུགས་ཏེ་གཏན་དུ་ཟད་
པ་སྲིད་ཀྱང་འགྲུགས་ཟེན་པ་དེ་ནི་སྦྲུང་ཡང་གསེར་སོགས་བཞུས་པ་ན་
སྲ་བ་གཏན་མེད་ཀྱང་མེད་དང་བུལ་བའི་ཆེ་སྲ་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་ལོ་ཞི་ན།
གཉེན་པོས་གཏན་དུ་ཟད་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་སྦྲུང་ཡང་ལྡོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སྦྱེ་བ་མེད་དེ། གཉེན་པོ་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོའི་བདག་ཉིད་
གྱིས་འབྲུལ་བ་མེད་པ་དྲང་། སྤང་བྱ་ལྷག་མ་མེད་པར་བཅོམ་ཟེན་པ་དེ་ནི་
རྒྱུད་དེར་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྤྱིར་དཔེར་ན་མེས་ཤིང་བཅོམ་ཟེན་ནས་
ཐལ་བ་ཉིད་དུ་སྦྱར་བ་ན་སྦྲུང་ཡང་ཤིང་དུ་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་སྤང་
བྱ་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་ལྡོག་པར་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར་དོ།

གཉིས་པ་བདག་མེད་ཉོགས་པ་ལས་ལམ་གཞན་དེ་ལྟ་མིན་པ་ལ།
བདག་འཇིན་ཡོད་བཞིན་གྲོལ་མི་སྲིད། །གྲོལ་བའི་ལམ་གཞན་འདོད་པ་
དགག། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ།

གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་ཞེས་རྟུག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར།
ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྲིད་འགྱུར་ཏེ། །སྲིད་པས་སྦྱོན་རྣམས་སྦྱིབ་པར་བྱེད།

ཡོན་ཏྟན་མཐོང་བས་ཡོངས་སྲིད་པ། །ང་ཡི་ཞེས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལེན།།
 དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར།།
 བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྣང།།
 འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བར་འགྱུར།།
 བདག་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་ཐར་པར་བཤའ་ན་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པས་
 ཅི་ཞིག་གྲ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་དང་དཀའ་སྲུབ་བསྟེན་པ་
 སོགས་ཐར་པའི་ལམ་གཞན་ཡང་ཅི་སྟེ་མེད་སྟུམ་ན། བདག་མེད་པ་སྐྱོམ་
 པ་མ་གཏོགས་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་བཞིན་ཐར་པའི་ལམ་གཞན་སྲིད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲང་ཞིག་སྲིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱོས་བདུག་ཡོད་པར་མཐོང་
 བའི་ཚོངས་པ་ཅན་དེས་ཡུལ་བདག་དེ་ལ་ནི་ངའོ་ཞེས་རྟོག་ཏུ་ཞེན་པར་
 འགྱུར་ཞིང་ཞེན་པས་ནི་བདག་དེ་བདེ་བ་ལ་འབྲུང་བར་འདོད་ནས་ཡུལ་
 ལ་སྲིད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྲིད་པས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་ཉེས་པའི་
 སྐྱོན་རྣམས་སྐྱེ་བ་བར་བྱེད་དེ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་ཡོན་ཏྟན་དུ་མཐོང་བས་
 ཡོངས་སུ་སྲིད་པ་སྐྱེས་ནས། །ང་ཡི་ཞེས་བདག་དེའི་བདེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་

དམ་ཐབས་སྲུ་གུར་པ་མཐའ་དག་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེས་ན་བདག་
ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་སྲིད་པར་འཁོར་
བར་འགྱུར་ལ། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་ནི་འགའ་ཞིག་ལ་གཞུན་དུ་
ཤེས་པ་འབྱུང་ཞིང་། བདག་གཞུན་གྱི་ཆ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཟུང་བ་ལས་
རང་ཕྱོགས་ལ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་ཆགས་པ་དང་གཞུན་ཕྱོགས་ལ་སྤང་
བ་སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་སྤང་འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་ང་རྒྱལ་
ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། བདག་གི་ཁོ་ནར་ཆགས་བྲལ་
མེད། ཡོད་ཀྱང་གོལ་བདག་དོན་མེད་འགྱུར། །དེས་ན་བདག་འཇིན་
སྤང་བར་གདམས། །དང་པོ་ལ། མངོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་མཇུག་བསྟུ་
གསུམ། །དང་པོ།

དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ནི། །བདག་གི་ལ་ཆགས་མི་འབྲལ་ཞིང་།།
ཉེས་མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། །བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།
ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་བདག་ཁོ་ན་ལ་ཞེན་གྱི་བདག་གི་བའི་

དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པས་གྲོལ་
བའོ་ཞེ་ན། དེ་མི་སྲིད་དེ། དེས་པར་བདུག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ནི་བདུག་གི་
བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲུལ་ཞིང་། བདག་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་དེ་ཉེས་མེད་དུ་ཞེན་པས་ན་དེའི་ངོར་བདུག་ལ་ཆགས་པ་དུང་བུལ་
བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཡོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་
བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་འབྲུལ་བའི་ཐབས་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཞག་པ་ལ། སྐྱོན་དུ་མཐོང་བས་ཆགས་སྤོང་
དགག། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམས་པས་ཆགས་སྤོང་དགག། །དང་པོ་ལ། སྐྱོན་
མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྤོང་མི་བྱས། །སྐྱོན་མེད་པར་ཡང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ།
གལ་ཏེ་ཆགས་པ་སྐྱོན་བཅས་ན། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་དེ་སྤོང་འགྱུར།།
འདི་ཡུལ་སུན་སྤུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་བར་ནི་བྱས་མ་ཡིན།།
ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །འདོད་དང་སྤང་སོགས་སྤོང་བ་ནི།།
དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །ཡིན་གྱི་སྤི་ཚུལ་ཅེ་གང་(50)གིས་མིན།།

(50) མིང་པར་དཔེ་རྒྱུ་ ༡༡༧-༡༡༨ ། །བདག་ཤོ།

ཆགས་ཡོན་ཏུ་གྱིས་ཆགས་མིན་གྱི། །དོན་གྱི་ཡོན་ཏུ་མཐོང་བས་ཡིན།།

མ་ཚང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་སློབ་པར་བྱེད།།

གཤམ་ཏེ་བདག་ཉེས་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་ནི་སློབ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་སློབ་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ལས་ཅིར་འགྲུར་ཞེས་དེས་
པ་ན། སློབ་ཅན་དུ་ཤེས་པས་བདག་ཆགས་དེ་སྤོང་བར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན་
མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་འདི་ཡི་ཡུལ་བདག་དེ་ཉིད་སྤུན་སྤུང་བ་
མེད་པར་ནི་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དེ་སྤོང་བར་ནི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེའི་
རྒྱ་མཚན་ཡུལ་གང་ལ་ཡོན་ཏུ་ནམ་སློབ་ཡོད་པ་དེ་དྲང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་པ་དྲང་སྤྱང་བ་སེར་སྣང་དང་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་སྤོང་
བ་ནི། ཡོན་སློབ་དེ་དྲག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས་སློབ་པ་ཡིན་གྱི་ནང་སློ་
ཡི་འཇུག་པ་ནི་བྱི་ཚུལ་གང་གིས་ཀྱང་ཚེར་མ་འབྱེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་
སྤིང་བ་མིན་ལོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་རང་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏུ་
ཡོད་པར་ཤེས་ནས་ནན་གྱིས་ཆགས་པ་སྤྱིད་པ་མིན་གྱི་ཆགས་ཡུལ་
དོན་གྱི་ཡོན་ཏུ་མཐོང་བས་ཆགས་སློབ་སློབ་མེད་དུ་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། ཚང་

ལ་ཆགས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་མིན་པར་ཤེས་ཀྱང་ཆང་གི་རོ་སོགས་ཡོན་
ཏན་དུ་མཐོང་བས་ཆང་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེས་ན། བདག་
ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བདག་དེ་ཉིད་དེ་འཇིན་སྐྱེད་བའི་
རྒྱ་ཉིད་དུ་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་ལ་ཞི་འགྲུལ་བུ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
སྒོ་དེ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་བྱེད་དེ་སྒྲོག་བྱེད་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཡུལ་བྱུང་
མེད་སོགས་ནི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་
བར་མ་ངེས་ཀྱང་། དེ་མཐོང་བའི་སྒོ་ཅམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་བདག་ནི་
ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེར་འཇིན་ལ་དེར་བབྱུང་བ་ན་ངའི་སྣམ་དུ་མི་ཆགས་པ་
མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་སྐྱོན་མེད་པར་ཡང་ཐལ་བ།

ཆགས་ལ་སྐྱོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་། །གལ་ཏེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏེ་ཞེ་ན།།
དེ་ལྟར་འདི་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན། །བདག་གིར་མཐོང་བྱིར་དཔེར་བདག་བཞིན།།
གལ་ཏེ་དེ་མེད་བདག་སྐྱུག་བསྐྱེད། །རྒྱ་མིན་དེ་ཡང་དེ་དང་འབྲ།།
དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའང་སྐྱོན་མེད་པ། །དེ་བྱིར་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན།།

བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་སྐྱོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་སྤོང་བ་ཡིན་
 ཞེས་ཟིན་པ་ན། གཤམ་ཏེ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དེ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སྐྱོན་ཅན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་སྤྱོད་པ་བདག་
 ཏུ་ཆགས་པ་འདི་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ནས་འདོད་བར་བྱེད་རུས་པ་
 མིན་ཏེ་བདག་གི་རྟེན་བདག་ཡོད་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་
 སྤྱིར་དཔེར་ན་བདག་སྤོང་མི་རུས་པ་བཞིན་ལོ། །གཤམ་ཏེ་བདག་ཆགས་
 དེ་མེད་ན་བདག་ཡན་གར་བ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། བདག་
 ཆགས་དེ་ཡང་དེ་དྲུང་ལྟེ་བདག་མེད་པའི་བདག་ཆགས་ཡན་གར་བ་
 ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བྱོང་མི་འདོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱོང་གི་
 ལུགས་ལ་བདག་མེད་པ་མི་སྲིད་པས་བདག་མེད་པར་བདག་ཆགས་རྒྱུར་
 པས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱིད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའམ། ཡང་ན་བྱོང་ལྟར་ན་བདག་
 མེད་ན་བདག་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤོང་བ་པོ་མེད་པས་བདག་
 ཆགས་ཡན་གར་བས་ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་
 བདག་ཏུ་དམིགས་པ་ལས་ཉེས་པ་འབྱུང་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཉེས་

བའི་རྟེན་ཡིན་ལ། རྫོང་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་ཡུལ་དེས་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་ན་
ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་བའང་མི་སྲིད་པས་ན། དེ་ལའང་ཉེས་པ་
མེད་པར་འགྲུབ་རོ། །དེ་སྟེང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་སྟོན་མེད་པ་དེ་
སྤྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་ལའང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐྱབ་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་པས་ཆགས་སྲོང་དགག་པ་ལ། སྐྱབ་
བསྐྱེད་ཤེས་ཅམ་ཆགས་བྲལ་མིན། །སྐྱབ་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་པར་གསུངས་
དོན་བཤད། །དང་པོ་ལ། །སྐྱབ་བསྐྱེད་ཅམ་ཤེས་ཆགས་བྲལ་མིན། །ཆགས་
བྲལ་ཇི་སྟེང་ཡིན་པ་བསྟན། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་སྐྱབ་བསྐྱེད་མཐོང་ཅམ་
དང་། །ཐ་དད་ཤེས་པ་ཆགས་བྲལ་མིན། །དང་པོ་ལ།⁽⁵¹⁾ སྐྱབ་བསྐྱེད་ཅམ་
ཤེས་ཀྱང་མི་སྲོང་། །དེ་ཡིས་བདག་གི་སྲོ་མི་འདོད། །དང་པོ།

གལ་ཉེ་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཡན་ལག་བཞིན། །སྐྱབ་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་པས་སྲོང་འགྲུབ་ན།།

(51) །རྒྱུག་འཕམ་ཅམ་ཤེས་ཆགས་བྲལ་མིན། །ཆགས་བྲལ་ཇི་སྟེང་ཡིན་པ་བསྟན། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་
རྒྱུག་འཕམ་ཅམ་ཤེས་ཆགས་དང་། །ཐ་དད་ཤེས་པ་ཆགས་བྲལ་མིན། །དང་པོ་ལ། །ཞེས་པའི་མ་བཅད་ཀྱི་ཆོག་དེ།
དཔེ་རྒྱུག་མ་ཀྱི་ཆོག་ས་ཆེན་པོར་མ་དཔེ་ཡིད། ༡༩༠༧-༩ བེམ་ཡིག་དཔེ་ཡིད། ༡༩༡-ཁ༡། རྒྱི་ཡིག་དཔེ་ཡིད་བཟུགས།
༡༩༠-༡༩༡ རྒྱུག་འཕམ་ཅམ་ཤེས་ཆགས་དང་། །དེ་དེ་མི་སྲོང་ཞིང་ཆེན་དེ་ཡ་བཟུགས། ༡༩༢-༡༩༣ ཅམ་ཤེས་བཞིན་རྒྱུང་བ་སྟེང་
ཡིན་མོ།།

བདག་གི་བ་སྐྱོ་བཅོམ་པས་འདི། །འདོར་བ་ཡིན་གྱི་བསྐྱོག་ལ་⁽⁵²⁾མིན།།
 དབང་པོ་ལ་སོགས་ལོངས་སྤོང་གྱི། །ཉིན་ཉིད་དུ་ནི་བརྒྱུང་བ་ལ།།
 རང་སྐྱོ་གང་གིས་བསྐྱོག་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལ་ཆགས་བྱལ་དེ་གང་ལས།།
 ལུས་ལས་བོག་པའི་སྐྱོ་སོགས་ལ། །ཡིད་བྱུང་སྐྱོ་ནི་སྐྱོ་འགྱུར་ཞིང་།།
 གཞན་ལ་ཞེན་བཅས་སྐྱོ་འགྱུར་བ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མདོན་སུམ་ཡིན།།
 དེ་ལ་འདུ་སོགས་འབྲེལ་བ་ལས། །རང་གི་སྐྱོ་ནི་སྐྱོ་འགྱུར་བའི།།
 འབྲེལ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་ཕྱིར། །མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤོང་མི་འགྱུར།།
 འདུ་བ་ལ་སོགས་མེད་ན་ཡང། །ཕན་འདོགས་ཉིད་ནི་ཀུན་ལ་ཡོད།།
 གལ་ཏེ་དུག་སྐྱུལ་གྱི་སོས་བརྒྱུང་བའི་སོར་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་
 ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཡང་དུག་མ་མཆེད་གོང་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤུག་བསྐྱུལ་
 བའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། དེ་སྤུག་བསྐྱུལ་དུ་ཤེས་པ་ཅོམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་ལ་ཕན་པའི་རེ་

(52) ལྷན་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༠༧-༩། །བསྐྱོག་ལས། །

བ་ཟད་ཅིང་གཞོན་པར་དོགས་པས་བདག་གི་བ་ཡི་སྒོ་བཙམ་པས་སོར་
 མོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་ཅན་འདི་འདོར་བ་ཉིད་ལུས་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱོག་པ་
 བདག་གི་བའི་སྒོ་མ་བཙམ་པ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བར་ཤེས་ཀྱང་དེ་འདོར་
 བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རི་ལྟར་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་
 བདག་གི་བདེ་བ་སྐྱུབ་པའི་ལོངས་སྤོད་ཀྱི་ཉེན་ཉིད་དུ་ནི་བརྩུང་བ་ལ་དང་
 གི་བའི་སྒོ་གྲང་གིས་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་བདག་
 དང་བདག་གི་བདེ་བ་ཆགས་བྱལ་དེ་རྒྱ་མཚན་གྲང་ལས་ཡོད་དེ་ཡོད་
 པ་མི་སྲིད་དོ། །དཔེར་ན་ལུས་ལས་པོག་པའི་སྐྱུ་དང་སོ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 ཡིད་བྱུང་སྟེ་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ལུས་དང་
 འབྲེལ་བའི་སྐྱེ་སེན་སོགས་ལ་ཞེན་པ་དང་བཙམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་
 སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མངོན་སྲུང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་ཆགས་
 པའི་དབང་གིས་བདག་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ལ་བདག་གི་བའི་སྒོ་ངང་
 གིས་སྐྱེ་བས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བར་ཤེས་ཀྱང་ཆགས་པ་བྱལ་བར་མི་འགྱུར་
 དོ། །བདག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་བྱ་མི་ལུས་ཏེ། རྩེ་བྲག་པ་སོགས་

ལྟར་ན་སློང་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་འདྲུ་བ་དང་ལྡན་པ་སོགས་
 གྱིས་བདག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལས་རང་གི་བའི་སློན་ཉི་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་མཐོང་བའི་སྐབས་ན་
 ཡང་། སྤར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མི་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་མཐོང་དུ་བྱིན་གྱང་རང་གི་བ་ལ་ཆགས་
 པ་སློང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་གྲེ་བྲག་པས། བདེ་བ་སོགས་བདག་
 གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་བདག་དེ་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བས་འབྲེལ་ལ། ལུས་
 དང་དབང་པོ་རྣམས་ལྡན་འབྲེལ་ལམ་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ལ་འདྲུ་བས་འབྲེལ་
 ཞིང་པན་ཚུན་འབྲེལ་བར་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་པ་སོགས་འབྲེལ་
 བ་ཅོམ་གྱིས་རང་གི་བའི་སློན་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྐྱེས་བུ་དང་ཡུལ་
 འབྲེས་པ་ལྟར་ཞེན་པས་བདེ་བ་ངའི་འོ་སྦྱུ་དུ་སེམས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེས་
 བུ་དང་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ན་རང་གི་བའི་སློན་མི་འགྱུར་བར་སྐྱབ་པ་ལྟར་ན་
 ཡང་བདག་དང་ཚོས་དེ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཅོམ་གྱིས་རང་གི་བའི་སློན་མི་སྐྱེ་
 བ་མིན་ཏེ། བདག་བདེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བརྩུང་བས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་འདྲུ་

བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱི་ཡང་བདག་ཏུ་བབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཚད་
དངོས་པོ་གང་ལ་བདག་དེར་པོན་འདོགས་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་
ལ་ཡོད་པས་བདག་ཆགས་མ་སྤངས་ན་བདག་གི་བའི་སློབ་འདོར་བར་མི་
ལུས་སོ།།

གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱེད་ཏུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་དེས་བདག་གི་བའི་སློབ་འདོར་
བར་མི་ལུས་པར་བསྟན་པ་ལ། གཅིག་ཏུ་སྟུག་བསྐྱེད་མ་ཡིན་དང་། །ཡིན་
ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་དང་། །མཐོང་ཡང་བདག་གི་འི་སློབ་མི་སྤོང་། །
དང་པོ།

སྟུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྤྱིར་སོར་མོ་བཞིན། །རང་གི་སློབ་མི་འགྱུར་ན།།
གཅིག་ཏུ་དེ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་མིན། །པལ་ཆེར་དུག་བཅས་ཟས་བཞིན་ནོ།།
ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་ལ་ཆགས་པས། །དེ་འགལ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་འགྱུར།།
ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་ལ་སྤེད་པས། །བདེ་བ་རྩུང་ཟད་ཡོངས་སུ་སྤོང་།།
བསམ་མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །དི་ལྟར་རྙེད་བཞིན་ལ་འཇུག་སྟེ།།
བྱད་མེད་དག་ནི་མ་རྙེད་པར། །དུད་འགོ་ལ་འདོད་སྤོད་མཐོང་བཞིན།།

གང་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བ་དེ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱུལ་གྱིས་
 ཟེན་པའི་སོར་སོ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱོམས་ན་གོམས་པའི་ཚེ་
 དབང་པོ་སོགས་ལ་ཡང་དང་གི་བའི་སྐོར་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་དང་གི་བའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ནི་བདག་ལ་སྤྱད་
 བསྐྱེད་སྐྱེད་བ་མིན་པར་བདག་ལ་པན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་
 དུ་ལེན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་དེ་དག་གིས་
 བདེ་བ་ཅུང་ཟད་སྐྱེད་སྤིད་ཀྱང་གོལ་བའི་ཐབས་མིན་པ་པལ་ཆེར་དུ་ག་དང་
 བཅས་པའི་ཟས་བཞིན་དུ་མཐར་གྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྐྱེད་བ་ཡིན་པས་ཀུན་
 ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་སྐྱོམ་པ་པོ་དེས་བདག་ལ་པན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་བྱེད་པར་
 ཅན་གྱི་བདེ་བ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཆགས་པས། བྱེད་པར་ཅན་དེ་དང་འགྲུལ་
 བ་དམན་པའི་བདག་གི་བ་ལ་རེ་ཞེས་ཆགས་པ་བྱུལ་བར་འགྱུར་དུ་ཚུགས་
 ཀྱང་། དེ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་བྱེད་པར་
 ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྐྱེད་པས་དེ་ལས་དམན་པའི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོངས་

སྐྱོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཟས་བཟང་པོ་རྙེད་པའི་མིས་རན་པ་འདོད་ཡང་དེ་ཟས་
ལ་གཏན་ཏུ་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་བདེ་བ་
བྱུང་བར་ཅན་མ་རྙེད་པ་ཞིག་ན་བསམ་དཔྱོད་མེད་པར་རམ་ཚུལ་བཞིན་
བསམ་མི་རྒྱས་པར་ཉེས་པ་ཡོད་ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡིས་སྐབས་
སྐྱོད་བདག་བདེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རེ་བས་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་རི་ལྟར་
རྙེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་འདུག་པའམ་དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལོན་ཏུ་
བགྲེས་པས་ཟས་དུག་བཅས་ཀྱང་བ་བདག་ན་བར་ཤེས་ཀྱང་སྐྱོམ་པས་
ཉེན་པ་ན་ཚུ་བསེལ་བ་འཕྱང་བའམ། བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དུག་ནི་མ་རྙེད་པ་
ན་པོ་བརྟམ་(53)དང་། དེ་ཡང་མ་རྙེད་པར་གྱུར་ན་དུང་འགོ་ལ་འདོད་པ་སྐྱོད་
པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་བདེ་བའི་ཉེན་དུ་འང་རུང་བའི་ཆ་
ནས་བདག་འཛིན་ཅན་དེ་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་གཏན་དུ་བྲལ་བར་མི་
འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡིན་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ལ། ཆགས་སྐྱོད་བར་

(53) ཤེས་ཤིག་དཔེ་ཤིང་། ༡༡༡༡-༥། རྩི་ཡིག་དེབ་གཞུགས། ༡༡༡-༡༡། ཞིང་ཆེན་དེབ་གཞུགས། ༡༡༧-༡༡།
འོད་མཁའ་།

མི་འཐད་དང། །ཆགས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ཐལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ། །ཆགས་རྒྱ་
 བདག་ནི་སྤོང་བ་མེད། །དེ་ཕྱིར་སྤྱད་བསྐྱེད་ཤེས་དོན་མེད། །དང་པོ།
 བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །རི་ལྟར་དེ་ནི་འཛིག་པར་འདོད།།
 མྱོང་བ་དང་ནི་ཐ་སྙད་དང། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ལོག་པ།།
 རི་ལྟར་ཞེན་པ་ཡིན་འདོད་དེ། །ཞེན་པའི་རང་བཞིན་དེ་འབྲ་མིན།།
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་འཛིན་ནི། །བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད།།
 དེ་ནི་བདག་གིར་ཞེན་པ་ཡི། །ས་བོན་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་གནས།།
 བཙོན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆ་བརྟེན་ནས། །འཇུག་ལྡན་བདག་གི་བ་ལ་ནི།།
 ཆགས་བྲལ་གོགས་བྱེད་པ་ཉིད་དང། །དེ་ཡི་སྐྱོན་ཡང་སྐྱིབ་པ་ཡིན།།
 གལ་ཏེ་བདག་ལ་འང་ཆགས་བྲལ་ན། །དེ་ནི་ཆགས་བྲལ་གང་ཡིན་མེད།།
 དེ་ནི་རི་ལྟར་བདག་འདོད་བ། །སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་དོན་མེད་འགྲུབ།།
 ཆགས་པའི་རྒྱ་བདག་མེད་པར་སྲུན་སྲུང་ནས་མ་སྤངས་པ་དེས་ཡུལ་ཅན་
 ཆགས་པ་ཡང་མི་སྤོང་སྟེ། ཡུལ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ཡོད་ན་དེས་བསྐྱིབས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རྟེན་

དུ་གྲུབ་པ་འང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ཡང་མི་བྱས་ལ། མཐོང་
 དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤོང་མི་བྱས་ཏེ་དེའི་རྒྱ་མཚན། བདག་ཏུ་སྦྲེལ་བ་དེ་དག་གིས་
 བདག་ནི་འཆིང་གྲོལ་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་
 བླ་མ་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུག་བསྐྱུལ་སོགས་ཇི་ཅུ་མ་གོམས་ཀྱང་
 ཇི་ལྟར་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་བདག་དེ་ནི་འདིག་པར་འདོད་དེ་མི་འདོད་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེས་ན་གྲོལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་བདག་ནི་སྦྲེལ་སྐྱུར་ཡོད་
 པ་ཡིན་ན་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡང་དེའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།
 བདག་ཆགས་ཡོད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་འདོད་ཏེ་འདོད་མི་རིགས་
 སོ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་བདེ་སྐྱུག་སོགས་སྤོང་བ་དུང་
 བྱི་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱེད་དུང་། །ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏུན་ཀུན་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་ལོག་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ན་དེ་ནི་ཇི་
 ལྟར་སྤོང་རང་གི་ཞེན་པ་སྦྲེལ་བའི་བདག་དེ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ་ཏེ་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་འདོད་དུ་མི་བརྟུབ་
 པའི་བདག་ནི་དེ་འདྲ་བ་མིན་ཏེ། གྲོལ་བའི་བདེ་བ་སྤོང་བ་སོ་དང་རྟག་པ་

དང་གཅིག་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྣང་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་། འཁོར་བར་
 མི་འཁོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འདོད་པས་ན་སྲོང་བ་སོགས་དེ་
 གུན་མེད་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བདག་སྐྱབ་པའི་དོན་དེ་གུན་ཚུད་ཟ་བར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་སྲོང་སོགས་ངེས་པར་མེད་པ་ན་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་སྲུ་བཞིན་དུ་
 མེད་པ་དང་དོན་ལ་བྱུང་མེད་པས་བདག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྲིར་
 མེ་མ་བཏང་ན་སྲེག་པ་གཏོང་མི་རུས་པ་བཞིན་བདག་མ་བཏང་ན་བདག་
 ཆགས་སྲོང་མི་རུས་ཏེ། རྒྱལ་པ་གུན་ཏུ་ཡུལ་ཅན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་
 རང་ཉིད་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་བདག་དེ་ལ་ཆགས་པ་བཏྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་
 འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་
 ཆགས་པ་ཡིན་གྱི་བྱུང་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་
 ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པས་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་བདག་
 ཏུ་ཆགས་པ་ཡན་གར་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐབས་སྲིད་པ་མིན་ནོ། །

དེ་འདྲའི་བདག་ཆགས་དེ་ནི་བདག་གིར་ཞེན་པ་ཡི་ས་སོན་མ་སྟེ་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། བདག་ཆགས་དེ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་བདག་བདེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་

ལ་ཡོངས་སུ་འཇིག་པ་འབྲུལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་འབྲུལ་བདག་
ཆགས་དེ་ནི་ཐར་བའི་གནུས་སྐྱབས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཅེན་ཡང་(54)སྲ་
མ་བཞིན་དུ་གནུས་པ་ཡིན་གྱི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེའི་སྲིར་
ན་བདག་གི་བ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ངེ་ཙམ་བརྩོན་ཡང་
བདག་གི་བ་དེ་དག་བདེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏུན་ཡོད་པར་མཐོང་
བའི་ཆ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནུས་དེ་ལ་འཇུག་པའམ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་ལྟན་པ་
ཡིན་པས་བདག་གི་བ་ལ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲུལ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་ཉིད་
དུང། ཡོན་ཏུན་དུ་ཞེན་པས་དེ་ཡི་སྐྱོན་གྱི་ཆ་ཡང་མཐོང་མི་རུས་པར་
སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲིག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ལ་ཞུགས་
པས་བྱུང་མེད་གྱི་ལུས་མི་གཙང་བར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་དུས་ན་བདག་གི་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བདག་ལ་འང་ཆགས་པ་
བྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་དུ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲུལ་བ་པོ་བདག་
གཤམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།

(54) ཞིང་ཆེན་དེ་བ་གཟུགས། ༡༡༠-༡༡། །རྣམ་ཡང་། །

ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་བདག་འདོར་བ་པོ་ཡིན་ལ།
 བདག་ནི་དེས་དོར་བར་བྱ་བ་ལུང་ལུང་སྟུང་སྟུང་ཡིན་པས་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བ་
 ནི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་པོ་མིན་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་སྟུང་གྱུར་ན་ཆགས་བྲལ་
 གྱི་རྣམ་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་དེ་སྟུང་བདག་འདོར་བ་ཡིན་པ་དེས་ན། དེས་སྟུག་
 བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་སྟུང་ན་ཆགས་པ་དང་
 འབྲལ་བྱེད་གྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་དག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི་
 བདག་མེད་ན་ལམ་ལ་འབད་པར་མི་རིགས་ཞེས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་
 ལ་སྐྱོན་གྱི་གཙོ་བོར་ཏུ་རྒྱང་སྟེ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་སྟངས་
 མོའི་འགྲེལ་བའི་འགྱུར་ན། གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཆགས་བྲལ་ཡང་། །འདི་ལ་
 ཆགས་པ་བྲལ་གྱུར་ན། །འདི་དོར་མ་ཡིན་དཔེར་བདག་བཞིན། །དེ་སྟེར་
 སྟུག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་དོན་མེད། །ཅེས་བདག་ཆགས་བྲལ་ལོ་ཟེར་ཡང་ཉེས་
 མེད་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བའི་རྒྱ་མེད་ལ། ཆགས་པ་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བ་
 རྟེན་དུ་བརྗོད་ཀྱང་འདོར་མི་རུས་ཏེ་བདག་བཞིན། དེས་ན་སྟུག་བསྐྱེད་
 བསྐྱོམས་ཀྱང་ཆགས་པ་མི་སྟོང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཕྱིར་སྐྱབ་བསྐྱེད་ལེས་དོན་མེད་པ།

དེ་དག་སྐྱབ་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང། །སྐྱབ་བསྐྱེད་ཉིད་ནི་རྣམ་ལེས་བྱེད།།

དེ་ནི་སྐྱར་ཡང་མངོན་སྲུང་ཉིད། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆགས་བྲལ་མེད།།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཡིས། །སྐྱད་ཅིག་དེ་ཡི་སྐྱོ་སྐྱོག་ཀྱང།།

དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་འགྱུར་ཏེ། །འདོད་ལྡན་བྱུང་མེད་གཞན་ལ་བཞིན།།

སྒྲིབ་དང་དོར་བྱའི་བྱུང་ཡོད་ན། །གཅིག་ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་གང་ཡིན།།

དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཚེ། །ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཡིན།།

བདག་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་དུག་སྐྱབ་བསྐྱེད་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་སྐྱབ་

བསྐྱེད་ཉིད་ཡིན་པ་ཅུ་ཞེ་རྣམ་པར་ལེས་པར་བྱེད་ཀྱང་སྐྱབ་བསྐྱེད་

དེ་ནི་སྐྱར་ཆགས་བཅས་ཀྱི་དུས་སྐྱེད་ཡང་མངོན་སྲུང་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ཡོད་

དེ་ལྟས་ན་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་དག་དེ་ལ་ཆགས་

པ་བྲལ་བ་མེད་དེ་སྐྱབ་བསྐྱེད་སྐྱོར་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེད་སྐྱོབ་

མེད་པ་འདི་བཞིན་དུ་བྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་བསྐྱེད་ལེས་སྐྱེན་ཀྱང་དེ་

སྐྱོར་བར་མི་རུས་ཏེ་སྐྱེད་པ་བསྐྱོག་པའི་རྒྱ་བདག་འདྲིན་དང་འགལ་བའི་

ལམ་མི་ཤེས་བསམ་ན་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤོང་བཞིན་བ་སྤྲོད་བསྐྱེད་མི་ཤེས་
 བ་བཞིན་ལོ། །གུལ་ཏེ་སྤིང་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་སྤྱད་བསྐྱེད་
 མངོན་སུམ་གྱུར་གྱང་སྤིང་བ་མཐའ་དག་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
 མི་ཤེས་བསམ་ཡིད་མ་སྤྱང་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་བའི་སྤྱིར་འཁོར་
 བ་ལ་གཏན་དུ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་ཡིད་ལོག་བའི་
 སྐྱེས་བུ་དེ་ཀུན་ལ་ཡིད་ལོག་བ་མིན་ཡང་མི་སྤྱད་བ་ཤིན་ཏུ་འགྲོངས་པ་
 བེ་ཀུན་ལ་ཡིད་ལོག་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། གང་དུ་ཆགས་ཡུལ་དེ་ལ་ཉེས་
 བ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ཡིས་སྐྱོན་དུ་ལྟ་བའི་སློ་མ་ལོག་བའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་
 སྤིང་དུ་ཡུལ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡི་སློ་སྤྲོ་ག་གྱང་། ཡུལ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ནམ་
 ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་གཏན་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདྲོད་ལྡན་ཞིག་བྱུང་
 མེད་གཅིག་ལ་རེ་ཞིག་ཡིད་ལོག་གྱང་གཞན་ལ་མི་སྤྲོ་ག་བ་བཞིན་དུ་བྱུང་
 མེད་ཀུན་ལ་མི་སྤྱད་བ་བསྐྱོམས་བསམ་ཡིད་ལོག་བ་དེ་ཡང་བསམ་གོས་ལ་
 སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡིད་ལོག་བ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་གྱང་སྤིང་
 བ་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་ལོག་ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་གང་ལ་ཆགས་

སྣམ་ན། བདག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་སྤང་བུ་ཅན་ལ་ཡིད་ལོག་གི་
 གྲུང་དེ་བས་ཆེས་བདེ་བའི་ཐར་པའི་རོ་གྲོ་ལོ་མ་པ་བདག་གི་བར་ཞིན་ནས་
 སྤང་བུའི་ཆགས་པ་སྤོང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལ་ཕན་པ་སྤང་བར་
 ལོད་པ་དྲང་མི་ཕན་པ་དོར་བུའི་རྣམ་པར་ལྟ་བའི་བྱུང་པར་དུ་ལེན་པ་
 ཡོད་ན་དངོས་པོ་གང་ཡང་རྒྱང་བ་གཅིག་ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་པ་སྤེ་དེ་
 ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་
 དང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ན་ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་པོན་ཡིན་
 ཏེ་སྤྱིས་བུ་དེ་བདག་ལ་ཕན་ལོན་གསུང་པ་ལ་སྤང་བུར་ལྟ་བའི་ཆགས་པ་མ་
 ཟད་བར་ཡོད་ལ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མི་མཁོ་བའི་དངོས་པོར་མཐོང་ནས་མ་
 ཆགས་ནའང་སྤྱིས་མཁོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཐོང་བའི་རྒྱུན་ཉེར་བར་གྱུར་
 པ་ན་སྤར་དོར་བ་ལའང་སྤང་ཆགས་པ་སྤྱེ་སྤྱེ། སྤང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
 བའི་བྱུང་མེད་དག་ལའང་སྤྱིས་ཆགས་པ་མཐོང་བ་དང་། ལྷན་ལྷན་ལ་
 སོགས་པ་སྤྱིར་དོར་བའང་ཞིང་སོགས་ལ་མཁོ་བར་མཐོང་ནས་སྤང་ལེན་
 པ་བཞིན་ལོ།།

གཉིས་པ་ཆགས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དུ་བལ་བ་ནི།

སྐྱོན་མེད་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དང། །སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཡིན།།
འགྲོ་བ་འང་དེ་ཅུ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་ནི་གང་ལ་ཆགས་བྲལ་འགྲུབ།།
དེར་དེ་སྐྱོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ན། །དེ་ནི་བདག་ལ་འང་མཚུངས་པ་ཡིན།།
དེར་དེའི་སྐྱོན་ལ་ཆགས་བྲལ་མེད། །དེ་ནི་གང་ལ་དེ་ཆགས་བྲལ།།

གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེར་ཆགས་པ་ཡང་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་རིགས་
ཏེ་སྐྱོ་དོན་མ་བྱུང་ཡིན་པས་སོ། །དི་ལྟར་ན་བདག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་
ཡུལ་ཅན་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་སྐྱོན་མེད་ལ་སྐྱོན་
མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བུ་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དུང། དེ་ལྟར་སྐྱོན་མེད་པའི་བདག་དེའི་པན་པ་སྐྱབ་བྱེད་བདག་གི་
བ་ཉིད་ཀྱང་ནི་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་མེད་པའི་བདག་དེ་ལ་པན་པ་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ཅུ་སྟེ་དབང་ཕུག་གི་ཅེ་གསུམ་
བཞིན་ལོ། །དེ་དག་སྐྱོན་མེད་པར་བྱུང་ན་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འང་བདག་
དང་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཅུ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་

དེ་ནི་ཡུལ་གྲང་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་ཆགས་པར་བྱ་
 བའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་དམིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་དང་བདག་གི་བ་
 དེར་ཆགས་པ་དེ་ནི་སྟོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཉེན་
 གྲེད་པས་སོ་ཟེར་ན། སྟོན་དེ་ནི་བདག་ལ་འང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་བདག་
 དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་གཉིས་པོ་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བའི་
 ཉེན་གྲེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་དེར་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དེའི་སྟོན་
 དང་འབྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་བྱེད་པས་ཆགས་
 བལ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ནི་ཡུལ་གྲང་ལ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ཆགས་པ་དང་
 བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དེས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཀྱང་བདག་
 དེས་རྩེ་ཟེད་ཀྱང་དེའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་བདག་པོ་སེར་སྣ་ཅན་
 གྱི་ཚུང་མ་གཏོང་བ་ལ་དགའ་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མཐོང་ཡང་བདག་གི་འོ་སྟོང་མི་སྟོང་བ་ནི།

ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི། །ཞེན་པ་ཉེས་པ་མཐོང་བས་འཇིགས།
 དེ་ལྟར་དབང་སོགས་ལ་དེ་མིན། །བྱིས་སོགས་ལ་ཡང་མཐོང་ཕྱིར་དང་།།

སྐྱོན་ལྡན་ལ་ཡང་ཡོད་ཕྱིར་དང། ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཞན་དག་ལ།
 མེད་ཕྱིར་འདས་པ་ལ་སོགས་པ། བདག་གི་བ་ལ་མེད་ཕྱིར་རོ།
 དེ་ཉིད་ཕྱིར་བདག་གི་བའི། སློ་རྒྱུ་ཡང་ཡོན་ཏན་/མཐོང་བས་མིན། (55)
 དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མིན་མཐོང་བས། །དེ་ཡང་སློང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།
 གཞན་ཡང་ཡོད་མིན་ཡོན་ཏན་ནི། སློ་འདོགས་ཆགས་པས་དེར་ཡང་མཐོང།།
 དེས་ན་དེ་རྒྱ་གཞོད་མེད་ཅན། །བསྐྱབས་པས་དེ་ལ་རི་ལྟར་གཞོད།།
 ཡུལ་གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེན་པ་ནི་ཉེས་པ་མཐོང་
 བས་འཇིག་པ་ཡིན་ན་ཡང། དེ་ལྟར་རང་གི་དབང་པོ་སོགས་ལ་ཚུལ་དེ་
 ལྟ་བུར་བྱུར་བ་མིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་རྟོག་དཔྱད་མེད་པའི་
 བྱིས་པ་དང་སྤྲུགས་སོགས་ལ་ཡང་རང་གི་དབང་པོ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང། མིག་རབ་རིབ་དང་ཞར་བ་སོགས་དབང་པོ་སྐྱོན་
 ལྡན་ཡིན་བཞིན་དེར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རང་གི་དབང་པོ་སོགས་ལ་ཆགས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང། གཞན་གྱི་མིག་གསལ་བ་དང་ལུས་མཛེས་པ་

(55) ལྷན་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༡༡-༡། །མཐོང་བ་ཡིན། །

སོགས་ཡོན་ཏུན་ལྟན་པར་ཤེས་ན་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པའི་
 དབང་པོ་གཞུན་དྲག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤར་འདུས་པ་
 ཡི་རང་གི་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་སོགས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ལ་
 སོགས་པ་ཞེས་པས་ད་ལྟར་ཡང་སྐྱ་སེན་ཡན་ལག་སོགས་ལུས་ལས་
 ལོག་པར་གྱུར་པའི་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྒྱ་
 མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་བདག་གི་བའི་སྣོ་སྤྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡོན་ཏུན་མཐོང་
 བས་མིན་པ་དེ་སྤྱིར་ཡོན་ཏུན་མིན་པ་ཉེས་པར་མཐོང་བས་གྲང་བདག་
 གི་བ་དེ་ཡང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞུན་ཡང་དེར་མ་ཟད་ཉེས་པར་ཚུལ་
 བཞིན་མཐོང་དུ་འང་མི་སྟོར་ཏེ་བདག་གི་བ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡོན་
 ཏུན་ནི་བདག་བདེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྣོ་འདོགས་པའི་ཆགས་པས་སྐབས་
 དེར་ཡང་མཐོང་བ་ནི་མི་སྟོན་པ་དེས་ན། བདག་གི་བར་ཆགས་པ་དེ་
 ཡི་རྒྱ་བདག་ལྟ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་བདག་དང་སྐྱབ་བསྐྱུལ་དུ་
 བསྐྱོམས་པ་སོགས་བསྐྱབས་པས་བདག་གི་བར་ཆགས་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་
 གཞོན་དེ་གཞོན་མི་སྤིད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པས་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་ནི།

མཚོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེན་སྲིད་དང། །སྐྱེ་འཇིག་སློ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྲིད།
 སྐྱེ་བོ་འདི་ཡིས་དབང་སོགས་ལས། །བདག་ནི་ཐ་དད་གྱུར་པར་ཤེས།
 དེ་སྲིད་གཅིག་ཉིད་མཐོང་བས་ཀྱང། །ཆགས་མིན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ།
 དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་ལ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་ཆགས་འགྱུར།
 གང་ཞིག་ད་ལྟར་སྐྱབ་བསྐྱལ་བས། །ཡིད་འགྱུར་དེ་འབྲས་ལོན་གྱི།
 ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་དེ་ཆེ་ཡང། །ཆགས་ཡོད་སྐབས་གཞན་འཚོལ་སྲིར་རོ།
 ཞེ་སྤང་སྐྱབ་བསྐྱལ་བྱ་ཅན་སྲིད། །དེ་ནི་དེ་སྲིད་ཅེས་དུ་གནས།
 དེ་ལོག་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སྦྱར་བཏེན་འགྱུར།
 གངས་ཅན་པ་ན་དེ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་
 འཁོར་བ་མིན་གྱི་སྲི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལས་བྱུང་བ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་
 འགྱུར་རྣམས། སློའམ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུས་སྲི་
 ནང་མཚམས་སྐྱར་ནས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དང་ཡུལ་འདྲེས་
 པར་སོང་བ་ལྟ་བུས་འབྲུལ་པ་ལས། དའི་བདེ་བ་དའི་གཟུགས་ཞེས་

སོགས་སུ་ཞེན་ནས་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ནས་བདག་གི་
 བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཡན་གར་དུ་
 གནས་པ་ནི་ཐར་པའོ་ཞེས། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་
 མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟ་སོགས་ཀྱི་དབང་སོ་བདག་གིས་འཕྲོབ་ན་ཅི་མ་རུང་
 ལྷམ་དུ་དེ་འབྲའི་དབང་སོ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱིར་དུང། དབང་སོ་
 དང་ཡན་ལག་སོགས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་ཤེས་པའི་སློ་ཅན་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཡིས་ཀྱང་དབང་སོ་སོགས་
 ལས་བདག་ནི་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སོ་བྲལ་བརྟེན་པ་
 བཞིན་བདག་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པར་ཞེན་ནས། དབང་སོ་གཞན་དང་གཞན་
 འཕྲོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་བདག་གཞན་ཞིག་འཕྲོབ་ན་ཞེས་ནམ་ཡང་མི་
 བསམ་པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་བྲལ་ཡིན་དགོས་ན་ཡང་
 ཐ་མལ་པ་སུ་ཡང་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་དེ་སྤྱིར་བདག་དང་བདག་གི་བ་དེ་
 གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་ཀྱང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་མིན་ཏེ།

བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་དེ་ནི་གཟུགས་སོགས་རང་གི་རྒྱུ་དུ་དམིགས་
 པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་མིག་སོགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་
 པར་འགྲུར་བ་ནི་བདག་ཏུ་བརྩུང་བ་དེའི་དབང་གིས་རྒྱ་གཞན་མི་དགོས་
 པར་ཚོལ་མེད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྲིད་
 བ་སྐྱེས་སུ་གང་ཞིག་དུ་སྐྱུང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བས་རང་གི་མིག་སོགས་
 ལ་ཡིད་འགྲུང་བ་ཅམ་སྐྱེ་བ་དེ་འདྲ་ཡུལ་དེ་ལ་སྤང་བ་ཅམ་གྱི་ཚོ་སྐྱེས་པ་
 ཡིན་གྱི་བདག་གི་བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་
 བ་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཡང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་དེ།
 སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བའི་བདག་གི་བ་དེ་འདྲར་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་ཏུ་གནས་
 སྐབས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གི་བ་ལ་ཡིད་མ་ལོག་པར་དེ་འདྲ་འཚོལ་
 ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་བ་ལས་བྱུང་བའི་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་སྲིད་
 བ། ཞེ་སྤང་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མ་ལོག་པ་དེ་སྲིད་ཅམ་དུ་གནས་
 ལ། སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ལོག་པ་ན་ཞེ་སྤང་ཡང་ལོག་པར་འགྲུར་ལ། ཞེ་སྤང་བ་

ཡིད་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལོག་ན་ནི་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་རང་ཉིད་
གྱི་སྤར་གྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་སྦྲུང་ཡང་བརྟེན་པར་འགྱུར་
ཏེ། མིག་སོགས་གྱི་ནད་སོས་པ་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མིག་དབང་གསར་
དུ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་རང་གི་ཚུང་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་ཁྱོ་བའི་
གནས་སྐྱབས་ལོག་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་ངོས་བཟུང་བཞི།

སྤང་དང་དོར་བུ་སྤངས་པའི་བྱིར། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཉམ་སྟོམས་ཅན།།
ཅ་ཅུན་སྟེ་ཕྱུ་མཚུངས་པ་ལ། །ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན།།

རང་ལུགས་ལ་བདག་ལྟ་བུར་ནས་སྤང་བས་ན་བདག་ལ་ཕན་པ་སྤང་བུ་
དང་མི་ཕན་པ་དོར་བུ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བྱུགས་མཉམ་པར་སྟོམས་པའམ་བཏང་སྟོམས་ཅན་
ཏེ། དཔེར་ན་ཅ་ཅུན་གྱི་སྡེ་གུས་བྱུག་པ་དང་། སྟེ་ཕྱུ་དག་གིས་བཅད་པ་ན་
བདག་ལ་ཕན་ནོ་སྟེ་དུ་ཆགས་པ་དང་གཞོན་དོ་སྟེ་དུ་ཁྱོ་བའི་སྐྱེ་བར་
མཚུངས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཞེས་སུ་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་འདྲ་ལུས་གང་

ལའང་ཚགས་པ་གཏན་སྐྱེ་མི་སྲིད་དོ།

གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི།

འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་དགོངས་ནས། །སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམ་བར་གསུངས་པ་ཡིན།

དང་གྱི་དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས། །དེ་ནི་བདག་མེད་ལྟ་རྟེན་ཡིན།

སྣང་ཉིད་ལྟ་བུ་གོ་བ་བར་འགྲུབ། །སྐྱོམ་པ་སྤྱག་མ་དེ་དོན་ཡིན།

དེ་སྲིད་མི་རྟག་ལས་སྤྱག་བསྐྱེལ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས།

འོ་ན་མེད་ཅག་གི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་མེ་

ཡི་རྒྱལ་ས་དང་སྲིན་མོའི་སྲིད་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་བསྐྱོམ་བར་གསུངས་

པ་མ་ཡིན་ནམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམས་པས་ཐར་པ་ལ་མི་བན་བར་དེ་ལྟར་

བཤད་ཅེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམས་པས་ཐར་པ་ལ་བན་མི་འདོགས་པ་མ་

ཡིན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྐྱོམས་པ་ཁོ་ནས་ཐར་པ་འཕྲོབ་མི་བྱས་ཏེ་ཐར་

པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་གནས་

སྐབས་སུ་ཡིད་འགྲུབ་བཅོམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་

དང་འགྲུབ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅམ་བསྐྱོམ་བར་གསུངས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་

བ་ལས་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལས་
ཅི་བདུག་མེད་པ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། དགོ་
སྲོང་དག་ག་བྱུགས་ཉག་པ་ཡིན་ནམ་མི་ཉག་པ་ཡིན། བཅུན་པ་མི་ཉག་པ་
ལགས་སོ། །གང་མི་ཉག་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནམ་བདེ་བ་ཡིན།
བཅུན་པ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ལགས་ཏེ་གང་མི་ཉག་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་རྣམ་
པར་འགྲུར་བའི་ཚོས་ཅན་ལགས་སོ། །གང་མི་ཉག་པ་དང་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་
རྣམ་པར་འགྲུར་བའི་ཚོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདི་ནི་ངའི་འོ་འདི་ནི་ང་
ཡིན་ནོ་འདི་ནི་ངའི་བདག་གོ་ཞེས་བསྟར་རུང་ངམ། བཅུན་པ་མ་ལགས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་བསྐྱུ།

ཆགས་བྲལ་མིན་དང་སྲིད་ལྡན་དང་། རྩོམ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པ་དེ།

ཉོན་མོངས་ལས་ལས་གོལ་མ་ཡིན། །དེ་འདྲ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྲ།

བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་པ་དྲང་། དེའི་དབང་གིས་བདག་བདེ་
བའི་རྟེན་དུ་དམིགས་ནས་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྲིད་པ་

ལྟོན་པ་དང། དེ་ལས་སྤང་དོར་གྱི་ལས་ཚོམ་པ་ཀྱུན་ལ་འཇུག་ཅིང་བརྟེན་
པ་དེ་ནི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
ལས་རྣམས་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་དེ་ནི་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ་
སྟེ་ལས་ཉོན་རྒྱུན་མ་བཅད་པ་སོག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཐར་པ་མ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་ཡོད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་གྲོལ་བའི་
བདག་དེ་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

བདག་གི་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ན། །དེ་ཡི་བ་བོ་ཡང་མེད།།

བྱ་དང་ལོངས་སྤོད་མཚན་ཉིད་ཅན། །:དེ་བདག་ཀྱང་དེ་ཡི་ཚེ་མེད།།(56)

གལ་ཏེ་སྤྱི་རོལ་བ་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཐར་པའི་ཚེ་བདག་དེ་ཡི་བདག་གི་བ་ཉིད་
ནི་མི་འདོད་པར་ཅུང་ཟད་མེད་པར་འདོད་ན། བཟའ་བྱ་བདག་གི་བ་མེད་
པ་སོག་ཡི་བ་བོ་ཡང་མེད་དེ་ལོངས་སྤོད་བྱ་མེད་པའི་ལོངས་སྤོད་པ་བོ་
མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་དོ།།

དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱ་བ་བོ་དྲུང་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤོད་པ་བོའི་མཚན་

(56) རྒྱུར་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༣༡༧-༡ །དེ་ཡི་དེ་ཡི་བདག་ཀྱང་མེད།། །ཟླ་དགོ་དཔེ་རིང་། ༡༤༧-༢། མེད་
པར་དཔེ་རྟོན་། ༡༥༧-༤། །དེ་ཚེ་དེ་ཡི་བདག་ཀྱང་མེད།། །

ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་བདག་ཀྱང་ཐར་བ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་མེད་པས་
བདག་བཅིང་གྲོལ་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་འང་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་བདག་འཛིན་སྦྱང་བར་གདམས་པ།

དེ་སྲིད་གྲོལ་འདོད་ཐོག་མེད་པའི། །རྒྱ་ཅན་རིགས་མ་ཐུན་ས་བོན་ལས།།
བྱུང་བའི་འཛིན་ཚོགས་ལྟ་བུ་དག །རྩ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས།།

བདག་མེད་མ་གོམས་ན་ཐར་བ་མེད་པ་དེ་སྲིད་འཁོར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་
ལས་གཏན་དུ་གྲོལ་བར་འདོད་པས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོང་
བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཅན་ཡུལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་སློབ་འདོགས་པའི་སློབ་གོམས་པ་ཅམ་གྱི་རང་གི་རིགས་མ་ཐུན་པའི་ས་
བོན་སྐྱེ་མ་ལས་བྱུང་བའི་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་དག་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱིས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས་དང་ཐར་བ་
འཚེ་མེད་ཞི་བའི་གྲོང་སྲིང་ཉམས་དགའ་བར་སྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གདམས་པའོ།།

གཉིས་པ་གྲོལ་བའི་ལམ་གཞན་འགོག་པ་ལ། དབང་ཕྱུག་ལུང་གིས་
 གྲོལ་བ་དགག། །ལས་ལུས་ཟད་པས་གྲོལ་བ་དགག། །དང་པོ་ལ། ལུང་ཚམ་
 ལྷུབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན། །ཡིན་པའི་འཐད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ།
 ལུང་ནི་དེ་ལྟའི་དངོས་ཡིན་པའི། །རྒྱ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ནི།།
 ལུང་ཚམ་གྱིས་ནི་གྲོལ་བར་ཡང། །སྤྲོ་བ་ཡོངས་སུ་མགྲུ་བྱེད་མིན།།

དབང་ཕྱུག་པ་སོགས་ན་དེ། བདག་ཡོད་པ་དང་ཐར་པ་ཡོད་པའང་ལུང་
 ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཐར་པ་དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོ་
 ག་ལས་འགྲུབ་པར་ལུང་ལས་བཤད་པས་ན་ལུང་གི་དོན་ལ་ཐ་མལ་པའི་
 དཔྱོད་པས་སྐྱོན་མི་འཇུག་སྟེ། དབང་འདས་གཞན་གྱིས་རིག་བྱ་མིན། །པ་
 རོལ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡི། །བྲང་སྲོང་དེ་དག་ཚིག་ལ་ནི། །རྗེས་སུ་
 དཔག་པས་གཞོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དབང་ཕྱུག་
 གིས་བཤད་པ་སོགས་ལུང་ནི་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་དེ་ལྟའི་དངོས་པོ་མ་ཞོར་
 བ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མ་ཚོན་ཚད་མས་མ་མཐོང་བ་ཡི་གང་ཟག་རྣམས་
 ལ་ནི་ལུང་ན་དེ་རྒྱུད་བཤད་པ་ཚམ་གྱིས་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་གྱིས་

གྲོལ་བར་ཡང་སྐྱབ་རྟོག་ལྡན་ཡོངས་སུ་མགྲུ་བྱེད་གྱི་ཚིག་མིན་ཏེ། ལུང་
དང་དངོས་པོ་ལ་འགྲོལ་བ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཟིན་པ་ལྟར་ལུང་ནས་བཤད་
པ་ཙམ་དེ་ལྟར་ཡིན་དེས་གྱི་རྒྱ་མཚོན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡིན་པའི་འཐད་པ་དགག་པ་ལ། མངོན་སུམ་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་
རྣང་བཀག་། །རྗེས་སུ་དབག་པས་གཞོད་པར་བསྟན། །དང་པོ་ལ། ས་བོན་
ལུས་ཉམས་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །སྤྱི་བ་ཡང་གུར་གུང་མིན་ཚུལ། །དང་པོ།

ས་བོན་སོགས་གྲུབ་ཚོ་གཞི། །སྐྱེས་བུ་མི་སྐྱེད་⁽⁵⁷⁾པར་ལུས་མིན།།

ཉིམ་མར་བསྐྱས་དང་མེས་བསྐྱེགས་སོགས། །ཤེས་པ་གུང་⁽⁵⁸⁾གྲོལ་བར་ཐལ་ཕྱིར་རོ།།
དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་གྱིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་གཅོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ།
དབང་ལྷག་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དེའི་སྐྱེགས་གྱིས་བཏབ་པའི་ས་བོན་
གྱིས་སྐྱབ་བྱུ་མི་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བས་ན། དབང་དེ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུའི་
སྐྱེ་བའང་རྒྱུན་གཅོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞིན། དེ་རྒྱ་མཚོན་ཡང་དག་མིན་ཏེ་ས་
བོན་སོགས་མི་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པའི་ཚོ་གྲུ་སྐྱེགས་ལ་སོགས་པས་ནི་སྐྱེས་

(57) རྣམ་ཐང་དཔེ་མཛོད། ༡༡༡ལ-༡ །མིན་བསྐྱེད། །
(58) རྣམ་ཐང་དཔེ་མཛོད། ༡༡༡ལ-༡ །འཇམ་གུང་། །

བྱ་སྐྱར་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེད་པར་རྣམ་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་
ན་ཏེ་ལ་མར་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་མེས་བསྐྱེགས་པ་དང་བཙོ་ས་པ་སོགས་
གྱིས་ས་བོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཙོ་བོ་དང་བས་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་ཚོ་གཏེ་དག་བྱས་པས་
བདག་ཀྱང་གོལ་བར་ཐལ་བའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་ས་བོན་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་
པའི་སྐྱགས་ལ་སོགས་པ་དེས་སྐྱེས་བུའི་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོན་མི་རྣམས་པས་རྒྱ་
མཚན་འབྲུལ་བ་ཅན་ལོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་གྱུར་གྱང་མིན་ཚུལ།

སྐྱར་སྐྱེ་བ་དག་གྱིས་ཡང་གྱིས། །སྤྲིག་པ་བཙོ་ས་བར་བྱས་པ་མིན།།

འདི་ཡི་སྐྱེ་ཉིད་མེད་འགྱུར་གྱི། །ལུས་ཅན་མིན་སྲིར་སྤྲིག་སྐྱེ་མིན།།

སྤྲིག་ཅན་གྱི་སྤྲིག་པ་སྐྱེ་མས་ཚོ་གཏེ་སྐྱོན་ས་སྐྱངས་ཏེ་སྐྱིན་སྤྲིག་བྱས་པ་
ན་དེའི་སྤྲིག་པ་འཇོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱར་སྐྱེས་བུ་སྐྱར་ལ་གཞལ་བ་ན་སྐྱར་སྐྱེ་
བ་དག་གྱིས་ཡང་དུ་སོང་བ་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་སྲིར་རོ་ཞིན། དེ་སྤྲིག་
པ་བཙོ་ས་བར་བྱས་ནས་ཟད་པ་ཡི་རྟགས་མིན་ཏེ་སྐྱེས་བུ་འདི་ཡི་ལུས་
གྱི་ས་རྒྱུའི་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྐྱིན་སྤྲིག་གི་མེས་གཏུང་བ་

སོགས་གྱིས་ཡང་དུ་སོང་ན་ཡང་སྡི་བ་དེ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་
སྡིག་པ་མེད་པར་གཤམ་ལ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷན་ཅན་མིན་
པའི་སྤྱིར་སྡིག་པ་ནི་སྡི་བའི་ཚོས་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡིན་ན་
མཚམས་མེད་སོགས་ལས་བྱས་པ་དང་སྡོན་གྱི་ལས་རྣམས་གྱི་ལྡིད་ལས་
སྐྱེས་བྱ་ཁ་ཅིག་འདེགས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ཀྱང་ལུས་གྱི་ཁྱད་པར་
མ་གཏོགས་པ་སྡིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྡི་ཡང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོན་པར་བསྟན་པ་ལ། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་
དེ་མི་ལགལ། རྒྱ་དང་ལགལ་བའི་རང་ལུགས་བཞག །དང་པོ་ལ། དངོས་
དང་དེ་ཡི་ཉེས་སྦྱོང་དགག །དང་པོ།

ལོག་ཤེས་དང་ནི་དེ་ལས་བྱུང་། །སྲིད་པ་སེམས་པའི་དབང་དག་གིས།།
དམན་གནས་འགོ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །དེ་སྤྱིར་དེ་བཅད་འགོ་མི་འགྱུར།།
དེ་ཙམ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། །སྐྱེ་ལ་དེ་དག་ཉིད་ལུས་ཡིན།།
སེམས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས། །ཡིན་སྤྱིར་སྐྱེ་རྒྱ་ཉམས་པ་མེད།།
ལའོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་ལོག་ཤེས་

དང་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པའི་དབང་
 དྲག་གིས་མངལ་སོགས་དམན་པའི་གནས་སུ་འགོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 པར་བསྐྱབས་ཟེན་ལ། དེ་སྤྱིར་རྒྱ་ལོག་ཤེས་གྱི་སེམས་པ་དང་སྲིད་པའི་
 སེམས་པ་དེ་རྒྱུན་བཅད་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལོག་སྲིད་དེ་ཅམ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་
 པར་ཚད་མས་མཐོང་བའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་དེ་དྲག་ཉིད་རྣམས་པ་
 དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱང་རྒྱ་མིན་ནམ་སེམས་པ་ཅམ་རྒྱ་ཡིན་པར་
 ཅེ་ལ་བཤད་སྟམ་ན། སེམས་པ་དེ་དྲག་རང་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 གྱི་སེམས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཅེ་ཡང་མེད་དེ་སྣོན་གྱི་
 སེམས་པ་བྱུང་ཟེན་པ་ལ་སྣོན་གྱི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་བགོས་པའི་རྒྱུན་
 སྐར་ཡང་སེམས་པས་གསོས་བཅའ་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྐྱེན་པར་
 ལྡང་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིར་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པའི་རྒྱ་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་ཉམས་པ་མེད་པས་ན་
 དབང་བསྐྱར་བས་སྐར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་བཤད་པ་ལ་རྗེས་སུ་དབག་པས་

གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུང་གང་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་
ཡིན་པར་ཆད་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པའམ་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞོན་
མི་སྲིད་ལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ངེས་པར་གཞོན་པར་ཆད་ལུང་དོན་དེ་
ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ངེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོན་ཀྱང་ལུང་དོན་གྲུབ་
བོ་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོན་བའི་སྤྲོ་བའོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་དགག་པ་ལ། མ་མཐོང་ལས་ཉམས་ལན་མི་
ཅུང། །དེ་དང་ཁས་ལེན་འགལ་བར་བསྟན། །དང་པོ།
འགྲོ་དང་རྟོགས་རྟེན་གྱི་དཔལ་ཡིན། །དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ལས་འགྲུབ།
མ་མཐོང་ཞིག་གིས་འགྲོ་བ་མེད། །དེས་ན་འདུ་གྱིད་སེམས་པ་མིན།
ཡོད་དང་མེད་པའི་རྗེས་འཇུག་གིས། །གྱིད་པ་སྦྱིད་ལ་སློལ་ཡི་ནི།
རྒྱས་མཐོང་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཡོད་དེ་དག་ཅིས་མི་འགྲོ།
གལ་ཏེ་དེ་དག་རྒྱས་མེད་ན། །དབང་སོགས་བྱས་མ་ཐག་དེ་དག།
སེམས་པའི་དབང་གིས་འཛིན་དང་འཇུག། །གཡེང་དང་འགོག་པ་མེད་པར་འགྲུབ།
ཅི་སྟེ་དེ་ཆེ་སློལ་གྱིས། །མི་འགྲུང་བེ་མ་རྣམས་ཀྱི་སློ།

མཚམས་སྐྱོར་དེ་རྣམས་རྒྱས་མེད་ན། །གསོན་པ་ཉིད་ནའང་རྒྱས་མེད་འགྲུབ།།
གཉེན་པོ་དང་ནི་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས། །ཨེལ་ལ་ན་(59)འགྲིབ་དང་ཨེལ་བའི་སྤྱི་དུ།།
ཉེས་རྒྱུན་རང་གི་ས་བོན་ཅན། །དབང་བསྐྱར་བ་ལས་སྤྲོག་པ་མེད།།

ཁོ་ན་དེ། མངལ་ལ་སོགས་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དྲང་། དུལ་རྣམས་
རྟོགས་པ་ཡི་རྟོན་ནི་བྱེད་པ་སྟེ་དབང་པོ་དུག་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་དུག་པོ་
དེ་དག་ནི་ད་ལྟར་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་སྟོན་གྱི་ལས་དགེ་མི་དགེ་ཉི་ཤུ་
ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཅིང་མ་འོངས་པའི་དེ་དུག་གྱང་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་དེ་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སུས་གྱང་
མཐོང་བ་མིན་ལོ། །དེ་འདྲའི་མ་མཐོང་བའི་ལས་དེ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་
ཞེག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་
དེས་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་
ལས་གྱི་མིང་ཅན་དེ་ཡིན་གྱི་ད་ལྟའི་སེམས་པ་མིན་པས་ན་དབང་བསྐྱར་
བས་སྐྱེ་བ་མ་ཉམས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་རིགས་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། གང་

(59) ལྷན་ཐང་དཔེ་རིང་། ༡༡༡༡-༡ །ཨེལ་དང་། །

ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་བྱེད་པ་རྒྱག་པོ་སྦྱིད་པ་ལ་
 ལྷོ་སྟེ་སེམས་པ་དེ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་མཐོང་སྟེ། སེམས་པ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་
 ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་སེམས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་
 ལ་འཇུག་ཅིང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བསྐྱབས་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། བདག་
 གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་སོགས་གཞན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དེ་རྣམ་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་པ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་ཅིང་མེད་ན་དེ་དག་མེད་པར་རིགས་
 པས་བྱུབ་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་གང་ཡང་མེད་པས་
 མཚོན་དང་མའི་རྒྱར་སྡོང་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་པར་བྱུབ་ན་སྲིད་
 སྲིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་ཡོད་པ་ཡི་གང་ཟེག་དེ་དུག་འཁོར་
 བར་ཅིས་མི་འགོ་སྟེ་རྒྱ་ཚང་བས་སོ།།

གྲལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱག་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་པ་དེ་དུག་
 དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོ་གས་རྣམ་པ་མེད་པར་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དབང་དང་
 ལྷགས་སོགས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དབང་པོ་དེ་དུག་ཡིད་ཀྱི་སེམས་པའི་དབང་
 གིས་མཐོང་ཟེན་གྱི་ཡུལ་ལ་ལར་དབང་པོ་གཏང་དེ་དེར་འཇིན་པ་དྲོད། མ་

མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་གསར་དུ་འཕེན་བའམ་འཇུག་པ་དང། མི་འདོད་པའི་
ཡུལ་མཐོང་བེན་གྱིས་འབྲུགས་ནས་དེ་ལས་གཡོང་བ་སྟེ་གཞན་དུ་བྱོལ་
བ་དང། མི་འདོད་པའི་ཡུལ་མ་མཐོང་བ་ལ་མི་འཇུག་པར་འགོག་པ་ཡང་
མེད་པར་འགྲུར་དགོས་ནའང། ཤིང་བལ་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་
དུག་པོ་དེ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ལ་དབང་སྐྱུར་བའི་ཡིད་གྱི་སེམས་
པའི་རུས་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པས་ན། དབང་གིས་བྱེད་པ་དུག་སྐྱེད་པའི་
རུས་པ་ཅི་ཞིག་བཅོམ་སྟེ་གང་ཡང་བཅོམ་པར་མི་འགྲུར་རོ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ད་ལྟ་སེམས་པ་ཡོད་ཀྱང་དབང་བསྐྱུར་གྱི་རུས་པས་
ཤི་བའི་ཆེ་ཆོ་མེད་པར་གྲུར་ནས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ལོ་ཞེན། ཅི་སྟེ་ཤི་བ་དེ་ཡི་
ཆེ་ཆོ་མེད་པའི་བྱིར་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུར་བ་ཡིན་ཞེས་ངེས་པ་ན། བདག་ཏུ་
ཆགས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ངེ་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུར་
པའི་སྐོ་སྐྱེ་བ་སྲ་བྱི་མཚམས་སྐྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རུས་པ་དབང་
སོགས་ཀྱིས་མེད་པར་བྱས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེན། དབང་བྱས་པའི་སྐྱེས་བུ་
དེ་གསོན་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་རྒྱུང་ཆགས་པ་སོགས་ངེ་མ་ཅན་གྱི་སྐོ་རྣམས་

ལ་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྲུར་དགོས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཆགས་
སོགས་དྲི་མར་གྲུར་བའི་སློ་རྣམས་ནི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་སོགས་ཚུལ་
བཞིན་ཡིད་བྱེད་དང་ནི། རང་གི་སྤྱོད་པ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གཉིས་པོ་
རིམ་བཞིན་འཕེལ་བ་ན་དྲི་མ་ཅན་དེ་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བར་འགྲུར་
བའི་སྤྱིར། ཉེས་པའི་སློ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་རང་རང་གི་རིགས་འབྲེལ་ས་བོན་
ཅན་དེ་ནི་དབང་བསྐྱུར་བ་ཅེས་ལས་སྤྱོད་པ་མེད་དེ་དེ་དག་གི་རྒྱ་དང་མི་
འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་དང་ཁས་ལེན་འགལ་བར་བསྟན་པ།

:རྟག་པ་(60)ལྟོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། །རིམ་གྱིས་སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་དང་།

བྱེད་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནི། །འབྲེལ་བའི་བདག་ཉིད་བྱེད་པ་འགལ་།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུའང་གཅིག་པར་འགྲུར། །དེ་དག་དེ་ལས་ཐ་དད་ན།

བྱེད་པོ་ཟ་བོ་ཉམས་པར་འགྲུར། །རྒྱས་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན།

གཞན་གྱིས་དྲན་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས། །ཐལ་བ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ།

(60) སྤོང་བར་དཔེ་རྒྱུད། ༡༥༩-༡། །རྟག་ལ། །

འགའ་ཡང་དྲན་པ་མེད་པའི་སྲིད། །དེས་ན་སྲོང་ལས་དྲན་པ་འབྱུང་།།

སེམས་པ་ཅམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མིན་ཏེ་བདག་ཡོད་པ་ལས་ལོག་ཤེས་དང་
 སྲིད་པའང་སྐྱེ་བས་ན་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་དེ་དག་རྒྱ་ཡིན་པས་ལས་
 གྱི་རུས་པ་བཅོམ་པ་ན་རྒྱ་མ་ཚང་བའི་སྲིད་སེམས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་
 ལེན་ལོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་བདག་མ་ལོག་པ་སྲིད་དུ་འཁོར་བའང་མི་སྣོག་
 པས་དབང་བསྐྱུར་སོགས་ལས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་རྒྱན་འཆད་པར་འདོད་
 པ་རང་གི་ཁས་ལེན་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལ། གཞན་ཡང་བདག་ཏུ་པ་ཞི་
 འཁོར་བའི་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཞི་རིམ་གྱིས་
 ལེན་པ་ཡིན་ལ་ཏུག་པ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་སྲིད་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དྲང་། དེར་མ་ཟད་ལས་དེ་བྱེད་པ་དྲང་མི་བྱེད་
 པ་དུག་གི་གནས་སྐབས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྲུ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་བདག་
 གཅིག་པོ་དེ་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་འགལ་ཏེ། དེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་
 བ་སྲུང་མི་བྱེད་པའི་དུས་སྤྱིའང་བྱེད་པར་ཐལ་ཏེ་ད་ལྟའི་བྱེད་པོ་འདི་དང་
 གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །ད་ལྟ་བྱེད་པའི་དུས་ནའང་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་

ཉེ་སྤར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་ལོ་བྱེད་པར་མི་འབྲེལ་བའི་
 འགྲུར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པའི་བདག་ཉལ་པ་དེ་བྱེད་པ་པོར་
 འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལོ། །ཡང་རྒྱ་ལས་བྱེད་པ་པོ་སློག་གཅོད་པའི་
 མི་ལྟ་བུ་དུང་འབྲས་བུ་སྤོང་བ་པོ་དཔྱལ་བའི་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཀའང་
 གཅིག་པར་འགྲུར་ཉེ་བྱེད་པོ་སྤྱོད་པོ་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པས་སོ། །རྒྱ་
 འབྲས་དེ་དུག་བདག་དེ་ལས་ཐ་དུད་དུ་འདོད་ན་བདག་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་
 འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པའང་ཉམས་པར་འགྲུར་ཉེ། དེས་གང་ཡང་མ་བྱས་
 ལ་གང་ཡང་ལོངས་མ་སྤྱད་དེ་རྒྱད་གཞན་གྱི་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཉེ་
 བདག་གིས་དངོས་སུ་ལས་བྱས་པ་མིན་ཡང་དེ་ཡོད་པ་ལས་དེའི་རུས་
 བས་ལས་བྱེད་དོ་སྟམ་ན། ཉལ་པ་ལ་རུས་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་
 ཉེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་པར་སྤར་མང་དུ་དབྱུང་བྱེད་ཀྱི་། །དེ་ལྟར་བདག་
 ཉལ་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་ནས་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་
 གཞོད་པ་ལྟར་སྤང་བ་བརྗོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཉེ་བདག་ཉལ་པ་མེད་ན་
 སྤང་པོ་ཅམ་སྤྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་སྤྱིར་རང་གིས་སྤར་སྤོང་བ་བྲན་པ་

ན་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པར་ཐལ་བ་དང། ལས་བྱེད་པ་པོ་
ཞིག་པས་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་གཞན་གྱིས་ཁོངས་སྤོང་བས་རྒྱ་འབྲས་
ལྷད་ཟ་བ་དང། སོགས་ཁོངས་ནས་སྤར་མཐོང་བ་བྱིས་ངོ་ཤེས་པ་ན་མ་
མཐོང་བ་གཞན་མཐོང་མ་སྤོང་བ་གཞན་གྱིས་རྒྱ་མེད་དུ་ངོ་ཤེས་པར་
ཐལ་བ་སོགས་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་སྤྲེས་བྱ་འགྲུའི་ཡང་དྲན་པ་མེད་པར་
འདོད་ལན་དོན་མ་ཐུན་ཐེབས་པའི་བྱིར། རྟག་བདག་ལ་དྲན་སོགས་མི་
སྤིད་པ་དེས་ན་སྤར་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་སློ་ཡི་བག་ཚགས་སད་པ་ལས་
བྱིས་དྲན་པ་འབྲུང་སྟེ་བདག་མེད་པའི་ལུང་པོ་མི་རྟག་པའི་རྒྱན་ཅམ་ལས་
དེ་ལྟར་དྲན་དང་སྤོང་དང་ངོ་ཤེས་པ་སོགས་འབྲུང་རིགས་ཀྱི་གཞན་དུ་དེ་
ལྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་ལུགས་བཞག་པ།

བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང། །བདེ་དང་དང་དང་དའི་ཞེས་སོགས།།

ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཟུ་བྱུག། །སློ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤིད།།

དེ་ཉིད་ལས་ནི་དེ་ལག་ལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་རྟོགས་ཅན།།

ལེགས་བསྐྱོམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས། །སྲིད་པ་རྗེས་འབྲང་བཅས་འཛོམས་བྱེད།།

རང་ལུགས་གནས་ཚུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྤྱོད་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱོད་འདོགས་
པ་བརྟེན་པའམ་རྟག་པ་དྲང་བདེ་བ་དྲང་། ང་དྲང་ངའི་འོ་ཞེས་སུ་འཛིན་
པ་སོགས་ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དག་ཏུ་མོངས་པས་སྐྱོད་
བཏགས་ནས་ནི་ཀུན་ཉོན་སྤོགས་ལ་ཡོངས་སུ་སྲིད་ཅིང་ལས་བསགས་
པས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་ལས་ནི་དེ་དང་
འགྲུལ་བའི་དོན་ཅན་སྤྱོད་ཅི་ལོག་བཅུ་དྲུག་གི་ཆ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིད་པ་
ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུས་འཛོམས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན། བདེན་བཞིའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐྱེད་བདག་
མེད་སྟོང་པ་རྒྱ་ཀུན་འབྲུང་སོགས་ལེགས་བར་བསྐྱོམས་པ་ནི་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིས་སྤྱོད་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱོད་བཏགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
སྲིད་པ་དང་དེ་ཡོད་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའམ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སེར་སྣ་
སོགས་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་སོགས་འཁོར་བར་འཁོར་བྱེད་ཀྱི་ཉེས་པ་

ཀུན་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་ལས་ལྷན་ཟད་པས་གྲོལ་བ་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་
ལན་ལོག་གཉིས། །དང་པོ།

ལས་དང་ལྷན་དག་གནས་ན་ཡང་། །གཅིག་མེད་ཕྱིར་ན་རྒྱ་གསུམ་ཅན།

སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ས་བོན་མེད་པར་སྐྱ་གུ་བཞིན།

ལས་དང་ལྷན་དག་སྲོང་མིན་ཏེ། །གཉིན་པོ་དགའི་མེད་ཕྱིར་དང་།

རྒྱས་མེད་ཕྱིར་རོ་སྲིད་པ་ནི། །ཡོད་ན་སྤར་ཡང་འབྱུང་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་ཟད་དོན་དུ་འབད་ན་ཡང་། །ལས་ཟད་དུ་བ་པ་དོན་མེད་ཡིན།

འབྲས་བུ་སྒྲ་ཚོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ལས་རྣམས་རྒྱས་པ་ཐ་དད་དུ།

རྗེས་དཔོག་དེས་ན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་དངོས་གཅིག་གིས་མི་འཇོག།

རྣམ་འགས་དེ་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་ནི། །རྩེ་ལྷུང་རིགས་མི་མ་ཐུན་ཅན་མིན།།⁽⁶¹⁾

གཅེར་བུ་པ་ན་རེ། །དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་དང་ལྷན་ཟད་པ་ན་

གྲོལ་བ་ཡིན་གྱི་ལས་མ་ཟད་ན་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་དེ་ལས་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དབང་

(61) རྗེ་དཔོག་དཔེ་འིང་། ༡༥༧-༧ །རྩེ་ལྷུང་རིགས་མི་མ་ཐུན་ཅན་མིན། །འབྲས་བུ་ཉམས་སྐྱོད་བཞི།།

བཅོན་པས་སྦྱང་ལའོར་བར་དབང་མེད་དུ་འཕྲོན་པ་ཡིན་པས་ན་ལས་དང་
 ལུས་མ་ཟད་བ་དེ་སྲིད་པ་སྦྱངས་ཀྱང་སྦྱེ་བ་ཅིས་མི་ལེན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
 མ་ཡིན་ཏེ་ལས་དང་ལུས་དུག་གཞུས་པར་གྱུར་ན་ཡང་ལུས་ལེན་བ་དེའི་
 རྒྱ་གཅིག་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ་དེ་མེད་པའི་སྦྱིར་རྒྱ་མ་ཚང་བས་ན་ལས་
 ལུས་སྲིད་པ་སྦྱེ་རྒྱ་གསུམ་ཚང་དགོས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱེ་བ་དེ་ནི་འབྱུང་སྲིད་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་སྦྱེ་མི་སྲིད་པའི་སྦྱིར། དཔེར་ན་
 ས་པོན་མེད་པར་ཚུ་ལུད་ས་ལ་སོགས་པ་ཚོ་གས་ཀྱང་ལྷ་གྲུ་མི་སྦྱེད་པ་
 བ་ཞེན་ལོ། །འོན་དཀའ་ལུབ་གྱིས་ལས་དང་ལུས་ཟད་ན་ཡང་མི་སྦྱེ་བར་
 མཚུངས་པས་སྲིད་པ་མ་སྦྱངས་ཀྱང་དཀའ་ལུབ་ཁོན་ཟར་ལམ་ཡིན་ནོ་
 ཞེན། ལས་དང་ལུས་དུག་ནི་སྦྱོང་བར་རིགས་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ལས་
 ལུས་དེ་དག་རྒྱང་བ་ཟད་བར་སྦྱོང་བའི་གཉེན་པོ་དུག་ནི་ཚད་མས་རྟོགས་
 བ་མེད་པའི་སྦྱིར་ཤེས་མི་རུས་པ་དང་། དགོས་པ་ཡང་མེད་དེ་སྲིད་པ་
 སྦྱངས་ན་ལས་དང་ལུས་ཅོམ་ལ་སྦྱེ་བ་འབྲུབ་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་སྦྱིར་
 ལོ། །ལས་ལུས་ཁོན་སྦྱོང་དུ་ཡང་མི་བཟུབ་སྟེ་སྲིད་པ་ནི་ཡོད་ན་ལས་དང་

ལུས་སྦྲུང་ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིར་སྲར་ཡོད་སྐངས་ཀྱང་སྦྱེ་བ་མི་ལེན་པ་
ལ་མི་པན་པའི་སྲིར་དོ། །གཅེར་བུ་པའི་སྟོན་པ་འཕེལ་བྱེད་སོགས་ན་དེ།
གཉེན་པོ་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལས་དང་སྲིད་པ་ཟད་པའི་གཉེན་པོ་དཀའ་
ཐུབ་ཡིན་པས་ན་ལས་དང་སྲིད་པ་གཉེས་ཀ་ཟད་པའི་དོན་དུ་དཀའ་ཐུབ་
ལ་འབད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ནུ་ཡང། སྲིད་པ་ཟད་པའི་ཐབས་ཚུལ་བཞིན་
ཤེས་ན་དེ་བསྟེན་པར་རིགས་ཀྱི་ལས་ཟད་པའི་དོན་དུ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ངལ་
དུ་བ་བསྟེན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རི་ཅམ་འབད་ཀྱང་སྲིད་པ་ཟད་མི་
ལུས་ལ་སྲིད་པ་མ་ཟད་ན་ལས་ཟད་པ་མི་སྲིད་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་སྲིད་པ་ཀི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱེ་བ་ཡིན་པས་ལས་ཟད་ན་དེ་
ཡང་འཇོད་དོ་ཟེར་ན། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་མཐའ་དག་ཟད་པ་ཡིན་པར་
ཉོགས་མི་ལུས་ཏེ། བཟང་ངན་བདེ་སྤྱད་མི་འདྲ་བའི་འབྲུས་བུ་སྣ་ཚོ་གས་
དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྲིར། དེའི་རྒྱ་ལས་རྣམས་ཀྱང་ལུས་པ་ཐ་དད་དུ་
ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ངེས་པར་དཔོག་བཞུགས་ན་སྐྱེ་འབལ་བ་དང་ཟས་མི་ཟ་
བ་སོགས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སམ་གདུང་བར་གྱུར་བའི་དངོས་

པོ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོ་གསུམ་སྤོང་འགྲུར་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་མི་
འཇོན་པར་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་དཀའ་ཐུབ་གྱི་གདུང་བའི་རྣམ་པ་འགྲུས་དེ་
དང་ཆ་འབྲ་བའི་སྤོང་བ་བསྐྱེད་པའི་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་སྐྱེན་ཚུང་
བའམ་ཡང་བར་འགྲུར་ན་ཡང་དཀའ་ཐུབ་གྱི་སྤོང་བ་དེ་དང་རིགས་མི་
མ་ཐུན་པ་ཅན་གྱི་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་སྤོང་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ལོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལན་འགོ་གསུམ།

ཅི་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་རྣམ་པ་ཡིས། །རྣམ་པ་འབྲེས་པ་ཟད་པ་ན།།
ཉོན་མོངས་ཆ་འགའ་སྤོང་བ་འཇམ། ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཀུན་སྤང་འགྲུབ།།
གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ཉོན་མོངས་ལས། །གཞན་འདོད་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཅེ་ན།།
དེ་ནི་ལས་འབྲས་ཡིན་ཕྱིར་འདིས། །རྣམ་པ་འབྲེས་སོགས་འགྲུར་མ་ཡིན།།
སྐྱེ་འདོད་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། །གང་ཡང་སྐྱོན་རྣམས་འགོག་བྱེད་པ།།
དེས་བསྐྱེད་ལས་ལ་རྣམ་པ་འགྲུར་གྱི། །ཇི་ལྟར་བྲས་པ་ཉམས་པར་འགྲུབ།།
ལས་ལས་ཉེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱོན་ལྡན་བྱེད་འགྲུར་བསྐྱོག་ལས་མིན།།
ལོག་པའི་རྣམ་ཏེན་མེད་པར་ནི། །བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་མི་འགྲུབ།།

ཅི་སྟེ་དགའ་ཕྱུབ་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡིས་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱས་པ་འང་རང་གི་སྤང་
བྱ་དེ་དང་འདྲེས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དགའ་ཕྱུབ་བསྟེན་པས་སྟོན་
གྱི་ལས་ཀྱི་ཟད་རྒྱས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དགའ་ཕྱུབ་རང་ལ་ལས་རྣམས་
གཅིག་ཏུ་བསྟེན་ནས་ཟད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་དེས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤོང་བ་
དང་བསྟེན་ལ། བདེ་བ་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་དང་བསྟེ།

དང་པོ་ལྟར་ན། ལས་ཐམས་ཅད་ལས་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་ནས་ཟད་
པར་བྱེད་ན་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆ་
འགྲུབ་ཅམ་བྱས་པས་ལས་ཀྱི་སྤོང་བའལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དགའ་ཕྱུབ་
ཀྱི་གདུང་བའལ་ཉོན་མོངས་གང་ཡང་མེད་པར་ལས་ཀྱི་སྤང་བར་འགྲུབ་
ལོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་དགའ་ཕྱུབ་མ་ཡིན་པས་དེས་ལས་སྤོང་
བ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཅི་དགའ་ཕྱུབ་ཀྱི་གདུང་བ་དེ་པལ་བས་སྤྱད་བསྐྱེད་
སྤོང་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའལ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞེ་གཞན་ནས་མིན། གལ་ཏེ་
དགའ་ཕྱུབ་འི་ལས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའལ་སྤྱད་བསྐྱེད་
ལས་གཞན་ཏུ་འདོད་དེ་འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ལོ་ཞེ་ན།

ཉོན་མོངས་མེད་པ་དཀའ་ལྷན་མིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ་བདེ་བའི་
དཀའ་ལྷན་གྱི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཀུན་སྣོང་བར་
ཐལ་བ་དེར་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ཉོན་མོངས་པའམ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་
ཉིད་དོ་ཅེ་ན། སལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་གྱི་དབང་གིས་སྣོང་བ་ལྟར་དཀའ་
ལྷན་གྱི་གདུང་བ་དེ་ནི་སྣོན་གྱི་ལས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཀའ་ལྷན་
འདིས་སྣོན་ལས་ཐ་དད་པའི་རྣམས་པ་འདྲེས་པ་དང་། ཟད་པ་སོགས་རྣམས་
བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་གཅིག་ལས་བྱུང་བའི་རང་འབྲས་ཅོམ་ཡིན་
པས་གོ་ཡི་སྤྱ་གྲུས་འབྲས་སོགས་ས་བོན་ཐ་དད་པའི་རྣམས་པ་འདྲེས་པར་
མི་བྱེད་པ་བཞིན་ལོ། །མདོར་ན་དཀའ་ལྷན་དེ་བདེ་བའམ་སྤྱག་བསྐྱལ་གང་
ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་ལས་ལས་བྱུང་བར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ཡང་ལས་
སྣོན་སོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། དེས་སྣོན་སོང་གི་འབྲས་
བུའི་ཆ་ཇི་ཅོམ་སྣོང་བ་ཟད་རྣམས་གྱི་གཞན་ཀུན་ཟད་པར་མི་རྣམས་སོ།།

རང་ལུགས་དོན་ཞགས་གྱི་སྤྱིང་བར་གནས་པ་སོགས་ལ་མི་

མཚུངས་ཉེ་ལས་མཐའ་དག་དེ་ཅེས་གྱིས་ཟད་པར་འདོད་པའང་མ་ཡིན་
 ལ། སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤོང་བ་ཚུང་དུ་དེས་ཀྱང་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་བྱང་བ་ཡོད་པ་ནི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སེམས་པའི་དབང་གིས་
 མ་འོངས་པའི་སྤང་འགྱུར་ཁེགས་པ་ཡིན་ལ་སྤྲིག་པ་བཤུགས་པ་སོགས་
 ཚུལ་ཀུན་ཀྱང་དེ་དང་འབྲས་སྟེ་བས་མི་བཟ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ལུས་
 པ་ཁོ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་པ་ཉིད་གཙོ་ཆེ་ཡི་ལུས་ཀྱི་དཀའ་
 ཐུབ་ཅེས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ།།

པ་རོལ་པོ་ན་རེ། བྱིད་ཀྱིས་ལས་སྤོང་མི་ལུས་པར་ཁས་སྐྱེད་ས་ནས་
 ཡང་སྤེད་པ་སྤྲངས་པས་ལས་སྤོང་བ་ཁས་སྐྱེད་ས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེད་
 ཀྱིས་ལས་བྱས་བེན་ལ་འབྲས་བུ་མི་སྤོང་བའི་ཐབས་མེད་པར་ཁས་ལེན་
 པ་མ་ཡིན་ཡང་། སྤེད་པ་སྤོང་བ་ལ་མི་སྣོས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་
 པའི་གཉེན་པོ་མི་སྤིད་ཅེས་འགོག་པ་ཡིན་ལ། སྤེད་པ་སྤྲངས་ན་ལས་སྤྲང་
 རོ་ཞེས་པ་དེའང་མ་འོངས་པ་ན་སྤྱེ་བའི་རྒྱར་འདོད་པའི་ཉེས་པ་སྤེད་པ་
 བཅོམ་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་བདག་མེད་མཐོང་བ་གྲང་
 ོ ོ ོ

ཡང་གཞོན་གྱི་སྐྱོན་ནམས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་དེས་བསྐྱེད་
པའི་ལས་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་རྣམས་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི་རི་ཉླར་
སྒར་བྱས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལས་སྐྱོབ་འདག་
པའི་ཆེད་དུ་ག་ཟུངས་བཟླ་བ་དང་ཉིང་འཛིན་སྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱང་སེམས་
རྒྱད་གྱི་སེམས་པ་མ་འོངས་པའི་སྲོང་བ་སྲབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྣམས་བ་ཡོད་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འོན་སྲིད་པ་ལས་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལས་མ་བཟང་ན་དེ་ལས་
ཀྱང་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལས་ལས་ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་
སྒར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་དབང་གིས་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་ལས་བྱེད་
པར་འགྱུར་གྱི། བརྒྱུག་པ་སྲིད་པ་མེད་པ་ལས་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་ལས་བྱེད་པར་
འགྱུར་བ་སྲིད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོན་གྱི་ལས་ལས་བདེ་སྤྲུག་རང་དབང་
མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ན། བདེ་སྤྲུག་ལས་ཆགས་སྒང་མི་སྐྱེ་བ་མི་
སྲིད་པས་ལས་ཅན་ལ་སྲིད་པ་མེད་པ་ཅི་ལ་སྲིད་ཟེར་ན། བདག་ཏུ་རྟོག་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མེད་པར་ནི་ཚོར་

བ་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་
པོ། །དེ་སྟོན་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཉིད་གཏན་དུ་གྲོལ་བའི་ཞི་སྟོན་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ལམ་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་རིགས་པ་དང་སྐྱབ་པ་དང་
དེས་འབྲེན་གྱི་ཚུལ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་བདེ་གཤེགས་ཉོགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

སྐྱོབ་ལས་དེ་ཉིད་དང་བརྟན་དང། །མ་ལུས་ཁྱད་པར་མཐེན་པར་གྲུབ།།
གཤེགས་པ་ཉོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་བ་དང་སྟོན།།
མི་སྐྱོབ་ལས་སྟག་།།

བདེན་བཞི་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྐྱོབ་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐེན་པ་
ལེགས་གཤེགས་དང། ཡང་དག་པའི་དོན་གཟིགས་པས་ན་རྣམ་པ་གཞན་
དང་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་བརྟན་པ་སྦྲར་མི་སྟོན་པར་གཤེགས་པ་
དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏིང་ཕྱིན་པའམ་མ་ལུས་པར་གཟིགས་པའམ་ཡང་ན་
དེའི་མཐུས་ཇི་སྟེད་པ་མ་ལུས་པ་གཟིགས་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་གསུམ་མངའ་
བའི་མཐེན་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ཡང་སྦྲར་སྦྲངས་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་

ཅིང་འདྲིར་ནི་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
སྐྱོབ་པ་བདེན་བཞི་གསུངས་པའི་རྒྱ་ལོ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
སྐྱོབ་པ་ལས་བདེ་གཤེགས་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །དེ་འབྲའི་རྟོགས་པ་བྱུང་
པར་བ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་རིམ་བཞིན་སྤྱི་རོལ་བ་དང་འཕགས་པ་
སྐྱོབ་པ་དང་། མི་སྐྱོབ་པ་ཉན་རང་གི་དབྱ་བཅོམ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡིན་
འོ། །མཐུན་པའི་བྱུང་པར་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་པ་ལྟར་
ཚད་མས་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་དང་། གསུང་རབ་སྡེ་སྡོད་རྣམས་སུ་ཡང་སྤྱི་
མི་འགལ་བར་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་
པའི་སྐོན་ས་སྐྱེས་བུའི་མངོན་འདོད་ཀྱི་དོན་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཚང་ཞིང་
དབྱིས་སྤྱིན་པར་བསྟན་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ་སྐོན་པ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

.....དེ་ཡི་སྤྱིར། །གཞན་དོན་མཐུན་སྐྱོར་དེ་སྐོན་པ།

དེ་འབྲའི་མཐུན་པ་བྱུང་པར་ཅན་མངའ་བ་དེ་ཡི་སྤྱིར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་
ཐབས་མཐུན་པ་ལ་སྐྱོར་བའམ་བཅོན་པར་མཛད་པ་རྟོགས་བྱས་ཏེ།

གཞན་ལ་སྐྱོབ་ངེས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ན་ལམ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་
དགོས་ལ། དེ་སྟོན་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་ཉམས་སུ་བསྐྱར་བ་མེད་པར་མི་འགྲུང་
བས་ན་རྒྱ་དུས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡོད་པར་ཡང་ཤེས་སོ། །ཡང་ན། རང་གིས་
མཐུན་པ་ཅམ་མིན་པར་གཞན་དོན་དུ་མཐུན་པ་དེ་སྐྱོར་བ་སྟེ་མཐུན་པ་
གཞན་དོན་ལ་སྐྱོར་བ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ་དེས་རི་
ལྟར་མཐུན་པ་གཞན་ལ་འང་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་པན་བཞེད་ཀྱི་བརྟེན་བཞི།

དེ་ལས་བརྟེན་ཡིན་གཞན་དོན་དོར་། །དོན་གྲུབ་མཛད་པ་མི་འདོར་བྱིས།

སྟོན་པ་དེ་ལས་བརྟེན་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་
དོར་བྱས་ནས་རང་གི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཐུགས་སུ་ཚུད་པའི་
ཚོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོབ་ངེས་ཀྱི་
ལམ་བསྐྱར་བ་དེ་ལ་དཔག་ན་དེ་སྟོན་པ་སོ་མཐུན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་
ལྡན་པའི་རང་དོན་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་ཡང་གྲུབ་ལ། དེ་གཞན་ལ་བསྐྱར་
པའི་ཕྱིར་ལམ་དེ་སྟོན་པ་སོ་ཡིན་པར་བསྐྱར་བ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་དེས་

བཅེ་བ་ཅན་དུ་འང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་དོན་རྣམས་མཐུག་བསྟུན་གྱིས་

བཅེ་བས་ལེགས་དང་ཡེ་ཤེས་ལས། །བདེན་པ་གསུངས་མཛད་སྐབས་བྱེད་བཅས།།

དེ་གསུངས་པར་ཡང་མངོན་སྲོལ་ལྡན། །གང་སྲིད་དེས་ན་ཚད་མ་ཉིད།།

སྟོན་པ་འདིས་ཡང་དག་པའི་ལམ་བསྟན་པས་སྟོན་པ་པོ་འདི་ཉིད་ཚད་མའི་

སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་མཐུན་བཅེ་

ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་རྟོགས་ཀྱིས་པའི་སྲིད་པོ། །དེ་ལྟར་ན་བཅེ་བ་ཡོད་

པར་གྲུབ་སྟེ་བཅེ་བས་གདུལ་བྱ་ལ་མི་ལེགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

མེད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལེགས་པ་དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པའི་སྲིད་

དུང་། མཐུན་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ་ཡང་དག་པར་གཟེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

ལས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་མི་བདེན་པ་ཅུང་ཟད་

ཀྱང་མེད་པའི་བདེན་པ་གསུངས་པར་མཛད་པས་ན་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་

པ་པོ་ནི་དེ་ལྟར་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཡིན་

ཀྱི་སྐབས་བྱེད་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེར་མ་ཟད་དེ་འབྲེལ་མཁུན་བཅེ་དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་དུ་མི་འབྲུང་བས་ལམ་
དུས་ཀྱི་པན་བཞེད་དང་སྟོན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་བཅས་པས་ན་དེ་
འབྲེལ་ཡོད་པར་སྲིད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལེགས་ཤིང་བདེན་
པའི་ལམ་དེ་གཏུལ་བྱ་ལ་གསུངས་པར་ཡང་མངོན་པར་སྟོར་བ་དང་ལྟན་
པའི་བཅོམ་འགྲུས་མཐར་ཕྱིན་པར་མངའ་བ་གང་གི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་
རྣམས་སྟོབ་པར་མཇུག་པས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་མཁུན་དུ་
ཟེན་གྲང་མ་བསྟན་ན་གཏུལ་བྱ་སྟོབ་པར་མི་འབྲུང་དོ། །དེ་ལྟར་གཏུལ་བྱ་
ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་བཅོམ་འགྲུས་ཀྱིས་ལམ་བསྟན་པར་མཇུག་པས་
ན། སྟོན་པ་དེ་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལོ་དོན་གཉེར་རྣམས་ལ་མི་སྐྱབ་བ་དེ་ས་ལྷ་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་འདི་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི།

དེ་ལྟའི་དངོས་སྟོན་བསྟོད་པ་ནི། །དེ་ཡི་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་ནི།

ཚད་མའི་དེ་ཉིད་གྲུབ་དོན་དེ། །རྗེས་སུ་དབག་པ་མ་བཞེག་ཕྱིར།

རྩུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །གང་དེ་ཐམས་ཅད་འགག་ཚེས་ཅན།

ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མར་ནི། །འདི་ཡི་སྐྱོར་བའང་མཐོང་བྱིར་རོ།
མེད་ན་མི་འབྱུང་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཉལ་ས་ནི་རྗེས་དཔག་རྟེན་ཡིན་ལོ།
བསྐྱེད་བྱས་གཏན་ཚིགས་ཁྲུབ་པ་ནི། །བསྟན་བྱིར་དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད།
ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་ལས་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ལེ་འུ་གཉིས་པའོ།

སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མའི་སྐོར་ས་བསྟོད་
པ་ནི་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡིན་
ལ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟའི་ཚུལ་གྱིས་སྐོར་བཏགས་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་ལ་
གནས་པའི་སྐོར་ས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། ཚད་མར་
གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །སོགས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད་
པ་སྐོར་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྐང་པོས་མཇུག་པའི་དགོས་པ་ནི། ཚད་མའི་
སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཡི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཉིད་
ཁོ་ན་ལས་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མ་ལོར་བར་འཇུག་པའི་ཚད་མའི་
དེ་ཁོ་ཉིད་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དུ་དེ་རི་ལྟར་ན་ཚད་མ་

ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ནས་མ་གྲགས་པ་ཞིག་སྟོན་དཔོན་
 གྱི་རང་བཟོས་བརྒྱུ་མས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི་ཡུལ་མ་ནོར་བར་འཇམ་
 བའི་མི་སྣ་བའི་སྟོ་ཡིན་ལ། མ་ནོར་བར་འཇམ་ནས་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་
 མཐོང་བའི་སྟོ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་བཞིན་དུ་སྟོ་གོས་རྣམ་པར་
 རྒྱུངས་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་སྤྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ལུགས་ལ་མེད་
 བས་ན་མི་སྣ་བའི་དེ་ལོན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ལས་བྱུང་
 བོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་རྒྱ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་བསྐྱེད་
 བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་གང་ལ་སྟོས་པ་དང་། ཚོས་གང་
 གི་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་ཚོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མ་ནོར་བར་བསྟན་
 བ་དེ་ཅེས་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་འདུ་ལ། མ་ནོར་བ་དེ་ལ་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་འབྲ་བ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ལས་གཞན་དུ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟན་པ་མེད་དེ། རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་མདོ་ལས་པ་རོལ་
 བོ་རབ་ཏུ་སྟོ་བ་རྣམས་ནི་གསོག་སྟེ། ང་གཅིག་སུ་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་

རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟིགས་པ་ལོན་ཏུ་དག་པས་དངོས་པོ་མ་ཞོར་
 བར་གཟིགས་པས་ན་དེས་བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ།
 གང་ཞིག་ཀུན་ལ་ཐུན་པ་གཏན་བཙམ་ཞིང། །འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་
 བ་དངས་མཛད་པ། །དོན་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་སྤྲུག་འཚལ་ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་རོ། །དེས་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་དེ་གསུམ་གྱིས་
 བསྟུས་པའི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་འཐད་བསྟུན་
 པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསུང་རབ་ལས་བསྟན་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་
 བར་ཤེས་པས་སྟོན་པོར་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ འོ་སྟམ་དུ་མི་འཛིན་རོ། །ཞེས་
 སོགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་དང། གཞན་གྱི་ཚོད་མི་ཟེན་པར་གསུངས་
 པས་རང་སློབ་པ་ལ་སློབ་ཏུ་མ་གྱུར་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང། རའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་སྟོགས་བཅུ་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་སུ་སོགས་ཀྱིས་
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྟན་པ་སོགས་གཞུང་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 གསལ་ལ་བར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གསུངས་ལ། རྗེས་
 སྤྱད་པའི་ཡང་ཚད་མ་མིན་ཞོ་ཞེས་མ་བསྟོན་པའི་སྤྱིར་དེ་མི་བཞེད་པ་

མིན་ལ། ཚད་མར་བཞེད་པར་ཡང་གསལ་ཏེ། ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འགྲུག་པའི་ཚོས་ཅན་ལོ། །ཞེས་རང་
 བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་དུ་མར་ནི། རྗེས་དཔག་འདི་
 ཡི་སྐྱོར་བ་བཀོད་པར་མཛད་པའང་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དོ། །སོགས་ཁོངས་
 བསྟུན་ཏེ། ལྷ་ལས་ཞི་མེད་ཤེས་དང་། །ཚུ་སྐྱུར་ལས་ཞི་ཚུར་ཤེས་བཞིན། །
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་
 ཤེས། །ཞེས་སོགས་འབྲས་ཏྟགས་དང་། ང་དང་ང་འབྲ་བ་མ་གཏོགས་གང་
 ཟག་གི་ཚོད་གང་ཟག་གིས་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་མི་སྤྲང་བ་
 མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཞན་ཡང་འགྲུག་དམིགས་དང་།
 རྒྱ་མ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་གི་སྐྱོར་བ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་
 དོ། །ཅི་སྤྱིར་ཏྟགས་གྱི་སྐྱོར་བ་བཀོད་པར་མཛད་པས་རྗེས་དཔག་གྲུབ་
 ཅེན། བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཏྟགས་དེ་ནི་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྐྱེ་བའི་རྟོག་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ནི་འབྲུལ་པའི་སྤྱིར་
 དེ་བཀོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་ཏྟགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་

འགྲུབ་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན། འགག་པའི་ཚོས་ཅན་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་
 བྱས་གཏུན་ཚིགས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱུབ་པ་ནི་བསྟོན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འགྲེལ་བའམ་བྱུབ་པའམ་རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་པ་དེ་
 ཡང་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་པས་གསུང་རབ་
 ཀྱི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚད་མ་ཞེས་རང་བཟོར་བྱས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་
 དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རིགས་ཤིང་ཚད་མ་ཡིན་
 པས་ཚད་མའི་ཚུལ་ནི་དེ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པས་ན་གཞན་ཐ་དད་པར་
 བསམ་པར་མི་བྱའོ། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེ་ལུར་བྱས་པ་ལས།
 ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེ་ལུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་གྲུབ་
 པའོ། ། །

པར་བྱང་སྒྲོན་ཚིག

མ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དྲུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་
 ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་
 གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤའ་བདུད་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་
 བའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མ་ཐུས། །ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ལྷག་
 བརྒྱ། །གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །དེས་ལེགས་འོར་བུའི་
 མཚོ་དལ་དབང་འབྱོར་ལོག། །ཅེས་པ་འདི་འང་དེད་དུས་ཡིད་སྲུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུས་པའི་གྲམ་གྲོའི་ཕྱིག་
 སྟོན་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཚོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རེན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་
 ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ནས་རྩལ་ལྷན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྲ་བྱུའི་
 སྟོར་བཞི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་ལུ་བདོ་བའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྷར་བརྗོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་
 ཞིང། བྱང་ཕྱོགས་པོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རོ་སྤྱར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཉེ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་
 ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲིན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན།
 ལྷན་འབྲེན་ལྷུ་མེད་འདི་དང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དཔེ་གས། ལང་
 བསྟན་བྱུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཇུག་གང་ལའང་སྤར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྟོན་

ཚིག་ཀྱང་ ལྷ་ལྷའི་དགེ་སློང་ཚོས་སྐྱེ་བར་གདུག་པར་སློབ་པ་ཚང་བ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བཤོ། །

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་སློང་ནས། །འཕགས་མེད་ཐུགས་རྗེའི་
ཅལ་ལས་སྣོང་རྗེའི་སྐྱུར། །གང་འདུལ་གདུལ་གྱུའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་
བའི། །སྟོགས་བརྩའི་ཅ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་
བོད་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་བྱིར་
འཕུལ་བར་གསར་སྐྱབ་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་བས་སྡེལ་བའི་དགོ་
བ་འདིས། །རྒྱལ་བསྟན་དམ་ཚོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་བ་དང་། །བསྟན་
འཛིན་དམ་བ་རྣམས་དང་འདུས་བའི་སྡེ། །སྟོམ་གསུམ་འཛིན་བས་ས་
ཚེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འབྲུལ་རྟོག་ཞགས་བས་བཅིངས་བའི་མཁའ་ཁྲུབ་
འགོ། །གཉིས་འཛིན་ཏུ་བའི་ཚོགས་ལས་རབ་བྱོལ་ནས། །ཤེས་རབ་
གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་ཏེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་
འབང་མངོན་གྱུར་ཤོག། །ཅེས་བའང་སངས་རྒྱས་ཚོས་གཤགས་གྱིས་བསྐྱེལ་བའི་དོར་ཡད་ལལ་སྐྱེལ་བ་རྩ་

མོར་བུས་སློབ་བཤོ།

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཙུག་པ་འདི་དཔེ་ཚའི་ནང་དུ་བཞག་ནས་དཔེ་ཚའི་ཅི་འདྲར་བསོ་མས་གྱང་
 ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་འཇམ་དཔལ་ཙུག་ཏུ་ལས་གསུངས་སོ།།